

NOT A PART OF THE

RECEIVED

NOV 19 1911

NOV 19 1911

NOV 19 1911

NOV 19 1911

NOV 19 1911

NOV 19 1911

NOV 19 1911

D.^R A N D R E J P A V L I C A

SEJAVEC

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

DRUGE KNJIGE
DRUGI ZVEZEK

CENA 4 L. ČISTI DOBIČEK ZA DOBRODELNE NAMENE

NIHIL OBSTAT.

Gorica, dne 13. oktobra 1931.

Dr. Fran Žigon
cenzor.

Št. 2043
31

IMPRIMATUR.

V Gorici, dne 13. oktobra 1931.

✠ Francišek Borja
nadškof.

83163

I.

+ 82065

82065

D3455/1949

OSEMINDVAJSETO BRANJE.

ZA ČETRTO NEDELJO V POSTU.

1. Velika množica ljudi je hodila za Jezusom, ker so videli čudeže, katere je delal. Ko je pet tisoč ljudi nasitil na gori s petimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama in je še dvanajst košev drobtinic ostalo, je vsa množica vanj verovala in govorila: «Ta je resnično prerok, kateri ima na svet priti». Hoteli so ga po sili proglasiti kralja.

*

*

*

2. To množico, ki je za Jezusom hodila in ga častila, moramo posnemati tudi mi. V Kristusa moramo verovati, za njim hoditi, njegov sv. nauk izpolnjevati. Tako smo obljubili pri sv.

krstu, ko smo bili prerojeni v novo življenje. Takrat smo prisegli, da ne bomo služili hudobnemu duhu, hudobnemu svetu in mesu, ampak Kristusu v sv. Duhu. Kristus je dokazal s praviimi čudeži, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*, da je resnično prerok, ki je imel na svet priti, da je pravi Bog in vsemogočni kralj, ki nas je s svojim naukom, s svojim zgledom, s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo rešil sužnosti greha, sužnosti hudobnega duha in sužnosti mesa. Za njim moramo torej hoditi in njegove besede izpolnjevati. Kristusov nauk dela ljudi resnično srečne in proste. Nikar torej ne zapuščajmo Kristusovega nauka, da bi se oklenili drugih nauk, ker drugi nauki vedejo v sužnost hudobnega duha, v sužnost greha in mesa. Te sužnosti nas je Kristus oprostil.

*

* *

3. To resnico treba poudarjati zlasti danes, ko je toliko krivih prerokov, ki zavajajo ljudi v sužnost krivih nauk, v sužnost hudobnega duha in mesa. Vsled vojske je sv. vera in je versko življenje veliko trpelo. Vojaki so prišli iz tujih krajev, kjer so videli in slišali marsikaj slabega in zavajajo sedaj ljudi v slabo. Čuvajmo se te verske kuge. Sv. Pavel nam kliče v *današnjem sv. berilu*: «Bratje, nismo otroci sužnje, ampak proste» t. j. mi smo otroci katoliške cerkve, ki nas je v Kristusu oprostila sužnosti greha in mesa, ko nas je prerodila pri sv. krstu. «Mi smo kakor Izak otroci obljube»,

pravi sv. Pavel t. j. mi smo bili rojeni pri sv. krstu po Jezusu iz sv. Duha, kakor je bilo že v davnih časih obljubljeno. Naša mati sv. katoliška cerkev ima več otrok, ko tista, ki ima moža, ker katoličanov, ki so bili pri sv. krstu prerojeni, je ko listja in trave. Zato pravi sv. Pavel o cerkvi: «Veseli se, nerodovitna . . . raduj se in prepevaj . . . zakaj zapuščena ima veliko otrok, več ko ta, katera ima moža». Kakor je pa preganjal takrat Izaka, ki je bil po duhu rojen, oni, ki je bil po mesu rojen iz sužnje Agare, prav tako preganjajo tudi dandanes otroci mesa in hudobnega duha vse tiste, ki pravično živijo in so otroci božji.

Zavedajmo se, da smo pri sv. krstu dobili čast, kristjanov in katoličanov, da smo po sv. Duhu postali prostega rodu in veselimo se tega. Veselimo se, da je Kristus naš kralj in prerok in živimo pravično zvesto izpolnjujoč njegove besede. Veselimo se, da nismo več sužnji greha, sužnji mesa, sužnji hudobnega duha in bodimo zvesti otroci božji, da dosežemo dediščino otrok božjih, večno kraljestvo.

*

* *

4. Ko sta sv. Ignacij in sv. Frančišek Ksaverski po izpreobrnitvi napravila veliko spoved, se nista nikdar več vrnila v staro življenje, ampak sta stanovitna ostala do konca. Taki bodimo tudi mi! Nič več se ne vračajmo k starim grehom, ampak bodimo ponosni, da smo katoličani, da smo sinovi sv. matere katoliške cerkve

in da smo pri sv. zakramentih postali otroci božji in dediči večnega kraljestva.

Hkrati pomislimo tudi, koliko je še danes ljudi, ki so še v starem paganstvu in kako težavno je te ljudi izpreobračati k pravi veri. Koliko je moral sv. Frančišek Ksaverski trpeti mej pagani, katere je izpreobračal, nam dokazuje njegov životopis. Kolikokrat pridejo misijonarji v smrtno nevarnost mej divjimi neverniki, kolikokrat morajo dati celo življenje! Tudi sv. Frančišek Ksaverski je bil v smrtni nevarnosti. Ko je v travankorskem kraljestvu oznanjeval mej pagani sv. vero in mu je tam Bog podelil celo dar jezika, da je govoril jezik, ki se ga ni nikdar učil, so sovražniki najeli zavratnih morivcev, ki naj bi ga s puščicami usmrtili, toda po milosti božji ga je samo ena puščica na roki nekoliko podrsnila. Zdaj pa je prihrumelo v travankorsko kraljestvo divje ajdovsko ljudstvo Bodagje. Domačini so zbežali iz svojih vasi v sredino dežele. Sv. Frančišek je molil k Bogu, naj ne izda volkovom izpreobrnjene črede. Potem zbere nekaj pogumnih kristjanov in gre s križem v roki divjakom naproti. Ko pride blizu njih, se ustavi in zakliče z gromovitim glasom: »V imenu živega Boga vam veleam: Ustavite se in vrnite se v domovino!« Sovražnike je pri teh besedah prevzel tak strah, da so se spustili v največjem neredu v beg. Travankorski kralj ga je radi tega ukazal poklicati k sebi in mu je rekel: »Kakor imenujejo mene velikega kralja, naj imenujejo tebe velikega očeta!« In vladar mu dovoli, da sme povsod pridigovati in da smejo njegovi podložni krščansko vero sprejeti.

In koliko drugih težav in nevarnosti je moral prestati sv. Frančišek v tistih desetih letih, ko se je mučil v Indiji in na Kitajskem za božje kraljestvo!

Zmislimo se danes na tiste žalostne razmere mej pagani, ki so bili še sužnji greha in hudobnega duha. Mi smo že od rojstva prosti otroci sv. katoliške cerkve, ki nas je pri sv. zakramentih prerodila v otroke božje. Zavedajmo se tega in živimo, kakor smo pri sv. krstu obljubili. Pomagajmo pa tudi sv. misijonom z denarjem in z molitvijo, da se izpreobrnejo še tisti milijoni nesrečnih paganov, da zagledajo luč sv. vere, ki kaže pot do večnega zveličanja.

5. Kristus je storil pred apostoli in pred množico veliko čudežev, da bi utrdil vero v njih srcih, kajti brez vere ni mogoče krščansko življenje. Prvi pogoj za krščansko življenje je vera.

Te čudeže moramo tudi mi večkrat premišljevali, da se utrdimo v sv. veri, kajti tudi nam je nemogoče po krščansko živeti, ako nimamo trdnega verskega prepričanja.

Ko je bil sv. Amat, ki ga praznujemo dne 13. sept., na smrtni postelji, je ukazal, naj mu preberejo vse glavne verske resnice. Ko so mu vse resnice prebrali, je vzdihnil: «Tako veru-

jem, o presveta Trojica, tako spoznavam, o vse-mogočni Bog, tako mislim o Tebi, Sin Božji Jezus Kr., ki si prišel na svet in človek postal zavoljo našega zveličanja».

Ko je te besede izrekel, je izdihnil svojo sveto dušo.

Ta zgled nam kaže, da mora človek po sv. veri živeti in v sv. veri tudi umreti, kajti Kristus je rekel: «Kdor ne veruje, bo pogubljen».

Sv. cerkev priporoča, da moramo z umirajočimi moliti kesanje, pa tudi dejanje vere, upanja in ljubezni. To je potrebno za dobro in sveto smrt. Kar pa je potrebno za dobro in sveto življenje. Zato naj kristjan večkrat moli dejanje vere, kajti krščansko življenje je mogoče le, če imamo trdno versko prepričanje. Zato je dobro, da vsak dan dostavimo k rožnemu vencu tudi dejanje vere.

O sv. Amatu se pripoveduje, da je ukazal, naj ga pokopljejo pred cerkvena vrata in da je sam napravil nagrobni napis, ki se je glasil: «Kristjan, ki greš v cerkev k molitvi, prosi usmiljenega Gospoda za dušo spokornika Amata, ki leži tukaj v grobu. Naj bi dosegla ljubezen mnogih, ki bodo goreče prosili usmiljenega Boga, česar ni mogla doseči radi grehov moja siromaščina». Toda čudeži so se začeli na tem grobu takoj goditi, da so že po enem letu z veliko slovesnostjo prenesli ostanke njegove v cerkev in ga začeli častiti kot svetnika.

*

* * *

6. Za vsakega človeka je največje važnosti, kakšnega verskega prepričanja je, kajti vera je podlaga življenja, je korenika sv. čednosti. Če je korenika slaba ali gnila, je tudi vse naše življenje in delovanje pomanjkljivo, slabo ali gnilo. Če je vera kriva, je tudi tvoje versko življenje krivo in malikovavsko.

Zato je velika nespamet, če nekateri govorijo: «Vse vere so enako dobre. Dovolj je, da verujemo in molimo Boga».

To je popolnoma napačno, kajti treba je tako živeti, kakor je Bog resnično razodel in ne vsak po svoji pameti. Treba je izpolnjevati božje zapovedi in zapovedi tistih, katere je Bog postavil. Treba je verovati v Odrešenika in živeti po njegovem zgledu in po njegovih naukih.

*

* * *

7. Vse, kar treba znati in izpolnjevati, uči edino-le katoliška cerkev, katero je postavil Jezus Kr. Sv. cerkev je *steber in trdnjava resnice*. Zato se moramo Kristusove cerkve oklepiti, da ne pademo v zmote in v grehe.

Res je, da moramo tudi drugoverce ljubiti, ker je Kristus ukazal, da moramo z ljubeznijo do bližnjega dokazovati, da smo pravi učenci njegovi t. j. da imamo pravo vero, prave nauke, katere je on učil, toda na drugi strani ne smemo zmote in greha nikdar odobravati. Zato je prepovedano, da bi se v mešanem zakonu z dovoljenjem katoliške zakonske polovice odgojevali otroci v nekatoliški veri. S tem bi katoliška po-

lovica zatajila svojo vero. Kdor veruje, da so katoliški nauki resnični, ne bo nikdar dovolil, da bi njegovi otroci izgubili katoliško vero, kajti vera mora biti katoličanu največji zaklad. Zato je katoličanom tudi ostro prepovedano hoditi v drugoverske cerkve in poslušati drugoverske pridige ali prebirati knjige, ki so katoliški veri nasprotna ali služiti pri takih drugovercih, ki prepovedujejo služabnikom hoditi k sv. maši in živeti po katoliških naukih.

Trdno se oklepajmo sv. cerkve, ki je trdnjava in steber resnice.

*

* *

8. Razen paganov imamo tudi še krivoverce in razkolnike, ki so se odcepili od katoliške cerkve. Ti so krščeni kakor mi, a so odpali od katoliške cerkve in odpovedali pokorščino glavarju katoliške cerkve, rimskemu papežu. Nemčija je bila pred Lutrom popolnoma katoliška država, a jo je Luter zavedel v zmote, da ste skoraj dve tretjini odpali. Proti Lutru in luteranskim krivovercem se je bojeval sv. Kanizij, katerega so strašno zaničevali in sovražili. Metali so nanj kamenje in bi bili hišo zažgali, kjer je stanoval, če bi ne bili postavili straže.

Sv. Kanizij je v času velikih luteranskih verskih zmešnjav spisal katekizem, po katerem so bili kasneje prirejeni vsi katekizmi. Glede krivovercev, razkolnikov in drugih, ki so bili nekdanj katoličani pa so odpali ali ki niso bili nikdar katoličani pa so bili vendar veljavno krščeni ali ki sploh niso bili krščeni, beremo v tem

katekizmu te-le nauke, ki jih mora znati vsak katoličan:

Vprašanje: Zakaj je rimsko-katoliška vera edino zveličavna, prava vera?

Odgovor: Zato ker je to vero učil Jezus Kr., ker so jo oznanjali apostoli, ker so jo trdili in branili zoper krivoverce cerkveni očetje, brez števila svetnikov in najstarši cerkveni zbori, ker je ta vera bila z mnogimi očitnimi čudeži potrjena, s krvjo brezštevlnih mučenikov izpričana, in ker jo je od apostolskih časov do današnjega dne izročala in ohranjevala nepretrgana vrsta duhovnih pastirjev in predstojnikov.

Vprašanje: Kaj sklepamo iz tega?

Odgovor: Sklepamo, da se pogubijo vsi, ki ne umrjejo v edino pravi katoliški veri, kajti sv. pismo pravi: «Brez vere ni mogoče ugajati Bogu (Hebr. 11, 6)» in «Kdor ne veruje, se pogubi (Mark 16, 16)». Edino prava vera je le katoliška. Zato se ne more zveličati, kdor (po svoji krivdi) ni katoličan.

Vprašanje: Ali je mogoče navesti še drug dokaz iz sv. pisma?

Odgovor: Sv. pismo pravi: «Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo ko pagan ali cestninar (Mat. 18, 17)». Toda kdor ne umrje v katoliški veri, ne posluša cerkve. Taki se pogube, kakor se pogube pagani in cestninarji, če se pred smrtjo ne izpreobrnejo. Pomisliti moramo tudi, da je kriva vera in nevera smrten greh, torej že sama na sebi pogubna.

Vprašanje: Ali se pogube tudi taki nekato-ličani, ki niso dovolj podučeni?

Odgovor: Ako so nevednost sami zakrivili, se bodo pogubili kakor Judje, ki so ob času Kristusovem veri nasprotovali; ako pa zmote svoje niso sami zakrivili, recimo da se jim katoliški nauk ni še oznanjeval, nimajo greha radi nevere in zmote in se ne bodo pogubili radi nevere, saj so taki pravzaprav udje katoliške cerkve, v katero so stopili s sv. krstom. V njej ostanejo, dokler ne odpadejo s prostovoljno in trdovratno nevero. Toda taki se prav lahko pogubijo, če storijo druge grehe. En sam smrtni greh zadoštuje, da se vekomaj pogube, kajti skoraj nemo-goče je, da bi dobili odpust. O popolnem kesanju ne vedo namreč nič ali vsaj ne vedo dovolj, prave spovedi in odveze pa nimajo. Druge poti pa do odpusta grehov in do večnega zveličanja ni.

Vprašanje: Kaj je učiti o nekatoliških otrocih?

Odgovor: Otroci nekatoliških starišev se zveličajo, če so pravilno krščeni in če umrjejo, preden se oskrunijo s krivovero ali s kakim smrtnim grehom, kajti taki otroci ne umrjejo kot nekatoličani, ampak kot udje kat. cerkve, v katero so stopili s sv. krstom.

9. Kakor beremo v današnjem sv. evangelju, je hotel Kristus sv. Filipa poskušati, ali ima trdno vero in trdno zaupanje vanj ali ne. Zato mu je rekel: Od kod bomo kupili kruha, da

bi ti jedli. Filip mu odgovori: *Za dve sto denarjev kruha jim ni dosti, da bi vsakteri kaj malega dobil.*

Tako je tedaj odgovoril apostol Filip, ki ni imel še prav trdne vere in trdnega zaupanja v Jezusa. Tako se godi večkrat tudi nam. Tudi mi nimamo večkrat trdne vere in trdnega zaupanja v Boga. Vsa naša nevera in vse naše nezaupanje se pa razbije ob čudežu, o katerem pripoveduje današnji sv. evangelij. Naj omenim samo nekatere ugovore proti katoliški veri!

*

* *

10. Posvetnjaki pravijo: Kako je mogoče, da je Bog svet iz nič ustvaril? Iz nič se ne more nič napraviti!

Tako govore posvetnjaki! Pa pogledjmo današnji sv. evangelij! Samo pet ječmenovih hlebcev je bilo in dve ribici. In kaj se je zgodilo? Teh pet hlebcev in dve ribici je Jezus samo z besedo tako pomnožil, da jih je bilo pettisoč nasičenih in da so potem še dvanajst košev pobrali. Vprašam, ali ni Jezus ta kruh tudi iz nič ustvaril? Prej ga je bilo le 5 hlebcev, potem pa ga je bilo toliko, da se je nasitilo pettisoč ljudi in da je bilo nabranih še dvanajst košev samih drobtinic. To je storil Jezus s svojo vsemogočno besedo! Apostola Filip in Andrej nista potem nič več dvomila, pa tudi množica ni nič več dvomila, ampak so vsi soglasno o Jezusu rekli: On je resnično prerok, kateri ima na svet priti. Hoteli so ga po sili proglašiti kralja.

Take dvome moramo razganjati s tem, da pogostoma premišljujemo sv. evangelij.

Prav tako moramo pobijati druge posvetnjake, ki pravijo: Ko človek umrje, potem ga ne more nihče več obuditi v življenje. Tudi take besede so prazne! Ōn, kateri more iz nič kaj storiti, kakor je dokazano v današnjem sv. evangeliju, On bo tudi le z besedo spet združil našo dušo s telesom in mi bomo slavno iz groba vstali. V tej stvari ne smemo imeti nobenega dvoma. Vsak dvom mora izginiti, ako dobro premišljujemo današnji sv. evangelij.

Pravijo dalje: Kako je mogoče, da se pri sv. maši premeni kruh v telo in vino v kri našega Gospoda Jezusa Kristusa? Prazen je tudi ta ugovor. On, ki je pet kruhov tako pomnožil, da je nasitil pettisoč ljudi in da je ostalo še dvanajst košev drobtinic, pač lahko naredi s svojo besedo, da se kruh izpremeni v njegovo meso in vino v njegovo kri. Saj je slovesno govoril pri zadnji večerji nad kruhom: »To je moje telo« in nad vinom: »To je moja kri. To delajte v moj spomin!« Ako dobro premišljujemo današnji sv. evangelij, ne bomo dvomili niti o tej resnici.

*

* *

11. Iz današnjega sv. evangelja je razvidno, da Bogu ni nemogoča nobena stvar. Imeti moramo vanj trdno vero in trdno zaupanje.

Ko je prišlo izraelsko ljudstvo v sinajsko puščavo, se je začelo prepirati z Mojzesom: »Daj nam vode, da ne umrjemo«. Mojzes je odgovoril: »Kaj se prepirate z menoj, zakaj skušate Boga?«

Ljudstvo pa je odgovorilo: »Zakaj si nas gnal iz Egipta, da umoriš z žejo nas in naše otroke in našo živino?«. Mojzes pa je klical v Gospoda in Gospod je rekel: »Stopi pred ljudstvo in vzemi seboj nekatere izmed Izraelovih starašin in palico vzemi v svojo roko in pojdi. Glej, jaz bom stal pred teboj na skali na hribu Horebu in udaril boš na skalo in pritekla bo iz nje voda, da se ljudstvo napije«. In Mojzes je storil tako in iz skale je pritekla voda v dolino, kjer je bilo ljudstvo. Vsi so se napili hladne vode in so napojili žejno živino.

In spet beremo v sv. pismu drugo dogodbico: Ko je izraelsko ljudstvo prišlo v cinsko puščavo, niso spet imeli vode in ljudstvo se je dvignilo zoper Mojzesa in Arona. In Mojzes in Aron sta Boga prosila: »Gospod Bog, usliši vpitje tega ljudstva in odpri jim studenec žive vode«. In Gospod je rekel Mojzesu: »Vzemi palico in zberi ljudstvo, ti in Aron, in govorita skali in dala bo vode«. Mojzes je tedaj vzel palico in je pred ljudstvom udaril na skalo, pa voda ni pritekla, ker je sam nekoliko dvomil, ali bo dal Bog vode iz skale nehvaležnemu ljudstvu. Mojzes je udaril drugikrat z živo vero in z zaupanjem in pritekla je hladna studenčnica, da se je napilo ljudstvo in živina!

Iz teh zgledov razvidite jasno, da Bogu ni nemogoča nobena stvar. Prosimi ga moramo in imeti vanj trdno vero in trdno zaupanje. V vseh teh rečeh nas podučuje današnji sv. evangelijski.

*

* *

12. Prav mnogokrat si stariši belijo glavo: Kaj bomo jeli, kaj bomo pili, s čim bomo oblačili sebe in družino? Vse take skrbi izvirajo iz tega, ker nimamo trdne vere in trdnega zaupanja v Boga. Te besede so prav podobne besedam, ki ste jih slišali v današnjem sv. evangeliju: »Za dve sto denarjev kruha jim ni dosti, da bi vsakteri kaj malega dobil«.

Današnji sv. evangelij nam vse take ugovore ovrže! Kdor ima zaupanje v Boga, ne bo tako govoril.

Zapomnimo si besede Gospodove: »Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jeli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblačili. . . . Poglejte ptice pod nebom, ker ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice in Vaš oče nebeški jih živi. Ali niste Vi veliko več kakor one? Kdo pa izmed vas more s svojo skrbjo dodati le en komolec k svoji dolgosti? In za obleko kaj skrbite? Poglejte limbarje na polji, kako rastejo, ne delajo in ne predejo, pa povem vam, da še Salomon v vsi svoji časti ni bil tako oblečen, kakor eden njih. Če pa Bog tako oblači travo na polji, katera danes stoji in se jutri v peč vrže, koliko bolj bo Vas, maloverni! Ne skrbite tedaj: Kaj bomo jedli ali s čim se bomo oblačili, ker po vsem tem poprašujejo neverniki. Saj ve Vaš Oče nebeški, da vsega tega potrebujete. Išcite tedaj najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to Vam bo privrženo«.

S temi besedami pa ni hotel Kristus reči, da ne smemo skrbeti za živež in za obleko, ampak da ne smemo v prvi vrsti skrbeti za to. V prvi vrsti moramo skrbeti za božje kraljestvo ali za

svojo dušo in še le v drugi vrsti za telo. Če bomo v prvi vrsti skrbeli za dušo, nam bo vse drugo, kar potrebujemo za telo — privrženo!

*

* *

13. Bog je tudi že v starem zakonu bil obljubil izraelskemu ljudstvu, da mu bo dobro na zemlji, da bo zemlja obilno rodila, da bodo dolgo živeli, če bodo zapovedi božje izpolnjevali in po njih živeli.

Ko bomo za Veliko noč urejevali svoje dušne reči, uredimo jih dobro, da nam bo vse drugo privrženo. Imejmo zaupanje in trdno vero v Boga. Bogu ni nemogoča nobena stvar, kakor nas uči današnji sv. evangelij: Išcite tedaj najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo nam bo Bog navrgel!«

*

* *

*

*

* *

* *

14. Dogodek, o katerem nam pripoveduje današnji sv. evangelij se je dogodil ob geneza-reškem jezeru. To jezero se imenuje tudi galilejsko jezero ali tiberijsko jezero in je prav prijetno, štiri ure dolgo in dve uri široko, obdano z lepimi gorami.

Ob tem prijetnem jezeru, v katerem je polno rib, se je naš Gospod Jezus Kristus večkrat mudil. Tako se je Jezus mudil na tem jezeru tudi za tisto Veliko noč, katera je bila eno leto pred Nje-

govim trpljenjem in Njegovo smrtjo. Čez to jezero se je dal prepeljati v čolnu in je šel na neko goro onstran jezera nad mestom Betzajdo. Velika množica ljudi je šla za njim, ker so videli čudeže, katere je delal med bolniki.

Tam je vzel pet kruhov, katere je imel mlađenič in je zahvalil ter jih razdelil med ljudstvo; prav tako tudi dve ribici in je ukazal dati množici, kolikor so hoteli. In vsi so bili nasičeni.

*

* *

15. Vedeti pa treba, da je imel Jezus s tem čudežem poseben namen. S tem čudežem je hotel apostole in ljudi pripraviti na govor, katerega je imel kmalu potem. Drugi dan po tem čudežu je bil Jezus na nasprotni strani jezera namreč v mestu Kafarnaum-u. Ko je izvedela to množico, ki je bila prejšnji dan nasičena, se je brž zbrala okolu Njega.

Ko je Jezus spet zagledal množico, je rekel: »Resnično, resnično, povem vam, iščete me, ne ker ste čudeže videli, temveč ker ste jeli od kruhov in ste bili nasičeni. Delajte ne za jed, katera mine, ampak za jed, katera ostane v večno življenje, katero vam bo dal Sin človekov«. Množica je tedaj odgovorila: »Kaj naj tedaj storimo?« Jezus jim je odgovoril: »To je delo božje, da verujete v Njega, katerega je Oče poslal«. Množica pa mu je odgovorila: »Kateri čudež tedaj storiš, da vidimo in ti verujemo? Naši očetje so jeli mano v puščavi, kakor je pisano«. Jezus jim je tedaj rekel: »Resnično, resnično, povent

vam: Mojzes Vam ni dal kruha iz nebes, ampak moj Oče Vam da pravi kruh iz nebes. Zakaj kruh božji je tisti, kateri je iz nebes prišel in daje svetu življenje«. Množica mu je rekla: »Gospod, daj nam vsak čas ta kruh!« Jezus pa je rekel: »Jaz sem živi kruh življenja; kdor k meni pride, ne bo lačen in kdor v mene veruje, ne bo nikoli žejen«. Judje so začeli godrnjati, ker je rekel: »Jaz sem živi kruh, kateri sem iz nebes prišel!« In so rekli: »Ali ni to Jezus, Jožefov sin, čigar očeta in mater poznamo? Kako tedaj pravi: Iz nebes sem prišel?« Jezus pa jim je odgovoril in jim rekel: »Nikar ne godrnjajte med seboj! . . . Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano v puščavi in so umrli. Ta pa je kruh, kateri iz nebes pride, da kdor od njega je, ne umrje. Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel? Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.

Judje so se tedaj prepirali med seboj: »Kako nam more dati ta svoje meso v jed?« Jezus pa ni preklical svojih besedi, ampak je še bolj slovesno rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jeli mesa Sina človekovega in pili Njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, kateri mene je, živel zavoljo mene. Ta je kruh, kateri je iz nebes prišel, ne kakor so

jedli vaši očetje mano in so umrli. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj!«

*

* *

16. To so bile jasne besede Jezusove. Napovedal jim je, da bodo morali jesti njegovo meso in piti njegovo kri. Da bi jih pripravil na te trde besede, zato je napravil veliki čudež, o katerem pripoveduje današnji sv. evangelij, s katerim je s petimi kruhi nasitil pettisoč ljudi. Hotel jim je najprej dokazati, da je vsemogočen, še-le potem jim je povedal, da jim bo dal uživati svoje telo in piti svojo kri.

Kakor pa je hotel Kristus pripraviti ljudi na te besede, s katerimi obljublja Najsvetejši zakrament, v katerem je njegovo pravo telo in njegova prava kri, prav tako nas hoče tudi sv. cerkev vsako leto današnjo nedeljo pripraviti na vreden prejem Najsvetejšega zakramenta za Veliko noč. Vsako leto beremo današnjo nedeljo o čudežu, s katerim je Jezus pomnožil pet kruhov in nasitil ž njimi pettisoč ljudi.

Prav tisti, kateri je blagoslovil pet kruhov in je ukazal apostolom razdeliti med pettisoč ljudi, prav tisti je postavil tudi najsvetejši zakrament, ko je rekel: »To je moje telo, to je moja kri, jejte in pijte vsi! To delajte v moj spomin!« To so Jezusove besede, o katerih ne smemo dvomiti.

Premišljujmo tedaj natančno čudež, o katerem smo brali v današnjem sv. evangeliju, ker približal se je čas, ko mora vsak kristjan z živo vero prejeti zakrament sv. Rešnjega Telesa.

Dajte si lep čas za Veliko noč, kakor si ga je dala tista množica, ki je šla za Jezusom na goro; dajte si lep čas in dobro opravite svojo dolžnost: »To je kruh, ki je iz nebes prišel, ne kakor so jedli izraelski očetje mano v puščavi in so umrli, kdor je ta kruh, bo živel vekomaj!«

17. Blagor ljudem, ki so jeli od pomnoženega kruha, ki jim ga je dal Jezus, kakor bremo v današnjem sv. evangeliju, pa veliko bolj blagor njim, ki jedo od kruha, ki nam ga daje Jezus pri sv. obhajilu. Pod podobo kruha, pod podobo hostije je pričujoč resnično sam vsemo-gočni Bog. Srečni, ki prejemljejo v sv. hostiji Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa! Ta sv. kruh smo prvič prejeli, ko smo bili še majhni, ko nismo še poznali skušnjav neumnega sveta; potem smo ga prejeli še mnogokrat in vselej nas je ta kruh pokrepčal in poživil. Zadnjič ga bomo prejeli na smrtni postelji, ko se bo naša duša poslavljalna od tega sveta in Bog daj, da bi ga takrat vredno prejeli.

18. Premišljujmo nekoliko lastnosti tega kruha!

Kruh, ki ga mašnik posveti pri sv. maši, je iz bele pšenične moke, kar pomenja, da mora

biti človek, ki pristopi k mizi Gospodovi, čist na duši in na telesu.

Dušo očistimo pri sv. pokori. Ako bi kdo pristopil k mizi Gospodovi s smrtnim grehom, naredil bi nov smrtni greh, ki se imenuje božji rop; ako bi kdo pristopil k mizi Gospodovi, ki je pri sv. spovedi radovoljno zamolčal smrten greh, naredil bi božji rop; ako bi kdo ne dobil sv. odveze, pa bi vendar pristopil k mizi Gospodovi, naredil bi božji rop; ako bi pa kdo dobro izprašal vest in bi po nedolžnem pozabil povedati smrten greh, ne naredil bi božjega ropa, ako bi pristopil k mizi Gospodovi. Dovolj je, da se pri prihodnji spovedi spovemo pozabljenega smrtnega greha.

Pa tudi telo mora biti snažno in čisto. Bela hostija pomenja, da moramo pristopiti k mizi Gospodovi s čistim telesom in s čisto obleko.

Preden je dal Bog izraelskemu ljudstvu deset zapovedi, prikazal se je Mojzesu in naročil, naj se ljudstvo pripravlja tri dni in naj opere svoja oblačila, zakaj tretji dan bo Gospod prišel vpričo vsega ljudstva na sinajsko goro. In ljudstvo je ubogalo, si je opralo vsa svoja oblačila in se pripravilo, da bi tretji dan stopilo pred Gospoda (II. Mojz. 19).

Tako moramo tudi mi s čistim telesom in s čistimi oblačili pristopati k mizi Gospodovi, kjer je pričujoč vsemogočni Bog.

Dalje! Ta sveti kruh je iz pšenice. Pšenico pa treba prej zmlatiti in potem zrnje zmleti.

To pomenja, da mora človek, ki hoče sprejeti najsv. zakrament, prej pokoro delati.

V starih časih je bila navada in ta navada se je ohranila v Rimu do današnjega dne, da položi spovednik grešniku palico na hrbet v znamenje, da je grešnik zaslužil za grehe kaznen. Pri nas dvigne spovednik samo roko, kadar daje sv. odvezo govoreč: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. V starih časih so bile tudi silno ostre pokore in ostre kazni za grehe. V teku stoletij je cerkev te pokore olajšala in dovoljuje spovedniku nalagati le majhne kazni na pr. pet Oče naš-ev itd. Razume se pa, da nas čakajo v vicah, če prej ne, ostre kazni, ako si jih sami prostovoljno ne naložimo.

Pšenica se zmelje. To pomenja, da mora imeti človek, ki pristopi k mizi Gospodovi, potrto, skrušeno in ponižno srce. Človek izgubi z grehom nebesa in si zasluži pekel. Gorje nam, ko bi nas Bog v stanju smrtnega greha nagloma poklical s tega sveta! In kako lahko se to zgodi! Naše življenje visi na tanki nitki. Ako Bog to nitko prestriže — pa smo izgubljeni lahko na večne čase.

Moka se dobro preseje. Testo za hostije je iz dobro presejane moke. To pomenja, da se mora vsak človek dobro presejati ali presoditi, preden stopi k mizi Gospodovi. Sv. Pavel kliče: Naj človek samega sebe presodi in potem naj je od tega kruha. Zakaj kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne loči telesa Gospodovega . . . Zato t. j. kar po nevrednem uživate, zato je med vami veliko slabih in bolnih in veliko jih spi. Ako bi sami sebe presodili, bi ne bili sojeni«.

Testo se na ognju speče. To pomenja, da mora imeti človek ogenj v svojem srcu t. j. ogenj ljubezni. Preden pristopimo k mizi Gospodovi, moramo zanetiti v svojem srcu velik ogenj, da bo naše srce od ljubezni gorelo. Bog, katerega uživamo pri sv. obhajilu, je ljubezen in zahteva od nas ljubezni. Duše, ki so v nebesih, uživajo Boga v neizmerni ljubezni, da ga sploh ne morejo več žaliti niti z najmanjšim grehom. Sv. obhajilo pa je predokus tiste ljubezni, s katero bomo uživali Boga v nebesih. Zato mora biti naše srce polno ognja božje ljubezni, ko stopamo pred altar.

Ta kruh je iz nekvašenega testa. Kvas pomenja grehe, katere moramo odložiti, ako hočemo pristopiti k mizi Gospodovi. Sv. Pavel nam kliče za Veliko noč: Bratje, postrgajte stari kvas!

Sv. očetje poudarjajo tudi, da je ta kruh lepo zložen v eno telo iz mnogih zrn, kakor je tudi vino iz mnogih jagod. To pomenja, da mora biti človek, ki pristopa k mizi Gospodovi, v lepem miru in v lepi ljubezni in složnosti z vsemi ljudmi, da ne sme imeti nobenega sovraštva in nobene maščevalnosti do svojega bližnjega.

Vidimo tudi, da so hostije okrogle in sv. cerkev predpisuje, naj bodo hostije okrogle. Kar je okroglo, nima nikjer konca in pomenja neskončnost. Okrogla hostija pomenja neskončnega Boga, ki ga pri sv. obhajilu uživamo.

Vse te lepe nauke nam daje premišljanje o lastnostih tega kruha in pogled na podobo tega kruha. To je kruh, ki daje večno življenje. Kdor ne je od tega kruha, nima življenja in ne more

nobenega sadu obroditi za večno življenje. Tak je podoben mrtvemu drevesu, ki ne more roditi sadu in je pripravno le za ogenj.

*

* *

*

*

* *

* *

19. Kmet je prišel na pomlad pod jablano, katera je še lansko leto lepo cvetela in obilo jabolk obrodila. Kaj pa zagleda? Zagleda, da se je jablana v zimskem času posušila. Vse drugo drevje okrog nje je ozelenelo in razcvetelo, le jablana, uboga jablana, je suha. Kaj se je zgodilo ubogi jablani, ki je še lansko leto lepo zelenela in obilo sadja obrodila? Kmet pregleda veje, nareže ji deblo in vidi, da je popolnoma suha. Umrla je v zimskem mrazu. Kdo bi ne bil žalosten, če mu lepo drevo umrje?

Tako je kmet žalosten radi jablane, ki mu je umrla na njivi. Tej jablani pa so podobni ti, kateri so lansko leto bili živi na duši, zdaj pa so mrtvi. Lansko leto za Veliko noč so ozeleneli, so obrodili sad pri sv. zakramentih, zdaj pa so mrtvi, mrtvi na duši. Umrli so med letom v greh. Ali bodo ti letos spet ozeleneli, ali bodo letos spet razcveteli? Jablana, ki umrje, ne more več oživeti! Ni pa tako s človekom! Če tudi umrje na duši, je vendar upanje, da oživi in da postane otrok obljube ali otrok božji! Božje usmiljenje je veliko!

Poslušajmo besede sv. Pisma: »Vstani, ki spiš; Kristus te bo razsvetlil!«

*

* *

20. Premišljujmo, kaj mora storiti, kdor hoče pri sv. zakramentih spet oživeti in postati otrok obljube.

Pred vsem treba natančno izprašati vest. Sv. Pavel pravi: »*Postrgajte stari kvas, da boste novo testo*«. Nihče naj si ne domišlja, da nima grehov. Dobro moramo premišljevati pa bomo našli stari kvas, ki leži na našem srcu. Rekel je nekdanj mlad menih staremu menihu, svojemu učeniku: »Oče moj! zdi se mi, da živim pobožno in Bogu prijetno«. Stari puščavnik pa ga zavrne in mu reče: »Kdor svojih grehov ne pozna, si vedno domišljuje, da je dober; kdor pa premišljuje svoje grehe, s katerimi se je zadolžil, ne bo nikdar tako mislil«. Zdaj je čas, ko boste opravljali sv. velikonočno spoved, da si dobro ogledate srce in dušo, da poiščete vse skrite grehe, katere ste morda še iz mladosti zamolčevali, katerih ste se sramovali, katere ste netočno povedali ali le na pol povedali. Na srcu leži gnoj in smrad. Zdaj je čas, da si dobro počistite dušč in srce, da bo vaša hiša čista, snažna in lepa. Ljudje imajo navado, da za Veliko noč svojo domačo hišo pobelijo, pa veliko bolj imenitna je hiša naše duše. Gledati moramo pred vsem, da svojo dušo počistimo.

Ko smo dobro izprašali vest, moramo grehe obžalovati in objekovati. Naša žalost mora biti resnična in srčna t. j. ne smemo biti žalostni samo tako, da bi solze prelivali in se jokali, ampak žalostni moramo biti v srcu! Iz srca namreč izhajajo hude misli, uboji, prešuštva, tatvine, krivo pričevanje, preklinjanje. Zato se moramo iz

srca kesati in jokati. Zapisano je v sv. Pismu (Mojz. 4, 29): »Ako boš iskal Gospoda, svojega Boga, našel ga boš, če ga boš le iskal iz vsega srca in z vso bridkostjo svoje duše«. Na drugem mestu pravi sv. Pismo (Joel 2, 12, 13): »Izpreobrnite se k meni iz vsega svojega srca, s postom in z jokanjem in plakanjem, in pretrgajte svoja srca, nikar svojih oblačil«. Kaj pomaga, če kdo tudi stokrat z ustmi reče: »Se kesam,« če se tudi stokrat na prsi udari, če solze preliwa — če pa v srcu ni resnične žalosti. Sv. Krizoston pravi: »Videl sem jih veliko, ki so se postili in so jokali, se po prsih tolkli, spokorne pasove nosili, tako, da bi jim bil lahko veroval, da imajo pravo kesanje, ako bi bil sodil le po vnanjih rečeh; toda kesanja vendar niso imeli, ker njih notranje stanje ni bilo v soglasju z vnanjim vedenjem in vse vnanje zatajevanje, katerega se srce ne udeležuje, ni drugega nego senca in goljufna pretveza pokore«.

Kesanje pa mora biti splošno t. j. kesati se moramo za vse grehe, ne samo za nekatere, za druge pa ne. Dobijo se ljudje, kateri so silno žalostni, da so n. pr. preklinjali, da so pa nečistosti uganjali, jim nikarkor ni žal in so pripravljeni še vedno nečistovati. Tako kesanje je prazno. V življenjepisu sv. Sebastijana beremo to-le lepo dogodbico: Bil je bogat človek, ki je imel neozdravljivo bolezen. Slišal pa je, da dela sv. Sebastijan velike čudeže in ga je želel videti. Sv. Sebastijan pride in mu začne govoriti o Jezusu in njegovih naukih. Govori mu tako lepo, da pretrese bolniku srce. Pagan je bil takoj pripravljen sprejeti sv. vero, da bi le ozdravel. Sv.

Sebastijan mu veli: »Razbij vse malike in boš ozdravel«. Bolnik mu obljubi in kadar svetnik odide, razbije resnično vse malike razen enega. Zdaj čaka, kedaj mu bo bolezen odlegla. Toda čaka zastonj! Sv. Sebastijan ga spet obišče. Bolnik pa mu reče: »Glej razbil sem malike in vendar nisem ozdravel«. Svetnik mu reče: »Jeli res, da si pokončal vse malike?« Bolnik odgovori: »Res je, vse sem pokončal, samo enega zatega, ki ga imam že veliko let, nisem pokončal, ker mi je zelo ljub in drag«. Svetnik mu odgovori: »Tudi tega moraš razbiti, čeprav bi bil dražji ko ves svet, kajti Bog, ki je ustvaril tebe in zlato, ti mora biti še ljubši in dražji«. Bolnik vzame še tega malika, ga razbije in glejte — ozdravi. Tako je tudi z nami! Ako se ne kesamo le radi enega samega greha, ki je kakor malik v naši duši, je zakrament sv. pokore neveljaven in ne dobimo zdravja na duši.

Kesanje pa mora biti nadnaravno t. j. kesati se moramo s pomočjo milosti božje iz nadnaravnih nagibov, da smo razžalili Boga ki je neskončna dobrota sam na sebi, ki je nam velike dobrote storil, ki je za nas in za naše grehe na križu umrl, da smo z grehom nebesa izgubili, da smo z grehom pekel zaslužili in ker je greh grd in ostuden. Ako bi se kdo kesal morda radi tega, ker ga je zadela časna nesreča, da je bil na pr. ostro kaznovan in bi ne imel nobene druge žalosti ko to, bi njegova spoved prav nič ne veljala pred Bogom in grehi bi se mu ne odpustili. Ako bi se kdo kesal, ker je z grehom izgubil zdravje, in bi noč in dan neprenehoma jokal, bi vendar

njegovo kesanje ne imelo pred Bogom veljave in bi spoved nič ne veljala.

Kesanje pa mora biti tudi nad vse veliko t. j. grešniku mora biti bolj žal, da je Boga razžalil, ko da bi bil cel svet izgubil. Čim večja je izguba, tem večja je tudi žalost; ako pa človek z grehom Boga izgubi, je izguba tako velika, da je večje ni! Iz tega sklepamo, da mora biti tudi kesanje radi te izgube večje, kakor vsako drugo kesanje in žalovanje.

Kdor hoče po vrednem sprejeti zakrament svete pokore, mora tudi skleniti, da se bo poboljšal. V svojem srcu mora reči, kakor izgubljeni sin: »Vzdignil se bom, ter pojdem k svojemu očetu. Rekel mu bom: Oče, grešil sem zoper tebe in zoper nebesa«. Kakor je rekel, je tudi storil. Ni vprašal, kaj poreče oče, ni se zmenil, kaj porečejo znanci, kako ga bo sram, kar vzdignil se je in šel spet k svojemu očetu!

Tako moramo storiti tudi mi! Ne prašajmo, kaj porečejo bratje in sestre, kaj porečejo znanci in prijatelji, kaj porečejo ljudje — vzdignimo se! Recimo: Poboljšati se hočemo, naj velja, kar hoče! Svoje dolžnosti hočemo zvesto izpolnjevati, vseh grešnih priložnosti se hočemo skrbno čuvati. Da je zakrament sv. pokore veljaven, mora sklep biti trden t. j. neomahljiv, da se ne da omajati po vsakem vetru. Tako moramo pri sv. spovedi govoriti, kakor govori sv. Pavel v pismu do Rimljanov (8, 35—39): »Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? — Svest sem si, da nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem, ne smrt ne življenje, ne kaka druga stvar«. Pri vsaki

skušnjavi odgovorimo z besedami egiptovskega Jožefa, katere je govoril ko ga je hotela nersramna ženska zavesti: »Kako bi mogel to hudobijo storiti in grešiti zoper svojega Boga?«

Da je zakrament sv. pokore veljaven, se je treba čisto in skesano spovedati! Rekel je Jezus Kristus apostolom: »Prejmite sv. Duha! katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni in katerim boste grehe zadržali, so jim zadržani (Jan. 20, 22, 23)«. Kako naj se grehi odpustijo, če se ne poznajo. Spovednik mora grehe poznati. Kdor bi en sam smrten greh zamolčal, bi spoved nič ne veljala. Pomniti moramo, da je od tega odvisno naše večno zveličanje. Težko je za mašnika, poslušati vsakega posebe, poslušati vse človeške hudobijs in veliko lepše bi bilo za duhovnika, da bi spovedi ne bilo — toda spoved je postavil Jezus Kristus. V svetem tridentinskem zboru je sv. cerkev izobčila vse, ki bi se drznili trditi, da spoved ni potrebna za odpust grehov.

Veliko njih je že sramežljivost zavedla, da so zamolčali pri sv. spovedi grehe. Takim ljudem svetujemo, naj raji nikar ne sprejmejo sv. zakramentov, ako imajo misel grehe zamolčati, ker veliko boljše je sploh ne iti k spovedi, kakor pa iti in zamolčati smrtne grehe. Hudobni duh se namreč na vse načine trudi, da bi ljudje pri spovedi zamolčali kak greh.

Slednjič treba, da vestno in natanko opravimo pokoro, katera se nam naloži in katero smo zaslužili. Prav je, da si tudi sami še kaj naložimo. Ako smo grešili, delajmo tudi pokoro!

*

*

*

21. Ko drevo na pomlad ozeleni in odcvete — pričakujemo da obrodi sadje. Ko grešnik, pri zakramentu sv. pokore oživi, pričakujemo od njega sadja t. j. dobrih del in sv. čednosti. Ali boste podobni drevesu, katero ne bo več ozelenelo in razcvetelo? Ali boste podobni drevesu, katero mora kmet na svojo veliko žalost useči in je v ognju sežgati. Ne! Drevo sicer umrje enkrat za vselej, z vašo dušo pa ni tako! Umrli je sicer v grehih med letom, pa zdaj vam kliče sam Kristus: Suha drevesa ozelenite in razcvetite! Delajte pokoro in ne govorite, da ste umrli, ker spet boste z mojo močjo oživel.

*

* *

*

*

* *

* *

22. Kristjan čuti za Veliko noč v svojem srcu potrebo, da se spravi z Zveličarjem, ki ga je s svojo krvjo odrešil. Kri Gospoda Jezusa Kr., njegove prebodene roke in noge, njegova s sulico odprta stran, njegove zadnje besede na križu nas silijo in vabijo k solzam in k pokori.

Ni mogoče pa delati prave pokore, ako ne razumemo, kaj je greh.

*

* *

23. Greh je prvič za človeka največje zlo, kajti greh mu odvzame mirno vest, zadovoljnost in vse veselje. To uči izkušnja vsakega posameznika. So ljudje, ki jih smrtni greh tako straši in muči, da ne morejo niti ene noči mirno pre spati. Čujoč čakajo dne, da gredo hitro k sv. spovedi.

Z grehom si dalje nakopljemo brez števila kazni na tem in onem svetu. Kdor je grehu vdan, njega obišče Bog večkrat z različnimi boleznimi in nadlogami. Kolikokrat slišimo na pr.: »Ta in ta je sam kriv svoje bolezni, nakopal si jo je z razuzdanim življenjem« ali: »Ta in ta je sam kriv svoje prezgodnje smrti«. Pogostoma trpijo taki tudi na premoženju. Večkrat slišimo: »Kakor je prišlo, tako je šlo« t. j. po grešni poti pridobljeno, je vse naglo razpalo ali pa: »En krivičen denar, deset pravičnih požre«. Prelamljanje četrte božje zapovedi, ki se glasi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji, je že mnoge spravilo v najlepših letih pod zemljo ali pa onesrečilo družino in razneslo premoženje.

Vse te kazni pa niso še nič proti drugim kaznim, s katerimi kaznuje Bog tudi en sam smrtni greh. Pomislimo, da je človek, ki je smrtno grešil, v veliki nevarnosti, da ga Bog odpokliče nagloma in neprevidoma s tega sveta. Gorje, ako pade grešnik v roke živega Boga!

Poglejmo, kako je Bog kaznoval en sam greh prvih starišev. Naši prvi stariši so živeli v raju, kjer so imeli vsega v obilici. Ni se jim bilo treba truditi v potu obraza za vsakdanji kruh. Toda grešili so smrtno in ta edini greh je imel neskončnih posledic. Bog jih je zagnal iz raja ter proklet zemljo, katero bodo obdelovali. Od tedaj so se morali truditi v potu obraza za vsakdanji kruh, trpeti celo življenje in slednjič umreti. In koliko gorja je težko zadelo radi tega greha vse njih potomce, mej katere se prištevamo tudi mi. O dobro čutimo težo prvega greha

dandanes, ko so se zaplodile razne bolezni mej ljudi, živali in rastline. Dobro čutimo prokletstvo na zemlji, ki je postala nerodovitna. Slehernna stvarca je dobila svojo bolezen. Vse to izhaja od enega samega prvega greha.

Izgovor nekaterih, ki pravijo, da hodijo k sv. spovedi in da se pri spovedi vse odpusti, ne velja. Pri sv. spovedi se odpusti večna kazen, ker bi te ne mogli sami nikdar dostati, a se nikakor ne odpustijo vse časne kazni. Koliko časnih kazni nam je za grehe prisojenih, ne more nihče vedeti, to pa je gotovo, da bo vsak tudi najmanjši greh dobil svojo kazen na tem ali onem svetu.

Greh je dalje žalitev neskončno dobrega Boga.

Ozri se, človek, po svetu! Vse je zate in iz ljubezni do tebe ustvarjeno: Hribje in doline, njive in trate, gozdi in logi, ptice v zraku in ribe v vodi. Slehernna cvetka cvete zate in slehernna travica zeleni zate.

Še več! Bog je hotel, da bi ljudje živeli v vsej sreči in da bi smrti ne bilo. Toda človek ni hotel, ampak si je nespametno izbral pogubo. Pogrezati se je začel čedalje bolj v grehe, da je bilo Bogu žal, da je človeka ustvaril. Da ni bil človeški rod vekomaj zavržen, je preprečila le neskončna ljubezen božja. Bog nas je tako ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina na svet, da bi nas s svojim trpljenjem odrešil.

Iz tega je razvidno, da je greh neskončna žalitev vsemogočnega Boga.

Greh je dalje žalitev presvetega in prelju-

beznivega srca Jezusovega. Jezus Kr. je Sin živega Boga, druga božja oseba. Sin božji je torej iz ljubezni do nas zapustil nebesa ter se rodil v betlehemskem hlevcu, je iz ljubezni do nas živel v siromašni nazareški hišici, je iz ljubezni do nas v vrtu Getsemani potil krvavi pot, je mirno trpel neskončno zasramovanje in umrl na sramotnem križu.

Iz tega je razvidno, kako veliko hudo je greh, kako strašno gorje za grešnika samega in strašna žalitev Jezusovega presvetega in preljubnivega srca.

*

* *

24. Čas pred Veliko nočjo je čas joku in solz za storjene grehe, ki so strašno hudo in strašno gorje. Objokujmo svoje grehe in združujmo svoj jok s trdnim sklepom, da ne bomo več grešili.

Sv. apostol Peter se je bridko jokal, ker je bil zatajil Jezusa in je vsako jutro, ko je slišal petelinovo petje, hitro vstal, se vrgel na kolena in se znova razjokal. Pripovedka pravi, da se je tolikokrat jokal, da so mu solze razjele lica.

Objokujmo v tem svetem času tudi mi svoje pregrehe, da dobimo spet milost otrok božjih in pravico dedičev večnega kraljestva. Le ti, ki so v milosti božji, so hkratu tudi vredni otroci matere katoliške cerkve. O njih veljajo besede sv. Pavla v današnjem sv. berilu: »Bratje, nismo otroci sužnje, ampak proste« t. j. mi smo otroci katoliške cerkve, ki nas je v Kristusu oprostila sužnosti greha in mesa, ko nas je prerodila pri sv. krstu in pri sv. zakramentih.

Zavedajmo se, da smo sinovi tiste matere, ki ima po celem svetu otrok kot listja in trave in živimo po njenih naukih, da dosežemo dediščino otrok božjih.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

25. Katoliška cerkev¹⁾ je vidna družba vseh pravovernih kristjanov, kateri verujejo iste nauke, prejemajo iste zakramente in imajo rimskega papeža za svojega poglavarja. Kristus je ustanovil to družbo tako, da so v njej rimski papež, škofje in duhovniki, ki učijo, delijo sv. zakramente in nas vodijo, drugi pa, ki poslušajo in pomagajo. Ko je Kristus postavil apostole za učениke, duhovnike in voditelje ljudstva, je rekel: »Pojdite in učite vse narode in kršćujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha; in učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal (Mat. 28, 19)«. In ko je sv. Petra postavil za vrhovnega poglavarja sv. Cerkve, je rekel: »Ti si Peter (t. j. skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala. In tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva; karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih (Mat. 16, 18)«.

*

*

*

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 193 do 230.

26. Iz Kristusovih besedi je razviden namen, ki ga ima sv. Cerkev t. j. učeča cerkev. Sv. cerkev mora učiti vsa ljudstva, jim deliti sv. zakramente in jih voditi k večnemu zveličanju. V ta namen je dobila cerkev, kakor je iz Kristusovih besedi razvidno, dar nezmotljivosti t. j. da se ne more zmotiti glede Kristusovega nauka. Njej smemo torej glede zveličanja popolnoma zaupati in se njej popolnoma izročiti.

*

* *

27. Ali smo dolžni biti člani Kristusove cerkve? Stroga dolžnost vsakega človeka je, da je ud Kristusove cerkve in da cerkev v vseh rečeh uboga in jej pomaga, kajti Kristus je rekel: »Kdor vas posluša, mene posluša in kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje njega, kateri me je poslal (Luk. 10, 16)«. »Če cerkve ne posluša, naj ti bo ko nevernik in očitni grešnik (Mat. 18, 17)«. Iz teh besedi je očitno, da se ne more nihče zveličati, kdor je po lastni krivdi in hudobiji zunaj cerkve, kdor cerkvi nasprotuje in je ne posluša. Kdor bi bil brez lastne krivde zunaj cerkve, se sicer lahko zveliča ako se kesa svojih grehov in živi po svoji vesti zvesto izpolnjujoč zapovedi Božje, vendar pa nima tolikih pripomočkov za zveličanje, kakor tisti, ki so v sv. cerkvi in prejemljejo od nje sv. zakramente.

*

* *

28. Ali smemo katoličani učiti, kakor pravijo liberalci, da so vse cerkve in vse vere dobre in da naj se ljudje ne vznemirjajo, češ po vsaki veri se človek lahko zveliča? Ali je to resnično? Ne! To je nespametno govorjenje, kajti katoličani vemo, da je le ena cerkev prava in le ena vera resnična. Kako naj katoličani tako učimo, če vemo, da je Kristus ukazal vsem ljudem vstopiti v katoliško cerkev in če vemo, da le katoliška cerkev uči resnico. Zato nas uči papež Pij IX. v okrožnici z dne 10. avgusta 1863, da moramo biti sicer katoličani prijazni z drugoverci, da jim moramo ljubezen skazovati v besedi in v dejanju, a da se moramo z modrostjo truditi, da jih privedemo k resnici in k sv. cerkvi. Mi se moramo iz vseh moči truditi, da privedemo vse ljudi v Noetovo ladjo, ker le tisti, ki so v njej, se rešijo, drugi, ki so po lastni krivdi zunaj, se prav gotovo pogubijo.

Iz vsega tega pa je tudi razvidno, da niso dolžni le duhovniki delovati za sv. vero in za sv. cerkev, ampak vsi verniki. Vsi smo bili krščeni t. j. smo vstopili v kraljestvo božje na zemlji in smo je dolžni braniti in razširjati; vsi smo bili birmani t. j. potrjeni za vojščake tega kraljestva, ki je katoliška Cerkev (zgornji Jeruzalem).

*

* *

29. Vpraša se, katera pa je prava Kristusova cerkev, v katero je dolžan vsak človek vstopiti? Vsakemu govori že vest, katera je prava Kristusova cerkev. Prava Kristusova cerkev se razlikuje od drugih cerkva, kakor se razlikuje

cerkveni stolp od drugih zidališč. Prava Kristusova cerkev je prvič edina t. j. mora imeti enega skupnega poglavarja, mora imeti iste nauke in iste zakramente. Vse to je očitvidno pri naši sv. cerkvi. Kristusova cerkev je drugič sveta t. j. njeni nauki morajo biti sveti, njeni pripomočki t. j. zlasti zakramenti morajo biti sveti, vse ljudi mora navajati k svetosti in v vseh časih morajo biti v njej sveti ljudje. Vse to je očitvidno le v naši rimsko-katoliški cerkvi. Kristusova cerkev je tretjič katoliška t. j. mora biti za vse čase, za vse narode, za vse kraje in po vseh delih zemlje razširjena. To je očitvidno le naša cerkev. Kristusova cerkev je četrtič apostolska t. j. njeni predstojniki, papež in škofje morajo biti pravi nasledniki apostolov, njeni nauki morajo biti prav tisti, ki so jih učili apostoli in njeni zakramenti morajo biti prav tisti, ki so jih delili sv. apostoli. Vse to je očitvidno samo pri naši rimsko-katoliški cerkvi. Ker je vse to tako jasno in očitvidno, zato pravi vsakemu že vest, katera je prava cerkev in v katero cerkev je treba vstopiti, ako se hočemo zveličati. Sv. katoliška cerkev je kakor velika luč, ki jo vsi vidijo, da ne more nihče reči, da je ni videl. Kdor sveto živi, pride prav gotovo s pomočjo milosti božje k sv. cerkvi in postane katoličan ali če bi po zunanje ne pristopil k sv. cerkvi, bi bil vsaj po notranje t. j. po svoji veri, po svojem upanju in po svoji ljubezni do Boga in do Zveličarja ud sv. cerkve in bi se prav gotovo zveličal.

Mi pa, ki smo imeli srečo, da smo postali udje sv. cerkve, še preden smo se zavedali, držimo se je zvesto, saj se imenuje naša mati. Lju-

bimo jo in častimo, kakor ljubijo in častijo otroci svojo mater. Sv. Ciprijan pravi, da ne moremo imeti Boga za očeta, ako nimamo cerkve za mater. Oklepajmo se vedno katoliške duhovščine, škofov in papeža, bodimo vedno v katoliških strankah in podpirajmo vedno dobro stvar in sv. vero.

*

* *

30. Kristus je svoji cerkvi obljubil pomoč, ko je rekel: »In vrata peklena je ne bodo premagala!« To je res, a to velja za sv. cerkev na sploh. Zgodi se pa prav lahko in se je tudi že zgodilo, da so nekateri narodje in nekatere dežele izgubile sv. vero, za katero so bile prej goreče. Zato moramo biti previdni, da ne izgubimo največjega zaklada, ki je sv. vera. Tako je na pr. Anglija, ki je bila v starih časih goreča katoliška država, izgubila po večini sv. katoliško vero. To se je zgodilo tudi večini nemških pokrajin in prav tako tudi Mali Aziji in Palestini, kjer je zavladal Mohamed, dalje v Afriki in zlasti v Etiopiji in drugod, kjer je deloma zavladal Mohamed a deloma kriva vera.

Bodimo torej previdni. Z Bogom se ni šaliti. Sv. vera je velika božja dobrota, za katero moramo biti hvaležni. Nevrednim in malopridnim pa jo Bog lahko odvzame. Zveličar je zapretil že ob času apostolov nekaterim cerkvam v Mali Aziji, da jim bo odvzel svečnik sv. vere (Skrivno Razod. 2), ako se ne poboljšajo. Ta svečnik sv. vere jim je bil tudi v resnici odvzet, ko so Turki zvladali po celi Mali Aziji. Taka

nesreča se zgodi lahko tudi nam, ako bomo nevredno in malopridno živeli.

Redkokatera dežela je tako rada sprejela sv. vero ko Etiopija. Iz Etiopije je bil tisti dvornik, o katerem govori Dejanje apostolov v 8. poglavju, ki se je na vozu peljal iz Jeruzalema proti domu. Na vozu je bral preroka Izajo. Sv. Filip, diakon, se mu je pridružil in ga vprašal, ali razume, kar bere. Dvornik pa je odgovoril: Kako naj razumem, ako me nihče ne poduči? In je prosil Filipa, naj stopi na voz in naj sede k njemu. Branje pa je bilo to-le: »Kakor ovca je bil veden v klanje in kakor jagnje je bil brez glasu pred njim, ki ga striže. Tako tudi on ni odprl usta itd.« Odgovoril pa je dvornik Filipu: »Prosim te, o kom govori prerok to, o sebi ali o kom drugem?« Filip pa mu je nato začel razlagati o Jezusu Kr., ki je umrl na križu za nas kakor jagnje. Ta Etiopec je drage volje takoj sprejel sv. vero in ko sta prišla do vode, je rekel Filipu: »Glej vodo! Kaj zadržuje, da bi me ne krstil?« Sv. Filip odgovori: »*Ako veruješ iz vsega srca, se to sme zgoditi*«. Etiopec odgovori: »Verujem, da je Jezus Sin božji!« In je ukazal ustaviti voz, da bi stopila v vodo. Ko sta to storila, je Filip krstil dvornika. Takoj potem pa je Duh Gospodov vzel Filipa, da ga dvornik ni več videl. In sv. pismo dostavlja: »In dvornik je šel veselo svojo pot«.

Pa tudi cela dežela Etiopija je v četrtem stoletju po Kristusu z veseljem sprejela sv. evangelij, ko je prišel tja sv. Frumencij, ki je celo Etiopijo izpreobrn timer. To je bila dežela svetnikov. Kakih dvesto let po sv. Frumenciju je živel v tej

deželi kralj Elesbaan, ki ga častimo za svetnika. Povest pravi, da je na starost odložil kraljevo krono in izročil kraljestvo sinu, ki je tudi prav sveto živel. Ko je kralj to storil, se je po noči preoblekel, šel iz mesta in stopil v nek samostan, kjer je na stare dni živel kot samostanski brat. Njegova edina jed v samostanu je bil kruh in pa zelišče. Pil je samo vodo. Z zunanjimi ljudi ni hotel nikoli več občevati. Živel je le za Boga, utopljen po noči in po dnevu v gorečo molitev. Toda ta dežela Etiopija, ki je bila nekdanj tako sveta, ki šteje svetnike celo mej svojimi kralji, je že kakih tisoč let ločena od prave Kristusove cerkve in živi v raznih krivih verah.

Kakor se je zgodilo tej deželi, tako se lahko zgodi vsaki drugi in zlasti posameznikom. Koliko je dandanes kristjanov, ki so vero izgubili, ki ne hodijo v cerkev in ne prejemajo sv. zakramentov! Tako se lahko zgodi tudi z nami, ako se vdamo grehu. Bog bi nas zapustil s svojo milostjo in mi bi izgubili pravo vero in pravo Kristusovo cerkev.

*

* *

31. Zavedajmo se, da smo otroci sv. katoliške cerkve in ne sužnji hudobnega duha in mesa, kakor nam kliče v *današnjem sv. berilu* sv. Pavel: »Bratje, nismo otroci sužnje, ampak otroci proste t. j. mi smo otroci katoliške cerkve, ki nas je v Kristusu oprostila sužnosti greha in mesa, ko nas je prerodila pri sv. krstu. Držimo se cerkve, kakor se je držala Kristusa tista množica, o kateri govori *današnji sv. evangelij*. V cerkvi je Kristus, v cerkvi je najsvetejši zakra-

ment, v cerkvi je njegov sv. nauk, ki dela ljudi resnično srečne in proste. Kdor bi zapustil cerkev, bi zapustil samega Kristusa, ki je Bog in Zveličar, kakor je dokazal s pravimi čudeži. O takem velikem čudežu govori tudi današnji sv. evangelij, ki pripoveduje, da je Kristus s petimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama nasitil pettisoč ljudi in je še dvanajst košev drobtinic ostalo. Tako je Kristus dokazal, da je pravi Bog in Zveličar. Držimo se Njega, držimo se sv. cerkve, ki jo je On ustanovil z namenom, da bi vodila vse ljudi po potu pravičnosti in svetosti.

*

* *

*

*

* *

* *

32. »Bratje, nismo otroci sužnje, ampak svobodne matere t. j. katoliške Cerkve in to svobodo nam je dal Kristus« — tako nas uči sv. Pavel v pismu do Galačanovo (4). Svobodo nam je torej dal Kristus.

Biti svoboden se pravi biti sam svoj, neodvisen od drugih ljudi. Ta svoboda je hkrati tudi blagostanje in sreča, kajti neodvisen od drugih je le kdor ima primerno blagostanje. Kristusova svoboda je svoboda v duhovnem in telesnem pogledu. Kristus nas je s svojimi nauki rešil sužnosti greha, sužnosti hudobnega duha, sužnosti mesa in mesene požljivosti pa tudi sužnosti rodušstva in krivičnosti.

*

* *

33. Brali ste gotovo v časopisih, kaj delajo boljševiki v Rusiji. Po cestah so vozili podobo Kristusovo, so Kristusa zaničevali in zasramovali kakor Judje in so govorili, da je on prinesel na svet sužnost delavskega ljudstva. V božje razpelo so ti nesramneži pljuvali. V tem zmislu vzgajajo tudi mladino. Že v šoli učijo sovražiti in zaničevati Kristusa, njegov nauk in njegovo cerkev, češ da je Kristus stena, za katero se skrivajo kapitalisti in oderuhi in da je njegov nauk slepilo delavskega ljudstva.

Človek se zgraža, ko sliši te strašne govore, ki so popolnoma napačne. Kdor tako govori, ne pozna Kristusa, ne pozna njegovega nauka in njegove cerkve. Kristus ni stena, ki čuva kapitaliste in oderuhe, saj je vendar ostro govoril proti brezsrčnim bogatincem in jim povedal, da pojde prej kamela skozi luknjo male igle, nego bogatinec v nebeško kraljestvo! Kristus je rekel: »Glejte in varujte se vse lakomnosti, zakaj nihče ne živi od obilnosti svojega premoženja (Luk. 12, 15)«. In povedal je to-le priliko: Nekega bogatega človeka polje je obrodilo obilno sadu. In začel je misliti sam pri sebi: Kaj bom storil, ker nimam, kamor bi svoje pridelke spravil. In je rekel: To bom storil: podrl bom svoje žitnice in večje naredil ter vanje spravil vse, kar mi je zrastle in svoje blago. In porečem svoji duši: Duša, veliko blaga imaš spravljenega za prav veliko let, počivaj, jej, pij in bodi dobre volje. Bog pa mu je rekel: »Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe; kar si spravil, čigavo bo? Tako je s tem, ki si bogastvo nabira in ni bogat v Bogu (Luk. 12, 16.)«.

Kristus je učil, da se moramo čuvati vsake krivičnosti nasproti bližnjemu. Naj torej nihče ne misli, da se bo zveličal, če dela krivico svojemu bližnjemu bodisi pri delu bodisi pri plačilu. Kristus je rekel: Če prineseš svoj dar že na altar in se spomniš, da ima tvoj brat kaj proti tebi, pusti dar in pojdi se najprej spraviti s svojim bližnjim in potem pridi in daruj! Po teh Kristusovih besedah ne velja nič ne daritev ne molitev, ako ni združena s pravičnostjo in ljubeznijo do bližnjega. Prava molitev mora biti vedno združena s pravičnostjo in ljubeznijo, drugače je le hinavščina in laž in ne more biti uslišana.

Kristusov nauk je torej naravnost nasproten vsakršni lakomnosti, vsakemu izkoriščanju in oderuštvi, vsaki tudi najmanjši nepravičnosti.

*

* *

34. Kakor je učil Kristus, prav tako so učili tudi apostoli in tako uči katoliška cerkev do današnjega dne. Sv. Apostol Pavel pravi: »Nič nismo prinesli na ta svet; gotovo je, da tudi nič ne moremo odnesti. Ako imamo živež in obleko, bodimo s tem zadovoljni. Kdor hoče namreč obogateti, pade v skušnjava in hudičevo mrežo in v mnogo škodljivih in neumnih želj, ki potopé človeka v pogubo in v nič: Korenina vsega hudega je namreč lakomnost (1. Tim. 6)«. In sv. apostol Jakob kliče: »Bogatini, jokajte in tulite zavoljo nadlog, ki pridejo nad vas. Vaše bogastvo je

strohnelo, vaša oblačila so snedli molji. Vaše zlato in srebro je zarjavelo in rija bo pričevala proti vam in bo požrla vaše meso kakor ogenj. Nabrali ste si zaklad jeze za poslednje dni. Glejte, plačilo, katero ste utrgali delavcem, ki so želi vaše polje, vpije in njih vpitje je prišlo do ušes Gospoda vojnih čet. Gostili ste se na zemlji in v nečistosti pasli svoja srca za klavni dan!«

*
* * *

35. Kaj uči sv. cerkev o oderuštvi, naj pojasnijo besede sv. Ambroža o »prokletih oderuhih«: »Kam vas še zavede vaša nenasitna lakomnost? Ali mislite, da imate samo vi pravico živeti na zemlji? Zdi se vam, da vam dela siromak krivico, ker ima še nekaj posesti, po kateri hrepeni vaša lakomnost. Zdi se vam morda, da vam je po krivici uropano, kar še ni vaše. . . . Radi bi razširili svojo last do konca zemlje. . . . Zemlja je bila dana skupno bogatinom in siromakom. Zakaj jo hočete imeti samo vi? Kakšno kazen zaslužite, ko ne poznate večje časti, nego gledati nas vse prazne in gole, ko se v svoji nevolji nad prenapolnjenimi žitnicami tolažite samo s tem, da štejete prihodnje slabe letine. In to imenujete izkušnost, previdnost in trgovsko spretnost. To je lopovstvo, to je podlost, to je brezsrčnost. . . . Ne, vi ne gledate prihodnje nesreče, da bo jo zdravili; vi vsi prežite le na našo lakot, da bi jo izkoristili. . . . Podobni ste roparju, ki čaka ugodnega trenutka, da potnika podere in ga zadavi. Prokleti oderuhi!«

Kršćanstvo je takoj od začetka napovedalo boj suženjstvu. Pagani so sužnje prodajali, kakor se še danes godi v nekaterih afriških pokrajinah. Sv. vera pa nas uči, da smo vsi ustvarjeni po božji podobi, da smo vsi bratje Jezusovi in namenjeni za večno zveličanje in da je torej suženjstvo nespodobno in krivično. Osem sto let se je krščanstvo borilo proti suženjstvu v Evropi, zlasti v Italiji, dokler ni zmagalo.

*

* *

36. Nobena vera in nobena cerkev na svetu ne poudarja tako ostro in neizprosno pravičnosti in ljubezni do bližnjega ko krščanska vera. Našo vero lahko imenujemo vero pravičnosti in ljubezni. Po krščanskem nauku tudi post nič ne velja, ako se ne trudimo za pravičnost in ljubezen do bližnjega. Že prerok Izaja je v osmem stoletju pred Kristusom poudarjal: »Le tisti post je Bogu prijeten, ki trže nepravilne verige, ki odjemlje zatiranim jarem in razbija suženjstvo!«

Vse to dokazuje, kako krivično in lažno govore in pišejo boljšeвики o Kristusu, o krščanski veri in o katoliški cerkvi.

*

* *

37. Sv. Pavel pravi v pismu do Efežanov (5) da je lakomnost malikovavstvo t. j. lakomnik zapusti pravega Boga. Kdor pa zapusti pravega Boga, je sposoben za vse zločine, je sposoben tudi umoriti bližnjega, če upa, da bi se lahko

polastil premoženja. Sveti škof Salvij, katerega praznujemo dne 26. junija, je bil povabljen na obed k visokemu uradniku. Ker je škof tam tudi maševal, je imel seboj razne dragocenosti, zlate-nine itd. Pri obedu je bil tudi sin visokega uradnika navzoč in ta je bil lakomen in bi se bil rad polastil tistih dragocenosti. Po obedu je šel za škofom, ga je na samotnem kraju ujel, ga oropal dragocenosti in ga pahnil v ječo. Po noči je poslal v ječo slugo, naj bi škofa umoril. Sluga pa je bil dober, se je začel v ječi ves tresti in ni maral sv. škofa umoriti. Ko je lakomnik poslal po slugo v ječo in je slišal, da ni umoril sv. škofa, se je raztogotil, poslal slugo še enkrat pa mu dodal še tovariša. Ko sta prišla v ječo, sta našla sv. škofa sedečega na lesenem stolčku. Tovariš reče slugi: »Izvrši dejanje, ki ti je ukazano!« Sluga se je ves tresel, a sv. škof mu reče: »Kaj se obotavljaš, le stori, kar ti je gospodar ukazal!« Sv. škof je upognil glavo in sluga je s tresočo se roko zamahnil in mu odsekal glavo. Hudobni sin visokega uradnika je dal sveto truplo škofovo pokopati na skritem v hlevu, a zločin je prišel vendar na dan. Izvedel je o tem tudi cesar Karol Veliki, ki je prav takrat vladal. Za kazen je dal malopridnemu sinu in slugi oči prebosti. Sluga se je skesal. Storil je bil ta zločin iz strahu, da bi ga gospodar ne kaznoval. Začel je neprestano hoditi na grob sv. škofa in tam opravljati dolge molitve. Izročilo pravi, da je na priprošnjo svetnikovo spet izpregledal na eno oko.

Kdor bere življenje svetnikov, ve, da se svetniki in svetnice božje niso menili za bogastvo tega sveta. Živeli so kakor siromaki na tem

svetu, a bogati so bili v tolažbah, ki jim jih je pošiljal sv. Duh. O njih beremo, da so vse svoje premoženje razdelili med siromake.

Sv. Silvin, ki ga praznujemo dne 17. februarja, je bil iz bogate družine pa je vse svoje premoženje razdelil mej siromake. Takrat, ko ga je posebna milost božja obšla, je bil zaročen z nekim dekletom in se je pripravljaj na poroko, pa je takoj poslušal glas milosti božje, ki ga je klical na drugo pot. Poslušal je besede Kristusove: »Vsak, kdor zapusti hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo, bo dobil stotero plačilo in bo dosegel večno življenje«.

Posebno rad je sprejemal v hišo tujce in popotnike, stregel jim je prisrčno ko svojim bratom, dal jim včasih tudi svojo obleko. Ravnal se je po Kristusovih besedah: »Kar storite enemu mojih najmanjših bratov, storite meni«.

Životopis pravi o njem, da je bil oče sirot, podpora vdovam, branitelj devic, ponos redovnikov, miritelj mej prepirajočimi se, moder v besedi, svet v delovanju, kajti kar je z besedami priporočal, je kazal v svojih delih. . . . Vse, kar je imel, je posvetil Gospodu, vse dobro, ki je bilo na njem, je vedno pripisoval božjemu usmiljenju in ne svojim zaslugam. Bil je mož zdržnosti in posta, hranil se je leta in leta samo z zelenjavo in ni pokusil niti kruha. Njegova obleka je bila siromašna. Spal je na goli zemlji ali na kaki deski.

Tako so živeli svetniki in svetnice božje, ki so hodili za Jezusom in se ravnali po njegovih naukih in svetih. Ali ni hudobija, če proglašajo boljševiki našo sv. vero kapitalistično, da je z

bogatimi, da podpira kapitaliste in oderuhe? Katoliška cerkev je namestnica Kristusova in ima najsvetejše, najpravičnejše in najlepše nauke. Ko bi se hoteli ljudje ravnati po njih, bi bili srečni in bi ne bilo mej njimi nobenih prepirov in vojsk.

Slavni pisatelj Alban Stolz¹⁾ pripoveduje, kako je umrl na Veliko soboto sv. Silvin, ki ni poznal nobene lakomnosti in kako je umrl istotako na Veliko soboto neki lakomnik.

Ko je sv. Silvin ležal na smrtni postelji, je neprestano hvalil Boga, je opominjal vsakega, ki ga je prišel obiskati, naj ima vedno pred očmi dan smrti, naj se čuva vsakega greha in naj hodi po potu, ki vodi v večno življenje. Ko se je približal zadnji trenotek, je videl lepo prikazen angelov, ki so prihajali k njemu in je zaklical: »Glejte, angeli so tu, glejte, angeli so tu!« Ko je to izrekel, je izdihnil svojo dušo.

Pa tudi lakomnik je umrl na Veliko soboto in je tudi imel na smrtni postelji neko prikazen. Zdelo se mu je, da stoji satan poleg njegove postelje. Zato je rekel svoji hčerki: »Glej, sam Črni stoji pred menoj!« Namesto molitve se je slišalo iz njegovih ust samo preklinjevanje. Čeprav mu je bila smrt že na pragu, ni o drugem govoril ko o dobičkih in kupčijah. Umrl je nesrečno. Vzrok njegove nesreče je bila lakomnost.

V teh dveh zgledih se kaže razlika mej človekom, ki živi po Jezusovih naukih in človekom, ki živi po naukih neumnega sveta. Kdor živi po Jezusovih naukih, se oklepa načela, da je boljše

¹⁾ Legende.

dajati ko jemati. Kdor pa živi po naukih neumnega sveta, se oklepa načela, da je treba uživati in jemati, kar je mogoče, kjer je mogoče in kadar je mogoče.

*

* *

38. Nikakor pa ne smemo misliti, da je lakomnik le, kdor krade, slepari in grabi, ampak vsak je lakomnik, kdor ljubi bolj časne reči ko Boga. Če delaš ob nedeljah in praznikih, da bi si kaj zaslužil, če zamujaš službo božjo, da bi morda napravil kako kupčijo — je to lakomnost; če opuščáš ali krajšáš vsakdanje molitve, da bi šel prej na delo in si več zaslužil, če se mej delom nikoli ne spomniš Boga, je to lakomnost; če pri svoji obrti lažeš ali če si tovarišem nevoščljiv, ker so morda več zaslužili ko ti — je to lakomnost; če te bolj žalosti kaka časna škoda ko smrtni greh ali če se bolj trudiš, da bi otrokom pridobil lepo premoženje ko dobro vzgojo, je to lakomnost; če bolj spoštuješ kakega bogatega a malopridnega gospoda ko siromašnega a bogaboječega delavca, je to lakomnost.

Izprašajmo se torej, ali nismo morda v teh rečeh lakomni, kajti če smo lakomni, smo malikovavci. Zastonj se izgovarjamo, da molimo in prejemamo sv. zakramente. Tudi Judje so verovali v pravega Boga, toda poleg tega so vendar le molili tudi druge bogove. Bog pa je ostro prepovedal, da poleg njega ne smemo imeti drugih bogov!

Življenje sv. Silvina nam daje zlat nauk. Bil je prostovoljno siromak in z malim zadovoljen, a imel je vedno trdno zaupanje v Boga in v božjo pomoč. Tako bodimo tudi mi z malim zadovoljni in nikar si ne želimo biti gospodje, ker ne vemo, kake skrbi imajo gospodje. Ko začne človek biti nezadovoljen s tem, kar ima in začne hrepeneti po višjem, postane lakomen in nesrečen. Sv. katoliška cerkev, ki ne uči boljševiskih neumnosti, ampak pravo srečo, oznanjuje vedno nauk sv. Pavla (1. Tim. 6.): »Velik dobiček je pobožnost s zadovoljnostjo. Nič namreč nismo prinesli na ta svet in gotovo je, da tudi nič ne moremo odnesti. Ako pa imamo živež in obleko, bodimo s tem zadovoljni, zakaj kdor hoče obogateti, pade v skušnjava in v zadrgo hudičevo in v veliko nepričnih in škodljivih želj, katere potopijo človeka v pogubo in smrt. Korenina vsega hudega je lakomnost. . . . Ti pa, o človek božji, beži od tega, drži se pravice, pobožnosti, vere, ljubezni, potrpežljivosti krotkosti«.

Ko bi se hoteli ljudje držati teh naukov, bi ne bilo mej nami nobenega oderuštva, nobenega izkoriščanja, nobenega zatiranja, nobene sužnosti. Vsi bi se mej seboj ljubili in se podpirali. Ne imeli bi ne sužnjev in ne tlačencev, ampak svobodne brate. To bi bila prava svoboda, katero je prinesel Kristus na svet in katero nam daje njegova cerkev — svoboda otrok božjih in dedičev večnega kraljestva.

DEVETINDVAJSETO BRANJE.

ZA PETO NEDELJO V POSTU ALI TIHO NEDELJO.

1. Sv. Pavel pravi *v današnjem sv. berilu*, da je veliki duhovnik enkrat na leto privzdignil zagrinjalo in stopil v Najsvetejše s krvjo juncev in kozlov, da je ž njo poškropil tla in skrinjo zaveze. Tako je tudi Kristus enkrat za vselej stopil v Najsvetejše pred obličje vsemogočnega Boga, pa ne s krvjo kozlov in juncev kakor v starem zakonu, ampak s svojo lastno neomadežano krvjo. Če je pomagala kri juncev in kozlov v starem zakonu, koliko bolj pomaga neomadežana kri nedolžnega Jagnjeta božjega. Ta neomadežana kri, ki jo je Kristus preli pred božjim obličjem, očiščuje našo vest mrtvih del t. j. grehov, da zamoremo služiti Bogu in doseči večno dediščino t. j. večno življenje.

Premišljujmo ta teden, ki se začinja s tiho nedeljo, trpljenje Kristusovo, kako je Kristus preli za nas sveto kri! Kristus je izgubil veliko krvi že, ko so ga topli in ko so mu trnjevo krono zabadali na glavo. Potem so mu prebodli z debelimi železnimi žebli desno roko, levo roko, desno

nogo, levo nogo in s sulico tudi stran. Ko so mu stran odpirali, je tekla s krvjo skoraj sama voda v znamenje, da je vsa kri bila že prelita..

*

* *

2. Kristus Jezus je neomadežano Jagnje božje, ki nas je s svojo smrtjo rešilo pregreh. On ni storil nobenega greha, zato je mogel reči sam o sebi, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*: »Kdo izmed vas me more greha dolžiti?« V njem ni bilo nobene laži, zato je mogel reči: »Ako vam resnico govorim, zakaj mi ne verujete?« Ker je bil Kristus brezmadežno Jagnje božje, zato je bila njegova daritev Bogu neskončno vseč. Nad to daritvijo je imel Bog neskončno veselje. Ko so mu Judje rekli: »Ali ne govorimo prav, da si Samarijan in da imaš hudobnega duha«, ni Jezus na to neskončno razžalitev drugega odgovoril ko to-le: »Jaz nimam hudobnega duha, ampak častim svojega Očeta in vi ste mi čast odvzeli. Pa jaz ne iščem svoje časti: je eden, kateri je išče in sodi«. Tako pohlevno je odgovarjal Kristus, ki je bil Jagnje božje, namenjeno za pravno daritev za grehe sveta.

*

* *

3. Daritev Kristusova je imela neskončno vrednost. Ena sama kapljica njegove krvi bi bila lahko izprala grehe celega sveta, ker je bil Kristus pravi, večni Bog. Zato je rekel množici, kakor ste slišali v *današnjem sv. evangeliju*:

»Preden je bil Abraham, sem jaz« in: »Resnično, resnično, povem vam, ako kdo mojo besedo dopolni, ne bo videl smrti vekomaj«. Judje so razumeli, da se s temi besedami dela samega sebe Boga, zato so mu odgovorili: »Abraham je umrl in preroki so umrli in ti praviš: Ako kdo mojo besedo dopolni, ne bo smrti skusil vekomaj. Ali si ti večji kakor naš oče Abraham, kateri je umrl. . . . Koga sam sebe delaš?« Nato jim je Kristus naravnost povedal, da je Sin božji in da je Bog njegov oče: »Če jaz sam sebe častim, moja čast nič ni: moj Oče je, kateri mene časti, o katerem pravite, da je vaš Bog, toda vi ga ne poznate«.

Kristus Jezus je bil torej pravi, večni Bog in zato je njegova daritev imela neskončno vrednost. Ena sama kapljica njegove krvi zamore izprati cel svet. To presveto kri pa nam je zapustil v najsv. zakramentu in nam je trdo zapovedal, da jo moramo piti, ako hočemo imeti večno življenje, ker je rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6, 54, 55)«.

Zapovedano je, da mora vsakdo o velikonočnem času sprejeti sv. Rešnje telo. To zapoved treba izvršiti pod smrtnim grehom in pod kaznijo, da izgubimo čast pravih kristjanov in katoličanov. Človek pa mora sam ob sebi večkrat v letu približati se najsv. zakramentu ter izpirati s krvjo božjega Jagnjeta svoje grehe. To bi morala biti za vsakega najsv. dolžnost in naj-

večja čast, kajti kdor je telo Kristusovo in pije njegovo kri, dobi poroštvo častitljivega vstajenja in večnega življenja.

Obudimo torej živo vero v pričujočnost Kristusovo in vzdramimo se, spoznajmo to najvišjo čast, da se smemo bližati mizi Gospodovi in uživati njegovo telo in kri, ki nam daje pravico otrok božjih in dedičev večnega kraljestva.

*

* *

4. Sv. Alojzij je hodil, še preden je stopil v samostan, vsak teden k sv. obhajilu in sicer se je za vsako sv. obhajilo tri dni pripravljaval s pre-mišljevanjem in z molitvami, tri dni pa se je za sv. obhajilo zahvaljeval. Tako je ljubil in spošto-val sv. Alojzij najsvetejši zakrament in vsi svet-niki so bili goreči v prejemanju tega zakra-menta.

Pripoveduje se o sv. Rajmundu, da je na smrtni postelji dobil sv. obhajilo iz angelskih rok. Duhovnik, ki je imel prinesti sv. popotnico, ni utegnil priti tako naglo in bi bil sv. Rajmund umrl brez sv. popotnice. Bog pa je ugodil nje-govi srčni želji po najsvetejšem zakramentu in je angele poslal, ki so mu prinesli sv. popotnico. Kako dobrega in Bogu ljubega srca je bil sv. Rajmund, pojasnjuje sledeča dogodbica: Nekoč sreča v Barceloni na cesti ob veliki plohi starčka brez klobuka. Sv. Rajmund mu da svoj klobuk, da ga obvaruje plohe. Prišedši domov se utopi v molitev in zamaknen ko v sanjah vidi, da se mu je prikazala Marija na krasnem vrtu. Marija poišče najlepših cvetic, jih povije v venec ter

reče: »Tega venca je vreden, kdor je ubogemu starčku podaril svoj klobuk«. Zdaj zagleda sv. Rajmund Jezusa pred seboj stoječega, pokritega z njegovim klobukom. V eni roki drži Jezus trnjev venec, v drugi pa venec, ki ga je Marija spletla ter mu ponudi oba. Sv. Rajmund si izvoli rajši Jezusovo trnjevo krono.

Sv. Julijana, ki jo praznujemo dne 19. junija, ni mogla na smrtni postelji sprejeti najsv. zakramenta, ker ni mogel nje želodec nobenejedi prenesti in obdržati. Radi tega je bila silno žalostna. V tej žalosti je prosila duhovnika, naj bi prinesel najsv. zakrament v njeno sobo in ga približal njenemu srcu od zunaj. Duhovnik je to storil in glejte, najsvetejši zakrament je izginil, ko ga je približal svetnici, svetnica pa je izdihnila. Ko so jo preoblačili, so našli na njenih prsih na levi strani vtisnjeno podobo hostije v znamenje, da se je sv. hostija na tistem mestu združila z njenim koprnečim srcem.

Dne 5. aprila praznujemo god blažene device Julijane, ki je gorela v ljubezni do Jezusa v najsv. zakramentu. Njej je Bog na čudovit način razodel, da se mora v kat. Cerkvi uvesti praznik sv. Rešnjega telesa.

To so le nekateri zgledi sv. oseb, ki so bile goreče v prejemanju najsv. zakramenta. Kdor je Kristusovo telo in pije Njegovo sv. kri, postane tudi po mesu in po krvi sorodnik Jezusov, njegov brat in dedič večnega kraljestva.

*

* *

*

*

* *

* *

5. Bodimo po tej tihi nedelji tihi in zbrani v premišljevanju trpljenja Kristusovega. Blažena Kamila, ki jo praznujemo dne 31. maja, je v premišljevanju trpljenja Kristusovega spoznala, da je bil višek trpljenja in bridkosti Jezusove v vrtu Getsemani, kjer je krvavi pot potil. Kristus ji je takrat razodel: Moja bolečina je bila tako velika kakor moja ljubezen do Boga in do ljudi. Boli, ki sem jih čutil v srcu, so bile brezštevilske in neskončne, kajti brez števila je duša, ki so vse moji udje in ki so se s smrtnim grehom odrezale od mene, ki sem njih življenje in njih glava. Pomisli, kako me je bolelo, da se je toliko udov odtrgalo od mene, kolikor duša se pogubi. Pomisli tudi, da je bolečina, ki se čuti, če se duhovni ud odtrže, neskončno hujša, ko če se odtrže telesni ud, kakor je duša neskončno bolj dragocena kot telo. Zato ne moreš ne ti ne kdo drug razumeti krutosti in ostrosti vseh boli, ki sem jih občutil takrat. Posebno hudo me je bolelo, da se ne morejo nikdar več združiti z menoj tiste duše, ki so bile odtrgane od mene, ki sem bil prej njih glava. Beseda: *nikdar, nikdar* me je v duši tako bolela, da bi bil rad trpel vse druge bolečine še v večji meri in v neskončni meri, ko bi bil mogel rešiti le eno dušo izmed teh, ki so bile obsojene v večno pogubo.

Drugo bolečino, ki je prebadala moje srce, so mi zadajali moji izvoljeni udje. Ti, ki se pogubijo, bolijo le takrat zelo, ko se od mene zavselej ločijo. Potem bolijo le toliko, kolikor boli človeka, ko z žalostjo gleda, da ogenj ali kaka žival žre ud, ki je bil od njegovega telesa odsekan. Toda izvoljenci so moji živi udje, ki se drže

mojega telesa. Zato sem jaz občutil vse muke mučenikov, vse ostre pokore spokornikov, vse njih skušnjave, vse bolezni bolnikov, vsa preganjanja, zasramovanja in vse zoprnosti mojih izvoljencev tako živo, kakor bi ti občutila, če bi ti oko ali roko vrtali. Premisli veliko število mučenikov in vseh izvoljencev in vse njih brezkončno trpljenje — vse to sem jaz v tistem trenutku občutil. Hkrati sem občutil vse bolečine vernih duš v vicah, ker so duše v vicah moji živi, z menoj duhovno združeni udje, kakor bi ti občutila, ko bi ti zdravnik žgal ali rezal bolen ud.

Pa to še ni dovolj! Pred vsem sem občutil ostri meč, ki mi je prebodel dušo, namreč bolečino moje nedolžne matere, ki je radi mojega trpljenja in radi moje smrti več trpela, ko katera-koli oseba na zemlji, kajti moja mati je v svoji ljubezni do mene vse trpela, kar je videla mene trpeti. Takrat bi mi bilo v olajšavo in v tolažbo, ko bi ji bile odvzete vse bolečine in bi se bile zvrnile na me. Tako me je bolela nje bolečina. Nadaljnja žalost, ki je razjedala moje srce, je bila misel na moje učence. Gledal sem vse muke in boli, ki so jih trpeli zavoljo mene in iz ljubezni do mene. Vedi pa, da ni noben oče še tako ljubil svojih sinov, noben brat tako svojih sester, noben učitelj tako prisrčno in iskreno svojih učencev, kakor sem ljubil jaz svoje preljube brate in učence, svoje blagoslovljene apostole; kajti čeprav sem vedno neizmerno ljubil vse stvari, sem vendar imel posebno ljubezen do tistih, s katerimi sem osebno občeval. Zato sem imel tudi radi njih posebno bolečino. Gledal sem, kako so tega ali onega zavoljo mene križali, kako so dru-

gemu odsekali glavo, drugemu odirali kožo, sploh kako so morali vsi v raznih mukah dati življenje. Le pomisli, kako bi tebe bolelo, če bi morala oseba, ki te sveto ljubi, radi tebe trpeti zasramovanje in zaničevanje! Moji učenci pa niso trpeli samo zasramovanje zavoljo mene, ampak tudi smrt. Zavoljo njih in ne toliko zavoljo sebe sem v žalosti izgovoril bridko besedo: Moja duša je žalostna do smrti! Vse besede, ki sem jih govoril pri slovesu, so izvirale iz dna mojega srca, ki mi je takrat hotelo počiti od ljubezni in bolečine.

Nadaljnje bolečine, ki so se mi neprestano zadirale v srce, so bile ko nož s *tremi* ostrimi in zastrupljenimi konci: 1. Hinavščina in nehvaležnost ljubljene učenca in hkrati nesramnega izdajavca Juda. 2. Trdosrčnost in propalost mojega izvoljenega ljudstva in 3. Hudobna zakrknjenost in nehvaležnost vseh ljudi, kar jih je kdaj bilo, kar jih je sedaj in kar jih še bo.

Čim večjo ljubezen sem izkazoval Judu, da bi ga odvrnil od slabega namena, tem hudobnejši je bil nasproti meni. To mi je delalo v srcu globoko žalost. Ko sem umival noge in je prišla vrsta na Juda, se mi je srce od boli topilo, iz oči so mi zavrele solze in se razlile po njegovih omažežanih nogah. Takrat sem vzdihnil v srcu: O Juda, kaj sem ti storil, da me tako kruto izdajaš? O Juda, če želiš imeti 30 srebrnikov, zakaj ne greš k moji materi, ki bi se rada dala v sužnost, da bi tebe rešila pogube in mene smrti? Nehvaležni učenec! Jaz ti umivam in poljubljam v veliki ljubezni noge, ti pa boš poljubil moj

obraz, da bi me izdal. Kako slabo povračaš meni, ki bolj obžalujem tvojo pogubo nego lastno trpljenje in smrt, kajti zato sem prišel na svet.

Juda ni zapazil mojih solz, ker sem klečal pred njim s pripogneno glavo in so povezneni lasje zakrivali moje solzno obličje, toda Janez je to zapazil in videl tudi moj poljub, ki sem ga pritisnil na noge Judu v zadnje znamenje moje ljubezni do njega, kakor želi oče svojemu umirajočemu sinu dati zadnji poljub ljubezni. Ko je prišel Janez na vrsto, se je sklonil k meni in objel z gorkimi solzami moj vrat in je govoril tiho z glasom svojega srca: »O moj preljubi Gospod, učenik in Bog, kako si mogel s svojimi svetimi usti poljubiti proklete noge izdajavskega psa? Ali hočeš sedaj še moje nečiste noge umiti in poljubiti! Kako bi moglo moje srce to prenesti? O moj Bog! ti novi dokazi tvoje ljubezni mi povzročajo le še večjo bol«. To in še marsikaj, kar bi moglo omečiti tudi kamenito srce, je govoril Janez z veliko rahločutnostjo.

In Gospod je dalje še govoril o veliki boli, ki mu jo je povzročala trdoba in nehvaležnost judovskega ljudstva, ki je z veliko srditostjo zahtevalo: Križaj ga, križaj ga!

Iz besedi Kristusovih je razvidno, koliko je trpel naš Gospod za nas. Premišljujmo večkrat njegovo bridko trpljenje, ker je to premišljevanje za vsakega najbolj koristno. Križ Kristusov je lestva, po kateri stopamo v nebesa pred obličje božje, če res pobožno in zbrano premišljujemo trpljenje Kristusovo. To premišljevanje čisti

našo dušo, vžiga ljubezen do Jezusa, nas dela potrpežljive, ponižne. in vdane v voljo božjo.

Utinimo in premišljujmo!

6. Danes so utihnile orgle, podobe in božja razpela so se zakrila. Kaj pomenja to? Ta teden se začčenja že Jezusovo trpljenje. V tem tednu so veliki duhovni in farizeji že trdno sklenili, da bodo Jezusa umorili. Zato se jim je moral Jezus skrivati, da bi ga ne prijeli pred določeno uro. Jezus je bil torej v tem tednu skrit. Zato mora utihniti vse veselje. Jezusa hočejo na vsak način prijati in ga umoriti.

7. Skrijmo se z Jezusom tudi mi in utihnimo v tem tednu! Celo leto ste govorili, okrog hodili, in skrbeli za posvetne reči, v tem tednu pa morate utihniti in globoko premišljevati svoje življenje in iskreno obžalovati svoja slaba dela cellega leta.

Utinhi nekoliko, o kristjan, skrij se, premišluj v samoti, kaj si storil? Premišluj, da si razžalil Boga, ki te je iz nič ustvaril in ki te je odrešil na križu.

Utinhi nekoliko zdaj in premišluj, da je radi tvojih grehov moral Jezus bridko trpeti in umreti na križu, da so mu bile za tvoje grehe prebodene roke in noge, da mu je bila prebodena

stran, da mu je zavoljo tvojih grehov iztekla kri do zadnje kapljice. Tvoji grehi so tega krivi! Pomisli, da bo prav ta Jezus tebe sodil po smrti in na sodnji dan. Skrij se, skrij se nekoliko in globoko premišljuj te resnice!

Premišljuj dalje v tem tednu, da si z grehom izgubil nebesa in zaslužil pekel. Sedaj visiš na tanki nitki nad peklenkim brezdnom. Če Bog to nitko prestriže, padeš v večni ogenj. Ali se nič ne bojiš živeti naprej v smrtnih grehih, ali se nič ne bojiš iti na večer k počitku? Če bi te po noči zasačila bleda smrt, bi bil izgubljen na večne čase.

*

* *

8. Bodi tih in molčeč v tem tednu in premišljuj svoje življenje. Cel teden premišljuj, da boš po vrednem sprejel letos sv. zakramente. Kristus sam je do tridesetega leta živel v naza-reški samoti. Učiti je začel še-le po tridesetletni pripravi. In tudi potem je vselej šel v samoto, ko je imel kako važno delo opraviti. Preden je začel v javnosti učiti, je bil štirideset dni in štirideset noči v samoti, kjer je molil in se postil. Po štiridesetih dneh je pristopil k njemu skušnjavec, da bi ga skušal, a Kristus ga je trikrat ostro zavrnil. Tedaj ga je hudič popustil in glej angeli so pristopili in so mu stregli. In preden je Kristus izvolil dvanajstere apostole, je šel na goro molit in je prenočil v molitvi. In ko je bil dan, je poklical svoje učence in je izmed njih izvolil dvanajst.

Tako nam je sam Jezus Kristus dal prekrasen izgled, kako naj v samoti molimo, ako hočemo kako stvar prav opraviti. In tudi z besedami je Kristus priporočal samoto. Rekel je o neki priliki: »Kadar molite, ne bodite kakor hinavci, kateri radi v shodnicah in na voglih potov stoje in molijo, da bi jih ljudje videli. Resnično, povem Vam, prejeli so svoje plačilo. Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri in moli svojega Očeta na skrivnem in tvoj Oče, kateri na skrivnem vidi, ti bo povrnil. Kadar pa molite, nikar veliko ne govorite, kakor malikovavci, ki menijo, da bodo zavoljo svojih besedi uslišani. Ne bodite tedaj njemu enaki, zakaj Vaš Oče ve, česa potrebujete, preden ga prosite.

*

* *

9. Poglejmo še druge zglede! Mojzes je štirideset let bival v samoti, kjer je pasel živino. Po štiridesetletni samoti je postal slaven osvoboditelj in vodja judovskega ljudstva. Sv. Janez Krstnik je bil v puščavi, dokler ni začel pripravljati pota Gospodovega.

Sv. Teodozij je šel na pusto goro in je tam trideset let bival v neki votlini. V njegovem životopisu beremo: »Če vprašaš, kaj je tam delal, odgovorjam: Izpolnjeval je na najbolj popolen način veliko zapoved božjo: Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše in iz vseh svojih moči. Čeprav pa je bil v divji samoti, so ga ljudje vendar-le našli, kakor najdejo čebelice cvetoč grm v gozdu. Ko so ga našli, so trumoma

hodili k njemu, da bi jih učil Boga ljubiti. Ker je imel vedno več učencev, je moral sezidati samostan. Tu je hotel na poseben način učiti učence, da se morajo vsemu svetu odpovedati. Zato jim je ukazal izkopati grob. Potem jih je zbral okolu groba in jim rekel: »Kdo bo prvi, ki bo umrl in ki bo spuščen v ta grob?« Na te besede se oglasi neki duhovnik, ki poklekne pred sv. Teodozija in reče: »Daj mi svoj blagoslov, kajti jaz bom prvi umrl«. In res! Ni minulo štirideset dni, da je dotični duhovnik umrl in bil pokopan v novem grobu. O tem svetem Teodoziju se pripoveduje še ta-le dogodbica: Dva meniha sta se sprla in se začela sovražiti. Sv. Teodozij je pokleknil pred njiju in prosil, naj se sprijaznita. Dokler se nista popolnoma sprijaznila in si podala roke, ni hotel vstati.

Čeprav pa je bilo v samostanu mnogo menihov, so vendar živeli kakor v samoti, kajti sv. Teodozij je zapovedal molčanje. Govoriti so smeli le, ko je bilo potrebno.

Podučna je tudi povest o njegovi smrtni bolezni in smrti. Dočakal je sto in pet let. Smrtna bolezen je trajala eno celo leto. Trpel je velike bolečine, pa mu je nekdo rekel: »Prosi Boga, naj ti bolečine olajša«. Svetnik pa je odgovoril: »Ne govori mi o tem! Jaz sem veliko dobrot sprejel v življenju od Boga. Ko bi sedaj ne hotel potrpežljivo trpeti, bi mi Bog lahko rekel: »Ti si že na zemlji dovolj dobrega užil«. Tako bi me izključil od nebeškega veselja.

Umrl je sicer v velikih bolečinah a z največjo potrpežljivostjo.

To so le nekateri zgledi, ki kažejo, kako je za vsakega človeka potrebno, da gre včasih v samoto, da v samoti premišljuje sv. resnice, da molče preudarja, kaj mu je storiti, kadar mora kako važno delo opraviti.

*

* *

10. Pojdi torej, kristjan, vsaj nekoliko v samoto. Ta sveti teden molči, bodi tih in globoko premišluj, kaj si storil.

Ti si morda preklinjal in sicer večkrat med letom, morda celo Boga, Kristusa in Mater božjo, utihni vsaj za en teden in globoko premišluj, kaj si storil. Molče naredi trden sklep, da tega ne boš storil nikoli več!

Ti si morda kradel ali goljufal med letom! Molče premišluj v tem tednu vse škode, katere si storil in naredi trden sklep, ne samo da ne boš več kradel in goljufal, ampak da boš tudi povrnil, kakor ti bo spovednik naložil.

Ti nisi morda med letom hodil k sv. maši, morda nikdar k besedi božji in božji službi, ti si morda prelamljal petke in postne dni?!

Globoko premišluj tudi, ali si izpolnjeval svoje dolžnosti doma v družini? Ali si podučeval otroke v krščanskih resnicah, ali si jih pošiljal v cerkev k sv. maši, k besedi božji in h krščanskemu nauku, ali jih nisi morda pohujševal bodisi z besedo bodisi z dejanjem. Ali si morda celo preklinjal ženo in otroke? Ali si morda celo dovolil, da so otroci hodili v slabe družbe in v nevarne kraje? Ali si opravljal navadne molitve, sv. rožni venec itd.?

Premišluj, ali nisi morda kdaj v življenju po krivem pričal in prisegal. Vse to je treba spovedniku razložiti, da se po njegovem nasvetu popravi, kar si zakrivil, ker gorje tebi, če bi tako dalje živel!

*

* *

11. Bodi tedaj tih v tem tednu, molči in premišluj, kje imaš hudiča skritega v srcu, da ga najdeš in da ga namestnik Jezusa Kr. pri sv. spovedi izžene iz tebe! Ko bo hudič izgnan iz tvojega srca, moraš potem biti pazljiv, da se ti zopet ne ugnezdi v srce.

Od vseh strani ogradi hišico svojega srca, naredi nasipe kakor v vojski, da ne bo mogel tako z lepa sovražnik do tebe.

*

* *

*

*

* *

* *

12. Čuvati se moramo greha iz vseh moči, kajti greh se strašno kaznuje, kakor nas uči zlasti zgodovina izraelskega ljudstva. Oglejmo si podučne slučaje iz zgodovine izraelskega ljudstva!

Beremo, da je Mojzes peljal iz egiptovske sužnosti šeststo tisoč Izraelcev t. j. samih mož brez žen in otrok. Izmed teh šeststo tisoč mož sta samo dva šla v obljubljeno deželo. Vsi drugi so umrli ali so bili pomorjeni v puščavi za kazen radi velikih pregreh, ki so jih uganjali. V ob-

Ljubljeno deželo je šel nov rod, ki je zrastel v puščavi.

Sv. Pavel govori o tem v prvem listu do Korinčanov in pravi, da se moramo ogibati tistih pregreh, ki so jih uganjali Izraelci v puščavi, da nas Bog ne bo kaznoval. Tiste pregrehe je Bog kaznoval s hudimi kaznimi in te kazni so zapisane v sv. pismu nam v opomin.

Ker preživljamo sedaj tudi mi hude čase in nas Bog tepe s hudimi kaznimi: z vojskami, revolucijami, z lakotjo, brezposelnostjo in z drugimi stiskami, je prav, da si ogledamo grehe, s katerimi so si Izraelci zaslužili tako ostre kazni.

*

* *

13. Sv. Pavel omenja pred vsem to-le pregreho: »Da bi ne pozelevali hudih reči, kakor so jih Izraelci pozelevali« v puščavi. Pred vsem nas torej opominja, naj bi se čuvali hudih želj. Kristus je učil in tudi razum uči, da so prepovedane hude misli in želje. So ljudje, ki mislijo v svoji nespameti, da so le huda dejanja prepovedana, misli in želje pa da niso nič. To je zmota, kajti hude misli in želje so korenika hudih dejanj.

Kristus je na gori tako-le učil: »Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne prešuštvuj! Jaz pa vam povem, da vsak, ki ženo pogleda, da jo poželi, je že prešuštoval ž njo v svojem srcu (Mat. 5, 28.)«

Tedaj ne samo nečista dejanja, tudi misli in želje nečiste so prepovedane. Čuvati se moramo te nesnage, ker sv. očetje učijo, da nečistega člo-

veka zapusti angel varuh in ga zapusti sv. Duh. Če nas pa zapusti sv. Duh, smo takoj v temi.

Ne smemo pa misliti, da so vse take misli in želje že greh in da se moramo o tem spovedovati. Ne! Le tiste misli in želje so greh, ki jih imamo radovoljno, ki jih imamo radovoljno še dalje, ko nas je vest že opomnila, da jih ne smemo več imeti. Ne bojmo se torej iti k sv. obhajilu, če smo imeli nečiste misli in želje pa jih nismo imeli radovoljno. Take nečiste misli in želje so kakor muhe, ki človeka obletavajo. Če jih odpodimo, ko se zavemo, imamo še zasluge pred Bogom in angel varuh in sv. Duh nas radi tega ne bosta zapustila, ampak nas še potrdila v dobrem.

Razen misli in želj iz nečistosti, ima človek tudi misli in želje iz *nevoščljivosti*. To se prepoveduje v deveti in deseti božji zapovedi: Ne želi hiše svojega bližnjega, ne želi njegove žene, ne njegovega hlapca, ne njegove dekle, ne njegovega vola, ne njegovega osla, ne vsega, kar je njegovo (Mojz. II, 20, 17)«. Tako je bilo rečeno že starim.

Marsikdo bi vtegnil reči: Saj ni nič slabega, če si želimo hiše in vola svojega bližnjega! Ali bi ne bilo dobro, če bi imeli hišo in vola svojega bližnjega? Ti, ki tako govorijo, ne razumejo te božje zapovedi. Zapoved se glasi, da ne smemo pozelevati hiše, vola, hlapca, dekle, žene itd. iz nevoščljivosti. Nevoščljivost je korenika hudega dejanja na pr. tatvine, uboja itd. Zato so misli in želje iz nevoščljivosti prepovedane. Kdor ima take misli in želje iz blagega srca in ne iz nevoščljivosti, ne greši. Zato le želimo si, da bi imeli tudi mi tako pridnega hlapca ali deklo, da bi imeli tako lepo premoženje in tako lepo živi-

no kakor naš bližnji — vse to ni greh, ako ne izvira iz nevoščljivosti. Če kdo vzdihne tako-le: O blagor tebi, da imaš tako dobro in pametno ženo, tako dobrega hlapca, dobro deklo, tako lepo premoženje in tako lepo živino! Jaz ti to iz srca privoščim! Kaj bi jaz dal, da bi bil tako srečen, kakor si ti?! — tako govorjenje ni grešno, ker je iz blagega srca in združeno z ljubeznijo do bližnjega. V takem govorjenju ni nobene nevoščljivosti.

Razen želj iz nečistosti in nevoščljivosti, imamo tudi pregrešne želje iz *požrešnosti*. Take pregrešne želje po mesu so imeli Izraelci v puščavi, ko jim je Bog dal prepelice, kolikor so hoteli, da ne bi več godrnjali. Jeli so požrešno, a Gospod je udaril godrnjavce in požrešneže z boleznimi, za katerimi jih je umrlo veliko število, da so tistemu kraju dali ime: *Pokop poželjivosti*.

Sv. cerkev je dandanes zelo omejila število vilj in postov, da skoraj nimamo več ko petke, pa še ob teh se naša gospoda ne straši jesti mesa. Tako živijo ko pagani, ki cerkve ne poznajo. Zato pa nas Bog tepe z raznimi boleznimi in nezgodami.

Če hočemo biti torej zdravi na duši in na telesu, če hočemo, da bo z nami Bog, sv. Duh in angel varuh, krotimo v sebi hude misli in želje.

Sv. Cita, ki jo praznujemo dne 27. aprila, se je skušala ob vseh priložnosti krotiti in premagovati. Če je bila pri mizi in so prinesli na mizo razne jedi, je sebi privoščila rada le to, česar niso marali drugi in se je večkrat kaj postila, da je svoj del mogla dati siromakom. Vstajala je zgodaj, da je mogla hoditi k sv. maši.

Tudi mej delom je premišljevala križanega Kristusa. Ta njena pobožnost pa ni nič škodila gospodarjem, ker pobožnost dela človeka vestnega in pridnega. Svoje oči je skrbno čuvala, da bi jej kak pogled ne vzbudil neumnih misli in želj. Izogibala se je zlasti moških. V tisti hiši je služil tudi nek hudoben hlapec, ki jo je večkrat hotel pregovoriti in zavesti v greh. Sv. Cita ga je vsakikrat resno in odločno zavrnila. Nekega dne je bila sama doma in to priložnost je hudobni hlapec porabil, da se jej je približal. Zagrabil jo je in hotel grešiti. Sv. Cita se je rešila s tem, da ga je z nohti hudo opraskala, da je bil ves krvav. Ves osramočen je ubežal, toda njegov gospodar je hotel na vsak način izvedeti, kdo ga je tako neusmiljeno opraskal, da je bil ves krvav in otekel. Nato je sv. Cita sama vse po pravici povedala, da je bilo hudobneža še bolj sram.

*

* *

14. Sv. Pavel govori dalje tudi o nečistih dejanjih t. j. o prešuštvovanju in oskrunjanju devištva. Vse, kar smo rekli o nečistih mislih in željah, velja tudi o nečistih dejanjih, ker nečiste misli in želje so korenike nečistih dejanj.

Čuvajmo se vsakega nečistega dejanja, s katerim bi oskrunili sebe ali druge, ker Bog to pregreho strašno kaznuje. Zgled imamo na Izraelcih. Ko so Izraelci prišli na potu iz Egipta do Kanaanske dežele, so tam začeli nečistovati s moabskimi in madianskimi ženskami in Bog je ukazal Levijevemu rodu, naj jih pomorijo. Po-

morili so jih tam dvajset štiri tisoč. Nečistost je namreč pred Bogom in pred angelom varuhom strašna gnusoba. Človeka, ki ima radovoljno nečiste misli in želje, zapusti Bog in angel varuh, prav to in še več moramo reči o človeku, ki izvršuje nečista dejanja bodisi na sebi ali na bližnjem. Tak človek zapravi blagoslov božji in varstvo svojega angela.

15. Sv. Pavel omenja dalje drugo pregreho Izraelcev v puščavi s temi-le besedami: »Tudi ne bodite malikovavci, kakor nekateri izmed njih, kakor je pisano: Ljudstvo je sedlo jest in pit in so vstali igrat«.

To se je zgodilo ob sinajski gori, ko je Mojzes šel na goro, kjer se je postil štirideset dni in noči in je govoril z Bogom. Mej tem so si Izraelci napravili zlato tele, kateremu so drugi dan darovali žgavne daritve in ljudstvo se je usedlo jest in pit in so vstali igrat in plesat po paganski šegi. Te paganske veselice so Izraelcem ugajale, da so zapustili pravega Boga.

Mojzes je stopil z gore, je pod goro razdrobil obe kameniti tabli, na kateri je bilo zapisanih deset božjih zapovedi, je strl zlato tele v prah in ga stresel v vodo in je ukazal Levijevemu rodu, pomoriti vse malikovavce. Levijevi sinovi so hodili po šotoriščih od vrat do vrat in so pomorili dvajset tri tisoč malikovavcev. Poleg tega je v taboriščih nastala kuga, da jih je silno veliko pomrlo.

Tako strašno je Bog kaznoval to pagansko početje Izraelcev v puščavi. To pa je nam zapisano v opomin. Te pregrehe so se dandanes hudo namnožile. Tudi dandanes molijo posvetnjaki raji zlato tele nego Boga, tudi danes ni drugega ko požrešnost, pijančevanje, igra in ples. Posvetnjaki živijo, kakor da bi ne bilo Boga in uganjajo pregrehe, ki se mej kristjani ne smejo niti imenovati. Povrnili so se gnusni paganski časi, pa tudi kazni ne izostajajo. V zadnji vojski, ki je bila huda šiba božja, jih ni bilo umorjenih le dvajset tri tisoč ampak na milijone. In vsak dan beremo v časopisih o hudih nesrečah, nezgodah, boleznih in vojskah, ki zahtevajo velikih žrtev. Izraelci so se poboljšali in so objokovali svojo pregreho, ali smo se mi poboljšali? Ali se kesamo?

Na ugovor, da danes nismo tako neumni, da bi molili malike, odgovarja slavní nemški pisatelj Alban Stolz ¹⁾ tako-le: Do današnjega dne imajo trije maliki več gorečih in zvestih častivcev ko pravi in živi Bog. Vsak človek namreč, ki ne ljubi resnično Boga, moli ali svoj trebuh ali zlato tele ali samega sebe. To so tisti trije maliki. Kdor je vdan nečistosti, pijanosti, požrešnosti, mehkuznosti in lenobi, ima trebuh za Boga; kdor ljubi bolj denar in premoženje ko Boga, kdor slepari druge za denar, kdor se laže za denar in kdor misli bolj na posvetne reči ko na kraljestvo božje, — ta moli zlato tele; kdor je prevzeten in napihnen, kdor bolj skrbi za svojo čast in slavo ko za čast božjo — ta je sam.

¹⁾ Legende.

sebi malik. Malik je lahko ali iz kamena ali iz lesu, je lahko solnce in mesec, pa si prav tako lahko ti sam, je lahko tvoja počutnost, tvoj denar, tvoje premoženje itd., če te reči bolj ljubiš ko Boga. Lahko si popolen malikovavec, čeprav bi hodil morda vsak dan v cerkev. Izprašaj si svojo vest. Marsikdo se spoveduje to in ono in misli, da bi bil prav dober kristjan, če bi le tega ali onega greha ne delal — pa ne pomisli, da je prav za prav hud malikovavec in ajd, četudi je zapisan mej kristjane, da moli svoj trebuh, ali da moli zlato tele ali pa samega sebe. Marsikdo bi si mislil, da sedaj ni več malikovavcev mej nami in da je ta opomin sv. Pavla v naših časih brezpotreben, pa to ni res. Malikovavec je prav mnogo in Bog nas kaznuje radi malikovavstva strašno.

Poglejmo, kako so se ustavljali malikovanju, in koliko so trpeli zovoljo tega prvi kristjani? Naj navedem samo par grozopolnih zgledov! Dne 29. marcijá praznujemo dva sveta brata perzijska, namreč sv. Jono in njegovega brata Barahisa, ki nista hotela moliti in darovati solncu, ognju in vodi. Te tri malike so namreč častili v Perziji. Sv. Jono so zvezali za roke in noge k tlom ter so ga s svežnjem ali drotom, ki je imel ostre konce, pretepali, da je bil ves razmesarjen. Mej pretepanjem je hvalil Boga in govoril: »Ne bom molil solnca, ognja in vode, ampak sv. Trojico, Boga Očeta, Boga Sina in Boga sv. Duha, ki vzdržuje cel svet in je ustvarila tudi vaše bogove«. Potem so ga z vrvjo zavlekli pod prosto nebo, kjer je moral biti celo noč v ledu in mrzlem dežju, čeprav je bil na

celem telesu poln ran. Nato so mu dali odrezati prste na rokah in nohte na nogah. Njegove prste in nohte so raztrosili po tleh in so mu rekli: »Glej, mi sejemo tvoje prste, ob svojem času boš žel mnogo prstov«. Sv. Jona pa se ni vdal. Zato so mu z jezo slekli kožo z glave, so mu odrezali jezik in ga nazadnje vrgli v kotel z vrelo smolo.

Njegovega brata Barahisa so prav tako strašno mučili: Razbelili so najprej dve debeli železi in mu ju deli pod pazduho. Rekli so mu: »Če razbeljeni železi izpustiš, nam bo to v znamenje, da si svojega Boga zatajil in da si pripravljen moliti naše bogove«. Sv. mučenik je odgovoril: »Ne bom ju ispustil, ampak trdno držal v imenu Kristusovem«. Potem so mu raztopljen svinec vlivali v usta, nos in v ušesa. Ko ni bil več skoraj za nobeno rabo, so ga v ječi za eno nogo obesili. Ker se ni vdal, so ga vlekli po trnju, mu zabadali trske v meso in ga potem deli v stiskalnico, kjer so mu vse truplo in vse kosti polomili in strli.

Tako sta umrla ta dva brata v četrtem stoletju po Kr. To sta le dva zgleda, a bi jih lahko navedli tisoče in tisoče. Kako mehkužni, sebični, kako pohlepni po udobnostih, po časti in slavi smo mi v primeri s temi. Sv. mučeniki so vse žrtvovali za Boga, za njegovo čast in za kraljestvo božje, da so rešili svojo dušo in dosegli večno zveličanje. Mi hodimo za maliki tega sveta in ne iščemo drugega ko sebe, denar in svojo čast.

*

* * *

16. Sv. Pavel pravi dalje: »Tudi ne skušajmo Kristusa, kakor so ga nekateri njih skušali in so od kač poginili«. To je bilo takrat v puščavi, ko so Izraelci s strupenim jezikom govorili zoper Boga in so rekli Mojzesu: Zakaj si nas izpeljal iz Egipta, da umrjemo v puščavi. Ni ne kruha ne vode, naši duši se že gnusi ta prelahka jed t. j. mana. Skušati so hoteli Boga, je-li jim more in hoče dati kaj boljšega. Zavaljo tega strupenega jezika je Bog poslal nanje strupenih kač. Ko jih je bilo veliko pičenih in pomorjenih, so se skesali in prosili milosti za strupeno govorjenje. In Bog je ukazal Mojzesu, naj naredi bronasto kačo, da bi nanjo pogledovali in se kesali svojega ostudnega in strupenega govorjenja.

Kaj pa dandanes? Ali ni tudi dandanes premnogo strupenega govorjenja proti Bogu? Ali ne slišimo na vseh cestah preklinjati Boga, Mater Božjo in svete reči? Ali ne preklinjajo dandanes strupeni jeziki mane novega zakona t. j. najsvetejšega zakramenta?

Dandanes bi morala biti obešena strupena kača na vseh ulicah in cestah, da bi preklinjevalci pogledovali nanjo, da bi spoznali, kako grdi in ostudni so, ko preklinjajo Boga in sveto mano — najsvetejši zakrament in bi se kesali.

*

* *

17. Dalje pravi sv. Pavel: »Tudi ne godrnajte, kakor so nekateri godrnjali in jih je pokončal angel pokončevavec. To godrnjanje ni

bilo skušanje Boga, ampak le godrnjanje proti Bogu, proti Mojzesu in Aronu, češ, zakaj sta nas izpeljala iz Egipta; tam je bilo bolje ko v puščavi in pa zakaj bi Mojzes in Aron imela mej ljudstvom vse časti, zlasti zakaj bi le Aron moral imeti vse duhovske časti. Tako so Izraelci godrnjali proti Bogu in njegovim namestnikom. Takrat se je zemlja odprla in požrla tri voditelje tega upora: Koreta, Datana in Abirona, potem je ogenj zažgal dvesto petdeset prvakov in drugi dan še štirinajst tisoč in sedem sto mož izmed ljudstva.

Tudi to je zapisano nam v zgled in opomin. Človek je že po naravi nagnjen na godrnjanje. Na vsakem človeku in pri vsaki reči najdemo kaj, da godrnjamo. Nikoli nismo zadovoljni, kar izvira iz našega napuha, iz naše jeze in tudi lenobe.

Ako se nam kaj nevšečnega dogodi, ne smemo brž godrnjati, ampak raji reči: »Volja božja je to, volja božja bodi hvaljena!« Če bi vselej tako govorili, bi si nabrali lahko veliko zaslug. V životopisu sv. Ludovika Bertranda, ki ga praznujemo dne 9. oktobra, beremo to-le dogod-bico: Nekoč so začeli ljudje grde in hude reči govoriti in raznašati o samostanu, v katerem je bil sv. Ludovik Bertrand predstojnik. Bilo je samo obrekovanje. Razume se, da je svetega predstojnika to hudo bolelo. Ves potr in žalosten je slonel nekega dne na oknu. Tu zagleda malega vrabca, ki je pred njim padel na tla. Imel je prelomljeno nogo. Brž se je spomnil Kristusovih besedi: »Niti eden izmed vrabcev ne pade na tla brez vašega Očeta«. Iz tega je spo-

znal, da se je tudi obrekovanje njegovega sastana zgodilo, ker je Bog to dopustil, ki obrne lahko vse v dobro. To ga je potolažilo.

Tako se moramo tolažiti tudi mi. Nič se ne zgodi proti volji božji in vse bo v našo korist, ako potrpežljivo prenašamo.

*

* *

18. Čuvajmo se zlasti godrnjanja proti predstojnikom, dušnim pastirjem, škofom in proti papežu, ki so božji namestniki na zemlji. Tudi naši predstojniki lahko kaj pogrěšijo, a to dopusti nebeški Oče, da se urimo v pokorščini in si nabiramo zasluge.

Navedel sem vam grehe, ki jih Bog strašno kaznuje. Zgodi se včasih, da se kazen odnese. Bog včasih ne kaznuje hitro. Toda prej ali slej nas Bog udari, ako se ne poboljšamo in Boga ne potolažimo. Čuvajmo se vseh teh navedenih pregreh, ki so zapisane nam v opomin, da se ognemo strašnim kaznim na tem svetu ali v vicah.

Če hočemo kdaj doseči večno življenje, se moramo pred vsem ogibati teh velikih pregreh, ki jih našteva sv. Pavel v prvem pismu do Korinčanov.

*

* *

*

*

*

*

*

*

19. Nekega dne je pristopil mladenič k Jezusu in mu rekel: »Dobri učenik! Kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« Jezus mu

reče: »Kaj me uprašuješ *o dobrem*? Eden je dober — Bog. Ako pa hočeš iti v življenje, izpolnjuj zapovedi!« Mladenič mu reče: »Katere?« Jezus mu odgovori: »Ne ubijaj, ne prešuštuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta in mater in ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe«. Mladenič mu reče: »Vse to sem izpolnjeval od svoje mladosti. Česa še manjka?« Jezus mu reče: »Ako hočeš biti *popolen*, idi, prodaj, kar imaš in daj ubogim in boš našel zaklad v nebesih ter pridi in hodi za menoj«.

Temu mladeniču, kateri je izpraševal Jezusa Kristusa, kaj mu je storiti, smo podobni vsi! Za Veliko noč govorite: Zdaj se bomo spovedali in obhajali, a kako nam je potem živeti? Kaj pomaga, če gremo k spovedi, saj bomo po spovedi spet tako živeli, kakor do sedaj! Kaj naj storimo, kako naj se obnašamo, da bo naše življenje Bogu všeč?

*

* *

20. O tem vprašanju, kako nam je živeti, da se gotovo zveličamo, dobimo lepe nauke v drugem pismu sv. Pavla do Timoteja, ki je bil škof v mestu Efezu. Sv. Pavel piše v tem pismu o vseh stanovih, kako naj spodobno živijo, da se zveličajo.

Pred vsem, kako naj živijo možje, da se zveličajo? To so besede sv. Pavla, ki so božje besede, ker jih je Bog sv. Pavlu navdihnil: »*Hočem tedaj, naj možje molijo na vsakem mestu in naj povzdigujejo čiste roke brez srda in prepira*«.

Prva reč, ki jo priporoča sv. Pavel možem, je, da naj *na vsakem mestu* t. j. *na vseh zbirališčih* pobožno molijo. Moški so za molitev nekoliko kasni. Njih veselje je po krčmah in pri igrah. Zakaj ne molijo z družino? Zato ker je njih življenje v družini slabo. Če se je mož po dnevu kregal s ženo, če je na ženo po dnevu preklinjal, kako se bo zvečer z isto ženo usedel in molil sv. rožni venec? Če je mož po dnevu slabo ravnal s svojimi otroci, če jih je pohujševal, kako bo zvečer molil in otroke silil, da naj molijo? To je tisto, kar odyrača moža od skupne molitve. Sram ga je skleniti svoje roke v pričo svoje žene in v pričo svojih otrok. Kako se bo mož zvečer pripravil z družino in molil sv. rožni venec, če je večkrat pred ženo in pred otroci zasmehoval sveto vero ali pa dovolil da so pred njim v navzočnosti njegovih otrok drugi zasmehovali sv. krščansko vero? Sram ga je pripraviti se k sv. rožnemu vencu! Žalostno je po takih družinah. Mož zanemarja sv. rožni venec! To je v pohujšanje vsej družini. Polagoma začnejo še otroci smešiti sveti rožni venec in se smejati materi, da je prisiljena ustaviti molitev za vselej v družini! Koliko je takih mater, ki pravijo: Rada bi molila, pa mož noče, otroci se smejejo!

Kaj pa ob nedeljah in praznikih? Ob nedeljah in praznikih ni moža nikoli zraven! Kje je? Mož je morda pri svojih znancih in prijateljih po krčmah in pri igrah. Žena čaka z večerjo! Njega ni! Žena odmoli sv. rožni venec z otročiči! Njega ni! Žena odpravi otroke spat. Njega ni! Kje je mož? Pije pozno v noč s prijatelji in zapravlja premoženje. Pozno v noč se

pridrsa, trd kakor kamen. Sedaj začenja preklinjevanje in razsajanje! Ali ni tako? Vprašam, ali se je težko v tej reči poboljšati?

In ker sem že omenil pijanost, treba da vam povem, kaj pravi sv. Pavel o vinu. Sv. Pavel pravi sv. Timoteju: »Ne pij dalje same vode, pij malo vina zavaljo svojega želodca in zavaljo svojega pogostnega bolehanja«.

»Pij malo vina zavaljo svojega želodca in zavaljo svojega pogostnega bolehanja«. Te besede so božje besede! Iz njih posnemamo, da je treba vino piti z zmernostjo, ker vino je zdravilo za slaboten želodec in za pogostno bolehanje!

Zdeli se bodo morda komu ti opomini malovredni, pa vendar je pri moških to glavna reč. Ako se moški v teh rečeh poboljšajo, bo vsa družina drugačna. V njej ne bo več prepira, ne pretepanja, ne preklinjevanja!

Kakšna pa mora biti žena? Sv. Pavel pravi: »Prav tako naj se tudi žene zaljšajo v poštenem oblačilu s sramežljivostjo in zdržljivostjo in ne z nališpanimi lasmi ali z zlatom ali z biseri ali z dragim oblačilom, ampak kakor se ženam spodobi, katere kažejo pobožnost z dobrimi deli. Žena naj se na tihem uči z vso podložnostjo. Ne pripuščam ženi, da bi učila, tudi ne, da bi možu gospodovala, ampak tiha naj bo! Zakaj Adam je bil najprej ustvarjen, potem Eva in Adam ni bil zaveden, žena pa je bila zavedena v greh!«

V teh besedah je za žene veliko lepih in koristnih nauk!

Pred vsem, kar se tiče obleke! Žene naj se spodobno oblačijo, ne razkošno, ne z biseri, ne z zlatom, ne z dragimi oblačili. S tem se po

nepotrebem zameta denar in premoženje v ničemurne reči! To moža jezi! Koliko denarja bi se lahko obrnilo v druge koristne in potrebne namene!

Kar sv. Pavel dalje opominja, je za vsako ženo nujno potrebno, ker drugače se družina podere: »Žena naj se na tihem uči z vso podložnostjo. Ne pripuščam ženi, da bi možu gospodovala, ampak *tiha* naj bo!«

Tiha naj bom? poreče radovedno marsikatera žena. *Tiha naj bom*, če je moj mož pijanec? *Tiha naj bom*, če mi po noči okoli kolovrati? *Tiha naj bom*, če mi z igrami premoženje zapravlja?

Tiha naj bo! To so božje besede! O teh besedah, ne smete dvomiti! *Tiha* bodi in nikar možu ne gospoduj! *Tiha* bodi, ker s tihoto moraš grešnega moža popraviti in ga poboljšati! Ako boš moža z besedami dražila in se ž njim prepirala, bo pijanec vedno hujši. Kakor skušnja uči, ni pijancu nobena reč bolj prijetna, kakor da se žena ž njim prepira! Bolj ko se boš ž njim prepirala — bolj bo pil — bolj bo zapravljal — slabše bo živel.

Tiha bodi — to je beseda božja. Ako bi se žene pri velikonočni spovedi samo v tej reči poboljšale, bi bilo brž po družinah bolje. Ali je to težko?

Dalje pravi sv. Pavel o ženah: Ako ima pa katera otroke ali unuke, naj se uči poprej svojo hišo vladati in *dobro za dobro povračevati staršem*, to je namreč prijetno pred Bogom!

Dva nauka sta v teh besedah: Prvi se tiče otrok, za katere mora žena posebno skrbeti. Na-

vadno so otroci, kakršna je mati. Če jih mati uči lepo moliti, če jih uči spodobno govoriti in nastopati, bodo povsod v čast in v veselje.

Drugi nauk pa se tiče starišev, katere mora žena, ki v hišo pristopi, spoštovati in zanje skrbeti. Ali prav v tem grešijo mnoge, ker trdo ukažejo starišem in jih zaničujejo. Iz tega nastajajo veliki prepiri, da mine vsa družinska sreča.

To je kratek nauk za žene. Te besede izpolnajte, ker so *božje besede*. Božja beseda vas ne more nikdar goljufati. Božja beseda ostane vekomaj. Če se boste ravnale po božji besedi, kakor ste slišale iz pisma sv. Pavla, bo božji blagoslov vaše plačilo.

Kaj pravi sv. Pavel o vdovah? Te so njegove besede: »Žena, ki je vdova in zapuščena, naj upa v Boga in naj prebije v molitvah in prošnjah noč in dan, zakaj ta, ki v sladnosti živi, je živa mrtva«. . . . O mladih vdovah pravi, da so navadno lene in se navadijo po hišah hoditi in niso samo lene, ampak tudi jezične, radovedne in govore, kar se ne spodobi.

Sv. Pavel govori tudi o hlapcih in deklah. Pravi: Če so gospodarji dobri kristjani, naj jim hlapci in dekle lepo služijo, ker so njih bratje v Jezusu Kristusu. Če so pa gospodarji neverniki, naj jih vendar lepo spoštujejo in čislajo, da se ime Gospodovo in njegov nauk ne bo preklinjal.

O bogatinih pravi sv. Pavel, da naj ne bodo visokih misli in da naj ne zaupajo v nestanovitno bogastvo, ampak v živega Boga, kateri nam daje vsega obilno za uživanje, da naj dobro delajo, naj bogatijo v dobrih delih, naj dajejo

radi tudi drugim in naj si nabirajo zaklade, da dosežejo pravo življenje.

Kaj rado se pripeti, da so bogatini visokih misli, da se prevzamejo, da postavijo vse svoje misli v bogastvo, da se za bližnjega ne zmenijo! Lehko bi storili z bogastvom kaj dobrega, lahko bi dali kaj za dobre namene, lahko bi pomagali od svoje obilnosti ubogim! Kaj bo z denarjem? Ali pojdejo ž njim v nebesa? Kristus pravi: da pojde prej kamela skozi luknjico majhne igle kakor pa bogatinec v nebesa! Kaj bo z denarjem? Nič! Na smrtni postelji jim bo delal velike skrbi in velike žalosti.

Bogatini naj poslušajo besede sv. Pavla, ker te besede so božje. Bog sam jih je ukazal zapisati. Srečni in veseli bodo le, ako se bodo po teh besedah ravnali.

Sv. Pavel opominja dalje vse ljudi, naj se praznih in neumnih govoric ogibljejo, uriyo pa naj se v pobožnosti. Zlasti opominja ženske, naj ne bodo opravljive ampak trezne in zveste o vseh rečeh.

Sv. Pavel dostavlja še proti koncu svojega pisma do Timoteja prelep nauk: »Velik dobiček je pobožnost s zadovoljnostjo. Nič namreč nismo prinesli na ta svet, gotovo je, da tudi nič ne moremo odnesti. Ako pa imamo živež in obleko, bomo s tem zadovoljni. Zakaj ti, ki hočejo obogateti, padejo v skušnjavo in v zadrgo hudičev in v veliko nepridnih in škodljivih želj, katere potope človeka v pogubo. Korenina vsega hudega je namreč lakomnost; nekateri, ki so po njej hrepeneli, so zašli od vere. . . . Ti pa, o človek božji, beži od tega, drži se pa pravice, po-

božnosti, ljubezni, potrpežljivosti, krotkosti! Boj se dobro za vero, segaj po večnem življenju h kateremu si poklican!»

*

* *

21. Kdor tedaj praša, kako mu je po spovedi živeti, naj premišljuje besede sv. Pavla. Bodite z malim zadovoljni in veseli! Če imate živež in obleko — bodite zadovoljni in ne skrbite za drugo preveč, kakor samo za zveličanje svoje duše.

To so kratki nauki, katere Bog sam po sv. Pavlu podaje možem, ženam, vdovam, hlapcem in deklam, bogatinom in ubogim in sploh vsem ljudem!

*

* *

*

*

* *

* *

22. Kar dela po družinah največ greha in kar dela tudi vsakega človeka po sv. spovedi najbolj nestanovitnega, je prevzetnost in častila-komnost. Zato se moramo v tem tednu posebno potruditi, da to nečednost iztrebimo iz svojega srca.

»Jaz ne iščem svoje časti« — tako je rekel Kristus, ki nam je v vseh ozirih hotel dati lep zgled. On ni iskal v nobeni reči svoje časti, ampak le čast svojega nebeškega Očeta.

Tako ne smemo tudi mi iskati svoje časti in veljave, ampak v ponižnosti iskati le čast božjo. Častilakomnost moramo pobijati. To je tisti kvas, ki dela vse hudo zlo na svetu, ki dela vse prepire mej nami. Ni mogoče, da bi dva mej seboj v miru živela, če je eden izmed njiju častilakomen. Ni mogoče, da bi v družini vladala ljubezen in mir, ako je v njej le ena oseba, ki je prevzetna in išče svoje časti.

Zato se neštetokrat pobija v sv. pismu prevzetnost. Sv. Pavel nam kliče: Kaj imaš, česar bi ne bil prejel? Ako si pa prejel, kaj se hvališ, kakor da bi ne bil prejel (I. Kor. 4)?«

S čim naj se povzdigujemo? Saj vemo, kolikim slabostim smo vdani, koliko hudih nagibov imamo, v kolike grehe padamo vsak dan in kako nepopolna so naša dela! Kdo izmed nas ve, ali je v milosti božji? Kdo izmed nas ve, ali je ljubezni ali srda božjega vreden? Kdo more eno samo dobro in zaslužno delo storiti brez milosti božje? Nikar ne zabimo, da kdor se povišuje, bo ponižan! Koliko prevzetnežev in prevzetnic smo že videli, ki jih je Bog globoko ponižal.

V Sirahovi knjigi (10) beremo: »Začetek slehernega greha je napuh!« Ako se torej hočemo ubraniti grehu, čuvajmo se pred vsem napuha, prevzetnosti in častilakomnosti.

Stari Tobija je naročal svojemu sinu takole: »Napuhu ne pusti gospodovati ne v svojih mislih ne v svojih besedah, zakaj v njem se je začela vsa spačenost«.

Zakaj so bili zavrženi angeli? Zavoljo napuha! Zakaj je grešil prvi človek? Zavoljo napuha!

Božje ime naj bo češčeño, ne naše! Zato molimo v Očenaš-u: Posvečeno bodi tvoje ime!

*

* *

23. Bodimo ponižni in pohlevni! Za velikonočne praznike bomo prejeli sv. zakramente, a ni mogoče prejeti sv. zakramentov po vrednem brez sv. ponižnosti. Sv. ponižnost je podlaga svetosti. Stori še toliko dobrih del, dajaj veliko miloščine, posti se, kolikor hočeš, hodi v cerkev, kolikor hočeš in moli noč in dan, ako ni tvoja svetost postavljena na globoko ponižnost — ni vse skupaj nič vredno in bo kmalu razpalo. Ostalo bo le prepozno kesanje, da je bilo naše delo zastonj.

Veliko svetih in dobrih del so opravljali farizeji, a Jezus jih je vendar očitno zavrgel. Imenoval jih je hinavce in jih grajal, ker niso imeli ponižnosti, ampak so povsod iskali le svoje časti in prvih sedežev.

V psalmu 114. beremo: »Bog gleda na nizko v nebesih in na zemlji«. V Sirahovi knjigi (35) beremo: »Molitev ponižnega, oblake prodira«.

Kaj je Gospodu tako ugajalo na Mariji, da jo je izvolil za mater svojega Sina? To nam je povedala Marija sama, ko je rekla: »Ozrl se je Gospod na nizkost svoje dekle. Mogočne je s sedeža pahnili, ponižne pa je povzdignil!«

V knjigi Pregovorov (11) beremo: »Kjer je ponižnost, tam je tudi modrost«. Ponižni človek je razsvitljen, tak spoznava skrivnosti božje, skrivnosti sv. vere in se ravna po njih.

*

* *

24. Ponižnost prištevajo tudi med znamenja, ali je kdo namenjen za nebesa. Kristus je rekel (Mat. 18): »Resnično, povem vam, ako se ne izpreobrnate in niste kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo«.

Kdor hoče vedeti, ali je namenjen za nebeško kraljestvo, naj se vpraša, ali je tako ponižen kakor otrok. Ponižnost je gotovo znamenje, da smo na pravi poti. Sv. Bernard pravi: »Napuh je gotovo znamenje pogubljenih, ponižnost pa je znamenje izvoljenih«.

Bodimo torej ponižni, ker drugače ne uide-mo zankam hudobnega duha. Sv. Anton, puščavnik, je posebno priporočal ponižnost, ker da drugače ne moremo uiti zankam hudičevim.

Človek mora biti iz srca ponižen, ako hoče priti kdaj skozi temo tega sveta na božje solnce večnega zveličanja. Ne iščimo nikoli svoje časti, ampak le čast božjo. Boga častiti smo dolžni, svojo čast pa prepustimo Bogu. Bog bo sodil. Sv. Pavel pravi (Kor. II, 5): »Vsi se moramo prikazati pred sodnji stol Kristusov, da prejme vsakdo, kakor je delal, dobro ali hudo«.

*

* *

25. Neka oseba je prašala spovednika, kaj hoče početi, da bi pri sodbi laže izhajala in bila vzeta v nebesa. Spovednik jej reče: Zapri pekel s tem, da za vedno zavržeš peklenski ključ, ki je smrtni greh; odpri nebesa s tem, da nikoli ne izpustiš iz rok nebeškega ključa, ki je prava in resnična pobožnost«. Ključ za nebesa je torej

prava in resnična pobožnost. Prava in resnična pobožnost pa je nemogoča, ako nimamo podlage, ki je ponižnost. Ponižnost je torej prvi ključ za nebesa. Čuvajmo si dobro ta ključ. Ne dajajmo ga iz rok, da se ne izgubi. S tem ključem si odpremo prva in glavna vrata, ki vedejo v grad, kjer so dvorane večnega veselja.

26. Človek, ki ni iz srca ponižen, je nezmožen, da bi delal pravo pokoro. Pokora izvira iz prave ponižnosti in pobožnosti. Glavna reč prave pokore je namreč srčno kesanje in srčna volja popboljšati se ali trden sklep.

O teh dveh glavnih pogojih sv. pokore moramo o velikonočnem času dobro premišljevati.

Motijo se, ki mislijo, da je njih kesanje resnično in njih pokora prava, ako gredo na daljne božje poti, ako na glas vzdihujejo, roke povzdigujejo, ako solze prelivajo, se globoko poklanjajo in na prsa trkajo, ako dajejo vbogajme, ako hodijo k spovedi in k obhajilu v lepi in čedni obleki — a vse to je malo vredno. Tudi če bi kdo šel v Rim in celo v Jeruzalem, kjer je sam naš Gospod Jezus Kr. trpel in če bi v samem zlatu prišel k sv. spovedi in bi se jokal na glas in vpil, da bi ga zvezde slišale, a ne bi imel notranje resnične žalosti — bi mu nič ne pomagalo. Kristus ne zahteva ne zlata ne srebra, ne gosposke obleke, ne vpitja, ne vzdihovanja — ampak

skesano srce. Kristus hoče, da raztržemo srce, hoče, da se odtržemo od vseh grešnih priložnosti in da bodimo popolnoma njegovi.

Vse to je nemogoče, ako nismo iz srca ponižni in vdani v vsemogočno voljo božjo.

*

* *

27. Kaj pa je trden sklep? Ali se zahteva za trdni sklep, da se moramo vsemu odpovedati, da se moramo odpovedati vsakršnemu veselju in da moramo vedno le klečati in moliti? Ne! Za trdni sklep se zahteva le, da se moramo s srcem odpovedati *grehu*. Vse je dovoljeno, le greh ni dovoljen.

Nekateri ne znajo ločiti obljube od trdnega sklepa in mislijo vselej, ko ravnaajo proti svojemu sklepu, da naredijo dvojen greh: prvič, ker grešijo in drugič, ker prelomijo obljubo. To pa ni tako! Obljuba je nekaj drugega ko trden sklep. Pri spovedi ne delamo obljub, ampak le trdne sklepe. Trden sklep je moška ali srčna beseda, da se hočemo poboljšati. To moško besedo terja Bog od nas. Ako bi kdo pri spovedi rekel, da ne more reči, da se bo poboljšal, da bo še-le videl in da sedaj ne more dati moške besede — taka spoved ne velja.

Človek, kateri zapazi na svojem posestvu škodljivo drevo, vzame sekiro ter je z močno roko poseče, da se zavalj po tleh. Prav tako moramo tudi mi z močno roko zamahnuti sekiro na vse škodljive izrastke človeškega srca. Pri spovedi moramo trdno reči, da ne bomo več grešili

in raji vse na svetu pretrpeli, ko kdaj grešili proti Bogu, kajti greh je največje hudo.

Tega pa ne bomo mogli nikdar prav storiti, ako nimamo resnične ponižnosti in pravega strahu božjega v svojem srcu, kajti trden sklep je srčna volja poboljšati se t. j. pokoriti se vse-mogočni volji božji.

Imejmo torej neprestano v svojem srcu ponižnost in velik strah božji, ki je začetek modrosti pa tudi krona modrosti in bodimo pripravljeni vsak čas raji vse pretrpeti ko Boga razžaliti s kakim grehom.

*

* *

*

*

* *

* *

28. Strah božji se navaja med nagibi za nadnaravno kesanje t. j. kesati se moramo ker smo razžalili vsemogočnega Boga, ker smo nebesa izgubili in pekel zaslužili. Zato hočemo sedaj pred velikonočno spovedjo o strahu božjem nekoliko bolj natančno premišljevati.

Sv. Pismo ne slavi nobene reči bolj ko strah božji. O strahu božjem pravi da je začetek modrosti. Kdor ima strah božji se začne ogibati greha. Tak se ogiba vsaki slabi priložnosti, ki bi ga utegnila zavesti v greh. V tem strahu je že začetek božje ljubezni. Polagoma pa začne go-reče ljubiti Boga in ker se vestno in rahločutno boji razžaliti Boga, pride polagoma do popolne ljubezni. Zato pravi sv. pismo, da je strah božji ne-le začetek modrosti ampak popolna modrost.

Strah božji je za človeka nad vse koristen ne-le radi tega, ker odvrča človeka od greha, ampak zlasti tudi radi tega, ker človeka plaši, ko je smrtno grešil in ga naganja, naj se čimpreje spet spravi z Bogom. Kolikokrat se je morda že tebi zgodilo, da nisi mogel niti zaspati od strahu, ker si bil v smrtnem grehu in si se bal, da bi te Bog ne poklical s tega sveta v takem stanju.

Ta strah božji, ki je začetek modrosti in hkrati popolna modrost, proslavlja sv. Pismo nad vse. Tako-le beremo na pr. v Sirahovi knjigi:

Kdor se Gospoda boji, bo srečen,
na zadnje dni bo blagoslovljen.
Strah Gospodov je popolna modrost,
ki daje obilnost s svojimi sadovi
ki zalaga hišo s svojimi plodovi
in polni hramove s svojimi zakladi.
Višek modrosti je strah Gospodov,
ki poganja sad miru in zdravja.

.....
Korenina modrosti je strah Gospodov,
njeni poganjki so dolgo življenje

.....
strah Gospodov je modrost in olika ...

V 84. psalmu pa beremo, da daje Bog pomoč njim, ki se ga boje in da daje Bog čast in slavo njim, ki imajo strah božji.

Ta strah božji se v katekizmih navaja mej nagibi resničnega kesanja, ki je potrebno za veljavnost sv. spovedi. Zakaj se moramo kesati?

tako slove vprašanje. Odgovor se glasi: Kesati se moramo 1. Ker smo Boga razžalili, ki je največja dobrota. 2. Ker smo Jezusa razžalili, ki je za nas trpel in umrl. 3. Ker smo nebesa izgubili in pekel zaslužili. Ta zadnji nagib je strah božji. Z grehom smo zaslužili, da nas Bog vekomaj pogubi.

✱

✱ ✱

29. Tako nas strah božji privede do ljubezni božje, do božje milosti. V tej ljubezni božji je popolna modrost. Zato pa velja vse, kar pravi sv. Pismo o modrosti, tudi o strahu božjem. Le naštejmo nekatera mesta v sv. Pismu (Sirah^o 24):

Strah božji je ko cedra na Libanu in ko cipresa na sijonski gori. Potniki vidijo že od daleč velikanske cedre na Libanu in velikanske ciprese na Sijonu. Tako dela strah božji človeka velikega in močnega. Dalje pravi: Strah božji je ko palma v Gadesu, ko rožni grm v Jerihu, ko oljka v polju, ko javor ob vodi.

Strah božji je ko najbolj izbrana in najbolj dragocena dišava: ko cimet, aspalt, ko mira in balzam, ko galban, onik, stakta in liban. Cimet je prijetno mazilo, ki se pridobiva iz notranjega lubada tega drevesca. Aspalt je rastlina, koje korenike se rabijo za napravo prijetnega mazila. Mira je sok, ki se toči iz drevesca istega imena in se rabi za prijetna mazila. Galban je lepo dišeča smola, ki se rabi tudi za lepo dišeči virih, onik je lupina školjke, ki daje na ognju prijeten duh in se tudi rabi za virih, stakta je lepo dišeč sok, ki kaplja iz drevesca istega imena, liban je lepo dišeča smola.

To so dragocena mazila in dragocene dišave, kakršne so prinesli trije modri iz jutrove dežele. Tem dragocenim dišavam, ki napolnjujejo hišo, ki napolnjujejo zrak, je podoben strah božji.

Strah božji se primerja košatemu drevesu terebintu, ki napravi dolge in močne veje. Tako se tudi strah božji košati na vse strani. Veye so slava in milost. Strah božji daje človeku čast in milost pri Bogu in pri ljudeh.

Strah božji se primerja vinski trti, ki rodi sladkost. Tako rodi strah božji sladkost zavesti, sladkost lepega, mirnega in zadovoljnega življenja. Ko cvete vinograd diši cel hrib. Tako razširja strah božji prijeten duh. Ta duh je slava in poštenje.

Dalje pravi: Strah božji je slajši ko med. Delež, ki ga daje strah božji je nad med in strd.

*

* *

30. Iz tega razvidite, kako važen in koristen je za vsakega človeka strah božji. Nobena reč ni tako dragocena ko strah božji, nobeno premoženje in nobena dota tako velika ko strah božji, kajti kdor ima strah božji, ima popolno modrost, ima božjo ljubezen, kdor pa ima božjo ljubezen, ima Boga.

Sv. Anzelm, ki ga praznujemo dne 21. aprila, je govoril: »Ko bi videl na eni strani greh t. j. smrtni greh, na drugi pa odprt pekel in bi moral eno izmed teh dveh izvoliti, bi si raji izvolil pekel kakor pa smrtni greh«.

Sv. Alojzij je imel tak strah božji, da se ni upal, ko je bil na španskem dvoru in je moral občevati tudi z ženskim spolom, nobeni osebi ženskega spola pogledati v obraz. Nekoč so ga izvabili na ples. Ko ga je hotela neka gospodična peljati na ples, je ubežal in se skril v svoji sobi pod posteljo.

Strah božji je najboljša šola za družine in zlasti za otroke. Kjer je v družini strah božji, je mir, je složnost, ljubezen, potrpežljivost, s kratkimi besedami: tam so nebesa že na tem svetu, kajti tam je modrost, ki je okus nebeške sreče in nebeškega veselja.

Strah božji nam je vsem potreben, da se zveličamo. V strahu božjem je začetek modrosti, začetek tudi ljubezni in torej tudi začetek večne sreče, ker ljubezen nikoli ne mine. . . .

Ta strah božji naj nas prešinja, ko se bomo za velikonočne praznike bližali Najsvetejšemu pod podobo kruha!

31. Gospod Jezus Kr. nam je zapustil v najsvetejšem zakramentu pod podobama kruha in vina¹⁾ svoje pravo telo in pravo kri, kajti rekel je pri zadnji večerji, ki jo je obhajal s svojimi apostoli, nad kruhom: »To je moje telo« in nad

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 574 do 589.

vinom: »To je moja kri« in je potem naročil apostolom: »To delajte v moj spomin« t. j. kar ste videli sedaj, ponavljajte tudi vi v spomin mojega trpljenja. Kakor priča zgodovina, so apostoli tako delali in opravljajo to nasledniki apostolov, škofje in duhovniki, do današnjega dne.

*

* * *

32. Ko je Gospod obljubil ta zakrament, so se začeli Judje prepirati mej seboj: »Kako nam more ta dati v jed svoje meso (Jan. 6, 53)«. Sv. Ciril (l. 4. c. 2. in Joan. 6, 53) pravi, da beseda »kako« je beseda judovskih farizejev, kristjani da ne smemo prašati: »kako«, ker vemo, da je Bog vse-mogočen. Te skrivnosti bi tudi nikdar ne mogli razumeti, kakor ne moremo razumeti, kako je mogoče, da je Bog povsod pričujoč. Na besede Judov je Kristus odgovoril le: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jeli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

*

* * *

33. Jezus je torej v tem zakramentu resnično pričujoč. Pod podobo kruha in vina ni več kruh in vino, ampak Jezus Kristus in sicer pod vsako podobo cel Jezus Kr. in tudi pod vsakim najmanjšim delom te podobe cel Jezus Kr. kakor Bog in kakor človek. Pričujoč pa je Kristus pod

podobama kruha in vina radi tega, ker je hotel nam s tem dati hrano za večno življenje: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan«. Zato je ostal do konca pri nas, ker nas je ljubil in nas hotel vse zveličati.

Postavil pa je Kristus ta zakrament pod dvema podobama, da se tako kaže njegova daritev na križu, kjer se je kri ločila od telesa. Zato je Kristus pri zadnji večerji rekel: To delajte v moj spomin t. j. v spomin moje smrti na križu. Na ta način se na nekrvav način ponavlja na altarju daritev na križu in se Jezus daruje vsak dan za nas in za naše grehe.

*

* *

34. Ker je v tem zakramentu resnično pričujoč Jezus Kr., je iz tega razvidno, kako neprecenljive vrednosti je za nas ta zakrament in daritev sv. maše. Na altarju je pričujoč Jezus, ki je pravi Bog, ki je sam o sebi rekel, kakor bremo *v današnjem sv. evangeliju*: »Preden je bil Abraham, sem jaz« t. j. jaz sem od vekomaj. Kristus je neomadežano jagnje božje, ki bi bilo moglo z eno samo kapljico svoje krvi odrešiti ves svet. Zato pravi sv. Pavel *v današnjem sv. berilu* o presveti krvi Jezusovi: Če je pomagala kri juncev in kozlov v starem zakonu, koliko bolj pomaga neomadežana kri nedolžnega jagnjeta božjega. Kristus ni nobenega greha storil, kakor je sam o sebi rekel: »Kdo izmed vas me more greha dolžiti?«

Take misli naj nas obhajajo, kadar smo pri sv. maši ali kadar prejemljemo Najsvetejši zakrament. Telo Kristusovo in kri Kristusova je hrana za večno življenje in je poročstvo za vstajenje poslednji dan.

Pripravimo se torej na velikonočne praznike z vrednim sprejetjem sv. zakramentov!

*

* *

35. Današnja nedelja se imenuje Tiha nedelja. Že to ime nas opominja, da bodimo tihi in molčeči, da se lepo pripravimo za vreden sprejem sv. zakramentov.

Dne 19. maja praznujemo god blažene Emilijane, ki se je posebno odlikovala v molčečnosti. Štirideset dni v postu ni izpregovorila niti besedice brez potrebe, prav toliko dni tudi pred božičnim praznikom in vsak teden mej letom po tri dni. Vsak teden je šla sobotni dan v cerkev k sv. obhajilu. Po potu v cerkev ni prav nič govorila. Svoji spremljevalki je dejala: »Bog je povsod in nam govori lahko povsod na srce, tudi na potu. Zato te prosim, ne moti me s pogovori mej potjo. Človek mora biti tih že iz spoštovanja do presvetega zakramenta, ki ga hoče sprejeti«.

Neka oseba jej je rekla: »Jaz bi rada šla v puščavo in bi tam rada živela samo za Boga«. Bl. Emilijana pa jej je odgovorila: »Hiša, v kateri živiš, bodi ti puščava in vsi, ki živijo s teboj v hiši, naj ti bodo ko divjačina, ki živi v puščavi.

Prenašaj vse potrpežljivo in molči. Obžaluj preteklost, bodi za sedanjost Bogu hvaležna in misli na bodočnost!«

Bodimo torej tihi tudi mi vsaj takrat, ko hočemo sprejeti sv. zakramente, da se dobro pripravimo. Slavni nemški pisatelj Alban Stolz¹⁾ piše, da kdor veliko govori, ne more zbrano moliti. Sam pravi, da ga izkušnja uči, da ne more zbrano moliti niti takrat, ko je po noči veliko sanjal in v sanjah veliko govoril. Bodimo torej tihi, ko se pripravljamo na molitev ali na sprejem sv. zakramentov, zlasti še za sprejem sv. zakramentov za velikonočne praznike.

¹⁾ Legende.

TRIDASETO BRANJE.

ZA OLJČNO ALI CVETNO NEDELJO.

1. Ker se danes pri sv. maši bere ali poje dolgi evangelij o trpljenju Kristusovem, ni potrebno, da bi o tem še posebej na dolgo govorili. Toda sv. papež Leo pravi, »da ni dovoljeno, da bi samovoljno jemali vernemu ljudstvu govor o tako veliki skrivnosti, ki sama sili k govoru in se ne da nikdar do konca dopovedati«. Zato hočemo vsaj kaj malega še o tem premišljevati.

*

* *

2. Z velikim veseljem in navdušenjem so Izraelci šli iz egiptovske sužnosti. Bili so zelo hvaležni Mojzesu in Aronu, ki sta jih rešila. Tako veliki skrivnosti, ki sama sili h govoru in hvaležnost do Mojzesa in Arona v godrnjanje in jezo. Ko so prišli v Elim, kjer je bilo sedemdeset *palmovih* dreves, mnogo studentev in mnogo živeža, so bili zadovoljni, ko so pa prišli v sinajsko puščavo in jim je zmanjkalo kruha, je začela jeza. Začeli so Mojzesu in Aronu pretiti: »O, da

bi bili umrli po Gospodovi roki v egiptovski deželi, kadar smo sedeli pri loncih mesa in smo se kruha najedali do sitega! Zakaj sta nas privedla v to puščavo, da vso množico z lakotjo umorita?»

*

* *

3. Tako so se obnašali Izraelci v puščavi. Kakor takrat z Mojzesom, tako so delali pozneje s Kristusom. Danes praznujemo, da je množica razgrinjala svoja oblačila po poti, drugi da so *veje sekali z dreves* in jih stlali na pot, ko je Kristus jezdil v Jeruzalem. Vsa množica pa, ki je šla spredaj in zadaj, je vpila: Hozana sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem!« Tako so delali današnji dan, toda že po par dneh so vpili nad Kristusom: »Križaj ga, križaj ga! . . . Mi imamo postavo in po tej postavi mora umreti. . . . Nimamo kralja razen cesarja!« Po par dneh so ga že obsodili na smrt in ga na križ pribili kakor razbojnika. Prav za prav so ga farizeji obsodili na smrt v svojem srcu že današnji dan, ko so videli slavnostni vhod v Jeruzalem. Z današnjim dnem se torej že začenja trpljenje Kristusovo. Zato se danes bere oziroma poje mej sv. mašo trpljenje Kristusovo po sv. Mateju, da bi je že danes začeli v srcu premišljevati. Da bi si je pa globoko vtisnili v srce, se trpljenje Kristusovo bere med sv. mašo tudi v torek in sicer po sv. Marku, v sredo po sv. Luki in v petek po sv. Janezu.

*

* *

4. Začnimo torej z današnjim dnem pre-mišljevat i Kristusovo trpljenje. Kristus je bil jagnje Božje, ki je bilo za nas darovano. Sv. Pavel pravi o Njem *v berilu, ki se bere pri današnji sv. maši*: »On je sam sebe v nič storil, ko je podobo hlapca nase vzel. . . . Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, do smrti na križu«. Tem besedam pa dostavlja še sv. Pavel: »Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, katero je čez vsa imena, da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogiba teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo in da vsak jezik spričuje, da je Gospod Jezus Kristus v časti Boga Očeta«.

Premišljevanje trpljenja in smrti Gospo-dove je nad vse koristno. Ne imejmo zaupanja v ljudsko hvalo, kajti danes ti kličejo: Hozana, jutri pa vpijejo: Križaj ga, križaj ga, ampak imejmo zaupanje v potrpežljivo prenašanje trp-ljenja in bridkosti. Ako bomo s Kristusom potr-pežljivo prenašali vse trpljenje, vse preganjanje, vse zaničevanje, vse bridkosti, vse pomanjkanje in vse križe, bomo s Kristusom dosegli večno sla-vo. Naše ime bo čez vsa druga imena, ker bo za-pisano v bukvah večnega življenja.

*

*

*

5. Blažena Kamila, katero praznujemo dne 31. maja, je celo svoje življenje premišljevala trpljenje Kristusovo. Ko je bila stara osem let, je slišala v cerkvi govor o trpljenju Kristusovem, ki jo je presunil, da ni več tega nikoli pozabila. Govornik je pozival poslušavce, naj bi vsaj en-

krat v tednu premišljevali trpljenje Kristusovo in naj bi vsaj eno solzico potočili vsak petek iz ljubezni do Jezusa, ki je neizmerno trpel za nas.

Bl. Kamila je ubogala in je tako delala do svoje smrti. Dosegla je veliko popolnost. Ko so šestinšestdeset let po njeni smrti odkopali grob, je iz groba prihajal prijeten duh. Njeno truplo je strohnelo, a jezik nje je bil rdeč, kakor jezik živega človeka. Tako je Bog poveličal nje jezik, s katerim je celo življenje častila križanega Odrešenika.

Sv. Elizabeti, katero praznujemo dne 14. nov., je bilo razodeto, da se je sedem trnov zarilo v Jezusovo glavo, ko so mu trnjevo krono potiskali nanjo. Iz teh sedem ran je izteklo obilo krvi. Koliko krvi mu je izteklo iz hrbta, ko so ga bičali, iz obeh rok in obeh nog, ko so ga na križ pribijali! Ni čuda, da je pritekla kri in voda iz Jezusove strani, ko mu jo je vojak s sulico prebodel.

Ko je bila sv. Elizabeta na smrtni postelji, je rekla nekoč: »Prižgite sveče in čitajte mi trpljenje Jezusovo!« Spovednik ji je začel čitati. Ko je prečital do mesta, ki se glasi: »In je izdihnil svojo dušo«, je rekel svetnici: Kristus je izročil svojo dušo nebeškemu Očetu, tako se priporoči tudi ti!« Kmalu potem je izdihnila svojo sveto dušo.

Tako umirajo svetniki in svetnice, ki so v življenju pridno premišljevali trpljenje Kristusovo.

Sv. Elizabeta je dejala, da je to premišljevanje zato tako koristno, ker ohrani človeka v

ponižnosti, potrpežljivosti in torej tudi v zaslužnosti. Ni ga boljšega zdravila za žalost in obupnost ko premišljevanje trpljenja Kristusovega. To premišljevanje nam odpre nov svet, ki ga obseva novo solnce življenja, upanja in veselja.

6. Sv. cerkev oznanjuje samo eno žalost, namreč žalost zavoljo trpljenja in smrti Jezusa Kristusa za naše grehe. Ta žalost je prav za prav sedmera, ker razločujemo sedem žalosti Marije Device. To žalost si pridobimo, če pogostoma premišljujemo trpljenje Kristusovo. Vse druge žalosti niso nič ali pa so celo škodljive, kakor na pr. žalost iz nevoščljivosti, ki je Kajna zavedla k groznemu umoru brata Abelja ali pa žalost iz obupa, ki je Judeža Iškarjota pogubila.

Samo ena žalost je zveličavna in samo to žalost oznanjuje sv. cerkev. Sv. cerkev ne dela ljudi žalostnih, ampak oznanjuje veselje in pogum, ker oznanjuje zapovedi božje, ki dajejo ljudem večno življenje in večno veselje.

V osemnajstem psalmu beremo, da so zapovedi božje bolj prijetne ko zlato in najbolj dragoceni kameni in bolj sladke ko med in strd, da izpolnjevanje zapovedi razveseljuje srce in dela človeka srečnega na večne čase.

To, kar je v tem psalmu zapisano, oznanjuje cerkev v vseh časih, pridigajo duhovniki, škofje

in papeži. Srečen, vesel in zadovoljen je človek le, če izpolnjuje zapovedi božje. V tem obstoji prava sreča. Nikar ne glejmo na druge ljudi, ki imajo morda lepo premoženje, ki stanujejo v lepih palačah, katerim ne manjka nič in ki hodijo le po veselicah. Ne bodimo jim radi tega nevoščljivi, kajti v tem ne obstoji prava sreča in zadovoljnost. Ti lahko stanuješ v borni hišici, morda celo pod streho, pa si morda bolj zadovoljen ko največji bogatinec, če le izpolnjuješ zapovedi božje. Izpolnjevanje zapovedi je bolj sladko ko med in strd in ima večjo vrednost ko najbolj dragoceni kameni.

Mi duhovniki, ki oznanjujemo zapovedi božje, oznanjujemo hkrati veselje, zadovoljnost in blagostanje mej ljudstvom. Ni resnično, da mi razširjamo mračnjaštvo, otožnost, žalost, nezadovoljnost in da delamo ljudstva nesrečna. To je vse neresnično, kajti zapovedi božje delajo ljudi vesele in zadovoljne in srečne tudi v največjem trpljenju. Izpolnjevanje zapovedi je največja tolažba tudi v največjem uboštvu in v najhujši bolezni in v sami smrtni uri.

Nek kralj je na lovu prišel na planine, kjer je našel pastirčka, ki je tam pasel živino. Kralj reče pastirčku: »No, pastirček, kako plačilo pa ti dajejo za tvoje delo? Koliko dobivaš?« Pastirček odgovori: »Kolikor ti!« Kralj reče: »Kako to, saj jaz sem kralj, ti pa si ubog pastirček!« Pastirček reče: »Če bom zvesto opravljal svojo službo in bom vse po vesti ravnal izpolnjujoč zapovedi božje, bom dobil večno plačilo v nebesih, drugo plačilo pa nič ni! Tako boš tudi ti,

kralj, dobil večno plačilo v nebesih, če boš zvesto izpolnjeval božje zapovedi, če boš ravnal vse po svoji vesti in boš zvesto opravljal svojo službo!«

*

* *

7. Mi duhovniki oznanjujemo samo sedem zveličavnih žalosti, ki jih je imela Marija in ki jih moramo imeti tudi mi, ki pa ne delajo ljudi nesrečne, ampak nad vse srečne. Te sedmere žalosti premišljujemo, ko molimo sv. rožni venec ali ko molimo sv. križev pot. Ako dobro premišljujemo, spoznamo, da so te sedmere žalosti prav za prav ena sama žalost, namreč da smo z grehom razžalili Boga in da smo sokrivi trpljenja in smrti Jezusove. To edino žalost poznamo duhovniki v svojih pridigah. Vse druge žalosti niso nič ali so celo v pogubo človeka in se jih moramo skrbno varovati.

Oglejmo si teh sedem žalosti ali sedem mečev žalosti, ki so prebodli Marijino srce.

Prvi meč je bilo *rojstvo Jezusovo v velikem uboštvu* in so bile besede starčka Simeona o Detetu: Glej, ta je postavljen v znamenje, kateremu bodo nasprotovali t. j. katerega bodo sovražili in žalili.

Drugi meč je presunil njeno dušo, ko je morala z Detetom bežati v daljni Egipt, ker je kralj Herod hotel Dete umoriti.

Tretji meč je presunil njeno dušo, ko ga je kot dvanajstletnega dečka izgubila. Ko ga je našla v templju, je rekla: »Sin, zakaj si nama to storil, glej, jaz in tvoj oče sva te z žalostjo iskala«.

Četrty meč je presunil njeno dušo, ko je Judež Iškariot Jezusa izdal, ko so ga obsodili v smrt, mu nadeli trnjevo krono, ga topli, mu pljuvali v obraz in mu naložili križ. Vse to je Kristus pretrpel zavoljo naših grehov.

Peti meč je presunil njeno dušo, ko so ga zavoljo naših grehov na križ pribili in je žalostna Mati Marija stala pod križem in poslušala zadnje besede Kristusove, zlasti: »Žena, glej tvoj Sin« in: »Sin, glej, tvoja mati«.

Šesti meč je presunilo njeno dušo, ko je rimski vojak s sulico prebodel Jezusovo stran in je pritekla kri in voda.

Sedmi meč je presunil njeno dušo, ko so mrtvega Jezusa položili v njeno naročje, ko so ga v grob položili in grob zapečatili.

Vse to se je godilo radi naših grehov in zato pravimo po pravici, da so vse te sedmere žalosti prav za prav ena ko morje velika žalost namreč žalost zavoljo naših grehov. To veliko žalost moramo imeti z Marijo vsi. Tudi našo dušo mora prebadati sedem mečev žalosti, če se hočemo zveličati; tudi mi moramo z Marijo biti pod križem in se jokati nad svojimi grehi.

To je edina prava, velika žalost, ki je vredna tega imena!

Tako žalost je imela Marija, sestra Marte in Lazarja. Ko je bil namreč Kristus nekaj dni pred smrtjo v hiši nekega farizeja Simona, je prišla tja žena, katero imenuje sv. Janez Marijo, sestro Marte in Lazarja, ki je sicer veliko grešila, pa se spokorila in svoje grehe objokovala. Prinesla je alabastrovo pušico, polno dragega

mazila in se vrgla Jezusu k nogam. Kesanje in žalost zavoljo grehov jo prevzame. S solzami moči Jezusove noge. Ko vidi, da tečejo solze po njegovih nogah, jih začne brisati s svojimi lasmi, jih poljubovati in z dragocenim mazilom maziliti. Ko farizej to vidi, reče: Ko bi bil on res prerok, bi vedel, kdo in kakšna je ženska, ki se ga dotika. Jezus pa mu reče: Simon, nekaj ti imam povedati. Neki človek je imel dva dolžnika, eden mu je bil dolžan petsto denarjev, drugi pa samo petdeset. Ker nista imela s čim plačati, je obema odpustil. Kateri tedaj ga bolj ljubi? Farizej odgovori: Menim, da tisti, kateremu je več odpustil. Jezus mu reče: Prav si razsodil! Pa poglej, prišel sem v tvojo hišo in vode za noge mi nisi dal, ta pa mi je s solzami močila noge in brisala z lasmi; ti me nisi poljubil, ta pa ni jenjala poljubovati mi nog, od kar je prišla v hišo; moje glave nisi z oljem pomazilil, ta pa mi je noge mazilila z dragim mazilom. Zato ti povem: Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila. Komur se pa manj odpusti, manj ljubi. Nato reče ženi: Odpuščeni so ti tvoji grehi. Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru!

Žalost, ki jo je imela ta žena, je prava žalost, ki vodi v nebesa, ki vodi k Bogu.

*

* *

8. Ta žalost pa ima prav posebno lastnost, ki je nimajo druge žalosti, lastnost namreč, da daje človeku veselje in pogum, da ne obupamo, tudi v največjem trpljenju in v najhujših nadlogah.

Naj vam to pojasni zgled iz življenja svetnikov. Sv. Lidvina ki jo praznujemo vsako leto dne 14. aprila, je bila hčerka zelo obubožanih starišev. Ko je bila stara še-le petnajst let, je imela radi svoje prijetnosti in pridnosti prav lepo priložnost, da bi se dobro poročila. Toda dekle je goreče molila, naj bi se to ne zgodilo, ker ni marala za posvetno ljubezen. Tedaj se je zgodilo, da se je šla drsat na led z drugimi dekleti. Božja volja je bila, da je na ledu nesrečno pala in si zlomila rebro. Ta bolezen se je tako razvila, da je bila za vselej privezana na posteljo. Do smrti t. j. triintrideset let je ležala le na hrbtu in se ni mogla niti obrniti na postelji. Desna roka se ji je popolnoma posušila, le z levo roko si je mogla kaj pomagati. Na telesu se ji je naredila velika rana, v kateri so se namnožili črvi, da so v rano morali dajati medu in moke, da so črvi raji to grizli nego njeno meso. Njeno trpljenje je bilo nepopisno. Proti koncu je imela še vodenico, mrzlico, glavobol in zobobol. Desno oko ji je popolnoma oslepelo, levo oko pa je postalo tako občutljivo, da je v sobi morala imeti vedno le temo. Zadnje leto njenega življenja so se pridružile še druge strašne bolečine.

Vse te bolečine je prenašala sv. Lidvina triintrideset let z največjo potrpežljivostjo in nepopisno zadovoljnostjo.

Vpraša se, kako? Nje spovednik ji je dal svet, naj premišljuje trpljenje Kristusovo. Sveta Lidvina je ubogala in bila v premišljevanju vsak dan kakor Marija sedem žalosti pod božjim razpelom. S premišljevanjem Kristusovega trpljenja je na vse drugo pozabila. Pozabila

je tudi na vse svoje bolečine in bila vedno nepopisno vesela in zadovoljna. Rekla je večkrat: »Če bi mogla vse svoje bolezni odpraviti z eno Zdrava Marijo, bi tega ne hotela storiti!« Na tak način jo je trpljenje Kristusovo tolažilo. Zdelo se ji je, da Kristus trpi in ne ona. Jokala se je zavoljo Kristusovega trpljenja in zavoljo svojih grehov tako, da ji je bila ta žalost v veliko hladilo in v tolažbo.

Imejmo v svojem srcu po zgledu sv. Lidvine sedem svetih žalosti Marije Device. Mi nimamo sicer takega trpljenja ko sv. Lidvina in Bogu bodi hvala za to, pa vendar ima vsak človek svoje gorje in svoje nadloge. Za vse naše gorje in za vse naše nadloge ni boljšega hladila in boljšega zdravila ko sedem žalosti Marije Device. Te žalosti oznanjujemo mi duhovniki, to vam priporočamo v vseh govorih!

Vsaka družina naj ima v hiši na očitnem mestu božje razpelo, da se vsi vsak čas lahko ozirajo nanje. Na božjem razpelu je zapisanih vseh sedem žalosti Marije Device, ki so prav za prav ena kot morje velika žalost zavoljo naših grehov, ki so bili krivi smrti Jezusa Kristusa, kakor je rekel Kristus: »Ne jokajte se nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi grehi«.

Sv. Lidvina je imela dolgo časa pred smrtjo večkrat prikazen, v kateri je videla rožni grm, ki je bil v začetku majhen pa je potem zrastel v drevo, ki je imelo polno popja. Razodeto ji je bilo, da ne bo prej umrla, da se vse tisto popje razvije v lepe rože. Spovednik jo je večkrat vprašal: »No, Lidvina, ali se je že vse popje razvilo

v lepe rože?« Svetnica je vselej odgovorila: »Ne šel!« Malo časa pred smrtjo pa je videla, da je bilo vse popje lepo razvito. Tedaj je rekla spovedniku: »Sedaj so vse rože lepo razvite!« Kmalu potem je umrla.

Tiste rože so pomenjale njene bolečine, ki jih je z vdanostjo trpela. Dokler ni vseh bolečin prestala, ni umrla.

Bolečine tega sveta so torej rože, ki jih nebeški Oče pričakuje od nas. Trpljenje tega sveta nam ne sme jemati poguma in veselja, ker to so rože naših zaslug. Bodimo pri vsem trpljenju in pri vseh nadlogah, ki nas zadevajo, pogumni in veseli. Eno samo žalost imejmo v svojem srcu, žalost zavoljo svojih grehov, s katerimi smo križali Jezusa. Tako bomo podobni Mariji sedem žalosti.

*

* *

*

*

* *

* *

9. Glede žalosti, ki jih ima večkrat vsak človek od zibelke do groba, moramo biti zelo pazljivi, ker nekatere žalosti vodijo naravnost v pogubo, druge pa nimajo za človeka nobenega pomena in nobene koristi.

Kaj je to, ako je kdo žalosten, ker mu ni šlo vse tako lepo od rok, kakor je upal? Pogumen človek poreče: Če ni šlo sedaj, pojde pa prihodnjič!

Kaj je to, če je katerega zadelo uboštvo? Pogumen človek ne bo obupal, ampak poreče: Bog je dal, Bog je vzel in Bog bo lahko spet dal.

Kaj je to, če je koga zadela slaba letina? Pogumen kmet poreče: Če nam ni Bog dal letos, nam bo dal drugo leto, če bomo vredni!

Kaj je to, če ti je bila kupčija slaba? Pogumen trgovec poreče: Kaj se bom žalostil radi tega; bom pa pri drugih kupčijah imel lahko srečo.

Kaj je to, če si pretrpel morda kakšno sramoto? Kaj sramota, kaj ljudje?! Na ljudi se ni treba zanašati. Radi sramote, katero trpimo pred ljudmi, se ne splača biti žalosten!

Kako si jemljejo nekateri vsako besedo k srcu! Premišljujejo po cele dneve, ne morejo ne jesti ne spati ne moliti! Ako bi dobro premislili, bi spoznali, da ni vse to nič in bi bili veseli, da so imeli priložnost kaj trpeti.

Ena sama žalost ima svojo vrednost in nam je v zveličanje, namreč žalost zavoljo naših grehov, s katerimi smo zakrivili smrt Kristusovo.

Kristus sam je to razločno povedal. Ko je namreč nesel križ na goro Kalvarijo in so nesramni vojaki ž njim grdo ravnali, so šle za njim nekatere pobožne žene, katere so se jokale od velike žalosti in ga milovale. Jezus se k njim obrne in jim reče: Hčere Jeruzalemske, nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se *nad seboj in nad svojimi otroci*.

Ta žalost je najboljša in je zveličavna žalost. Ta žalost vodi k Bogu, vodi v nebesa!

Vse druge žalosti lahko odvržemo *od sebe*. Le ene žalosti ne smemo od sebe odvreči. To žalost moramo imeti z Marijo Devico, ki je pogumno stala pod križem.

Kadar bomo umrli bodo vse druge bridkosti

in žalosti prenehale, samo žalost, zavaljo naših grehov ne bo prenehala, ampak pojde z nami pred sodnji stol in nas bo zagovarjala, da bomo zaslišali besede iz ust Jezusa Kristusa: Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru v nebeško kraljestvo!

*

* *

10. Oglejmo si sedaj žalosti, ki vodijo celo naravnost v pogubo.

Prva žalost, ki vede v pogubo, je žalost iz nevoščljivosti. To nam jasno kažejo zgodbe o Kajnu in Abelju.

Nekega dne sta Kajn in Abel, prva sinova Adama in Eve, darovala Bogu. Napravila sta si altar in sta položila vsak svoj dar na altar. Kajn je položil žito, ker je bil kmet. Abel pa, ki je bil pastir, je položil na altar jagnje. Oba sta zažgala. Gospod Bog pogleda z veseljem na Abelja in njegov dar; na Kajna in na njegove dari pa ni pogledal. Dim Abeljeve daritve se je dvigal proti nebesom, dim Kajnove daritve pa se je valil po tleh. Zavaljo tega je bil Kajn nevoščljiv in jezen, da mu je od same nevoščljivosti, jeze in žalosti upadel obraz.

Bog pa posvari Kajna ljubeznivo: »Zakaj se togotiš in zakaj ti je obraz tako upadel? Glej, kakor tvoj brat Abelj si tudi ti meni ljub, če dobro delaš. Ako pa hudobno delaš, ti bo kmalu za petami kazen za greh!« Kajn pa ni poslušal Gospoda, temveč je redil nevoščljivost in jezo v svojem srcu. Nekega dne reče s posebno prijaznim obrazom bratu: »Pojdi, greva malo na

polje!« Nedolžni Abel, ki ne misli nič hudega, gre veselo ž njim. Ko sta pa bila na polju sama, vzdigne se Kajn zoper svojega brata Abelja in ga ubije!

Poglejte, kam privede človeka žalost iz nevoščljivosti. Bog je potem Kajna proklel: »Glas krvi tvojega brata vpije iz zemlje do mene. Zato bodi proklet na zemlji, ki je odprla svoja usta in je sprejela kri tvojega brata iz tvoje roke. Potikal se boš okrog po zemlji in bežal!«

Tudi Kristus je govoril svojim učencem o nevoščljivosti. Povedal je namreč priliko o gospodarja, kateri je nekatere delavce najel zjutraj zgodaj ter jih poslal na delo v vinograd. Ob tretji, šesti, deveti in enajsti uri pa je spet šel vun, najel drugih delavcev in jih poslal na delo v vinograd.

Na večer je ž njimi poračunal. Bil je pa tako dober, da je dal poslednjim toliko, kolikor je dal prvim. Vsem je iz dobrotljivosti dal enako. Ko so to videli ti, kateri so delali cel dan, so bili nevoščljivi in žalostni ter so godrnjali. Nato pa reče gospodar: Prijatelji, ne delam vam nobene krivice! Ali se niste pogodili z menoj za denar? Vzemite, kar je vašega in pojdite, jaz hočem pa tudi tem poslednjim dati, kolikor vam. Ali mi ni morda pripuščeno storiti, kar hočem? Ali je *vaše oko hudobno*, ker sem jaz dober.

Varujmo se tedaj žalosti, ki izvira iz nevoščljivosti, ker ta žalost vodi v pogubo!

Pa še neke druge žalosti se moramo varovati t. j. žalosti, ki izvira iz obupa! Naša vera nas uči, da ne smemo nikdar obupati, če se nam godi še tako slabo, če smo še tako veliki grešniki.

Obupati ne smemo, ampak pogumno zaupati v božjo dobrotljivost in v božje usmiljenje. Sveto pismo nove zaveze nam pripoveduje zgled take žalosti, namreč zgled Judeža Iškarjota. Judež Iškarjot je bil izbran apostol. Pregrešil se je bil pa hudo, ker je izdal Jezusa za trideset srebrnikov. Ko so pa Jezusa v smrt obsodili, se je Judež skesal, je prinesel trideset srebrnikov velikim duhovnom in farizejem in jim je rekel: Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri. Oni pa so mu odgovorili: »Kaj to nam mar? Ti glej!« In vrgel je od sebe srebrnike v tempelj in je šel in se v veliki obupnosti obesil.

Poglejte na tem zgledu, kam nas privede žalost, ki izvira iz obupnosti.

Nikar ne bodimo žalostni za take stvari! Žalostni bodimo samo radi tega, ker smo grešili, ker smo Boga razžalili in zakrivili Jezusovo bridko trpljenje in smrt, pa tudi radi te žalosti ne smemo nikdar obupati. Stojmo pogumno z Marijo sedem žalosti pod križem, kajti križ nam govori, da je usmiljenje božje neskončno in da se vse lahko popravi v Jezusu Kristusu.

11. Četrty člen¹⁾ apostolske vere se glasi: Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen. Kristus je imel pravo človeško

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 144 do 157.

naravo v božji osebi, zato je za nas trpel, kajti božja vsemogočna narava bi ne mogla trpeti. Kristus je imel po svoji človeški naravi vse človeške občutke razen greha. On je bil žalosten, potrten, se je jokal, je čutil veliko trpljenje na križu, je umrl v smrtnih bolečinah in je bil v grob položen. Vse to je trpel kot človek, ker je imel pravo človeško naravo. Razume se, da je Kristus vse trpljenje prostovoljno sprejel in da bi je bil lahko zabranil, če bi bil hotel, ker je bil pravi Bog in je Bogu vse mogoče.

* * *

12. Zakaj se je Sin Božji učlovečil in zakaj je hotel Kristus trpeti in umreti? Kristus je hotel s svojim trpljenjem, ki ima neskončno vrednost, popolnoma zadostiti božji pravičnosti za naše grehe, ki so neskončna žalitev. S Kristusovim trpljenjem smo popolnoma poplačali svoj dolg in smo postali spet otroci božji in dediči večnega kraljestva. Kot dediči večnega kraljestva imamo pravico do večnega zveličanja. Po Kristusovem trpljenju imamo vse milosti, ki jih potrebujemo v dosego tega svojega nadnaravnega namena.

* * *

13. To veliko resnico nam predočuje sv. cerkev danes, ko se po vseh cerkvah bere trpljenje Gospodovo po sv. Mateju. Da bi si je prav globoko vtisnili v srce, se branje o trpljenju Gospodovem ponavlja na Veliki torek po sv. Marku, na Veliko sredo po sv. Luki in na Veliki petek po svetem Janezu. Poleg tega se moli cel postni čas

pri popoldanski službi Božji sv. križev pot, pri katerem tudi premišljujemo trpljenje Kristusovo.

Premišljevanje trpljenja Kristusovega je za nas nad vse koristno. Kristus nam je hotel dati zgled, kako naj prenašamo trpljenje tega življenja. O njem pravi sv. Pavel v berilu, ki se bere *pri današnji sv. maši*: »On je sam sebe v nič storil, ko je podobo hlapca nase vzel. . . . Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, do smrti na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, katero je čez vsa imena«.

Premišljevanje trpljenja Kristusovega je tudi še v drugem pogledu za nas zelo koristno. Glejte, današnji dan je množica klicala Jezusu: »Hozana sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem«, a že po par dneh je množica vpila nad njim: »Križaj ga, križaj ga!« To nas uči, da se ne smemo nikdar ozirati na ljudski glas in na ljudsko hvalo, ampak le na božje zapovedi, na božjo voljo in na svojo vest.

Ker je Kristus pravi Bog, je s svojim trpljenjem popolnoma zadostil božji pravici za vse grehe, ki so se storili od začetka sveta in ki se bodo storili do sodnjega dne. Kdor le hoče, se lahko zveliča, kdor le hoče postane lahko otrok božji in dedič večnega kraljestva. Nihče ne sme obupati. Tudi največji grešnik dobi lahko v zadnjem trenutku svojega življenja odpust vseh grehov, ako se hoče udeležiti Kristusovega zveličanja. Kristusova zadostitev je tako neizmerena, da je desni razbojnik, ki je Jezusa malo prej na križu viseč proklinjal, takoj zadobil zagoto-

vilo: »Še danes boš z menoj v raju«, ko se je pokesal in prosil milosti. Ta razbojnik je zadobil milost in večno zveličanje. Ali bomo tudi mi tako srečni? Zato ne smemo nikogar obsojati in zaničevati, ker je milost božja neizmerna in ne vemo, ali ni morda kdo še v zadnjem vzdihljaju zadobil milosti božje.

Imejmo torej največje zaupanje v trpljenje Kristusovo in premišljujmo jo radi! Trpljenje Kristusovo je neizmerno morje milosti božje za zveličanje celega sveta.

EDENINTRIDESETO BRANJE

ZA VELIKI PETEK

1. Prerok Izaja, ki je živel v osmem stoletju pred Kristusom, je bil zamaknen v prihodnje dni. V zamaknenju mu je Bog pokazal podobo Zveličarja Jezusa. Videl ga je krotkega in pohlevnega, idočega v trpljenje in smrt kakor jagence, ki molči pred njim, ki je striže in ne odpre svojih ust.

Prav takega, kakršnega je videl prerok Izaja v zamaknenju, prav takega popisujejo mi-lega Jezusa vsi štirje evangelisti. Bil je kakor jagnje, ki molči, ko je strižejo in ni odprl svojih ust. Tak je bil naš Gospod Jezus zlasti v trpljenju in smrti. Kelih, ki ga je pil v svojem trpljenju je bil grenak. To je razvidno iz Njegovih besedi, ki jih je govoril v silni žalosti v vrtu Getsemani na dan pred smrtjo, ko je rekel: »*Moja duša je žalostna do smrti*«. In ko je malo dalje šel, je na zemljo padel in molil, naj bi prešla, ako mogoče, od njega ta ura: »*Aba, oče, Tebi je vse mogoče, vzemi ta kelih od mene!*«

Kelih Gospodov je bil torej grenak. Te grenke kapljice, ki jih je Jezus použival zadnje dni pred smrtjo, si hočemo nekoliko ogledati.

*

* *

2. Nekaj dni pred trpljenjem ali — kakor pravi sv. Janez, evangelist (12, 1): Šest dni pred Veliko nočjo je prišel Jezus v Betanijo, ki je na vzhodni strani od Jeruzalema, kake tri četrti ure, kjer je bil malo časa prej obudil Lazarja v življenje. Tam je bil v hiši Simonovi z Lazarjem in z njegovima sestrama Marijo in Marto pri večerji. Marija mu je mej obedom mazilila noge z dragocenim mazilom in mu jih brisala z lasmi. Naslednji dan pa je Jezus slovesno jezdil v Jeruzalem in množica mu je prišla naproti s palmovimi vejicami in mu klicala: Hozana! Hvaljen bodi, kateri prihaja v imenu Gospodovem, kralj izraelski! Par dni kasneje pa je pil Jezus prvo kapljico bridke žalosti. Bil je silno žalosten in je rekel: *»Zdaj je moja duša žalostna! Kaj hočem reči? Oče, reši me iz te ure! Pa zato sem prišel v to uro. Oče, poveljaj svoje ime!«*

Zakaj je bil tako žalosten? Farizeji in veliki duhovniki so bili že večkrat prej sklenili, da bodo Jezusa umorili po velikonočnih praznikih. Dva dni pred Veliko nočjo se jim je apostol Judež ponudil, da jim ga hoče izdati za 30 srebrnikov. Zato so naglo premenili svoj sklep in sklenili, da ga bodo umorili pred Veliko nočjo. To dejanje apostola Judeža, ki ga je Jezus izvo-

lil za apostola, je bilo za nedolžno Jagnje božje prva grenka kapljica.

Od nedelje do četrta je bil Jezus vedno s svojimi učenci na skritem in jih je poučeval. V četrtek pred trpljenjem je obhajal ž njimi zadnjo večerjo, pri kateri je bil tudi Judež Iškarjot. Po večerji je začel umivati noge apostolom in tudi Judežu, čeprav je bil izdajavec. Ko jim je noge umil, je rekel: »Veste, kaj sem vam storil? Vi me kličete Učenik in Gospod in prav pravite, sem tudi. Ako sem tedaj jaz, Gospod in Učenik, vam noge umil, morate tudi vi drug drugemu noge umivati. Zgled namreč sem vam dal, da prav tako, kakor sem vam jaz storil, tudi vi delajte«.

Nato je mej petjem psalmov Aleluja ustanovil zakrament presv. Rešnjega Telesa. Pri tej priliki je bil preužaljen v duhu in je rekel: *»Resnično, resnično, povem vam, eden izmed vas me bo izdal«*. Apostoli so se vznemirili za voljo teh besedi in sv. Janez, ljubljene Jezusov, ki je slonel na Njegovih prsih, mu je rekel: »Gospod, kdo je tisti?« Jezus odgovori: »Tisti, kateremu bom dal namočeni kruh«. In je namočil kruh, ga dal Judežu Iškarjotu in mu rekel: »Kar misliš storiti, stori hitro!« Po teh ljubeznivih besedah je Judež zapustil Jezusa in je šel k velikim duhovnikom povedati, kje da se Jezus mudi. To je bila grenka kapljica v kelihu Gospodovem.

*

* *

3. Jezus je tisti večer še o mnogih rečeh govoril učencem, potem pa je šel čez potok Cedron

v vrt Getsemani, kjer se začenja šele pravo trpljenje. Ko so prišli tje, reče apostolom: »Molite, da ne padete v skušnjava!« In on se je odtegnil od njih zalučaj kamena, je na kolena padel in molil: »Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene, vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!« In ko so ga smrtne težave obšle, je dalje molil. Njegov pot je bil kakor krvave kaplje, tekoče na zemljo.

Zakaj so bile te kapljice, ki jih je takrat pil naš Zveličar, tako grenke? Jezus je bil takrat zelo žalosten in potrtn, ker je vedel, kaj ga čaka drugi dan: bridko trpljenje in smrt na križu. Bil je pa še bolj žalosten, ko je v duhu gledal, kako nehvaležni mu bodo ljudje. Ti trenotki v vrtu Getsemani so bili za Jezusa najtežji in najbridkejši.

Trikrat se je vrnil Gospod od svoje molitve k apostolom, pa jih je našel speče. Rekel jim je: »Ali niste mogli bedeti eno uro. Čujte in molite, da ne padete v skušnjava. Duh je sicer voljan, a meso je šibko«. V tretjič jim reče: »Spite sedaj in počivajte! Glejte, približal se je on, ki me bo izdal!«

Še je govoril, ko je Judež, apostol, prišel in ž njim velika množica z meči in koli in lučmi, poslana od velikih duhovnov in starejšin ljudstva. Njegov izdajavec pa jim je dal znamenje: »Kogar bom poljubil, tisti je, primite ga!« Ta množica, katero so poslali veliki duhovni proti Jezusu, so bili rimski vojaki, kateri so stražili v jeruzalemskem gradu »Antonia«, sluge velikih

duhovnov in hlapci jeruzalemskega templja. Veliki duhovni, ki se tu omenjajo, so bili Kajfa, ki je bil tisto leto veliki duhovnik in Ana, ki je bil v prejšnjih letih veliki duhovnik a so ga Rimljani odstavili radi nekaterih hudobij. Judje niso imeli več takrat svojega kralja, ampak so bili podaniki rimskega cesarja in so imeli le cesarjevega namestnika, kateri jih je brzdal in vladal.

*

* *

4. Ko je prišel Judež z vojaki in z množico hlapcev in drugih ljudi k Jezusu, je stopil pred Jezusa, ga poljubil in rekel: »Zdrav bodi, učenik!« Jezus ni na to nesramnost drugega odgovoril ko te-le besede: »Priatelj, čemu si prišel? Kaj s poljubom izdajaš Sinu človekovega?«

Jezus se ni jezil, ampak se je pustil kot jagnje izdati in uloviti. Bil je ko jagenjce pred njim, ki je striže in ni odprl svojih ust. . . .

Ko ga je Judež poljubil, so brž pristopili vojaki, so položili roke nanj in ga prijeli. Sv. Peter pa, ki je bil najbolj goreč, je bil vzel meč s seboj, ker je slutil, da bodo hoteli Jezusa prijeti. Ko je videl, da so Jezusa prijeli, je mahnil z mečem po hlapcu velikega duhovna in mu odsekal desno uho. Milli Jezus pa se je dotaknil ušesa in ga ozdravil. In je rekel Petru te-le krotke besede: »Vtakni meč na mesto; zakaj vsi, kateri za meč prijemajo, se bodo z mečem pokončali. Ali misliš, da ne morem prositi Očeta in bi mi poslal več ko dvanajst t. j. brez števila legij angelov?

Kako se bo dopolnilo pismo, ker se mora tako zgoditi?«

*

* *

5. Ko so Jezusa prijeli, so ga peljali najprej k velikemu duhovniku Ani. Ta veliki duhovnik Ana je bil tast pravega velikega duhovnika Kajfe. Če tudi je bil že odstavljen, je vendar imel popolnoma v oblasti svojega zeta Kajfo. Videti je, da je odstavljeni veliki duhovnik Ana največ delal na to, da bi Jezusa umorili. Veliki duhovnik Ana je prašal Jezusa: »Kakšen je tvoj nauk?« Jezus je temu hudobnežu samo to-le odgovoril: »Jaz sem očitno govoril pred svetom, jaz sem vselej učil v shodnici in v templju, kamor se vsi Judje shajajo in na skritem nisem nič govoril. Kaj mene vprašaš? Vprašaj tiste, ki so slišali, kaj sem govoril«.

Ko je pa Jezus te besede izgovoril, ga je eden izmed služabnikov za uho udaril in mu rekel: »Tako odgovarjaš velikemu duhovniku?« Krotki Jezus pa je rekel: »Ako sem hudo govoril, spričaj o hudem, ako sem pa prav govoril, zakaj me biješ?«

Na vsa druga vprašanja in zaničevanja je Jezus molčal, kakor jagnje pred njim, kateri je striže in ni odprl svojih ust. Molče je použival vse grenke kapljice bridkega trpljenja.

Pri velikem duhovniku Ani je sv. Peter iz strahu Jezusa prvokrat zatajil. Od tu so peljali Jezusa zvezanega k pravemu vel. duhovniku Kajfi. Tu so ga marsikaj popraševali. Jezus pa je molčal. Veliki duhovnik Kajfa je zavpil nad

njim: »Rotim te pri živem Bogu, da nam poveš, ali si ti Kristus, Sin Božji?« Jezus mu na to vprašanje odgovori: »Sem! Povem vam pa: Posihmal boste videli Sinu človekovega sedečega na desnici božji in prihajajočega na oblakih neba!« Ko je to veliki duhovnik slišal, je raztrgal svoja oblačila in zavpil: »Preklinjal je Boga! Kaj potrebujemo še prič! Glejte, zdaj ste slišali preklinjevanje. Kaj se vam zdi?« Drugi pa so odgovorili: »Smrti je vreden!« Tedaj so mu farizeji, starašine in hlapci pljuvali v obraz in so ga za uho bili, drugi pa so ga v obraz s pestmi tolkli. Jezus pa je pohlevno in krotko molčal, kakor molči jagenjce pred njim, kateri je striže in ni odprl svojih ust.

Pri duhovniku Kajfi je sv. Peter iz strahu Jezusa dvakrat zatajil. In zdaj je petelin zapel. Ko je Peter slišal petelina, se je spomnil Jezusovih besed: »Preden bo petelin zapel, me boš trikrat zatajil«. In je šel vun in se bridko razjokal!«

Ko se je nekoliko zdanilo, so se zbrali veliki duhovni in starejšini ljudstva zoper Jezusa, da bi ga v smrt izdali. To zborovanje so imeli v hiši Kajfe, velikega duhovnika. V prejšnjih časih je imel ta judovski zbor pravico tudi koga v smrt obsoditi. V zadnjih letih so jim rimski vladarji odvzeli to oblast. V smrt obsoditi je mogel le cesarjev namestnik, če je spoznal, da je vzrok opravičen. Pri posvetovanju glede Jezusa so sklenili, da ga bodo pri Pilatu zatožili radi hujskanja ljudstva proti cesarju. Zvezali so tedaj Jezusa in ga peljali zvezanega k Ponciju Pilatu, ki je bil cesarjev namestnik. Ko so Jezusa peljali

od velikega duhovna k Pilatu, je srečal Petra in ga pogledal. Ta neskončno žalostni pogled je Petra tako presunil, da ga ni mogel nikoli pozabiti. Vsakikrat, ko se je spomnil tega pogleda, se je znova razjokal. Takrat, ko so Jezusa peljali k Pilatu, se je tudi Judež skesal, je vrnil denar in se iz obupa obesil. Jezus pa je stal pred Poncijem Pilatom ves čas molčoč.

Šel je tedaj Pilat iz sodne dvorane¹⁾ k velikim duhovnikom in jim je rekel: »Kakšno tožbo imate zoper tega človeka?« Oni pa so mu odgovorili: »Ko bi ne bil hudodelnik, bi ti ga ne bili izdali«. Iz tega odgovora velikih duhovnov je razvidno, da so od Pilata zahtevali, naj jim dovoli, da ga umoré brez vsake sodbe, naj bi on le potrdil njih razsodbo, kakor so v prejšnjih časih smeli koga usmrtiti. Pilat jim je rekel: »Vzemite ga vi in sodite ga po svoji postavi«. Hotel je reči: Vzemite ga vi, sodite ga in kaznujte ga, kolikor je vam dovoljeno, morda samo z udarci. Judje pa so brž odgovorili Pilatu: »Mi ne smemo nikogar umoriti. Ta je vreden smrti, ker se dela kralja judovskega«. Iz tega je spoznal Pilat, da so sklenili Jezusa umoriti. Jezus pa je molčal, in molče požiral vse te grenke kapljice.

Pilat je šel spet v sodno dvorano in je rekel Jezusu: »Ali si ti kralj judovski?« Jezus je odgovoril: »Govoriš to sam iz sebe, ali so ti drugi

¹⁾ Judje in, zlasti veliki duhovniki niso za velikonočne praznike smeli stopiti v hišo Pilatovo, ker je bil Pilat pagan in je imel v hiši skvašen kruh, katerega Judje niso smeli imeti po hišah za velikonočne praznike. Če bi bili stopili v hišo nevernika Pilata, bi bili nečisti in bi ne bili smeli jesti velikonočnega jagnjeta.

povedali o meni?« Pilat je odgovoril: »Kaj sem jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovni so te meni izdali; kaj si storil?« Jezus pa je pohlevno odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, da bi ne bil Judom izdan, zdaj pa moje kraljestvo ni od tod«. Pilat mu tedaj reče: »Tedaj si ti kralj?« Jezus odgovori: »Sem! Jaz sem v to rojen in sem v to prišel na svet, da pričam o resnici. Vsak, kateri je iz resnice, posluša moj glas!« Pilat mu reče: »Kaj je resnica?« Pilat je hotel s tem reči: Kaj praviš zdaj o resnici? Kdo se za to meni! Tvoj nauk ni nič! To so same besede! Iz tega je Pilat razvidel, da Kristus ni vreden smrti. Zato je tekel vun in rekel Judom: »Jaz ne najdem nobene krivice na njem, da bi ga moral obsoditi v smrt«. Pilatu se je torej zdel Jezus nedolžen! Veliki duhovni in farizeji pa so nato začeli vpiti, da je vreden smrti, ker hujska ljudi po Galileji in Judeji. Jezus pa ni odgovoril na to niti ene besedice.

*

* *

6. Ko je Pilat slišal, da je Jezus iz Galileje, ga je poslal brž h galilejskemu oblastniku Herodu, kateri je bil tiste dni v Jeruzalemu. Herod se je silno razveselil, ko ga je zagledal, ker je upal, da bo videl kak čudež. In ga je izpraševal z mnogimi besedami. Jezus pa mu ni dal najmanjšega odgovora, ker je vedel, da je hudoben. Herod ga je sè svojimi vojaki zasramoval in zaničeval, ga

oblekel v večjo sramoto v belo obleko in ga je poslal spet k Pilatu.

Belo obleko so nosili vojskovodje, ko so se iz vojske vračali zmagoslavno. Pilat in Herod sta bila do tistega dne sovražnika. Tisti dan, ko je Pilat poslal Jezusa k njemu, sta postala prijatelja. Zoper nedolžnega Jezusa sta bila torej edina in tudi danes so vsi edini v sovraštvu do milega Jezusa in njegove sv. cerkve, četudi bi ne bili mej seboj prijatelji.

O Veliki noči pa je cesarjev namestnik imel navado, da je izpustil ljudstvu enega jetnika, katerega so hoteli. Imel je pa takrat v ječi slovečega razbojnika, kateremu je bilo ime Baraba. Pilat je tedaj upal, da bodo rajši Jezusa izvolili ko Barabo. Zato jim je rekel: »Katerega hočete, da vam izpustim, Barabo ali Jezusa?« In prav v tem trenutku je tudi žena Pilatova poslala k njemu sporočilo: »Nič žalega ne stori temu Pravičnemu, zakaj veliko sem trpela v sanjah zavoljo njega«. Pilat bi bil sedaj še bolj rad videl, da bi bili izpustili Jezusa a ne Barabo. Toda veliki duhovni in farizeji so z drugimi začeli vpiti: *Ne tega, ampak Barabo!* To je bila velika sramota, katero so napravili milemu Jezusu, da so ga zapostavili celo razbojniku Barabi. Toda Jezus je vendar molčal in tiho prenašal vso sramoto.

Pilat pa je hotel Jezusa na vsak način rešiti! Zato ga je ukazal razbičati, ker je mislil, da bodo Judje s tem zadovoljni in da ne bodo zahtevali, da bi ga obsodil v smrt. Ko je bil Jezus ves razmesarjen, so mu vojaki še trnjevo krono za-

bodli okolu glave in ga oblekli v škrlatasto oblačilo. Krona in škrlatasti plašč je znamenje kralja. Ko so to naredili, so predenj s zasramovanjem poklekali in govorili: »Pozdravljen, kralj Judov!« In so mu jih dajali za uho.

Vsega raztolčenega in zasramovanega je pripeljal Pilat vun iz sodne dvorane in rekel: Glejte, človek! Pilat je hotel reči: Glejte, ta ubogi siromak ni pač mogel kaj takega storiti, da bi bil vreden smrti! To je le siromašen človek, ki je vreden usmiljenja!

Judje pa so začeli kričati: »Križaj ga, križaj ga!« Pilat jim reče: »Vzemite in križajte ga vi, zakaj jaz ne najdem krivice na njem!« Judje so odgovorili: Mi imamo postavo in po postavi mora umreti, ker je rekel, da je Sin Božji.

Jezus je molče poslušal vse to zasramovanje in vpitje. Rekel ni niti besedice. Vedel je, da bi nič ne pomagalo. Stal je, kakor pravi prerok Izaja, molče kakor jagnje.

Pilat je šel spet v sodno dvorano in je samega Jezusa vprašal: »Od kod si ti?« Jezus mu ni odgovoril niti besedice, ker je vedel, da bi nič ne pomagalo, ker se je Pilat bal Judov in je moral to storiti, kar so ti zahtevali. Pilat mu reče: »Meni ne odgovoriš? Ne veš, da imam oblast križati te in imam oblast izpustiti te?« Jezus mu je na to odgovoril: »Ne imel bi nobene oblasti do mene, ko bi ti ni bilo dano od zgoraj. Zavaljo tega ima večji greh tisti, kateri je mene tebi izdal«.

Radi teh Jezusovih pohlevnih besedi, je Pilat skušal še enkrat rešiti ga. Toda veliki duhovni in Judje so začeli vpiti na ves glas: »Ako tega izpustiš, nisi cesarjev prijatelj, zakaj vsak,

kateri se dela kralja, je cesarju nasproten«. Hoteli so reči: Ta pravi, da je kralj judovski, mi pa nimamo kralja razen rimskega cesarja! Jezus je tedaj upornik proti cesarju, torej vreden smrti!

Teh besedi se je Pilat zbal. Imel je že marsikatero hudobijo na vesti in bi ga bili lahko zatožili pri rimskemu cesarju Tiberiju, ki je bil zelo oster v kaznovanju radi pregreškov proti Veličanstvu. Ko je Pilat slišal, da ga bodo celo zatožili pri cesarju, ako izpusti Jezusa, se je zbal, je sedel na stol, ki je bil pripravljen pod milim nebom pred sodno dvorano in sicer okolu poludne, je ukazal prinesiti vode, ker si je hotel s tem nekoliko potolažiti vest, si je umil roke in je izrekel razsodbo: »Jaz sem nedolžen nad krvjo tega človeka, vi glejte!« Judje pa so zavpili: »Njegova kri pridi na nas in na naše otroke!« Tedaj je izpustil Barabo, Jezusa pa je izdal, da bi ga križali.

Ko se je to godilo, je Jezus ves čas večinoma molčal. Premisli, človek, neskončno krotkost in ponižnost Svojega Zveličarja! Kako si ti ves drugačen! Ti si poln prevzetnih in visokih misli, poln prepirov in zdražb. Ti ne moreš nobene stvari potrpeti, pri vsaki najmanjši nevšečnosti se raztogotiš. Jezus je bil krotek, krotek do smrti. Molče je poslušal krive priče, kriva obdolževanja, molče je trpel, ko so mu v obraz pljuvali, ko so ga za uho bili, ko so ga slačili, ko so ga topli, ko so mu trnjevo krono zabadali okolu glave, molče je poslušal, ko ga je Pilat po krivem obsodil v smrt.

*

*

*

7. Ko je Pilat izrekel razsodbo, so ga rimski vojaki prijeli¹⁾ in ga peljali na Golgoto, to je na hribček zunaj mestnih zidov jeruzalemskih na zahodni strani. Preden pa so ga odvedli izpred sodišča, so ga vojaki in ljudstvo na razne načine zasramovali, ga tepli in suvali in nanj pljuvali. Potem so mu slekli škrlatasti plašč, so ga oblekli v *njegova* oblačila in mu naložili križ. Po poti jim je od trudnosti trikrat na tla padel. Grede so dobili nekega Simona iz Cirene, ki so ga primorali, da je nesel Jezusu križ, ker drugače bi jim bil morda že po cesti umrl. Tako srdito so uganjali ž njim. Ta Simon iz Cirene je šel s polja prav takrat, ko so Jezusa vlačili na goro Golgoto.

Tu premišljujmo, kako se je Simon iz Cirene branil križa. Mi pa pozdravimo sv. križ, točimo gorke solze nanj in nosimo ga veselo za Jezusom: O križ, bodi pozdravljen! Ti si izvoljeno drevo, ki si bilo namenjeno nositi Zveličarja sveta. Nesrečno in pogubno je bilo drevo, od katerega sta jedla Adam in Eva v raju, a nad vse srečno in zveličavno je bilo to drevo, na katerem je viselo naše zveličanje. Ti edino, o drevo, si bilo vredno nositi žrtev za grehe vseh ljudi, ti edino si bilo vredno, da te je močila kri edिनorojenega Sina božjega, drevo, mej vsemi drevesi najbolj plemenito! Noben gozd ne more več takega roditi! Noben sad se ne more tvojemu sadu primerjati! O križ, bodi pozdravljen!

¹⁾ Po rimski postavi so ga smeli le vojaki križati in usmrtiti.

Pojdimo sedaj za Jezusom! Za njim je šla množica in tudi nekatere žene, ki so jokale. Jezus pa se je k njim obrnil in jim rekel: »Hčere jeruzalemske! nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci. Zakaj glejte! dnevi bodo prišli, ob katerih poreko: Srečne nerodovitne in telesa, katera niso rodila in prsi, katere niso dojile! Takrat bodo začeli govoriti goram: Padite na nas! in hribom: Pokrite nas! Če namreč nad zelenim lesom to delajo, kaj se bo zgodilo še-le s suhim«.

*

* *

8. Ko so prišli na Golgoto, so ga slekli in mu dali vina z miro, da bi mu pijača bolečine olajšala. Jezus pa ni hotel piti, ker je hotel vse voljno pretrpeti! Nato so ga pribili na križ. Pribili so mu roke in noge, da je visel med nebom in zemljo. Jezus je ves čas molčal, dasi je silno trpel.

Ž njim so križali še dva razbojnika, enega na desni, drugega na levi strani. Jezus je bil prištet med razbojnike. Divji vojaki so si razdelili Njegova oblačila in za Njegovo suknjo so vadljali. Napis, ki ga je dal pribiti Pilat na Jezusov križ, se je glasil: Jezus Nazareški, kralj Judov. Nato so se vojaki usedli in čuvali.

Od poludne, ko so Ga na križ pribili, do treh popoldne je bila čudna tema, ki je ljudi s strahom navdajala. Zagrinjalo v templju, v katerem so opravljali daritve, se je raztrgalo po sredi v znamenje, da je stari zakon končan in da se začenja novi v Jezusu Kristusu.

Judje, ki so bili zbrani okolu križa, so proklinjali še na križu visečega Jezusa: »Pomagaj si sam in stopi s križa, če si Sin božji«. Prav tako so se mu posmehovali tudi veliki duhovni in farizeji: Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati. Kristus, kralj izraelski, naj stopi sedaj s križa, da vidimo in verujemo. Tuda oba razbojnika sta ga zasmehovala: »Ako si Kristus, pomagaj sam sebi in nama!« Desni razbojnik pa se je v zadnjem trenutku skesal.¹⁾

Ob treh urah popoldne, tisti čas, ko so v templju klali vsakdanje jagnje v žgavni dar, ki je pomenjalo Kristusa, je Jezus na križu zaklical z velikim glasom: »Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!« In ko je te zadnje besede izgovoril, je nagnil glavo in izdihnil dušo. Jagnje božje je bilo zaklano, daritev za naše grehe dovršena! Zemlja se je potresla, skale so pokale, grobovi so se odpirali in mnogo teles svetnikov, ki so spali v grobeh, se je obudilo in so prišli v sveto mesto ter se mnogim prikazali.

Ko so to videli stotnik in vojaki, ki so Jezusa stražili, so se silno zbali in so rekli: Resnično, ta je bil Sin božji.

To pa ni bilo še dovolj. Da bi ne ostala trupla na križu v soboto, so šli Judje prosit Pilata, naj bi dovolil, da bi se jim kosti strle, da bi prej umrli. Vojaki so torej prišli in so strli prvemu in drugemu razbojniku kosti, ko so pa do Jezusa prišli, so videli, da je že mrtev in mu

¹⁾ Sedem poslednjih besedi Kristusovih in njih razlago glej spodaj.

niso strli kosti, ampak eden vojakov Mu je s sulico odprl stran in zdajci je pritekla kri in voda iz nje. Iz tega so spoznali, da je že mrtev in da mu ni treba tretji kosti.

*

* *

9. Ko se je pa zvečerilo, je šel Jožef iz Arimateje, ki je bil skrivaj Jezusov učenec, k Pilatu in ga prosil, naj mu dovoli, da bi Jezusovo mrtvo telo snel s križa in je položil v grob. Pilat se je začudil, da je že mrtev. Poklical je stotnika in vprašal, ali je že mrtev? Ko mu je ta povedal, da je že mrtev, je dovolil, da so ga sneli s križa. Šel je tedaj Jožef iz Arimateje in je snel Jezusovo telo. Prišel je tudi Nikodem, kateri je bil tudi učenec Jezusov, in je prinesel zmesi mire in aloe okolu sto liber, s čimer so truplo Jezusovo popolnoma obložili.

Ta dva sveta moža sta vzela Jezusovo telo in je zavila v tančico z dišavami vred, kakor je bila pri Judih šega. Bil je pa na tistem kraju, kjer je bil Jezus križan, vrt in na vrtu nov grob, ki si ga je bil dal napraviti Jožef iz Arimateje v katerega ni bil še nihče položen. V ta grob sta Jožef iz Arimateje in Nikodem položila Jezusovo truplo. Storila sta na hitrem, kar sta mogla, ker so ga hoteli brž po praznikih še enkrat pomaziliti in pokopati. Na ta grob pa so Judje z dovoljenjem Pilatovim zavalili velik kamen in so ga zastražili, da bi kdo trupla ne ukradel. Kamen so celo zapečatili.

*

* *

10. Jagnje božje, katero je Bog napovedal, po prerokih, po katerem so vsi ljudje milo zdihovali, je bilo zaklano in žrtvovano za grehe vseh ljudi. To Jagnje božje šo pomenjala tista jagnjeta, katera so v starem zakonu klali od izhoda iz egiptovske sužnosti pa do časov Jezusa Kristusa. Vsak dan so zjutraj in zvečer zaklali v jeruzalemskem templu po eno enoletno jagnje brez madeža! Za Velikonoč, ko so praznovali spomin na rešitev iz egiptovske sužnosti, pa so še posebe po vseh družinah klali enoletna jagnjeta, katera so jeli po deset do dvajset oseb skupaj. In glejte prav za judovske velikonočne praznike, ko so zvečer jeli po družinah velikonočno jagnje, je Jezus umrl za grehe celega sveta na gori Golgoti. Tako se je izpolnila postava in preroki.

Ko vse to premišljujemo, se čudimo, kako se je moglo kaj takega zgoditi, kako se je mogel Bog Sin tako ponižati, da se je dal po hudobnejših kakor jagnje zaklati za nehvaležne ljudi, kako je mogel nebeški Oče kaj takega dovoliti. Sv. Pavel pravi v pismu do Filipljanov: Jezus je bil v božji podobi, pravi Bog, da si ni v rop štel Bogu enak biti, pa je vendar sam sebe storil v nič, ko je podobo hlapca na se vzel, človeku enak postal in po vnanjem bil kakor človek. Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, do smrti na križu«. Po pravici je sv. tridentinski zbor izrekel, da naj bo iz cerkve izobčen, kdor bi dejal, da Jezusa ne moremo ljubiti. Koga bi ne genila ljubezen Jezusova, ki jo je v trpljenju pokazal do nas? Pripoveduje se o nekem svetniku, ki je bil vdan premišljevanju trpljenja Jezusovega, da je na Veliki petek, današnji dan, ko je imel

pridigati o Jezusovem trpljenju, tako-le začel: »Trpljenje našega gospoda Jezusa Kr.« Ko je te besede izgovoril, ni mogel več naprej. Solze ga oblijejo, žalost ga prevzame, da je začel jokati in vzdihovati. Hotel se je premagati in je spet začel: »Trpljenje našega gospoda Jezusa Kr.«, a ga spet oblijejo solze in mu vzamejo glas, da ni mogel nobene besede več izgovoriti. Pridiga je morala jenjati, a vsem, ki so svetega moža videli in slišali — je segel ta prizor globoko v srce, da jih je to bolj genilo, ko bi jih bila genila cela pridiga. Premišljujmo trpljenje Kristusovo, ki je nad vse ginljivo in vzpodbudno.

Jezus nam je hotel dati lep zgled krotkosti, pohlevnosti in ponižnosti, da hodimo po Njegovih stopinjah. To je pravična pot do zmage! Kristus je po bridkem trpljenju in smrti prišel do zmage častitljivega vstajenja. Zgled nam je dal, da hodimo po njegovih stopinjah.

Padimo na kolena pred nedolžnim jagnjetom, ki je bilo za naše grehe zaklano, poljubimo je stokrat in s solzami v očeh recimo: O Božje jagnje, ki si bilo današnji dan zaklano za naše grehe, bodi nam Tvoje krotko in pohlevno življenje v zgled, bodi nam Tvoje trpljenje in smrt zrcalo, v katero naj bi se ozirali vsak čas, v vseh okoliščinah, v vsem pozemeljskem trpljenju!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

11. Nobeno premišljevanje ni kristjanu bolj spodobno in koristno ko premišljevanje trpljenja

Kristusovega. Saj je Kristus naš največji do-
 brotnik, ki je za nas neizmerno trpel na duši in
 na telesu. Križ je lestva, po kateri stopamo v vi-
 šave, kadarkoli premišljujemo njegovo trpljenje,
 kajti s premišljevanjem njegovega trpljenja se
 posvečujemo z resničnim in srčnim kesanjem
 za grehe, se vnemamo v ljubezni do Zveličarja,
 si pridobivamo svete čednosti, zlasti ponižnost,
 potrpežljivost, zmernost in vztrajnost. Zato bi
 morali vsak dan — in ne-le današnji dan —
 vsaj kaj malega premišljevati o trpljenju Kri-
 stusovem. Sklenimo, da hočemo vsak dan pre-
 mišljevati vsaj eno postajo iz Kristusovega trp-
 ljenja. To lahko delamo tudi mej vsakdanjimi
 opravili in mej delom. Vsaka postaja nam bo
 ena stopnja više proti nebesom. Ne opustimo
 noben dan tega premišljevanja. Naše življenje
 bodi Kristusov križev pot, vsak dan od postaje
 do postaje. Po premišljevanju prve postaje ure-
 dimo življenje prvega dne, po premišljevanju
 druge postaje uredimo življenje drugega dne
 itd. Vsak dan potočimo vsaj eno solzo na trp-
 ljenje Jezusovo in na svoje grehe, ki so bili krivi
 njegovega bridkega trpljenja. S tem premišlje-
 vanjem bomo vsak dan bolji in popolnši. Naša
 ljubezen do Boga bo rastla od dne do dne, prav
 tako naša ljubezen do bližnjega in tudi do so-
 vražnikov. Če bomo premišljevali Jezusa —
 Kralja — siromaka na križu, bo rastla tudi na-
 ša potrpežljivost, naša dobrotljivost, naša priza-
 nesljivost, naša pokorščina, naša požrtvovav-
 nost, zlasti pa ponižnost in preprostost. Od kri-
 žanega Jezusa nam bo došlo vse dobro za dušo
 in telo: pravičnost, svetost, zdravje, blagostanje
 in srečna smrt!

Bl. Kamila, ki naj jo tukaj ponovno omenimo, pripoveduje, da je poslušala, ko je bila osem let stara, pridigo na Veliki petek. Na koncu pridige je govornik pozival ljudstvo, naj se vsakdo o petkih spomni vsaj za kratek čas trpljenja Kristusovega in naj potoči vsaj eno solzo iz ljubezni do njegovega trpljenja. To si je deklica bl. Kamila zapomnila in je vsak petek potočila eno solzico.

Kasneje je dobila v roke knjižico, v kateri je bilo popisano trpljenje Kristusovo v 15 postajah. Bl. Kamila je sklenila, da hoče te postaje vsak petek kleče pred božjim razpelom moliti in pri vsaki postaji vsaj eno solzico potočiti.

Neki petek je morala delati skoraj do polnoči in skušnjava jo je motila, da bi opustila svojo pobožnost, pa se je premagala in zmolila vseh petnajst postaj in pri vsaki postaji prav obilno jokala.

Kasneje se ji je to premišljevanje tako pri ljubilo, da je vsak dan molila vseh 15 postaj in točila obilno solza. Ob petkih se je postila ob kruhu in vodi in je vstajala iz postelje, da je kleče opravljala sv. rožni venec.

Kasneje je v postnem času poslušala pridigarja, ki je z vso gorečnostjo priporočal strah božji. To jo je tako presunilo, da bi bila radi svojih grehov morala obupati, da si ni mislila, da je obup pred Bogom največji greh. Od takrat je dvakrat na dan molila vseh petnajst postaj, se postila samo ob koščeku kruha in pretakala po noči obilne solze resničnega kesanja. Nazadnje se je odločila za zadnji korak: stopila je v red sv. Klare, kjer je ves čas porabljala za

premišljevanje trpljenja Kristusovega. Pri tem premišljevanju je spoznala, da je bil za Jezusa tisti trenotek najtežji in najbridkejši, ko je v vrtu Getsemani molil in krvavi pot potil. Kristus je razodel bl. Kamili, »da je bila njegova bolečina v vrtu Getsemani tako velika, kakor je velika njegova ljubezen do Boga in do bližnjega«.

Bl. Kamila je umrla l. 1593. Nje grob so prekopali 66 let po njeni smrti. Našli so, da je vse njeno truplo strohnelo, le jezik njen je bil cel in rudeč kakor živ. Ko je spovednik tistega samostana videl ta čudež, je vzkliknil z besedami, ki jih je govoril sv. Bonaventura, ko je zagledal nestrohneli jezik sv. Antona Padovanskega: »O časti vredni jezik, ki si vedno hvalil Boga in si to učil tudi druge, sedaj dokazuje tvoja nestrohljivost očitno, kako prijetna je bila Bogu tvoja služba«.

Premišljujmo radi po zgledu bl. Kamile trpljenje in smrt Jezusa Kristusa, kajti v tem se kaže njegova neskončna ljubezen do nas! Imejmo po njenem zgledu srčno žalost nad Njegovim trpljenjem in združujmo to žalost s tisto Jezusovo žalostjo, ki jo je Njegovo srce čutilo, ko je v vrtu Getsemani krvavi pot potil.

*

* *

*

*

* *

* *

12. Združi mojo mlačno žalost s tisto živo bolečino, katero si Ti čutil v oni stiski in bridkosti, da si krvavi pot potil, ko si gledal moje

grehe in grehe vseh ljudi — tako se glasi molitev k presvetemu srcu Jezusovemu.

Jezus je čutil v vrtu Getsemani tako žalost, da so krvave kapljice potu padale z njegovega presv. obličja na zemljo. Ena kapljica je bila namenjena tudi zate, za tvoje grehe in za vse tvoje neumnosti.

Tega se spomnite današnji dan, ki je posvečen trpljenju Kristusovemu. Kristus je krvavi pot potil, Kristus je za nas kri prelil, Kristus je bil na rokah, na nogah in na strani svojega srca tako ranjen in preboden, da mu je vsa kri iztekla.

Te resnice premišljuje radi vsi, ki ste večkrat žalostni, ki ste z delom preobloženi, ki se morate potiti in truditi, da se preživljate. Dan, ko se spominjamo Jezusovega bridkega trpljenja, Jezusove presv. krvi, Njegovega krvavega potu, je delavski praznik, je praznik vseh, ki se v potu svojega obraza trudijo, da jedo potrebni kruh.

Kristusov krvavi pot bodi nam vsem v tolažbo in v bodrilo, da nikdar ne omagamo in obupamo. Kristus je bil žalosten tudi zavoljo naših hudobij in neumnosti, ki jih uganjamo. Tega se spominjajmo v svojih trudih, ko si moramo v potu svojega obraza služiti svoj kruh.

Pred leti, ko so bili romarji v Jeruzalemu in so obiskali tudi vrt Getsemani, se je prigodila ta-le dogodbica, kakor mi je pravil neki moj znanec, ki je bil navzoč. Mej romarji je bila tudi neka pobožna gospa iz Nemčije. Ko je voditelj romanja prišel do neke velikanske oljke v vrtu Getsemani, ki pravijo o njej, da je še iz Kristu-

sovih časov, in je rekel: Tu je prostor, kjer je Kristus klečal, padel na obraz in krvavi pot potil, je tista nemška gospa bila tako ganjena, da je začela na ves glas vpiti in jokati na vso moč. Tako jo je genilo, ko je pomislila, da je tam Jezus krvavi pot potil tudi zanjo in za njene grehe.

*
* *

13. Drugič je Jezus prelival kri, ko ga je dal Pilat zvezati k stebru in ga bičati. Takrat mu je tudi nekaj krvi izteklo.

Spominjajmo se tega zlasti današnji dan, ki je posvečen trpljenju Jezusovemu. Jezus je bil tepen tudi za nas in je za nas tekla Njegova presv. kri. Romarji, ki hodijo v Jeruzalem, poljubujejo prostor, kjer je bil Jezus tepen in kjer je močil tla s svojo presv. krvjo.

Tega dogodka naj se spominjajo zlasti ti, ki morajo od drugih trpeti, ki jih drugi bičajo bodisi z besedo bodisi s trdim delom, ki jim ga nakladajo. To bodi v tolažbo vsem, ki trpijo preganjanje, zaničevanje, zasramovanje na tem svetu. Kristus je bil tepen in je kri prelival za voljo naših grehov.

Beremo v zgodovini o svetnikih, ki so hoteli radovoljno posnemati Jezusa tudi v tem in so se sami tepli, da so s tem svoje grešne navade in svoje grešne strasti krotili in morili. Tako bremo v životopisu sv. Alojzija, sv. Ignacija itd. Sv. Frančišek Ksaverski je nekoč spovedal velikega grešnika in bogokletneža. Toda kako se ta bogokletnež začudi, ko mu svetnik na koncu naloži

prav majhno pokoro. Sv. Frančišek je hotel sam opraviti pokoro za tega grešnika. Po opravljeni spovedi zapazi grešnik, da je svetnik izginil. Šel je za njim in ga našel v nekem gozdiču, kjer se je neusmiljeno do krvi tepel za njegove grehe. Ta prizor je grešnika tako genil, da je šel k njemu, mu vzel orodje in se začel sam do krvi tepsti. Od tistega dne je bil grešnik ozdravljen in se je popolnoma poboljšal.

Sv. Peter Kanizij, ki je bil dne 21. maja l. 1925. proglašen za svetnika, se je v velikih trudih in delih tako-le tolažil, kakor beremo v nekem njegovem pismu: »Težave se množijo od vseh strani. Toda ni ga krajá, kjer bi bilo več tihote in pravega miru, ko so rane našega križanega Gospoda. Stopimo vanje, čeprav smo nevredni, o bratje moji; tista kri, ki teče iz njih, naj umije naše grehe . . . Tu je naš pokoj, tu pristanišče; tu je naše verno zavetišče; v nobenem drugem kraju ne moremo biti bolj pokojni, v nobenem drugem kraju ne more biti naše življenje bolj sladko ko tu (Civiltà catt. l. 1925. zvezek 3)!«

*

* *

14. Pa premišljujmo dalje! Jezus je prelival presv. kri tretjič, ko so ga na križ polegli in mu z žebli prebodli roke in noge ter ga na les pribili. Rane so se še raztegnile, ko je visel na žeblih, s katerimi so bile prebodene roke in noge. Takrat se je kri curkoma cedila na tla.

To premišljuje vsi, ki se morate z rokami in nogami truditi. Do krvi niste še trpeli.

V životopisu sv. Frančiška Ksaverskega, patrona sv. misijonov, beremo to-le dogodenco: Dne 15. nov. l. 1536. je šel sv. Frančišek s tovariši iz Pariza v Benetke bos v najhujšem mrazu skozi nemške in švicarske dežele. Frančišek je hotel med potjo svoje telo s tem pokoriti, da se je prevezal okolu ledij in nog z vozlati vrvjo tako trdo, da ni mogel brez bolečin niti prestopati. Noge mu zatečejo in vrvi se v meso vderejo in z gnojem prevlečejo, da jih ni bilo več videti. Bolečine postanejo tolike, da se zgrudi omedlevši. Sedaj ni mogel več prikrivati svojega zatajevanja. Zdravniki izjavijo, da se dajo motvozi le s težavo izrezati. V tej sili se tovariši zatečejo k Bogu in so vso noč goreče molili za njegovo zdravje — in glej, motvozi odpadejo drugo jutro sami in rane se zacelijo.

Tako se je sv. Frančišek pokoril hoteč posnemati svojega Zveličarja v prelivanju krvi in v trpljenju.

Sv. Frančišek Asiški je vselej bridko jokal, ko se je spomnil trpljenja Kristusovega. Tako objokanega ga najde pobožen mož. Ne vedoč za vzrok njegovih solz, ga vpraša, kaj da mu je? Svetnik odgovori: »Jočem zavoljo Kristusovega trpljenja in spodobilo bi se, da bi ves svet obhodil in jokal, ker se neizrekljiva ljubezen Jezusova tako malo spoznava in k srcu jemlje«. Večkrat se je v premišljevanju trpljenja Jezusovega tako zamaknil, da je šel daleč v samoto, da bi se tam popolnoma izjokal. V samoti je vabil ptice pod nebom, drevje in skalovje, naj bi ž njim objokovalo trpljenje Kristusovo. Nekega dne, ko je na alvernski gori premišljeval križanega

Zveličarja, se mu prikaže podoba enaka na križu visečemu serafu. Zroč to podobo mu radost in bolečina prevzameta srce in videl je, kako se svetli žarki spuste na njegove roke, noge in na njegovo stran. V tem trenutku je sprejel Kristusove rane na svojem telesu, da je bil tudi po telesu podoben Zveličarju. Te rane je sicer iz ponižnosti skrival in še-le poslednja leta njegovega življenja so jih nekateri videli, po njegovi smrti pa jih je množica ljudstva ogledovala in poljubovala.

Sv. Frančišek Asiški nam je dal zgled, kako moramo premišljevati trpljenje Gospodovo, Njegove sv. rane in bridko smrt.

*

* *

15. Premišljujmo sedaj, kako je rimski vojak zadrl sulico v Kristusovo srce. Sv. evangelij pravi, da je iz te rane pritekla voda in kri. Kristus je vso kri izgubil, vsa tla so bila namočena iz ran na rokah in nogah, da ni imel več krvi. Zato je pritekla voda in zadnji ostanki Njegove presv. krvi. Kristus je bil sedaj ves krvav, ker je izkrvavel iz več ran, ki so zevale na Njegovem presv. telesu.

Tu se ustavimo v svojem premišljevanju. Sv. Avgustin pravi: »Evangelist rabi tu primer-no besedo: Ne pravi, da je rimski vojak zabodel ali ranil stran, ampak da jo je *odprl*«. To so tista vratca, ki so nam odprta za vsako silo. Naj bo človek še tako obložen s hudobijami in pregrehami, da bi mu bila vsa druga vrata zaprta,

ta vratca so mu še vedno odprta. Naj bo v še tako velikih stiskah in v obupu, da bi več ne mogel nikamor naprej, ta vratca so še vedno odprta. Beremo v Skrivnem razodetju besede Gospodove: »Glej, jaz sem ti pustil odprta vrata, ki jih ne more nihče zapreti (3, 8)«. To so tista vratca, ki so vsem odprta in ki se nikomur ne smejo zapirati. Ko gremo v cerkev in gremo mimo vrat, spomnimo se, da so to tista vratca, ki vodijo v cerkev, ki vodijo do milosti božje, ki vodijo do sv. zakramentov; ko greš k sv. spovedi in odpre spovednik vratca, spomni se, da so to tista vratca, ki jih nihče ne sme zapreti. Spovednik ne sme nikomur odreči sv. odveze, kdor se spove, skesa in ima trden sklep, da se bo popboljšal. Bodi grešnik še tako veliki, bodisi da je umoril na tisoče ljudi, bodisi da ima grehov, kolikor je kapljic v morju, kolikor je peska na bregu morja, kolikor je listja in trave — ta vratca so mu še vedno odprta.

Ta vratca si pa lahko sam zapreš, a drugi ti jih ne morejo in ne smejo zapreti. Če hočeš sam trdovraten ostati do konca in imeti do lepega opominjevanja otrpelo srce, če hočeš sam nad božjo milostjo obupati, kakor je storil Judež Iškariot, ki se je obesil, če hočeš svojemu bližnjemu nevoščljiv biti in ga sovražiti, kakor Kajn Abelja, lahko storiš, a drugi ti teh vratc ne morejo in ne smejo zapreti.

*

* *

16. Kristus je za nas in iz ljubezni do nas prelil kri do zadnje kapljice. Dal nam je zgled neskončne ljubezni do Boga in do bližnjega. Zato

je rekel: »Novo zapoved vam dam, da se med seboj ljubite, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste ljubezen imeli mej seboj« (Jan. 13, 34).

Te besede si moramo dobro zapomniti. To nas uči Kristusov krvavi pot, Kristusova kri in Kristusova neskončna žalost v vrtu Getsemani: Novo zapoved vam dam, da se ljubite mej seboj, novo zapoved, posvečeno s krvjo in s krvavim potom vam predpišem, da bo svet spoznal, da ste moji učenci.

Ko so imeli iti Izraelci iz Egipta, jim je Bog ukazal zaklati na predvečer jagnje ali kozlička in s krvjo zaznamiti podboje in nadboje vrat. Ta kri na vratih je bila znamenje, da so pravi Izraelci. Ko je opolnoči šel mimo angel Gospodov, je videl kri in jim je prizanesel. Kjer pa ni bilo krvi, je stopil v hišo in umoril prvorojenca.

Ta kri, s katero so Izraelci zaznamovali vrata svojih hiš, je bila predpodoba krvi nedolžnega Jagnjeta, ki je bilo za nas darovano na križu. Izraelci so se rešili le s tisto krvjo in tako je tudi za nas rešitev le v tej krvi t. j. v krvi našega preljubega Zveličarja.

*

* * *

17. Vprašajmo se, ali smo zaznamljeni s to krvjo ali ne? Gotov dokaz, da smo zaznamljeni s to krvjo, da smo pravi Izraelci in da smo odločeni za večno zveličanje, je, če izpolnjujemo zapoved presvetega Srca: »Novo zapoved vam

dam, da se med seboj ljubite, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite. *V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci*, ako boste imeli ljubezen med seboj«.

V tem bodo torej vsi spoznali, da smo učenci Kristusovi! Če hočeš torej vedeti, ali si pravi kristjan, če hočeš vedeti, ali ni bila kri Kristusova zate zastonj prelita, vprašaj se, ali nimaš morda v svojem srcu kakega sovraštva ali nevoščljivosti, ali ne netiš prepira in razdora, ali nisi morda svojega bližnjega kaj oškodoval, vprašaj se, ali imaš ljubezen do svojega bližnjega, ali mu pomagaš rad, ali živiš z vsemi v lepi složnosti in ljubezni? V tem bodo vsi spoznali, da smo učenci Gospodovi, da smo pravi Izraelci, ki so namenjeni za večno življenje, ako se ljubimo in podpiramo mej seboj. Ta zapoved je zapoved presvetega srca, zapisana s krvjo Jezusovo. Kdor jo izpolnjuje, ima na sebi znamenje krvi Jagnjeta božjega. Kdor je pa ne izpolnjuje, ni pravi kristjan, čeprav hodi v cerkev in morda pogostoma pije to kri pri sv. obhajilu. Tak si pije sodbo za večno pogubo. Ako hočemo povrednem sprejemati sv. zakramente, moramo imeti na sebi znamenje Jezusove srčne krvi, Jezusove srčne zapovedi, ki se glasi: »Novo zapoved vam dam, da se mej seboj ljubite, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen mej seboj«.

*

* *

*

*

*

*

*

*

Ker je ljubil Jezus svoje, ki so na svetu, jih je do konca ljubil.

Jan. 13, 1.

18. Hudobija judovska je zmagala. Vpitje nadraženega ljudstva: Križaj ga, križaj ga! je uslišano. Pilat je smrtno obsodbo izrekel: Jezus mora umreti.

Zavalé mu težki križ na raztepeno in krvavo rame in ga peljejo mej dvema razbojnikoma iz Pilatove hiše skozi mesto na goro Kalvarijo. Molče nese Jezus težki križ, s krvjo zaznamuje svoje stopinje in vsled velike slabosti radi prelite krvi pade trikrat pod križem. Da bi že na poti ne umrl, primorajo Simona iz Cirene, da pomaga Jezusu nositi težki križ.

Ko pride Jezus smrtno oslavljen s težkim križem na goro Kalvarijo, planejo rimski vojaki nanj in mu slečejo oblačilo s krvavega života. Zdaj ga vržejo na križ, primejo za kladivo in žeblje in pribijejo njegove svete roke, ki so povsod le dobrote izkazovale, njegove sv. noge, katere so le za grešniki hodile, na križ. Ne bom vam opisoval bolečin, katere je takrat trpel Jezus po vsem životu, ker si to lahko mislite. Če se je hotel opreti na roke ali na noge, razdirale so se rane na rokah in nogah, če je hotel nagniti glavo, zbadala ga je trnjeva krona.

Kmalu je začel umirati. Stopimo tedaj, bratje, v mislih k Njegovemu križu, ki je zanj smrtna postelja! Premišljujmo danes njegovo oporoko, njegov testament, katerega je naredil na smrtni postelji. Kristus Jezus je naš Oče, pri-

stopimo tedaj k njegovi smrtni postelji, poslušajmo pazljivo njegove zadnje besede. Kristus pa ni samo naš Oče, ampak tudi naš Kralj in vsemogočni Bog. Premišljujmo, komu je na smrtni postelji zapustil svoje neskončno premoženje t. j. nebeško kraljestvo. Če hočemo biti dobri Kristusovi učenci, se moramo natančno ravnati po Njegovi oporoki.

Pridite tedaj, bratje, stopimo v mislih na goro Kalvarijo k smrtni postelji Jezusa Kristusa. Pokleknimo k postelji, da sprejmemo zadnji blagoslov Gospoda in da si globoko v srce vtisnemo njegovo oporoko ali testament.

*

* *

19. Kaj govori umirajoči Gospod? Prve besede Njegove oporoke veljajo Njegovim sovražnikom, veljajo njim, ki so ga križali, kateri so ga pod križem preklinjali, ki so ga zasramovali in nad njim z glavami majali govoreč: *»Če si Sin božji, stopi s križa. Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati«*, veljajo njim, ki so mu roke in noge prebodli, ki so ga topli, suvali, mu v obraz pljuvali, ki so za Njegovo obleko vadljali! Kaj jim govori Gospod? Pravi: *Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!*

Kaj takega se ni prej še nikoli slišalo, da bi kdo za svoje najhujše sovražnike molil. Kako ljubeznivo, kako potrpežljivo je Jezusovo presveto Srce, da želi milosti svojim največjim sovražnikom. Ali smo mi le količkaj podobni ljubelemu Zveličarju? Ena sama besedica je dostikrat dovolj, da napolni naše srce z maščeval-

nostjo proti tistemu, ki jo je izgovoril in namesto da bi mu odpustili, mu še hujše in še bolj ostre besede povračamo in namesto da bi zanj molili, ga proklinjamo.

Globoko si vtisnimo v srce te besede Jezusove oporoke. V tem je krščanstvo bolj popolno ko vse druge vere, bolj popolno, kot je bila izraelska vera v starem zakonu. Popolnost naše vere je, sovražnike ljubiti, zanje moliti in dobro delati njim, ki nas sovražijo in preganjajo. V tem je znamenje pravega kristjana. Posnemajmo Zveličarja, če hočemo biti res pravi kristjani.

*

* *

20. Poleg Jezusa so takrat križali dva razbojnika. Oba sta Kristusa zasramovala. Toda desni razbojnik se je kasneje skesal, je posvaril levega razbojnika in se obrnil k Jezusu z besedami: »Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!« In Jezus mu je rekel: »*Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raju!*«

Te besede dokazujejo znova neskončno ljubezen Srca Jezusovega. Največji razbojnik se je v zadnjem trenutku skesal in neskončno usmiljeno Srce Jezusovo mu je vse odpustilo: »Resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raju!« To je velik nauk za nas. Nihče ne sme govoriti: »Zame ni več milosti!« Če si tudi največji grešnik in največje kazni vreden, pri Jezusu je še usmiljenje, če svojo krivico spoznaš in se srčno skesaš.

*

* *

21. Zdaj se obrne Jezus do svoje ljubljene matere Marije, ki je stala pod križem. Razen nje je stala pod križem tudi njena sestrična Marija Kleofova, Marija Salome, Marija Magdalena in sv. Janez, evangelist. Lahko si mislimo, kako je pod križem jokala Njegova mati Marija. Videla je svojega Sina neusmiljeno razmesarjenega, videla je, kako mu je bila trnjeva krona zarita v glavo, videla je prebodene roke in noge in poslušala grdo vpitje in zasramovanje.

Umirajoči Jezus se je sedaj obrnil do svoje do smrti žalostne matere ter jej namignil na sv. Janeza, evangelista, z besedami: »*Mati, glej, tvoj sin!*« in potem obrnivši se k sv. Janezu: »*Sin, glej, tvoja mati!*« S temi besedami je Kristus hotel na smrtni postelji poskrbeti za svojo mater. Hotel je hkrati nas otroke učiti ljubezni do svojih starišev O sinovi in hčere, globoko si vtisnite ta zlati nauk v svoja srca!

S temi besedami pa ni skrbel Jezus samo za Marijo, ampak tudi za svojega ljubljenega učenca Janeza. Ta apostol je Jezusa prišrčno ljubil in Jezus je ljubil njega. Zato mu je dal na smrtni postelji Marijo za mater.

Sv. očetje učijo, da je Jezus s temi besedami dal tudi nam Marijo za mater, kajti sv. evangelist ne imenuje izrečno sv. Janeza, evangelista, ampak pravi: »Ko je tedaj Jezus videl mater in učenca, katerega je ljubil . . . reče učencu: Glej, tvoja mati! In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi«. Sv. evangelist izpušča najbrže namenoma ime sv. Janeza, ker je hotel s tem namigniti, da je Marija mati vsem učencem, torej tudi nam; ki

smo učenci Jezusovi, kajti ona je bila dana za mater ljubljenu učencu. Bodimo torej dobri učenci Jezusovi, ljubimo Jezusa, da bo Jezus ljubil nas in bomo imeli Marijo za mater.

*

* *

22. Življenje Jezusa že pojema. Solnce je otemnelo. Tema je nastopila po vsej deželi. Jezus je bil v najstrašnejših bolečinah. Le zvesto poslušajmo, kaj je Jezus govoril v zadnjih zdihljajih. Ob treh popoldne, malo pred smrtjo, je Jezus zaklical te-le besede: »*Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?*« To je četrta beseda Jezusova. Iz te besede spoznamo, kako strahovite bolečine je Jezus trpel zavoljo naših grehov. S tem nam je povedal, da Njegovo trpljenje ni bilo le navidezno, kakor so hoteli nekateri krivoverci trditi, ampak resnično. Jezus je resnično trpel neizmerno.

»Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« Te besede naj nas spominjajo v trpljenju in v težavah vsakdanjega življenja, koliko je Kristus trpel. Ti se pritožuješ za vsako majhno zoprnost, ki se ti pripeti; ti jočeš za vsak majhen križ, katerega ti Bog pošlje — spomni se v takih slučajih Kristusa. Ali trpiš ti do krvi kakor Kristus? Spomni se pa tudi, da so to bridko trpljenje Kristusovo zakrivili tvoji grehi. Spoznajmo iz tega, kako strašno hudo je greh, ki je bil kriv takega trpljenja.

*

* *

23. V teh strašnih smrtnih težavah so Jezusova suha in žejna usta izgovorila te-le besede: »*Žejen sem!*« Tako je tedaj Gospod vseh studencev, potokov in rek, stvarnik vseh stvari poželed, naj bi mu kdo ponudil kozarec mrzle vode, da bi si bil zmočil z njo suha usta, pa nikogar ni bilo, ki bi mu bil izkazal to dobroto! Eden izmed vojakov vzame gobo, jo napoji s kisom in jo pomoli na trstu Jezusu k ustom.

Žejen sem! Kolikokrat se ti pregrešiš z nezmernostjo v jedi in pijači! Ko te take skušnjave obhajajo, spomni se na oporoko Jezusovo! Živi zmerno v jedi in pijači, kajti tvoj učenik in Odrešenik ni imel na križu niti kozarca pitne vode.

Te besede pa naj bodo tudi v tolažbo vsem, ki na tem svetu trpe pomanjkanje v jedi in pijači. Koliko je siromakov dandanes, ki se tolažijo edino s temi besedami, katere je govoril Jezus ob smrtni uri: *Žejen sem.*

*

* *

24. Jezus je bil zdaj tako zdelan, da ni mogel več mnogo govoriti. Še par minut in zatisnil bo oči. Zato zavpije z močnim glasom: »*Dopolnjeno je!*« To je šesta in predzadnja beseda Njegove oporoke.

S temi besedami je hotel reči: Trnjeva pot, po kateri sem hodil od jaselc do križa, je dokončana, grenak kelih trpljenja, ki mi ga je Oče postal, je izpraznjen do zadnje kapljice, delo zveličanja, katero mi je Oče naložil, je dopolnjeno — dopolnjeno je odrešenje sveta.

Iz dna svoje duše se moramo križanemu Jezusu zahvaliti, da je s svojim svetim križem svet odrešil.

Tako bo tudi slehernemu izmed nas prišel čas, ko bomo mogli na smrtni postelji svoje minulo življenje premišljevati. Ali bomo mogli takrat reči s Kristusom: *Dopolnjeno je!* Čim več bomo dobrega storili, čim več bomo trpeli na tem svetu, čim več doživeli zaničevanja, zasramovanja in preganjanja, s tem večjo pravico bomo takrat lahko rekli: *Dopolnjeno je!*

Pa tudi če smo le dobrote uživali in se veselili na tem svetu, bomo takrat govorili: *Dopolnjeno je*, končano je vse, minulo vse! Če si svoje življenje preživel v nečistosti in nesramnosti, v goljufijah in lažeh, v obrekovanju in v zdražbah, v igrah in v pijančevanju, v zanemarjanju svojih dolžnosti in v lenobi — boš z žalostjo takrat izgovoril besede: *Dopolnjeno je!* *Dopolnjena* je mera moje nemarnosti in moje hudobije, zdaj bo sodba in potem večno povračilo.

Mislimo na besede Kristusove! Zdaj je čas še v naši roki, zdaj lahko skrbimo še za poslednjo uro. Živimo vsi pošteno, po božjih in cerkvenih zapovedih, bodimo potrpežljivi in ponižni, da bomo mogli takrat zadovoljno reči: *Dopolnjeno je!* Zdaj me čaka večno plačilo v nebesih!

*

* *

25. Približala se je tretja ura popoldne. Že je Jezusu zastajala kri, že je vsa Njegova moč opešala. V tem smrtnem trenotku je še en-

krat zbral vse svoje človeške moči in je z velikim glasom zaklical: »*Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!*« Pri teh besedah so se mu oči zatisnile, glava se mu je nagnila, krotki in dobrotljivi Jezus je umrl. Njegova duša se je ločila od telesa in se pridružila svetim očakom v predpeklju. Tam je oznanila dušam sv. očakov, ki so na to čakale, da je odrešenje dovršeno. Ustavimo se pri tem največjem trenutku našega odrešenja. Kristus je umrl in izročil svojo dušo nebeškemu Očetu. S tem je bilo naše odrešenje dovršeno. Zamislimo se v to največjo skrivnost! Kristus je za nas umrl, da bi mogli mi kdaj srečno umreti ter izročiti svojo dušo v božje roke. Vse to se je *za nas* zgodilo. To premišluj in bodi iz srca hvalen svojemu Odrešeniku.

*

* *

26. Vse, kar smo do sedaj povedali iz oporoke Jezusove, so le postranski opomini, ki nam jih je dajal Jezus na križu. Kaj je pa glavno v njegovi oporoki? Komu je zapustil nebeško kraljestvo, komu odrešenje, komu milosti, ki jih je zaslužil s svojim trpljenjem, komu odpuščanje grehov, komu sv. zakramente?

Njegovo pravo oporoko so razglasili apostoli po Njegovi smrti. Svojo zadnjo voljo je razodel Kristus svojim apostolom, ki so ž njim bili vse dni, zlasti pri zadnji večerji.

Judje so mislili, da so le sami poklicani k zveličanju. Mislili so, da bo Kristus ustanovil novo kraljestvo le za Jude. Toda v testamentu

Kristusovem, ki so ga apostoli razglasili, je rečeno, da je Kristus vse narode enako ljubil, da so pred njim vsi enaki. Tako razglaša sv. Pavel: »Ni razločka med Judom in Grkom, ker eden je Gospod vseh, bogat za vse, ki vanj verujejo. Zakaj kdorkoli kliče v ime Gospodovo, bo zveličan (Rim. 20, 12)«. V pismu do Galačanov (3, 28) pravi sv. Pavel: »Tukaj nima prednosti ne Jud ne Grk, ne suženj ne prost, ne mož ne ženska, zakaj vi vsi ste eno v Kristusu Jezusu«.

To je poglobljena točka v Jezusovem testamentu. Pred Kristusom so *vsii enaki*. Zato se tudi prava cerkev Jezusova ne imenuje ne latinska ne grška, ne nemška ne slovenska, ampak *katoliška* t. j. za vse narode. V Jezusovi cerkvi sedijo skupaj pri eni in isti mizi Gospodovi cesarji in berači, bogati in siromaki, moški in ženske, Latinci in Grki, Nemci in Slovenci itd. Tu ni prav nobenega razločka. V testamentu Gospodovem je tudi največji siromak na tistem mestu in na enak način zapisan kakor kralji in cesarji. Gospod je mislil na vse.

*

* *

27. Postavil pa je Gospod v testamentu tudi pogoje za vse, ki se hočejo udeležiti Njegovega odrešenja. Ti pogoji so spet za vse ljudi *enaki*.

Prvi pogoj je izpolnjevanje svetih zapovedi. Gospod je rekel: »*Ne vsak, ki mi poreče: Gospod, gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak kdor izpolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo* (Mat. 7, 21)«. Ta

pogoj je za vse ljudi enak. Vsi moramo izpolnjevati božje in cerkvene zapovedi. Med temi zapovedmi je zlasti ta-le: *»Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj (Jan. 13, 34)«*.

Drugi pogoj je pokorščina sv. katoliški cerkvi, oziroma vidnemu poglavarju, škofom in po njih postavljeni duhovščini. Kristus je rekel: *»Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik (Mat. 18, 17)«* in dalje: *»Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje. Kdor pa mene zaničuje, zaničuje Njega, ki me je poslal (Luk. 10, 16)«*. Ni torej še dovolj, da kdo izpolnjuje zapovedi božje, on mora biti ud sv. katoliške cerkve in mora biti predstojnikom sv. cerkve pokoren, drugače ni pravi kristjan in nima deleža v Jezusovem kraljestvu.

Nadaljni pogoj je vera v Zveličarja. Tako je rekel Jezus: *»Kdor veruje v Sina božjega, ne bo sojen, kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Sinu božjega (Jan. 3, 18)«*.

Nadaljni pogoj je upanje v Zveličarja. Tako je rekel Jezus: *»Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v mene veruje, bo živel, čeprav umrje, in kdor-koli živi in v mene veruje, ne bo umrl ve-
komaj (Jan. 11, 25)«*.

Nadaljni pogoj je ljubezen do Jezusa. Jezus zahteva ljubezen. Tako-le pravi: *»Nebeški Oče vas ljubi, ker ste vi mene ljubili in ste verovali, da sem jaz iz Boga izšel (Jan. 16, 27)«*.

To so ob kratkem pogoji, ki jih je postavil nam, ki smo dediči po Njegovem testamentu. Pod temi za vse enakimi pogoji, je Gospod zapustil svoje neskončno bogastvo vsem ljudem in narodom enako. Za vse ljudi je trpel, za vse ljudi je umrl, vsi brez razločka se lahko zveličajo, ako hočejo.

Premišljujmo sedaj vsak zase, da je Kristus na križu imel tudi nas v svojem srcu, da je mislil tudi na nas. On nas ni izključil od svojega odrešenja, zato je napravil tako oporoko. Če umrje oče, ki ljubi vse otroke enako, razdeli vse premoženje enakomerno. Tako je storil Kristus! Vsi, bogati in siromašni, so pred njim enaki, vsi se enakomerno lahko udeležijo njegovega odrešenja, vsi lahko enakomerno zajemljejo vode iz sedmerih studencev, sv. zakramentov, vsem so nebeška vrata enako odprta!

Neizmerna je bila tedaj ljubezen Gospodova do nas. Vse nam je v obilnosti izročil. Današnji dan praznuje tedaj sv. cerkev prav za prav spomin neizmerne ljubezni Jezusove do nas: »*Ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil*«. Do konca nas je Jezus ljubil, do zadnjega zdihljeja, do zadnje kapljice krvi.

*

* *

28. Oglejmo si sedaj še nekoliko osebe, ki so bile na gori Golgoti pod križem. Gora Golgota se ponavlja v vseh časih. Kakšni ljudje so štali pod križem? Pred vsem omenim Marijo, sv. Janeza in še nekaj drugih oseb, ki so Jezusa ljubili in se

po njem jokali. Drugi, na pr. farizeji, so ga preklinjali in zasramovali: »*Pomagaj si sam! Če si Sin božji, stopi s križa! Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati!* Tretji so stali na Golgoti brez sočutja, kakor da bi jim ne bilo nič mar. Levi razbojnik ga je preklinjal, desni ga je skesano molil.

Trojna vrsta ljudi je tudi dandanes. Eni molijo Jezusa, drugi ga preklinjajo in žalijo, tretji so zamikarni in se drže, kakor da bi bili brez sočutja.

Ako je bil kdo izmed vas do sedaj v vrsti nasprotnikov Kristusovih, ako je sovražil krščansko cerkev ali samo zanemarjal krščanske dolžnosti, naj se danes pogumno dvigne in naj prestopi v krščanski tabor pod sv. križ, kjer stoji pogumno Marija, najčistejša Devica! Pod križem naj se pokesa svojih pregreh. Morda ni še nikdar prav srčno jokal nad svojimi grehi. Stori naj vsaj danes to!

Kralj David se je bil hudó pregrešil s prešuštvom in je dobrega moža Urijo umoril, pa dolgo, eno celo leto, se ni zmislil, da bi se pokesal in razjokal. Bog je poslal k njemu preroka Natana, ki mu je povedal to priliko: Bila sta dva moža, eden silno bogat, drugi ubožec. Bogatinec je imel polno ovac, ubožec pa eno samo. Toda bogatinec je še to edino ovčico s silo vzel siromaku. K'aj zasluži ta bogatinec? David je odgovoril: Tak človek je vrèden smrti. Umrje naj! Nato mu reče Natan: Ti si tisti človek, ki si prešuštoval z ženo Urijevo in potem še moža Urijo umoril, da bi pregreho zakril! In Davidu so se takrat še-le oči odprle, da je spoznal svojo pre-

greho in se razjokal govoreč: Miserere, miserere!

Vpraša naj se danes vsak zase: kaj je vreden tak človek, ki je umoril nedolžno jagnje Jezusa? Sami si odgovorimo: Smrti je vreden! Tedaj pa si sami recimo: Ti si tisti človek, ki si umoril nedolžno Jagnje božje, ti si mu s svojimi grehi zabil žeblje v roke in noge, ti si mu prebodel stran! Potem pa recimo kleče na kolenih pred Jezusom: Miserere, miserere! Usmili se me, Gospod! V svoji zmoti in strasti sem pomagal zabijati žeblje v roke in noge. V svoji naglosti sem pomagal prebadati ti stran, sem pomagal bičati te in porivati ti trnjevo krono na glavo! Miserere! Usmili se, Gospod! Ti si me ljubil do konca, ti si me postavil v svoji oporoki med kralje in cesarje, jaz pa sem pomagal v svoji nehvaležnosti slačiti te in dajati ti kisa in žolča. O Gospod, ti mi nisi nikoli slabega storil, ti si me vedno z dobrotami obsipal in me ljubil do konca, jaz pa sem pomagal križati te in te umoriti.

*

* *

29. Bil je oče — pravi pripovedka — ki je imel dva sina, ki ju je prisrčno ljubil. Toda polagoma sta oba zašla na kriva pota in se vdala pijančevanju. Oče ju je ljubeznivo opominjal, a vse zastonj! Nekega večera prideta pijana domov in ubijeta v pijanosti očeta, ki jima je očital pijančevanje. V jezi zgrabita očeta in ga ubijeta. Ena rana mu je segla globoko v srce. Pijanca pustita v krvi ležečega, sama pa gresta spat. Še po noči se razglasi to strašno hudodelstvo in

zjutraj je prišel sodnik preiskovat. Sodni sluge gredo v hišo iskat hudodelnikov. Enega so našli že pred mrtvim očetom klečečega. Ko se je bil nekoliko prespal, se je spametil in skesal. Vstal je naglo in šel k očetu. Ko je videl, da je oče mrtev, se je prestrašil, pokleknil k očetu in se razjokal. Sodnik ga vpraša: »Ali poznaš mrliča?« On pa je začel na več glas jokati in roke sklepati. Vrgel se je na mrliča in je začel zdihovati: »Oh oče moj, oh oče moj, kaj sem storil! Kako strašno sem poplašal vašo ljubezen. Jaz nisem več vreden, da me zemlja nosi. Tukaj sem, zvežite mi roke ali odsekajte jih, ker sem ž njimi umoril svojega očeta!« Jokaje je še enkrat poljubil mrtvega očeta in se potem pustil voljno zvezati. Nato so sluge pripeljali še drugega sina. Sodnik vpraša: »Ali poznaš mrliča?« Le-ta pa je srdito pogledal mrliča in začel z divjim glasom vpiti: »Da, dobro te poznam, prekleti oče, ki si mi z očitanjem grenil vsako veselje!« Nagloma popade krvav nož in ga še pred sodnikom zadere očetu v prsi. Strah je obšel vse pričujoče. Sodnik zakliče: »Zvežite ga in peljite v temno ječo!« Ko so ga peljali, so ga vsi pričujoči obsojali in zasramovali.

Strašna je ta prilika. V teh dveh sinovih spoznavamo sami sebe. Na križ smo pribili s svojimi grehi svojega dragega Očeta, ki nas je prisrčno ljubil, ljubil do konca. Mi smo mu prebodli roke in noge, mi smo mu prebodli ljubeče srce.

Bog ne daj, da bi bili podobni drugemu sinu in da bi Jezusa še proklinjali! Skesajmo se in začnimo novo življenje!

Pokleknimo k nogam Jezusovim in recimo skesano: Oh Oče moj, oh Oče moj, usmili se me, saj sem storil to le v strasti in naglici! Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam: Usmili se me, o Bog, po svojem velikem usmiljenju, in reši me po svojem svetem križu!

O sveti križ — življenja luč,
o sveti križ — nebeški ključ!

Misijonska pesem.

30. Pokleknimo pod sveti križ, na katerem je za nas trpel in umrl Gospod in Zveličar Jezus Kristus. Pod svetim križem se oddahnimo in odpočijmo od vseh trudov in skrbi, ki jih imamo v svetu. Kdo ne bi rad počival v senci tistega drevesa, ki nam je obrodilo sad življenja in zveličanja? Ni ga drevesa, ki bi se moglo primerjati temu drevesu.

Počivajoč v senci tega drevesa, premišljujmo danes, ko obhajamo spomin smrti našega Zveličarja, *moč svetega križa*, po katerem se je cedila Njegova sveta kri. Kakor izvira od drevesa, od katerega sta jedla Adam in Eva prepovedani sad, vse prokletstvo za človeški rod, prav tako izvira od tega drevesa, na katerem je visel Zveličar, ves blagoslov in vsa naša moč. Tudi moč sv. zakramentov, po katerih dobivamo odpust grehov in milost božjo, ima tu svoj začetek. Kratko:

Vsa naša časna in večna sreča, vse, kar imamo in kar smo, izvira od svetega križa.

*

* *

31. Ko smo se rodili na ta svet, so nas nesli v cerkev k svetemu krstu. Tu je pred vsem položil duhovnik roko na nas in nam naredil znamenje svetega križa na čelu in nad srcem z besedami: »Sprejmi, otrok znamenje križa na čelu in na srcu, sprejmi vero nebeških zapovedi in živi tako, da boš tempelj Gospodov«. S temi besedami nas je duhovnik opomnil, ko smo bili še majhni in se nismo zavedali, da bo treba križ nositi in božje zapovedi izpolnjevati celo življenje. Križ ljubiti, križ voljno nositi in izpolnjevati v potrpežljivosti božje zapovedi — to je naša naloga od rojstva do groba. Za to nalogo nas je določil in zaznamil duhovnik, ko nas je pred sv. krstom prekrižal na čelu in nad srcem. Zavedajmo se te svete naloge, ki smo jo ob rojstvu sprejeli.

*

* *

32. Skrivnost je trenotek, ko ulije mašnik krstno vodo na otroka in reče: Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. To stori mašnik v podobi križa — v znamenje, da izvira moč, ki jo ima sv. krst, od sv. križa, od tistega križa, na katerem je visel današnji dan Zveličar Jezus Kristus. S tem se je začelo naše nadnaravno življenje, katero so naši stariši skrbno čuvali, ko so nas učili ljubiti sv. križ in vse delati iz lju-

bezni do križanega Jezusa. V ta namen so nas prekriževali, ko se nismo znali še sami prekrižati, so nas učili, da moramo s križem hoditi zvečer k počitku in s križem zjutraj vstajati k delu, da moramo sv. križ delati pred jedjo in po jedi, pred vsako molitvijo in po vsaki molitvi. Obešali so nam sveti križ tudi okolu vratu, da bi ga nikdar ne pozabili in ne izgubili izpred oči. Tako smo po skrbni vzgoji rastli v senci sv. križa in smo čedalje bolje spoznavali, da izvira vsa naša moč od svetega križa, na katerem nas je s svojo smrtjo odrešil Jezus Kristus. Vzrastli smo s trdnim prepričanjem, da je naše edino upanje sveti križ, od katerega nam prihajajo vse milosti za dušo in telo, za časno in večno srečo.

*

* *

33. Toda — oh — prigodilo se, da smo pali v grehe, da smo se pregrešili proti božjim in cerkvenim zapovedim. To je prav za prav največja nesreča, ki more zadeti človeka. Tak človek visi na tanki nitki nad peklom. Vsak trenotek se nitka lahko pretrže in človek se pogubi. V tej neizmerni nesreči ne more nikjer iskati tolažbe ko pri sv. križu. Potrt in skesan poklekne človek pred Jezusovega namestnika, pod znamenje sv. križa in zasliši vesele besede: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Ko izgovarja mašnik te besede, naredi križ nad grešnikom v znamenje, da ne more nobena druga moč izbrisati grehov ko moč svetega križa in da ni drugega znamenja ne v nebesih ne

na zemlji, v katerem bi mogli upati rešitve in zveličanja ko znamenje sv. križa, na katerem je trpel in umrl Gospod Jezus Kristus.

*
* *

34. Najsrečnejša dneva za vsakega človeka sta dneva, ko prejme zakrament sv. birme in zakrament sv. Rešnjega telesa. Ko poklada škof pri sv. birmi roko na nedolžne otroke in jih mazili na čelu s sv. krizmo, izgovarja besede: Zaznamujem te *z znamenjem sv. križa* in potrjujem te s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Otrok sprejme milost božjo in postane prebivališče sv. Duha. Vse to se godi v imenu križanega Zveličarja, ker škof izrečno poudarja: Zaznamujem te *z znamenjem sv. križa* in napravi otroku s sv. krizmo znamenje sv. križa na čelu, kar pomenja, da izvira vsa moč sv. birme od sv. križa.

Tudi najsv. zakrament se deli v podobi križa. Ko mašnik obhaja, dela s sv. hostijo križ in izgovarja mej tem besede: Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa naj hrani tvojo dušo za večno življenje!

*
* *

35. Kadarkoli mašnik ali škof kaj blagoslovi, vselej naredi sv. križ. S križem blagoslavlja pri sv. maši, s križem na prižnici, s križem v cerkvi in zunaj cerkve — v znamenje, da nam prihajajo vse milosti le od sv. križa. Brez križa se nobena reč ne blagoslovi. Tudi ko skle-

pajo ljudje sv. zakon, tudi takrat spomni mašnik mlade in brezskrbne ljudi, ki mislijo, da bo v zakonu samo veselje in uživanje, svetega križa in križanega Jezusa. Ko zveže s štolo zaročencema desni roki, napravi križ črez nje z besedami: Jaz vaju zvežem v sveti zakon v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Ta križ pomenja, da dobivajo ljudje tudi v sv. zakonu le od križanega Zveličarja moč v vseh križih in težavah, v vseh delih in trudih družinskega življenja.

*

* *

36. Vsa naša tolažba, vse naše upanje in vsa naša moč je v svetem križu, je v križanem Zveličarju. Dokler je človek mlad in zdrav in v bogastvu, kaj rad pozabi na sveti križ in na križanega Zveličarja, a ko ga potare nadloga ali starost, ko ga začne stiskati uboštvo, ko si mora s trudom in žuljavimi rokami trdo in v potu svojega obraza služiti svoj kruh — takrat začne drugače misliti in govoriti. Takrat ga začnejo tolažiti dobri ljudje: »Prijatelj, ozri se na križ in na križanega Zveličarja! Ali nisi vedel, da je naše življenje križ, ali nisi vedel, da nas spremlja križ od zibelke do groba? Le s križem se moremo zveličati. Zaupaj v sveti križ, ki je ponižanemu in potrtemu človeku edina tolažba!« Kako prijetne, kako sladke so take besede obupanemu srcu, kako razveselijo obupano dušo! V nesrečah, nezgodah, nadlogah in v uboštvu spoznamo, da je tudi križev pot prijeten, ako smo vdani v voljo božjo. Križ postane naša največja tolažba,

naše upanje in naše življenje. O sveti križ, življenja luč, o sveti križ, nebeški ključ!

Stopimo vsakikrat, ko nas tarejo nadloge, pod križ in vprašajmo Jezusa: »O mili Jezus, kdo te je pribil na križ?« Zvesto poslušajmo njegov odgovor in zapomnimo si ga dobro. Učimo se pod sv. križem, kako nam je prenašati težave, nesreče, nezgode, preganjanje in zaničevanje. Jezus sklanja glavo v ponižnosti in krotkosti. Uči se od njega biti ponižen in krotek.

Premišluj Njegovo nago telo in vprašaj ga: »O mili Jezus, kdo Te je slekel?« Zvesto poslušaj, kaj ti bo Jezus odgovoril in zapomni si Njegove besede. Ni mogoče najti boljše tolažbe, ko nas tare pomanjkanje, uboštvo in sramota ko pod križem, na katerem je trpel Jezus največjo sramoto in največje uboštvo. Učimo se od Njega! Sv. križ nas navdaja z največjim pogumom.

Premišluj Njegove prebodene roke in noge in Njegovo prebodeno stran! Vprašaj ga: »Kdo Te je tako neusmiljeno razmesaril, o mili Jezus?« Njegov odgovor si vtisni v srce in naj ti bo v tolažbo v trpljenju, ki ga imaš na tem svetu. Uči se potrpežljivosti!

Poglej Njegova bleda usta in spomni se Njegovih poslednjih besedi, ki jih je govoril na križu viseč.¹⁾

Premišljevanje poslednjih besedi Jezusovih nas hkrati pretresa, a nam daje tudi moč in pogum, da ne omagamo v velikih stiskah in težavah. Sveti križ in križani Zveličar sta v skraj-

¹⁾ Glej stran 950!

nem slučaju naša edina trdna opora in moč, da ne obupamo in ne omagamo. O sveti križ, življenja luč, o sveti križ, nebeški ključ!

*

* *

37. Najbolj pa čuti človek sladkost sv. križa, ko se truden in bolan uleže na smrtno posteljo. Duhovnik pride, da mu podeli zakrament sv. poslednjega olja. To je za vsakega človeka resen trenotek. Preden ga začne duhovnik maziliti, mu da poljubiti sv. križ. Bolnik poljubi sv. križ in križanega Zveličarja, katerega je morda v življenju malo častil, kateri pa je sedaj na smrtni postelji edina tolažba. V tej prerესni in prežalostni uri je le Jezus naš ljubljenec. Takrat neha vsa posvetna ljubezen in vsa posvetna poželjivost. Človek mora takrat misliti le na Boga in na Zveličarja. Duhovnik mu pomazili s svetim oljem oči, ušesa, nos, usta, roke in noge v podobi svetega križa v znamenje, da so mu z močjo svetega križa odpuščeni grehi, ki jih je storil z zunanjimi čuti in da so ti čuti od sedaj naprej posvečeni križanemu Zveličarju. Ko trpi bolnik smrtne bolečine in umira, tolaži ga namestnik Jezusov s svetim križem in s križanim Zveličarjem, nagovarjajoč ga, naj se zaupno ozira na božje razpelo, na Kristusa, ki je trpel smrtne bolečine.

Blagor bolniku, ki umrje v ljubezni do svetega križa in do križanega Zveličarja! Bog daj, da bi mogli kdaj tudi mi skleniti svoje življenje s križem v roki in stiskaje križanega Zveličarja.

na svoje srce, ker ni ga znamenja ne v nebesih ne na zemlji, v katerem bi se mogli zveličati razen svetega križa.

*

* *

38. Križ je naš najboljši prijatelj, ki nas tudi po smrti ne zapusti. Vse zapusti človeka ob smrti, le križ nas ne zapusti.

Ko boš izdahnul dušo in te bodo oblekli v mrtvaško obleko, ko boš mrzel na vsem životu in se te ne bo maral nihče dotakniti, takrat bo le križ tvoj prijatelj. Križ bodo deli v tvoje roke, križ na tvojo krsto in križ bodo nesli pred teboj — v znamenje, da si v življenju veroval v križ in v križanega Zveličarja, v znamenje, da je vsa tvoja tolažba, moč in milost le v križanem Zveličarju.

Pokopali te bodo in zagrebli globoko pod zemljo. V kratkem se ne bo morda nihče več tebe spominjal, le križ, ki ga bodo deli na tvoj grob, bo pričal, da počiva tu človek, ki je veroval v moč sv. križa in v križanega Zveličarja. Križ nad našim grobom bo oznanjeval, da še živimo na onem svetu in da bomo živeli na večne čase, čeprav smo za ta svet umrli.

Na sodnji dan, ko bo trobenta glasno zapela, da jo bomo vsi mrtvi v grobeh slišali, se bo prikazalo na nebu znamenje svetega križa. To znamenje bo razdelilo ves človeški rod v dva dela: na desni bodo stali pravični, na levi pa krivičniki. Grešniki in krivičniki, ki so v življenju zaničevali sveti križ in križanega Zveličarja, ki niso vdano nosili križa, ki jim ga je Bog naložil,

bodo trepetali in jokali, kajti le na tem svetu je sv. križ naša tolažba, naša moč in zveličanje, na onem svetu pa bo križ v strah, trepet in v pogubo vsem, ki so se ločili s tega sveta v smrtnem grehu. Tisti Zveličar, ki je današnji dan visel na križu v zveličanje vseh ljudi, bo tisti dan izrekel nad pogubljenimi strašne besede: »Poberite se od mene, vi prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim služabnikom!« In šli bodo v večni ogenj.

Tistim pa, ki bodo stali na desni strani, bo pogled na sveti križ prijeten. Zbrali se bodo pod znamenje sv. križa in bodo šli za križem v nebesa. Takrat bodo navdušeno peli pesem: O sveti križ, življenja luč, o sveti križ, nebeški ključ! V nebesih se bodo veselili v senci sv. križa in v družbi križanega Zveličarja na večne čase.

Sveti križ nas torej spremlja od zibelke do groba. Njegova moč sega tudi za grob. V njegovi senci pojdemo v nebeško kraljestvo in bomo v tej senci uživali večno veselje.

*

* *

39. Pokleknimo torej danes pred sveti križ in pozdravimo ga z besedami, ki jih je govoril sv. Andrej, ko je zagledal križ, na katerega so ga imeli pribiti: »O dobri križ, ki si nosil na sebi lepoto Gospodovih udov, o križ, ki sem te dolgo želel, pristrčno ljubil, neprestano iskal in ki si bil moji željni duši pripravljen, vzemi me sedaj od ljudi in izroči me mojemu Gospodu. Naj me po tebi sprejme, ki me je po tebi odrešil«. Pozdrav-

ljen bodi, križani Zveličar, ki si današnjí dan za naše grehe pretil svojo kri do zadnje kapljice. Pozdravljen Zveličar, ki si edini mogel raztrgati vezi naših grehov, ki so bili zapisani v večni knjigi!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

40. Sv. Janez, evangelist, je bil svoje dni v pregnanstvu na otoku Patmosu. Živel je v samotí in v siromaštvu. Bog pa ga je obiskoval in tolažil. Nekega dne mu pošlje prečudno prikazen. Pred njegovimi očmi se odpro nebesa. V nebesih vidi Boga, svetnike in celo množico angelov. Vidi pa tudi veliko knjigo ali bukve, ki so bile od zunaj in od znotraj vse popisane in zapečatené s sedmimi pečati (Skriv. Raz. 5, 1): »Videl sem«, pravi, »knjigo, od znotraj in od zunaj popisano in s sedmimi pečati zapečatenó. Angel je stal na strani in je klical: »Kdo je vreden odpreti in razpečatiti to knjigo?« t. j. kdo bi mogel vse storiti in vse razrešiti, kar je v tej knjigi zapisano? Nastala je tišina, ker ni bilo nikogar, ki bi bil mogel razpečatiti, razbrati in izpolniti, kar je bilo v knjigi.

Ta knjiga, ki je od zunaj in od znotraj vsa popisana, ki je s sedmimi pečati zapečatená, ki je polna globokih resnic, v kateri je vse zapisano, kar je za nas potrebno in koristno, karkoli je nam v tolažbo in podporo, ta velika in globoka knjiga je božje razpelo. Lesena je ta knjiga, a najbolj učena in blagor človeku, kdor je ima vedno pred očmi in jo premišljuje.

O tej prečudni knjigi, katera se imenuje božje razpelo, hočemo sedaj nekoliko bolj natančno preiščevati.

*

* *

41. Obrnimo svoje oči na to s sedmimi krvavimi pečati zapečateni leseno knjigo. Kaj vidimo in beremo pred vsem? Kdo je ta, ki umira in v zadnjih izdihljajih pojema? Ta je Sin božji, druga božja oseba, ki je rojen iz Boga Očeta od vekomaj, po katerem izhaja iz Boga Očeta od vekomaj sv. Duh, po katerem je Bog ustvaril nebo in zemljo, ki z enim prstom vse ohranja in vlada. Kristus Jezus, ki visi na križu, je pravi Sin božji. Tako je sam rekel, ko sta ga današnji dan veliki duhovnik Kajfa in deželni glavar Pilat vprašala: »Povej nam pri živem Bogu, ali si ti Sin božji? Kristus je potrdil: *Sem!*

Ta misel, da je Bog na križu trpel in umrl, je pretresujoča. V sv. evangeliju beremo, da je nastala takrat tema po vsi zemlji, da se je zagrinjalo v templju pretrgalo po sredi (Luk. 23, 44), da se je zemlja potresla, da so skale pokale in da so se grobovi odpirali. Tako je narava v strahu zatrepetala nad trpljenjem in nad smrtjo Sina božjega.

Trpljenje in smrt Sina božjega je največja skrivnost naše sv. vere. Ta skrivnost je zapisana na tej leseni knjigi. Tako beremo na prvi pogled.

*

* *

42. Učenjaki pišejo cele knjige, da bi pojasnili, da je bil Kristus Bog in človek skupaj.

Tukaj na tej leseni knjigi pa je za nas kristjane vse jasno, razločno in na kratko povedano. Ko se ozremo na božje razpelo, vidimo na prvi pogled, da je bil Jezus Kristus Bog in človek skupaj. Bil je človek, ker mu vidimo krvavo glavo, krvave roke, krvave noge. Bil je pa tudi pravi Bog, ker bi nas ne bil mogel odrešiti, ko ne bi bil Bog. Tukaj na tej leseni knjigi je jasno in razločno povedana resnica, da jo lahko vsak otrok razume. Pokažite otroku samo božje razpelo in recite mu, naj poljubi Boga, kateri je za nas na križu umrl in otrok bo z lahkoto razumel, da je bil Jezus pravi Bog in pravi človek: Bog in človek skupaj!

*

* *

43. Čitajmo in premišlujmo skrivnostno knjigo dalje! Zakaj je Sin božji pribit na lesu križa, za koga umira in pojema?

Zapisano je na tej knjigi, da je Sin božji pribit iz same ljubezni do nas. Po grehu prvih starišev je Bog svet proklel in ljudi zavrgel. Nebesa so se zaprla. A božji Sin se je usmilil človeškega rodu. Sklenil je priti na zemljo. Preden pa je prišel, je hotel pripraviti izraelsko ljudstvo. Vodil ga je dva tisoč let in ga učil, da bi bilo vredno sprejeti ga, ko se bo rodil na svet. Izbral si je očaka Abrahama in ga peljal v obljubljeni deželo. Dal mu je obljubo, da bo iz njegovega rodu prišel Zveličar sveta. Izraelsko ljudstvo se je počasi namnožilo. Bog ga je vedno ljubil. Rešil ga je iz egiptovske sužnosti, iz rok Faraonovih, peljal ga je skozi Rdeče morje in

potopil Faraonovo vojsko v morju, redil ga je štirideset let v puščavi z nebeškim kruhom in mesom, dal mu je na gori Sinaj deset zapovedi, rešil ga potem iz babilonske sužnosti. Skrbel je potem za ljudstvo kakor dober oče. Poslal mu je dobre kralje in preroke, kateri so ga prav učili.

Tako ga je dvatisoč let pripravljaj, da bi bilo vredno sprejeti ga, ko bo prišel na svet.

Ko je prišel čas zveličanja, katerega je Bog napovedal po svojih prerokih, je stopil božji Sin na zemljo. Bil je spočet od sv. Duha in se rodil iz ponižne Device Marije v Betlehemu. Na osmi dan je dobil presladko ime Jezus, kakor je angel Gabrijel napovedal: *In imenuj njegovo ime: Jezus*. Trideset let je živel Sin božji na skritem. Ob tridesetem letu je začel učiti. Učil in govoril je z nebeško močjo. Ozdravljaj je bolnike in mrtve obujal v življenje.

Ko je bil star trintrideset let, ga je njegovo ljudstvo, katero je posebno ljubil, umorilo na gori Golgoti. Današnji dan praznujemo to žalostno dogodbo. Izraelsko izvoljeno ljudstvo je umorilo svojega Zveličarja in Zveličarja celega sveta, umorilo je Sina božjega, kateri je prišel iz nebes na zemljo, da bi nas odrešil.

Zakaj je torej Jezus Kristus, Sin božji, pribit na lesu križa? Pribit je iz ljubezni do ljudi. Prišel jih je odrešit, a oni so ga na križ pribili.

Tako je zapisano na tej leseni knjigi! Tukaj je obširno popisano delo zveličanja in ljubezni Jezusove do nas. To je knjiga, ki je od zunaj in od znotraj vsa popisana in s sedmimi pečati zapечатena.

*

* *

44. Ako vprašamo: Kristus Jezus, kaj si jim storil, da so Ti tako žalost napravili?

Na njegovih ustih je zapisan odgovor: Nič jim nisem žalega storil. Skrbel sem zanje kakor oče. Delal sem jim srečne in vesele dni. Zato mi sedaj žalost napravljajo.

Kaj si jim storil, da so Te zvezali in peljali zvezanega v hišo velikega duhovna Kajfe in deželnega glavarja Pilata?

Zapisan je tu odgovor: Rešil sem jih iz vezi Faraonovih in sem jih peljal iz sužnosti v obljubljeni deželo. Sedaj mi plačujejo.

Kaj si jim storil, o Kristus, da Te bičajo?

Zapisane so tu besede: Rešil sem jih šibe babilonske. Zato mi sedaj plačujejo.

Kaj si jim storil, o Kristus, da so Ti položili trnjevo krono na glavo in leseno palico v roko za kraljevo žezlo?

Zapisano je: Pošiljal sem jim sodnike, kralje in preroke, kateri so jih dvatisoč let vodili po pravi poti!

Kaj si jim storil, o Kristus, da so Ti križ naložili in Te zvezanega peljali na goro Golgoto?

Zapisano je: Peljal sem jih skozi puščavo v obljubljeni deželo, v kateri me sedaj križajo!

Kaj si jim storil, o Kristus, da Te slačijo in nagega na križ pribijajo?

Tukaj je zapisano: Redil sem jih in oblačil ter skrbel zanje kakor dober oče.

Kaj si jim storil, Kristus, da Ti dajejo žolča piti?

Napajal sem jih s hladno vodo in vinom! Sedaj mi za plačilo dajejo žolča!

Kaj si jim storil, Kristus, da Ti s sulico odpirajo stran in da Ti Srce odkrivajo?

Nič jim nisem žalega storil. To srce jih je vedno ljubilo in jih ljubi tudi sedaj!

Vse to in še več je zapisano na teh prečudnih lesenih bukvah. Vse krivice, katere je Jezus trpel, so tukaj zapisane in s sedmimi krvavimi pečati zapečatene. Odprimo oči, čitajmo in premišljujmo te krvave resnice!

*

* *

45. Pravimo, da so Judje Jezusa križali. Toda če dobro pogledamo na božje razpelo, najdemo vse drugače zapisano.

Kdo je križal Jezusa? Zapisano je tu s krvavimi črkami: »Ne samo Judje! Križali so me grehi vseh ljudi! Judje, Pilat in rimski vojaki so bili le orodje — a jaz sem umrl zavoljo grehov vseh ljudi!«

Kristus Jezus je torej umrl zavoljo naših grehov. Mi smo križali Boga Sina, kateri nas je ustvaril, kateri nas ohranjuje, kateri nam daje živeža, kateri je za nas ustvaril nebo in zemljo, solnce luno in zvezde, kateri je za nas ustvaril živali, drevje in zelišča, kateri za nas skrbi kakor dober oče.

Mi smo ga križali! Tako je zapisano na tej leseni knjigi!

O ljudstvo moje, kaj si storilo! Svojega Boga, svojega Zveličarja si umorilo na sramotnem križu. Ako bi vaših grehov ne bilo — pravi Jezus — bi jaz ne bil prišel iz nebes na zemljo, bi

ne bil trpel in umrl! Ljudstvo moje, kaj sem ti storil?

Vi možje in žene ste s svojim malovrednim življenjem, s svojim preklinjevanjem in pijančevanjem zbijali Jezusu križ. Vi mladeniči in dekleta ste mu s svojo razuzdanostjo prebijali roke in noge, vi ste mu prebodli stran. Otročiči, vi ste ga s svojo nepokorščino topli s palico po glavi! Tako je tukaj razločno zapisano. To je knjiga, ki je od zunaj in od znotraj vsa popisana in s sedmimi pečati zapečateni.

*
* *
*

46. Kaj vidimo še tu? Kristus visi na lesu. Greh prvih starišev v rajju se je začel na lesu drevesa, ki je rastlo na sredi raja! Bog je rekel: »*Od vseh dreves smeta jesti, samo od tega drevesa, ki je na sredi raja, ne smeta jesti! Če bosta jela, bosta umrla*«. Adam in Eva nista bila pokorna. Sadje, ki je bilo na tem drevesu, ju je zapeljalo in kača ju je izvabila v greh.

Kaj pa pravi lesena knjiga božjega razpela? Če je bilo v rajju drevo krivo, da smo vsi grešili in izgubili milost božjo, vidimo tu novo drevo, katero nam je prineslo zveličanje. V rajju je bila kača na drevesu — tukaj pa se premagana kača zvija pod drevesom, pod nogami Jezusa Kristusa. Sv. cerkev imenuje ono drevo v rajju nesrečno drevo, o tem drevesu pa poje: O sveti križ, mej vsemi drevesi najbolj plemenito drevo! Noben gozd ne more takega pognati, ki bi se moglo tebi primerjati po cvetju in po sadju!

*
* *
*

47. Božje razpelo je res knjiga od zunaj in od znotraj vsa popisana in s sedmimi pečati zapечатena.

Prvi pečat je prebodena desna roka, drugi prebodena leva roka, tretji prebodena desna noga, četrti prebodena leva noga, peti prebodena desna stran, šesti s trnjem obodena glava, sedmi razbičani hrbet.

Po pravici nam kliče Jezus Kristus s križa: O vi vsi, ki greste mimo, pogledjte, če je kdo tako trpel, kakor trpim jaz, pogledjte, če je bil kdo tako zaničevan, kakor sem zaničevan jaz, če je bil kdo tako razmesarjen, kakor sem razmesarjen jaz — iz ljubezni do vas, za vašo odrešitev, za vaše grehe.

*

*

*

48. To je knjiga od zunaj in od znotraj vsa popisana. Pogledjmo skozi odprto stran *v srce Jezusovo!* Beremo: Jezusovo srce je bilo čisto, mirno, krotko, ponižno, je bilo potrpežljivo do smrti, vdano v voljo božjo, je bilo usmiljeno in dobrotljivo. Tu je vse popisano, kakšen je bil Jezus Kristus in kakšni moramo biti mi, ako hočemo biti Njegovi dobri učenci. Učimo se od srca umirajočega Jezusa!

Sv. Pavel nam kliče: »*Oznanjujem vam Jezusa Kristusa in sicer križanega* (I. do Kor. 1, 2 3)«. Hotel je reči: Jaz vam oznanjujem samo križanega Jezusa, ker v tem je ves krščanski nauk. Zadosti je, ako to znate in to dobro razumete. V križanem Jezusu so vsi potrebni

nauki za življenje, je vsa postava in so vsi preroki.

*

* *

49. To je knjiga, ki je od zunaj in od znotraj vsa popisana in s sedmimi pečati zapečateni! Pogled na božje razpelo je največja tolažba za vse, ki ž njim trpé. Poglejte na glavo! Glava je krvava, trnje je zabodeno v glavo. Kri se mu cedi na oči, na ušesa, na vrat. Oči se radi prevelikih bolečin in žalosti same zapirajo. Usta se mu stiskajo in težko izgovarjajo sedem poslednjih besedi. Roke so raztegnene in na križ pribite, život je nag, hrbet ves krvav, ker so ga z jermeni pretepali. Toplji so ga tudi s palico, katero so mu kot kraljevo žezlo podajali v roke in zaničljivo popraševali: Povej nam, kralj judovski, Sin božji, kdo Te je udaril?

V svoji žalosti, o človek, v svojem trpljenju, preganjanju in zaničevanju pač nimaš boljše tolažbe, nego da poklekneš pred božje razpelo. Tu na božjem razpelu boš bral, da ni nihče več trpel kakor nedolžno jagnje Jezus Kristus, tu boš v njem našel največjo in najboljšo tolažbo.

Vi, ki tožite, da se vam slabo godi, ki se noč in dan trudite, da si ohranite življenje, ki svoje otroke s težavo redite, ki prelivate solze na skritem, glejte na božjem razpelu Jezusa, lačnega, žejnega in nagega. Tu je za vse prava tolažba!

*

* *

50. Pokleknite pred božje razpelo, obupani grešniki! Tu je tudi za vas zapisano zdravilo! Vi

pravite, da so vaši grehi veliki, da jih bo Bog težko odpustil in odlašate radi tega pokoro od dneva do dneva! Tu berete drugače! Kristus je bil križan z dvema razbojnikoma. Oba sta bila velika grešnika in sicer trdovratna grešnika. Levi razbojnik je obupal. Desni pa se je v zadnjem trenutku premislil, se skesano nagnil k nedolžnemu, umirajočemu Jezusu, preden je izdihnil dušo in Mu rekel: »Gospod, spomni se mene, ko prideš v raj!« In Gospod mu v zadnjem trenutku odgovori: *»Resnično, resnično, povem ti, še danes boš z menoj v raj!«* Ta dogodbica, katero beremo na božjem razpelu, je nam in vsemu človeškemu rodu v največjo tolažbo. Nad milostjo božjo ne smemo nikoli obupati. Še imamo čas! Nagnimo se skesani in potrti k božjemu razpelu in vzdihnimo: *Gospod, spomni se mene ubogega grešnika!* in zaslišali bomo besede: *Resnično, resnično, povem ti, tvoji grehi so ti odpuščeni!*

*

* *

51. Imaš-li morda sovražnike, katerim, praviš, da ne moreš odpustiti: »Tega ne morem odpustiti, tega bi nihče ne trpel!«

Stopi k božjemu razpelu in poklekni! Tukaj visi Jezus, pravi Bog, kateri je vse ustvaril, kateri nam je vse dobro storil, kateri je prišel iz nebes, da bi nas odrešil. Pa kakšno plačilo je prejel od ljudi? Pribili so ga na križ! In kaj pravi nedolžno jagnje o tistih, ki so vpili: Križaj ga, križaj ga! Ali pravi, da jim ne bo odpustil? O ne! Jezus odpušča na križu vsem! Njegovo

srce moli za tiste, kateri ga križajo, tepejo, suvajo in mu v obraz pljuvajo. Umirajoč izgovarja besede: *Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.*

Ali bomo še govorili, da ne moremo odpustiti? Učimo se pri nogah svojega Zveličarja vsem odpuščati in vse s potrpežljivostjo prenašati. Božje razpelo je knjiga, ki je od zunaj in od znotraj vsa popisana in s sedmimi krvavimi pečati zapečateni.

*

* *

52. V nobenem času se niso ljudje toliko prepirali in sovražili kakor v našem. Ljudje iz ene dežele sovražijo ljudi iz druge dežele, ljudje enega jezika se sovražno preganjajo z ljudmi drugega jezika. Skušajo si drug drugemu škoditi. Zaničujejo se in psujejo. In zakaj vse to? Pozabili so na križanega Jezusa. Ko bi poznali Križanega, bi pač vedeli, da smo vsi enaki, da smo vsi odrešeni z Njegovo krvjo in da smo vsi bratje med seboj. Tako je zapisano s krvavimi črkami na tej leseni knjigi.

*

* *

53. V naših časih imamo še vedno nerešeno *socialno vprašanje*. Delavci se dvigajo zoper gospodarje, gospodarji stiskajo delavce in jim odtegujejo zaslužen plačilo. Pridite, bratje in poklekните pred božje razpelo in spoznajte, da smo vsi — gospodarji in delavci — odkupljeni z dragoceno krvjo Jezusa Kristusa, da smo vsi otroci božji in ovčice Kristusove. Pridite, trdi in skopi

gospodarji, ki bi radi bogateli z žulji ubogih delavcev in pogledjte tu gospodarja neba in zemlje umirajočega na križu v največjem uboštvi. Pridite pa tudi vi, delavci, k tej sveti knjigi in čitajte, kako potrpežljivo je prenašal Jezus Kristus vse pomanjkanje in vse trpljenje. Iz Njegovih ust ni bilo tožbe! Tu v tej knjigi najdemo vsi najboljšega sveta in tolažbe. Božje razpelo si obesite po stenah svojih bivališč in premišljuje vsak dan kaj malega iz Njega. To je knjiga, v kateri je rešitev vseh spornih vprašanj!

*
* *
*

54. Vi, ki ste grehu vdani, ki se ne bojite žaliti Boga — pridite in molite Križanega! Tu beremo, da je Jezusu iztekla kri do zadnje kapljice. Bil je ves krvav po životu in po obleki. Tudi zemlja pod križem je bila krvava.

Čemu toliko krvi? S to krvjo se izpirajo grehi. Tako-le beremo na tej leseni knjigi: Grehi, ki se izpirajo pri sv. spovedi, se izpirajo z Jezusovo krvjo. Ko bi le to resnico dobro umeli, bi se gotovo skrbno ogibali vsakega greha. Kdo bi imel tako trdo srce, da bi grešil vedoč, da se greh drugače ne more odpustiti kakor s krvjo Jezusa Kristusa? Premišlujmo krvavega Jezusa in ne bomo grešili!

Vi, ki ste požrešni in vdani pijanosti, ki o prepovedanih dneh uživate mesne jedi, ki zapravljate po krčmah premoženje, grenite ženi in otrokom življenje — pokleknite pred božje razpelo! Berite na božjem razpelu: Kristus je za vaše pijanosti in požrešnosti žolč pil in v veliki lakoti in žeji umrl!

Vi, ki se gizdavo oblačite in s svojo ničemurnostjo druge v greh zavajate — pristopite k tej knjigi! Glejte Kristusa zavoljo vaših grehov nagega!

Vi, ki gojite v srcu sovraštvo, na jeziku kletev in krive prisege, ki delate bližnjemu v nebo vpijoče krivice na premoženju, na telesu in na duši — pogledjte na levo stran božjega razpela. Tu je levi razbojnik, ki je preklinjal Jezusa na križu. Tak bo vaš konec, ako se ne izpreobrnete, škode ne popravite in ukradenega blaga ne povrnete!

*

* *

55. Na licu Jezusa Kristusa se pozna še poljub Judeža Iškariota, ki ga je izdal sovražnikom. Ko je Kristusa izdal, je obupal, se obesil in poginil kakor živina. Takih Judežev je tudi danes mnogo. Za malo denarja, za malo podlega veselja izdajo Kristusa, sv. vero in svoje krščansko prepričanje. Njih konec je navadno podoben koncu samomorivca Judeža Iškariota.

Mnogi poljubujejo Jezusa pogostoma pri sv. obhajilu, ne da bi se prej spodobno pripravili z dobro spovedjo. K mizi Gospodovi pristopajo kakor prijatelji Jezusovi, a so prav za prav Njegovi sovražniki; poljubujejo ga, ko ga sprejemajo a ga prav za prav izdajajo kakor Judež Iškariot. Gorje jim, ako se ne spokorijo!

*

* *

56. Človek, ki iščeš slave in se veseliš, ako te ljudje hvalijo in proslavljajo, pristopi k leseni knjigi! Tu lahko spoznaš, kako minljivo je ve-

selje posvetne slave! Pred štirimi dnevi t. j. na Oljčno (cvetno) nedeljo si slišal, kako je judovsko ljudstvo kričalo Jezusu, ko je jezdil v Jeruzalem: *Hozana Sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, kateri prihaja v imenu Gospodovem!* Slačili so si oblačila in jih metali na cesto, koder je jezdil. Trgali so veje in cvetje z dreves ter je stlali po cesti.

Tako veselje in tako slavo so napravljali Jezusu Kristusu na Cvetno nedeljo. A danes že so ljudje vpili nad njim: *Križaj ga, križaj ga!* Danes so ga pribili na sramotni križ.

Kako kratko je veselje, katero uživamo pri ljudeh, kako kratka je slava, katero iščemo na svetu!

*

* *

57. Vse je tu zapisano! V vseh razmerah, v vseh stiskah in nadlogah pozemeljskega življenja najdemo tu najboljše nauk in najboljšo tolažbo. Ta knjiga je za vse stanove brez izjeme. Vsi stanovi najdejo tu zapisane dolžnosti, katere morajo izpolnjevati. Ko bi to knjigo pridno premišljevali, bi gotovo ne bilo toliko slabih zgledov, ki delajo sramoto celim stanovom, bi ne bilo zlasti toliko slabih starišev, ki pohujšujejo otroke, katere jim je Bog izročil v izgojo. Da, ta knjiga je koristna in potrebna zlasti vam, stariši in otroci! Tu beremo, kakšno ljubezen je imela Marija do Jezusa in kakšno ljubezen je imel Jezus do svoje matere Marije. Ko je šel Jezus v trpljenje, je šla Marija, Njegova mati, za njim, šla je za njim do križa in se pod križem bridko jokala. Kako ga je žalostno pogledovala! Ljubila

ga je tako, da bi bila rada zanj umrla. O kako se je oklepala križa in močila Zveličarju noge s solzami! In Jezus, kako je ljubil svojo drago mater! Ko jo je zagledal pod križem, kako je bilo ginjeno Njegovo srce! Ozrl se je k njej in jo izročil sv. Janezu, evangelistu, naj jo tolaži in zanjo skrbi kakor za svojo mater: *Sin, glej, tvoja mati!* In prav tako ljubezen kakor do Marije je imelo Jezusovo srce tudi do rednika sv. Jožefa. Ustno izročilo pravi, da je sv. Jožef umrl v rokah Jezusovih in Marijinih.

Pristopite torej, stariši in otroci, pokleknite pred božje razpelo in čitajte v tej knjigi, kako vam je živeti, ako hočete imeti mir, zadovoljnost in ljubezen v družinah. Ta knjiga poravnava nasprotstva, prepire in sovraštva, ki se porajajo iz človeške slabosti po krščanskih družinah. V senci sv. križa vam bo teklo družinsko življenje mirno in sladko do groba.

*

* *

58. V duhu gledam čas, ko bomo ležali na smrtni postelji. *Smrtna ura* — strašna ura! Takrat bo nastal šum in glas se bo zaslišal: Ženin gre, ženin gre! Treba se bo ločiti od vsega sveta in stopiti pred večnega Sodnika. Strašna misel! Nobena reč ni za človeka tako bridka in tako osodepolna ko smrt. Zato pravijo sv. očetje, da bi moralo biti celo življenje priprava na smrt. Človek bi se moral vsak dan resno učiti umiranju, ako hoče dobro umreti. Nikjer pa in v nobeni

knjigi ne dobimo lepšega nauka o srečni smrti kakor na tej leseni knjigi. Tu se nam postavlja pred oči smrt Najsvetejšega in Najpravičnejšega. Tu je najlepši nauk o pravični in srečni smrti.

*

* *

59. Klaj naj vam torej priporočim danes, ko se spominjamo trpljenja in smrti Jezusa Kristusa? Božje razpelo si pripravite v svoja stanovanjska, »*obesite ga na podboje in na vrata svojih hiš* (V. Mojz. knjiga 6, 6)«, »*bodi vam kot znamenje na roki in kot spominek pred vašimi očmi* (V. Mojz. knjiga 13, 9)«. Premišlujte ga, »*ko sedite v svoji hiši, ko hodite po potu, ko se uležete in ko vstanete* (Ibidem)«. Tu je zapisano vse, kar moramo vedeti in storiti, da se zveličamo. Tu je zapisana apostolska vera, šest temeljnih resnic, tri božje čednosti in sploh vse, kar morajo vedeti odrasli in mali.

Sv. očetje pravijo, da je bilo drevo spoznanja dobrega in hudega, ki je bilo v začetku sredi raja, predpodoba sv. križa. Ko sta Adam in Eva jedla od tega drevesa, so se jima odprle oči. Tudi nam se odpirajo oči, ko gledamo na les sv. križa, ko jemo njegov sad, ki je Jezus Kristus. Kakor sta Adam in Eva spoznala svojo pregreho, ko sta jedla od onega drevesa, prav tako spoznavamo tudi mi jasno vso velikost svojih grehov, ko gledamo na božje razpelo. Kakor sta Adam in Eva takrat spoznala božjo vsemogočnost, svetost in pravičnost, katero sta z nepokorščino razžalila, prav tako jo spoznavamo tudi mi, ko gledamo na sveti križ. Kakor sta Adam

in Eva takrat spoznala vse siromaštvo pozemeljskega življenja, spoznavamo je tudi mi, ko gledamo na božje razpelo. Razloček je le ta, da je drevo spoznanja odprlo oči našim prvim starišem v žalost in nesrečo, božje razpelo pa nam odpira oči v tolažbo in srečo.

Sv. Tomaž Akvinski je največji učenjak sv. katoliške cerkve. Po globoki učenosti in po sv. čednostih je bolj podoben angelu kakor človeku. Zapustil nam je toliko lepih in učenih spisov, da je redek človek na svetu, ki bi vse mogel prebrati in razumeti. Toda sam pravi, da se ni naučil, kar zna, s svojim trudom, tudi ne s svojim umom in s svojo nadarjenostjo, ampak da ima vse, kar zna, od križanega Kristusa. Kadarkoli je kaj pisal, je imel vedno božje razpelo pred očmi in kadar je kaj zapisal, se je vselej ozrl na božje razpelo, kakor da bi hotel pogledati, je-li prav zapisal. Božje razpelo mu je bilo velika knjiga, iz katere je prepisoval svoje učene spise. Božje razpelo mu je bilo neusahljivi studenec učenosti in tolažbe.

Bodi tudi nam vselej božje razpelo zrcalo, v katero se ozirajmo. V križanem Kristusu bodi naša učenost in naša tolažba v življenju in v smrti. Božje razpelo kaže najbolj, kaj je storil Jezus nam in kaj smo storili mi njemu.

* * *

*

*

*

*

*

*

60. Kdo Te je ranil, o Jezus? Kdo Te je tako raztolkel in razmesaril? Kdo Te je pribil na sramotni križ? Kdo Ti je prebodel stran?

Umirajoči Jezus odgovarja: Ljudstvo moje izraelsko, ki sem je prisrčno ljubil in vi vsi ste me ranili, raztolkli, razmesarili in pribili na sramotni križ.

Izraelsko ljudstvo in mi vsi smo Jezusa križali! Izraelci so bili orodje, katero je v prvi vrsti pribilo Jezusa na križ. Toda slabo bi razumeli trpljenje našega Gospoda, ko bi mislili, da so samo Izraelci bili krivi smrti Njegove! Sveta vera nas uči, da je Kristus umrl za grehe vseh ljudi. Tudi za moje grehe in zavoľjo mojih grehov je Jezus trpel današnji dan. Kri, katero je prelil, je prelil, da bi mene in tebe odrešil. Ta kri nas je oprala pri sv. krstu, nas je že večkrat oprala pri sv. pokori in to kri prejemamo pri sv. obhajilu. Mi vsi smo pomagali Jezusa tepsti, mi vsi smo mu pljuvali v obraz, smo mu pritiskali trnjevo krono na glavo, smo ga vlačili semtertja, ko je bil obložen s težkim križem, smo ga slačili, smo mu zabijali žeblje v roke in noge, smo mu prebodli s sulico stran in smo ga umorili!

To ni nikakor izmišljeno in pretirano. Tako nas uči sv. vera! Vsem veljajo besede: »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil ali v čem sem te razžalil, odgovori mi!« Ne smemo obračati vsega na malopridne Jude, kakor da bi sami bili krivi Jezusove smrti. Ne! Bog je pripustil, da so Judje križali Jezusa zavoľjo grehov vseh ljudi. Res je, da so se Judje hudo pregrešili, toda samo radi judovskih pregreh ni Bog pripustil, da bi Jezus trpel in umrl. Bog je pripustil trpljenje in smrt Jezusovo radi grehov vseh ljudi.

Stopimo bliže križa! Poslušajmo Jezusov umirajoči glas: »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil

in v čem sem te razžalil, odgovori mi!« Komu pravi Jezus te besede! V prvi vrsti Judom, potem pa nam vsem! To so pretresujoče besede, ki morajo geniti vsako srce!

*

* *

61. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!?« Po pravici je smel reči te besede Jezus judovskemu ljudstvu in sploh vsem ljudem. Ali ni ljubil Sin božji Jezus Kristus judovskega ljudstva neizrečeno? Ali mu ni vsega dal? Ko se je njih očaku Abrahamu na Kaldejskem slabo godilo, se mu je prikazal Bog, ki je bil druga božja oseba, kakor učijo sv. očetje, in mu je pokazal pot v lepo deželo Kanaan in mu obljubil zaroda kakor peska ob morju in zvezd na nebu. Ko se je pa začela lakot v Kanaanu, našli so enajsteri sinovi Jakobovi živeža pri svojem nekdanj prodanem bratu Jožefu v Egiptu. Jožef je potem po volji božji poklical vse izraelsko ljudstvo z očakom Jakobom v Egipt in jim je v Egiptu poskrbel lepo deželo Gesen, ki je bila rodovitna. Ko se jim je za nekaj let začelo v Egiptu slabo goditi, prikazal se je Bog Sin Mojzesu in mu velel, naj jih reši iz Egipta v kanaansko deželo, kjer se je cedilo mleko in med. Ko so sovražniki napadali Izraelce, jih je Bog Sin na čudovit način rešil. Pošiljal jim je sodnike in preroke, ki so jih vodili po pravi poti in jih učili resnico. Bog Sin je skrbel zanje kot dober oče. Kelih, ki so ga pili Izraelci v starem zakonu, je bil sladek in prijeten.

Prav tako je Jezus pripravil tudi nam sladek in prijeten kelih. Zapustil nam je najsvetejši zakrament, v katerem uživamo Njegovo telo in pijemo njegovo kri. Kaj nam je hotel še dati, če nam je zapustil sv. zakramente, po katerih se lahko zveličamo. Tudi največji siromaki tega sveta niso pred Jezusom zapuščeni. Vsem je ljubi Jezus preskrbel pomoč in tolažbo zlasti pri sv. zakramentih.

Kelih naš je torej sladek in prijeten. Jezus je edini, kateri nas resnično ljubi, kateri za nas ljubeznivo skrbi, kateri nam kelih življenja sladi.

In mi? Kakšen kelih smo pa mi podali milemu Jezusu? Stopimo v vrt Getsemani! Tam je Kristus krvavi pot potil. V silni žalosti je govoril: »Moja duša je žalostna do smrti. . . Oče moj, ako je mogoče, vzemi ta kelih od mene. . . Oče moj, ako ne more ta kelih mimo iti, kakor da ga pijem, zgodi se tvoja volja!« Tedaj ga obidejo smrtne težave, da so mu padale z obličja krvave kaplje.

Kaj je bilo tako grenkega v Jezusovem kelihu? Naši grehi! Da, naši grehi so bili v Jezusovem kelihu! Zato je bil žalosten do smrti. Nihče ga ni takrat tolažil, še apostoli so spali. Le angel je prišel od nebeškega Očeta, ki ga je v smrtni žalosti in bridkosti tolažil.

O kako grenek kelih smo s svojimi grehi pripravili Jezusu!

*

*

*

62. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!« Jezus je izvolil v starem zakonu izraelsko ljudstvo za svoje ljud-

stvo, za posebno ljudstvo izmed vseh narodov. Radi izraelskega ljudstva je Bog *bičal* egiptovskega kralja in egiptovski narod, ker niso hoteli izpustiti Izraelcev iz Egipta. Poslal je devet velikih kazni, slednjič je pomoril vse prvorojence v Egiptu. Tako je Bog pošiljal tudi drugim narodom, ki so Izraelce stiskali, kazni in jih je *bičal* zavoljo njih. Judovsko ljudstvo je veljalo kot prvo ljudstvo celega sveta. Bilo je kraljevsko ljudstvo, iz katerega se je imel roditi kralj vseh kraljev — Jezus Kristus. Kakor pa je bilo judovsko ali izraelsko ljudstvo prvo in posebno ljudstvo starega zakona, smo tudi mi kristjani v novem zakonu v posebnem varstvu Sinu božjega. Zavoljo kristjanov je Sin božji *bičal* in ostro kaznoval vse preganjavce sv. vere. Vsi preganjavci sv. vere do današnjega dne so žalostno končali. Tudi mi kristjani novega zakona veljamo za kraljevsko ljudstvo.

Kaj pa smo mi povrnili millemu Jezusu, da je zavoljo nas *bičal* druge narode in da nas je postavil za kraljevsko ljudstvo? Mi smo Njega za plačilo *bičali*, smo mu trnjevo krono nasadili na glavo, mu dali v posmeh leseno palico za žezlo in ga oblekli v škrlatast plašč.

O nehvaležno judovsko ljudstvo, pa nehvaležni tudi mi, ki smo pomagali z grehi bičati Jezusa, potiskati mu trnjevo krono na glavo, podajati mu leseno žezlo v roke in poklekati pred njim z zasmehom: Zdrav bodi, kralj judovski!

*

* *

63. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!« Pokličimo si v spomin, s kako častjo je Bog izpeljal Izraelce iz Egipta. Šli so *z velikim veseljem in ukanjem* in polni bogastva iz Egipta. Ko so prišli do Rdečega morja, dohitel jih je Faraon, ki se je bil skesal in jih hotel spet gnati v Egipt. Toda Bog je ukazal Mojzesu, naj dvigne palico in naj udari na morje. Storil je tako in morje se je na dve strani razdelilo, da so šli Izraelci po suhem. Tudi Egipčani so jo udarili po isti poti, toda morje se je na Mojzesovo besedo spet strnilo in vse Egipčane potopilo. Izraelsko ljudstvo *pa je ukalo od veselja in začelo peti zahvalno pesem ter pogumno stopati proti obljubljeni deželi*. In Bog je bil ves čas na potu ž njimi ter jih čuval. Ko so prišli do obljubljene dežele, so jo z velikimi čudeži zasedli. Obljubljena dežela je bila tako lepa in dobra, da je veljal pregovor, da se po njej cedi mleko in med.

Kakor pa je Sin božji vodil v starem zakonu Izraelce po potu v obljubljeno deželo, prav tako vodi *tudi nas kristjane po lepem potu do prave obljubljene dežele* — do nebeškega veselja. Ta pot proti nebesom je sicer ozka in strma, a kljub temu prijetna in *polna veselja*. Bog sam nam v sv. pismu ukazuje, da bodimo vedno veseli, ker nas čaka neskončna sreča v nebesih. Naša pot do obljubljene dežele je *polna veselja in ukanja*. In kakšna je ta obljubljena dežela? Če se je že o judovski obljubljeni deželi trdilo, da se po njej cedi mleko in med, kaj naj rečemo še o nebeški domovini?! Čaka nas v nebesih neskončno veselje.

Kaj smo pa mi povrnili milemu Jezusu? Kaj smo storili ž njim? Ko je Pilat Jezusa obsodil v smrt, so surovi vojaki Jezusa zagrabili in ga *gnali na pot*, pa ne proti obljubljeni deželi, ampak na vrh gore Golgote ali Kalvarije. Naložili so mu težak, neotesan, v naglici narejen križ in so ga s težkim križem obloženega semtertja vlačili. Po potu *so od veselja ukali in vpili*. To ukanje je Jezusu prebadalo srce, ker je gledal judovsko neskončno nehvaležnost. *Po potu* je trikrat na tla padel. Ker je bil Jezus že močno oslavljen in so se bali, da bi jim *po potu* umrl; primorali so Simona iz Cirene, da je pomagal nesti križ. Na *tej žalostni poti* je srečal Jezus nekatere pobožne žene, ki so jokale. Jezus jim reče: »Hčere jeruzalemske! Nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci. . . Če namreč nad zelenim lesom to delajo, kaj se bo zgodilo nad suhim«. Peljali pa so *po potu* z milim Jezusom še dva razbojnika, katera sta imela biti ž njim križana. Tako so z velikim vpitjem, preklinjevanjem in surovim obnašanjem pripeljali Jezusa ne v obljubljeno deželo, ampak na določeno mesto, kjer so ga križali.

O Jezus, kaj si jim storil in s čim si jih tako razžalil? Ti si jih nekdaj peljal med velikim veseljem in ukanjem v obljubljeno deželo in ti vodiš nas kristjane v pravo obljubljeno deželo — nebeško domovino, mi pa smo tebe peljali na goro Golgoto, kjer smo te križali.

* * *

64. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!«

Adam in Eva sta po prvem osodepolnem grehu spoznala, da *sta naga* in sta se sramovala. Bog pa jima je ukazal, naj si napravita *obleke* iz živalskih kož. Od takrat nosijo ljudje obleko. Obleka jih zakriva, da se ne sramujejo, čuva jih pa tudi zime in mraza. Bog nam je torej dal potrebno obleko. Žal pa, da se ljudje dandanes razkošno oblačijo, ker ne pomislijo, v kak namen so nam dana oblačila.

Kaj smo pa mi Bogu povrnili? Ko so Jezusa pripeljali na vrh gore Golgote, so ga *slekli* in so za njegovo oblačilo vadjali. Vzeli so mu potrebno obleko in ga vsemu ljudstvu razpostavili *nagega*. O Jezus, kaj si jim storil? Ti oblačiš ptice pod nebom in daješ cveticam na polju vsaki svojo obleko. Ti oblačiš ljudi s potrebno obleko, da se ne sramujejo in da jim zima in mraz ne moreta škodovati. Za plačilo smo te *do nagega slekli* na gori Golgoti.

*

* * *

65. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!«

Na potovanju iz egiptovske sužnosti so Izraelci zašli v kraj, kjer so jih kače hudo pikale. Njih pik jih je pekel kakor ogenj. Prav veliko Izraelcev je bilo pičenih, jako veliko jih je umrlo. Skesano gre ljudstvo k Mojzesu in mu reče: »Grešili smo, da smo govorili zoper Gospoda in zoper tebe. Prosi, naj nam odvzame kače«. Mojzes jih usliši in prosi zanje. Gospod mu reče: »Naredi bronasto kačo ter jo postavi *na kol*. Kdorkoli bo pičen in jo bo pogledal, bo živel«. Mojzes naredi bro-

nasto kačo in jo postavi pred Izraelce na kol, da so vsi lahko videli strupeno kačo in gledali v njej grdobno strupenega jezika, s katerim so žalili Boga. Vsi, ki so jo s skesanim srcem pogledali, so ozdraveli.

Kaj pa so Judje povrnili Sinu božjemu za to usmiljenje? O groza! Njega so pribili *na kol* in so ga vzdignili pred vsem ljudstvom, da je visel med nebom in zemljo. Zasramovali so ga s strupenimi jeziki: Če si Sin božji, stopi s križa!

*

* * *

66. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!« Te besede so besede do dna srca razžaljenega Jezusa.

Ko so prišli Izraelci do gore Horeb, nastalo je silno pomanjkanje *vode*. Ljudstvo je začelo godrnjati proti Mojzesu: »Zakaj si nas izpeljal iz Egipta, da pomoriš z žejo nas, naše otroke in našo živino?« Mojzes jim odgovori: »Čemu se kregate z menoj, zakaj ne zaupate v Gospoda?« Mojzes se nato zateče k Bogu in mu milo potoži. Gospod mu reče: Vzemi palico v roko, pojdi na goro Horeb in udari po skali in voda bo pritekla iz nje!« Mojzes gre na goro Horeb, vzame palico in udari po skali in glejte, živa, hladna *voda* priteče iz nje. Izraelci so hlastno pili, prinesli posode in jih napolnili. Dali so piti od žeje umirajočim in so tudi živali napojili. Tako jih je Sin božji ljubil, da jim je dal hladne vode iz skale.

Blizu kanaanske dežele je nastalo spet pomanjkanje *vode*. Na ukaz božji vzame Mojzes palico in udari na skalo dvakrat. Na drugi uda-

rec priteče hladna voda, da se je napilo vse ljudstvo in živina.

Kako dober je bil Bog z izraelskim ljudstvom! Iz skale je vodo privabil, da je napojil žejne Izraelce. Pa kakšno plačilo so mu dali za to in kakšno plačilo mu dajemo vsi ljudje za njegove izredne dobrote? Za plačilo so mu prebodli roke in noge in so mu s sulico odprli stran, da mu je iztekla vsa kri in da se je prikazala nazadnje že *sama voda*. Sin božji je privolil, da je na udarec Mojzesov pritekla iz skale hladna voda za žejno izraelsko ljudstvo, njemu pa je nehvaležno ljudstvo prebodlo stran, da je pritekla *voda in kri*.

*

* *

67. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!?»

Bog je preskrbel prvim starišem v rajju vse drevje, ki je bilo prijetno za pogled in okusno za uživanje. Človeški rod je začel od Noetovih časov tudi vino pridelovati. Vino je Bog dal človeku v veselje in zdravilo. Tudi še druge pijače, prijetne na pogled in okusne za uživanje, si ljudje napravljajo iz raznih sadov zemlje, katere je Bog ustvaril. Ko so bili Izraelci v puščavi, poslal jim je Bog, ko ni bilo drugega najti, sladko mano in ptice prepelice, katere so lovili in jedli s slastjo. Na potovanju po puščavi so prišli do kraja, ki se imenuje Mara. Tam so našli sicer dovolj vode, pa voda je bila gorjupa in zoprna, da je niso mogli piti. Mojzes pa se je z molitvijo obrnil k Bogu, ki mu je pokazal les, katerega je vrgel v vodo in je postala sladka (II. Mojz. knjiga 15, 25).

Tako je Bog skrbel za Izraelce in tako skrbi tudi za nas, da nam ne manjka ne jedi ne pijače.

Kaj smo pa mi Njemu povrnili? Dali smo mu *kisa z miro* zmešanega preden smo ga križali. Jezus pa ni hotel piti. In ko je Jezus klical na križu te-le besede: Eli, Eli, lama sabaktani, kar pomeni iz hebrejščine predstavljeno: O Bog moj, o Bog moj, zakaj si me zapustil, so se mu vsi smejali. Nekdo pa je bil tako predrzen, da je gobo namočil *v kis*, jo nataknil na palico in mu jo porinil v usta. To smo mu dali mi nehvaležni v plačilo. Jezusovo srce je bilo z nami tako ljubeznivo, da nam je vsega v obilici dalo, mi pa smo mu dali le *kisa z miro*.

*

* *

68. »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil, odgovori mi!?« Bog je začetnik *vsega življenja*. Bog je dal življenje pticam v zraku, ribam v vodi, živalim in ljudem na zemlji. Vdihnil nam je tudi neumrljivo dušo. Še več! Bog ni začetnik samo našega *naravnega življenja*, ampak *tudi nadnaravnega življenja*, ker nam daje nadnaravno milost, katera nas oživlja na duši. Vse življenje je torej od Boga.

Kaj smo pa mi Njemu povrnili? Obsodili smo Sina božjega v smrt in smo ga s svojimi grehi umorili.

Z Jezusom pa smo v srce ranili tudi Njegovo mater Marijo, ki je pod križem vse to gledala in poslušala. Njegovo mater smo zabodli v srce s sedmimi meči! O nehvaležno judovsko ljudstvo! Kako je Sin božji ljubil njih očake:

Abrahama, Izaka, Jakoba itd. Za plačilo so Njegovi materi Mariji napravili pod križem nepopisno žalost. Gledati je morala Jezusa vsega krvavega, žalostnega do smrti, prebodenega in poslušati Njegove poslednje besede: »Žejen sem; o Bog, o Bog, zakaj si me zapustil?« Pri tem pa ni mogla in ni smela pomagati. Videla je, kako so Jezusa že mrtvega zabodli v srce. Njena duša je bila žalostna *do smrti*.

Mera vseh nehvaležnosti je bila sedaj polna. Jezusova človeška narava ni mogla več dalje prenašati. Rekel je še zadnje besede: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo« in je umrl. Ustavimo se malo pri tej veliki skrivnosti in potočimo nekoliko solz na mrtvega Jezusa. . .

*
* *
*

69. Res velike dobrote je Sin božji izkazoval človeškemu rodu in posebe izraelskemu ljudstvu v starem zakonu in krščanskemu ljudstvu v novem zakonu. Sin božji nas je s samimi dobrotami obsipal — mi pa smo mu povračali samo nehvaležnost. Niti ene ljubezni mu nismo izkazali! Sedaj lahko razumemo, kako globoko iz srca prihajajo Jezusu besede: »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil in v čem sem te razžalil!?«

Toda postojmo! Ali je res, da nismo mi milemu Jezusu izkazali nobene dobrote, da je naše srce bilo tako trdo kakor kamen, da se ni omečilo, ko je videlo Sina božjega na križu umirajočega? Ne! Ni res! Nekaj ljubezni smo Mu vendar izkazali!

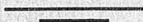

Kaj smo Jezusu dobrega storili? Dali smo mu *mrtvaški prt*, v katerega so Njegovo truplo zavili in pa *kamenit grob*, v katerega so ga položili. Da, nič več in nič manj mu nismo dali kakor mrtvaški prt in mrzel, kamenit grob. Na ta grob so Njegovi sovražniki zavalili še velik kamen. Pri grobu so jokale Marija, Njegova mati, Marija Magdalena, Marija Jakoba manjšega in Jožefova mati in Saloma.

Ali se ne bomo tudi mi jokali? Mi smo Jezusu dali samo mrtvaški prt in kamenit grob! Ali ni to premalo? Ali nam ne silijo solze v oči? Če bi bilo naše srce iz kamena, bi se moralo geniti! »Ljudstvo moje, kaj sem ti storil ali v čem sem te razžalil, odgovori mi!?

Če se je ob smrti Jezusovi zemlja stresla, če so skale pokale, grobovi se odpirali in zagrinjalo v templju se raztrgalo, ali ne bomo potočili mi vsaj par solz na kameniti grob, v katerega so mrtvo truplo Jezusovo položili?

Pokleknimo skesano h grobu Jezusovemu in recimo: Odpusti nam, mili Jezus! Grešili smo, a sedaj se kesamo in objokujemo svoje grehe. Spomni se nas, ko prideš v raj!

DVAINTRIDESETO BRANJE.

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE.

ALELUJA!

1. Velikonočno veselje je izraženo v kratkih besedah, ki jih je govoril, velikonočno jutro angel pobožnim ženam: »Nikar se ne bojte! Vi iščete Jezusa nazareškega, križanega: vstal je, ni ga tukaj; glejte kraj, kamor so ga bili položili. Idite pa in povejte njegovim učencem in Petru, da gre pred vami v Galilejo; tam ga boste videli, kakor vam je rekel«.

Vstal je! S tem je na kratko izražena vsa naša vera, vse naše upanje in vsa naša ljubezen. Vstal je! S tem je povedano, da bomo tudi mi vstali od smrti, da je naša duša neumrljiva, da se bo spet združila s telesom, da bomo po vstajenju vekomaj živeli; s tem je povedano, da je vse resnično, kar je Kristus učil in kar uči sv. kat. cerkev, ki jo je on ustanovil; s tem je povedano, da je naša najsvetejša dolžnost, da sveto živimo in da se čujemo vsega greha, vse krivičnosti, nečistosti in nesramnosti, ker smo namenjeni za vstajenje.

*

*

*

2. Premišljajmo, da smo namenjeni za vstajenje in večno življenje. Kristus je resnično od mrtvih vstal, zato bomo vstali v večno življenje tudi mi. To je največja krščanska resnica, na kateri sloni naša vera in naše upanje, na kateri sloni kat. cerkev; to je tista resnica, ki je sezidala vse naše cerkve, vse naše samostane, to je tista resnica, na kateri sloni vse naše krščansko življenje. Sv. Avguštin pravi, da brezverci nobene resnice bolj ne napadajo ko to, a da bi krščanska vera takoj propadla, ko bi opustila nauk o vstajenju mesa. To veliko krščansko resnico nam kliče v spomin velikonočni praznik. Mi ne smemo živeti ko žival, ki nima tega namena. Vse svoje življenje in delovanje moramo uravnati po svojem namenu in koncu, ki nas čaka. Zato nam kliče sv. Pavel, *kakor beremo v današnjem sv. berilu*: Bratje, postrgajte stari kvas, da boste novo testo t. j. novi ljudje, kakor ste tudi opresni t. j. kakor ste postali pri sv. krstu novi in ste takrat sprejeli dolžnost, da boste sveto živeli ko novi ljudje, zakaj naše velikonočno jagnje Kristus je darovano. Obhajajmo tedaj Veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnem kruhu čistosti in resnice t. j. skrbimo, da vstanemo v novo življenje v sv. čistosti in resnici.

*

* * *

3. Izraelcem je bilo zapovedano v Mojzesovi postavi, da morajo za Veliko noč in v osmini jesti opresen kruh, kruh brez kvasu. Kvas je

namreč znak pokvarjenosti in hudobije. Ker je bil velikonočni kruh predpodoba nebeškega kruha, ki ga uživamo v novem zakonu pri sv. obhajilu t. j. telesa Jezusa Kristusa, ki je nedolžno jagnje božje in ker je ta kruh imel opominjati k svetosti, čistosti in resnici, zato je moral biti brez kvasu. V celi osmini ni smelo biti v hiši skvašenega kruha. Zato so že dan pred Veliko nočjo strgali, da je bilo za Veliko noč vse čisto. Na to merijo besede sv. Pavla, ki kliče: Postrgajte stari kvas! Bilo pa ni dovolj, da so le hiše očistili kvasu, treba je bilo tudi, da so za Veliko noč očistili srce hudobije in malopridnosti.

Tako je bilo za Veliko noč pri Izraelcih, ko so jedli velikonočno jagnje, ki je pomenjalo Kristusa. Koliko bolj se zahteva to od kristjanov, kajti Kristus, ki je pravi Bog, je že darovan in je od mrtvih vstal. Vstajenje Kristusovo nam je v opomin, da moramo tudi mi vstati iz hudobije in malopridnosti, ki je stari kvas in da moramo začeti novo življenje v čistosti in resnici.

Za velikonočne praznike si privoščijo kristjani v svojih hišah boljši kruh. Tudi ta kruh pomeni resnico in čistost, pomeni Jezusa Kristusa, ki ga prejemljemo pri sv. obhajilu, in pomeni tisti kruh, ki ga bomo v nebesih uživali na večne čase, ako si ga bomo zaslužili s pravičnim in čistim življenjem.

Za velikonočne praznike poje sv. cerkev: Aleluja, kar pomeni: Hvalite Boga in imenuje to petje nebeško, ker pravi sv. Janez v Skrivnem razodetju, da pojejo svetniki v nebesih brez nehanja slovesno Alelujo!

Prepevajmo to pesem tudi mi na zemlji, toda prepevajmo jo v pravičnosti in svetosti, da jo bomo mogli kdaj peti slovesno in brez konca s svetniki v nebesih.

4. Današji dan slišimo vsako leto za voščilo ljubeznive besede sv. Pavla apostola: »Naše velikonočno jagnje Kristus je zaklano, torej jejmo, pa ne v starem kvasu, ne v kvasu hudobije, ampak v opresnih kruhih odkritosrčnosti in resnice!« Tako kliče sv. Pavel, ki je zavoljo nauka o vstalem Zveličarju, ki ga je povsod oznanjeval, vse pretrpel, tudi smrt.

Praznujmo torej velikonočne praznike po navodilu sv. Pavla v veselem krščanskem duhu, saj smo opravili velikonočno spoved in smo spet dobili izgubljeno pravičnost in milost božjo.

Naj bi nas ta pravičnost in nedolžnost, s katero obhajamo velikonočne praznike, vedno spremljala! Naj bi nas duh vstalega Jezusa Kr, ki nas sedaj oživlja, oživljal vedno v vseh okoliščinah pozemeljskega življenja v vseh neprilikah, stiskah in težavah, ki bi nas utegnile zadeti.

Jezus Kristus bodi vedno pri nas in nam dajaj pogum in veselo upanje, da po križu in po težavah pride tudi veseli dan vstajenja.

Glejmo na konec! Kristus nam je obljubil vstajenje mesa in večno življenje. Takrat bo za

nas prava Velika noč. Takrat bomo prepevali v večnem veselju: Aleluja!

5. Naše velikonočno jagnje, Kristus Jezus, je zaklano. Obhajajmo Veliko noč ne v starem kvasu, ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnem kruhu *čistosti in resnice*.

Kaj pomeni ta hudobija in malopridnost?

Ta hudobija in malopridnost je vse to, k čemur nas naganja naša izprijena narava t. j. napuh, lakomnost, nečistost, nevoščljivost, požrešnost, jeza in lenoba. Za Veliko noč smo vso to malopridnost izgnali iz srca. Naše srce je postalo tempelj božji, tempelj božje ljubezni. Kdor ima božjo ljubezen v srcu, je resnično vstal iz hudobije in praznuje v veselju Veliko noč. Ali imamo ljubezen božjo v svojem srcu, spoznamo najbolje, ako se vprašamo, ali nimamo morda kakega sovraštva do svojega bližnjega, ali pomagamo radi takim, ki so v potrebi, ali smo za svoje grehe dali kaj miloščine za siromake? Ako imamo resnično ljubezen do bližnjega, imamo tudi ljubezen do Boga. Zato se nam tolikokrat priporoča, da ne smemo imeti v srcu nobenega sovraštva do bližnjega, zato se nam tolikokrat priporoča, da spravimo se s svojim bližnjim in imejmo, kolikor mogoče, mir z vsemi ljudmi.

Ako vidite kakega človeka, ki bi rad delal prepir, ognite se mu, da se vam ne vname v srcu kako sovraštvo.

*

* *

6. Drugo, kar zahteva sv. Pavel v današnjem sv. berilu, je resnica in čistost.

Resnica! Vsak človek naj bo resničen v mislih, besedah in v dejanjih. Resnični smo v mislih, če mislimo o sebi in o drugih, kar je res, če se ne povzdigujemo in napihujemo.

Resnični smo v besedah, če govorimo o sebi in o drugih vedno le to, kar je res in ne več, če raji o sebi ponižno govorimo in o svojem bližnjem vedno raji dobro ko slabo.

Resnični smo v dejanjih, če se obnašamo ponižno in spodobno, da nismo hinavci, ki bi hoteli več biti, kakor smo v resnici. Naj vsakdo pomisli, da sam od sebe nič ni, da imamo vse le od Boga.

Sv. Pavel pa zahteva tudi čistost. Ne stori nikoli in ne dovoli, da bi drugi storili kaj, kar ni dovoljeno, kar je proti razumu in le po gnanju izprijene narave. Človek se mora premagovati in krotiti svojo poželjivost, da se ohrani Bogu prijetnega in svetega.

Pravo Veliko noč praznujejo le tisti, ki so res vstali iz hudobije in malopridnosti v življenje resnice in čistosti.

Obhajajmo torej Veliko noč ne v starem kvasu, ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnem kruhu čistosti in resnice!

*

* *

*

*

*

*

*

*

7. Nepopisno veselje je zavladalo mej učenci Gospodovimi, ko je Kristus vstal in se prikazal sv. Petru, sv. Mariji Magdaleni, potem vsem apostolom skupaj, ko ni bilo zraven sv. Tomaža, potem spet vsem apostolom, ko je bil sv. Tomaž zraven, potem množici okolu pet tisoč ljudi itd.

Tako veselje bo tudi na sodnji dan, ko bomo na glas božje trobente vstali v častitljivem telesu iz grobov. Podajali si bomo roke, iskali svoje stariše, brate, sestre, znance in veselo prepevali Aleluja, Aleluja!

Za velikonočne praznike moramo poživiti vero v vstajenje mesa. Kér je Kristus vstal, bomo vstali tudi mi, ker nam je on tako obljubil, ko je rekel: Resnično, povem vam, pride ura, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu človeka in bodo šli tji, ki so dobro delali v večno življenje, ti pa, ki so slabo delali, v večno pogubo.

Takrat bodo zveličani občutili tisto, kar pravi sv. pismo, da oko ni še videlo in uho ni še slišalo, kar je Bog pripravil njim, ki se ga boje in ki ga ljubijo.

*

* * *

8. Ob času sv. Arbogasta, ki ga v Nemčiji častijo dne 21. julija, je živel kralj Dagobert, ki je imel edinega sina. Le-ta je jezdil na lov z drugimi lovci po divjem gozdu — kar je pred konja skočila divja žival. Konj se je tako prestrašil, da je zdivjal. Kraljev sin pa je s konja omahnil. Ulovil se je z nogo za stremena. Konj ga je drsal naprej, da je bil skoraj mrtev, ko so mu prišli drugi lovci na pomoč. Prenesli so ga domov, a

mu niso mogli pomagati. Umrli je kmalu in že so vse pripravili za pogreb. Žalost v kraljevi hiši je bila nepopisna. O tem je izvedel tudi sv. škof Arbogast, ki je kralja Dagoberta zelo ljubil. Takoj se je napravil na žalni obisk. Ko je prišel tja, mu je kralj tekel že oddaleč naproti, a ni mogel od joku niti ene besede izgovoriti. Še le potem, ko sta si oba solze posušila, sta se poljubila. Prišla pa je tudi kraljica naproti in pala pred sv. škofa, kakor nekaj Marta in Marija pred Kristusom.

Sv. škof Arbogast je bil tako žalosten, da ni hotel ne jesti ne piti, ampak je šel naravnost v cerkev in je v cerkvi celo noč molil za mrtvega kraljeviča. Ko se je zgodaj zjutraj že začelo nekoliko daniiti, je škof vstal in šel počasi v sobo, kjer je ležal mrlič. Ukazal je, naj gredo vsi vun iz sobe. Ko je bil sam, je začel klicati na pomoč Marijo, preblašeno Devico, naj bi od svojega Sina izprosila življenje mladeniču. Klical je z vso močjo svojega srca. Vsemogočni Bog ga je kmalu uslišal. Med molitvijo sv. škofa je deček vzdignil glavo, kakor da bi se bil vzbudil iz trdnega spanja. Sv. škof je stopil sedaj k dečku, ga vzdignil po koncu ter poklical vse služabništvo skupaj, da bi mu slekli mrtvaško obleko in ga oblekli v knežje oblačilo. Vsi so strmeli in začeli tekati po gradu, vpiti od veselja in klicati ljudi skupaj. Kralj, ki je bil pravkar nekoliko zadremal, se je prebudil, je skočil iz postelje in je hitel v sobo, kjer je bil mrlič. Tudi kraljica se je prebudila, vstala in hitela k mrliču. Vse je vpilo od veselja, vsi so začeli brž vstajati in hiteti v sobo, kjer je bil mrlič. Kdo naj popiše ve-

selje, ki je zavladovalo po vsem gradu, kdo naj popiše veselje in hvaležnost v srcu kralja in kraljice, ki sta dobila spet preljubega sina, ki jima je bil edini sin.

To je le blede slika tega, kar se bo godilo poslednji dan. Takrat se bomo veselili, tekali ter iskali svoje stariše, brate, sestre, znanke, prijatelje; podajali si bomo roke, se objemali in si čestitali; prepevali bomo pesem, ki so jo prepevali apostoli in učenci Gospodovi na dan, ko je Kristus iz groba vstal: Aleluja, Aleluja!

To bo tista Velika noč, na katero se moramo celo življenje pripravljati s svetim in pravičnim življenjem.

*

* *

9. Zgodilo se je večkrat, da so svetniki po posebni milosti božji obudili mrliča v življenje, kakor je Kristus obudil mladeniča v Najmu, ko so ga nesli že k pogrebu. Sv. Frančišek Borgia je bil klican v hišo neke plemenite gospe, kateri je eno leto star otrok umiral. Ko je prišel tja sv. Frančišek, je otrok že zaprl oči in njegovo srce ni utripalo več. Sv. Frančišek poklekne in moli prav goreče. Ko je nehal moliti, je otrok izpregledal in bil popolnoma zdrav.

Blaženi pater Salvator, ki ga praznujemo dne 29. nov., ki je bil zelo slaven pridigar in ki je vanj imelo ljudstvo veliko zaupanje, je obudil v življenje otroka, ki je umrl brez sv. krstu. Mati je namreč prosila naj nesejo mrtvorojenega otroka k patru Salvator-ju, naj bi otroku izprosil vsaj toliko časa življenje, da bi ga krstili. Ko

so prinesli mrtvega otroka, je pater Salvator ležal bolan v postelji. Samostanski brat nese malo trupelce v njegovo celico. Pater Salvator se je v goreči molitvi obrnil proti nebesom, je blagoslovil otroka in otrok je v tem trenutku oživel. Otroka so brž krstili in mu dali ime Salvator. Nato so ga nesli k materi-porodnici, kjer je umrl za nebesa.

O tem patru Salvatorju se pripoveduje tudi ta-le mična zgodbica: Ko je potoval po morju, so mu na ladji vsi ljudje izkazovali veliko čast. To je videl nek Turk, ki je bil tudi na ladji. Približal se je na skritem patru in mu na skrivnem odrezal majhen košček obleke ter si ga vtaknil v nestrje. Ko je Turk to storil, se mu je v srcu vzbudila nepremagljiva želja po krščanski veri in po sv. krstu. Kakor hitro je ladja dospela v pristanišče, se je dal podučiti v krščanski veri in potem krstiti.

Ko je ta pater umiral, je prosil, naj mu berejo trpljenje Kristusovo. Ko so prebrali do mesta: In Jezus je nagnil svojo glavo in umrl, je tudi on nagnil glavo in umrl.

O sv. Spiridionu se pripoveduje: Njegova hčerka je umrla, ko je bil na potovanju. Ko se je vrnil in je bila hčerka že pokopana, je prišla k njemu jokaje neka ženska, ki je začela jokati češ, da je bila dala pokojni hčerki dragulj velike vrednosti v shrambo. Začeli so iskati po vsem poslopju, kjer se je hčerka mudila, pa niso nič našli. Ker pa je ženska le jokala in vpila, je šel sv. Spiridion na grob svoje hčerke in je goreče molil. Potem pa je zaklical: »Hčerka, Irene, kam

si dela zlati dragulj, ki je bil pri tebi shranjen!« In glas so začuli hčerke Irene, ki je natančno povedala mesto, kjer je bil dragulj shranjen. Vse spremstvo je strmelo, ko je slišalo glas. Sv. Spiridion je potem zaklical: »Spi dalje, o hčerka, dokler ne bo prišel Gospod, ki bo tebe in vse ljudi obudil!«

Šli so potem domov in so takoj našli zlati dragulj na mestu, ki ga je bil glas naznanil.

O sv. Stanislavu, škofu krakovskem, beremo to-le čudovito dogodenco: Poljski kralj Boleslav je s svojo zvijačo in hudobijo dosegel, da so sv. škofa Stanislava tožili pred sodnijo, da se je po krivici polastil njive nekega Petra, ki je bil pa že umrl. Kaj je naredil sv. škof? Postil se je tri dni in molil neprestano. Po tretjem dnevu je šel na grob in je z gorečo prošnjo poklical Petra iz groba ter ga peljal pred sodnika, kjer je Peter pričal, da ga je škof Stanislav za njivo pošteno plačal. Ves sodnji zbor je strmel nad tem čudežem.

O sv. Frančišku Ksaverskem poroča zgodovina, da je mnogo mrličev obudil. S tem je izpričal resničnost sv. vere mej indijskimi pagani.

V zadnjem času je bilo več novih svetnikov in svetnic proglašanih na pr. sv. Terezija Deteta Jezusa, sv. Janez Vianney itd. Vsi ti so z jasnimi čudeži dokazali, da njih duša še živi. S smrtjo nikakor ne konča vse. Duša splava pred večnega Sodnika in se bo sodnji dan spet združila s telesom.

To vero obudimo danes! Po tej veri moramo uravnati svoje življenje. Živimo pravično in sveto, da dosežemo častitljivo vstajenje. Z gorečo

molitvijo pa bodimo združeni z rajnkimi, zlasti z dušami v vicah. Molimo goreče za rajnike starše, sorodnike, dobrotnike in znance, kajti vsi se bomo veseli spet videli na sodnji dan.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

10. Za Veliko noč nam pretresa dušo slovesno streljanje, lepo zvonjenje in prekrasno petje po cerkvah, za večno Veliko noč ob vstajenju sodnji dan nam bo dušo pretresala trobenta, ki bo zapela in pa angelsko petje v nebeških višavah, kjer se bo na vse veke glasilo: Aleluja, Aleluja!

*

*

*

11. Oglejmo si nekoliko bolj natanko to našo večno Alelujo, večno Veliko noč, katera nas čaka!

Izraelci so s trobentami naznanjali praznike. Tako bo našo večno Veliko noč naznanila tromba, kakor pravi sv. Pavel (I. Kor. 15): »Glejte, skrivnost vam povem: Vsi bomo sicer vstali, toda izpremenjeni ne bomo vsi: V trenutku, ko bi z očmi trenil, ob poslednji trombi (zapela bo namreč tromba) in mrtvi bodo vstali nestrohljivi in mi se bomo izpremenili. To strohljivo telo mora namreč obleči nestrohljivost in to umrljivo obleči neumrljivost«.

Takrat se bo začelo za pravične veselje, o katerem pravi sv. Pavel: »Oko ni še videlo, uho

ni še slišalo in v srcu ni še bilo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo (I. Kor. 2, 9)«.

Kristus je rekel o tisti naši Veliki noči: »Tokrat se bodo pravični svetili ko solnce v kraljestvu nebeškega Očeta. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša (Mat. 13, 43)«.

Sv. Peter je nekoč rekel Jezusu: »Glej, mi smo vse zapustili in smo šli za teboj, kaj tedaj nam bo?« Jezus pa je rekel: »Resnično, povem vam, da ob prerojenju t. j. po vstajenju, kadar bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, boste tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajstih sedežih in boste sodili dvanajstere Izraelove rodove. Sleherni, ki zapusti hišo, brate ali sestre, očeta ali mater, ženo, otroke ali njivo zavoljo mojega imena, bo stotero prejel in večno življenje dosegel. Veliko pa jih bo poslednjih, ki so prvi in prvih, ki so poslednji (Mat. 19, 27)«.

Ta večna Velika noč, ki nas čaka, ta neskončna sreča, ki nam je obljubljena, je zaklad, skrit v njivi. Ko ga človek najde, gre in proda vse in kupi tisto njivo, da si pridobi tisti zaklad. Ta večna Velika noč in neskončna sreča po vstajenju je tisti dragi biser, o katerem pravi Kristus: Ko ga človek najde, gre in proda vse in ga kupi.

*

* *

12. Mnogim je bilo dano, da so že v tem življenju za trenotek gledali neskončno srečo v nebesih. Sv. Pavel pravi, da mu je bilo dano gledati tretje nebo, kjer je slišal skrivnosti, ki se v navadnem jeziku ne dajo dopovedati.

Blaženi Peter Armengol, ki se ga spominjamo dne 1. sept., je po burni mladosti stopil v red »Marije Device, rešiteljice ujetnikov«. Bil je z drugimi večkrat v Afriki, da bi tam reševal krščanske ujetnike. Ko je bil tam zadnjič, mu je posel ves denar, ki mu ga je dal pri odhodu red. Rad bi bil rešil še nekoliko krščanskih dečkov, pa ni bilo denarja. Milo je gledal trpeče dečke, ki so bili tudi v nevarnosti, da izgube sv. vero. Kaj storiti? Prosil je mohamedane, naj dečke izpustijo, da gredo z drugim redovnikom Viljelmom v Evropo, sam pa je hotel ostati mesto njih v sužnosti, dokler bi se brat Viljelm ne vrnil z denarjem. Tako so dečke izpustili in čakali, da se brat Viljelm vrne z denarjem. Blaženi Peter pa je bil mej tem v sužnosti.

Čakali so dolgo časa, toda brata Viljelma ni bilo. Ko je po dolgem času prišel s potrebnim denarjem, je v veliko žalost slišal, da so mohamedani Petra pred par dnevi obesili, ker ni hotelo biti denarja. Brat Viljelm je jokal, hitel k vislicam, na katerih je visel brat Peter, ga je snel in opazil z velikim veseljem, da je še živ. Blaženi Peter je začel tako-le govoriti: »Ljubi brat, nikar ne joči, kajti preblažena Devica me je s svojo pomočjo ohranila v življenju. Stala mi je z ljubeznijo ob strani«. Poln veselja ga je brat Viljelm razvezal in peljal potem v mesto. V mestu so kristjani in mohamedani kar strmeli, ko so ga zagledali. Blaženi Peter pa je od takrat vsem govoril o nebeškem veselju, katero je gledal in užival tiste dni, ko je visel na vislicah. Dejal je: »Mislite si, kako veliko mora biti veselje v ne-

beškem kraljestvu, če je že trpljenje za Kristusa v tako veliko slast. Če nam je že sama smrt za Kristusa tako sladka in sramota, ki jo trpimo zanj, tako prijetna, kako sladko in prijetno bo še-le gledati ga in kako sijajno bo pri njem. Verujte mi, da se mi zdijo vsi dnevi mojega življenja nič, ako jih primerjam s tistimi presrečnimi par dnevi, ko sem visel na vislicah, ko me je ves svet štel že mrtvega«. Ko je blaženi Peter to pripovedoval, ga je spomin na tisti dogodek tako prevzemal, da ni mogel niti govoriti, ampak da je jokaje le ponavljal: »Kedaj bom smel iti in se prikazati pred obličje Gospodovo?«

Slavni pisatelj Albon Stolz¹⁾ pripoveduje o neki deklici, ki jo je bil previdel s sv. zakramenti, da se je bila onesvestila nekaj dni pred smrtjo. Ko se je spet osvestila, je jokala in tožila, da so jo prebudili, kajti bila da je v nebesih in da je tam gledala čudo lepe reči.

*

* *

13. To pa, kar ljudje pripovedujejo o nebesih in kar beremo v knjigah, je le slaba senca tega, kar je v resnici, kakor bi bila slabotna senca, če bi kdo narisal s svinčnikom na majhen papirček trdino neba, solnce, mesec in zvezde in bi to primerjal s tem, kar je v resnici. Kakor je Bog neskončen, prav tako je tudi nebeško veselje neskončno, kajti sv. Pavel pravi, da oko ni še videlo in uho ni še slišalo in v srcu človeškem ni še bilo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo.

¹⁾ Legende.

To bo za nas krasno velikonočno jutro, ko bo vstalo novo solnce, ki bo obsevalo novo zemljo, ko bomo izpremenjeni vstali iz grobov in bomo tekali vsi veseli okrog, kakor so tekali apostoli, ko je Kristus vstal in bomo iskali svoje drage stariše, brate, sestre in znance. Takrat bomo prepevali večno pesem: Aleluja, aleluja!

*

* *

14. Kakor pa je pogoj za veselo praznovanje vsakoletnega velikonočnega praznika dobra priprava v predvelikonočnem času in vreden prejem sv. zakramentov, prav tako je pogoj za častitljivo vstajenje in za večno Velikonoč dobro krščansko življenje. Če hočemo kdaj dočakati večno Veliko noč in prepevati kdaj večno Alelujo, moramo ljubiti Boga. Ljubiti Boga pa se pravi izpolnjevati njegove zapovedi, ki niso težke, kakor pravi sv. Janez (I. 5, 3).

*

* *

15. Izpolnjevati zapovedi božje ni težko. To dokazujejo životopisi svetnikov in svetnic božjih, ki so natančno izpolnjevali zapovedi božje in bili prav srečni in vedno veseli. Sv. Ivana Frančiška, ki jo praznujemo dne 22. avgusta, se je popolnoma žrtvovala volji božji in je celo naredila obljubo, da hoče v vseh okoliščinah, v žalosti in v veselju, v zdravju in v bolezni, vselej voliti, kar je Bogu najljubše. V samostanu je dala na hodniku zapisati te-le besede sv. Pavla (I. Kor.

13): »Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ljubezen ni nevoščljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje, ni časti lakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice; vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese«.

O tej svetnici se pripoveduje: Ko je šla nekoč po cesti, prišli so jej nasproti trije lepi mladeniči, ki so jo milo prosili vbogajme. Svetnica ni imela pri sebi niti stotinke. Kaj je storila? Dala jim je dragocen prstan, ki ga je hranila v drag spomin po rajnkem soprogu. Ko ga je izročila, je dejala: Imejte ga vsi trije! Mladeniči so bili zadovoljni. Rekli so: »Saj smo prijatelji, prstan bo za vse tri«. Nato so mladeniči izginili.

Sv. Ivana Frančiška je imela v svoji rodbini silne in pretresljive nesreče, pa je v vseh nesrečah ostala zvesta Bogu in njegovim zapovedim in ni odnehala od božje ljubezni.

Zapovedi božje niso težke — pravi sv. Janez, evangelist. To se kaže tudi v življenju sv. Ivane Frančiške. Ko je postala vdova — njenega soproga so namreč na lovu po nesreči smrtno obstrelili — in je začela sveto živeti, so ji nasvetovali nekega spovednika, ki naj bi jo vodil po potu popolnosti. Ta spovednik je bil sicer sveta oseba, a to ni dovolj, kajti spovednik mora biti moder in tudi učen. Ta ji je pri spovedi nalagal dolge molitve, velike poste, dolga premišljevanja in druge ostre pokore. Pobožna Ivana Frančiška je prenašala to dve leti, a je sama spoznala, da to ni prav in da ta spovednik ni pravi dušni voditelj. Nekoč pa je prišel v tisto mesto sv.

Frančišek Saleški, da bi tam imel postne pridige. Ko ga je prvičrat zagledala in prvičrat slišala, je takoj spoznala, da je to pravi mož, ki naj bi vodil njeno dušo in njeno življenje po potu popolnosti. In to je bilo tudi resnično. Sv. Frančišek Saleški je bil sama dobrota in ljubeznivost in je s čudovito dobroto in čudovito sladkostjo vodil njo in vse druge, ki so k njemu hodili k sv. spovedi, po pravi poti. Sv. Frančiška je kmalu začutila vso prijetnost in sladkost božjih poti.

Marsikdo izmed vas pa bi utegnil reči: Sv. Ivana Frančiška je bila bogata, njej ni nič manjkalo, je živela v božjem miru, je bila lepo strežena — a mi imamo le uboštvo in prepir v hiši, imamo hudobnega tasta, hudobno taščo, hudobno nevesto, hude sosede itd. Toda tudi v tem je dala sv. Frančiška prelep zgled. Ko ji je bil po nesreči ubit soprog, pisal jej je tast, naj pride k njemu, da mu bo na stare dni stregla, ker drugače, da bo premoženje dal drugim. Sv. Ivana Frančiška je šla, toda gorje jej je bilo. Tast je imel hudobno postrežnico, ki je hotela vse ukazati in vse vedeti, ki je Ivano Frančiško neprenehoma zmerjala in zaničevala. Ivana Frančiška ni smela brez njenega dovoljenja dati nikomur niti koščka kruha. Hudobna postrežnica je imela pet otrok, ki jih je prav tako oblačila kot sv. Ivana Frančiška svoje in če se je kaj zgodilo je vedno dolžila le njene otroke. Poleg tega jo je neprenehoma črnila tastu in dražila tasta z raznimi lažmi.

Vpraša se, kako se je obnašala sv. Ivana Frančiška, da je ohranila svojo dušo v milosti božji, kajti v tem peklu je živela skoraj osem let?

Životopis pravi, da je skušala premagati veliko hudobijo s še večjo dobrotljivostjo. Zavoljo božjega miru je postala vdana sužnja prevzetne postrežnice. Skrbela je za otroke hudobne deklet prav tako kakor za svoje. Učila jih je brati, jih je česala in oblačila in se ni prav nič strašila surovosti in nečednosti teh otrok. Hudobnica jej pa ni bila za to prav nič hvaležna in jo je za plačilo še zasramovala. Svoje otroke je sv. Ivana Frančiška učila ponižnosti in ni dovolila, da bi se kaj povzdigovali radi plemstva. Govorila je večkrat: »Mi smo vsi bratje, ker imamo vsi enega Očeta v nebesih in Jezus Kristus je umrl za siromake kakor za nas«. Svojo potrpežljivost in ponižnost je zajemala iz božje besede. Božjo besedo je tako ljubila, da je hodila ob nedeljah in praznikih tri ure daleč v župno cerkev, da je slišala pridigo. Ko se je vračala, je najraje hodila sama, da je besedo božjo mej potom premišljevala.

Iz tega zgleda spoznate, da se tudi vi lahko zveličate, čeprav bi vam bilo v domači hiši gorje. Sv. Ivana Frančiška je z lahkoto vse premagovala, kajti zapovedi božje niso težke.

Naj povem še en zgled iz njenega življenja, ki dokazuje, da se vsakdo lahko zveliča. Bila je ženska, ki je nečisto živela in si z nečistimi dejanji kupila bolezen, da so jo živo črvi jedli in da je imela po svojem mesu raka, ki jo je razjedal. Sv. Ivana Frančiška se je je usmilila in jej začela streči. Drugi so jo za to grajali, ker so menili, da je treba tako nečistnico pustiti, naj crkne, ker ne zasluži drugega. Svetnica pa je

rekla: »Kristus je prišel za grešnike in ne za pravične, saj grešnica potrebuje prav posebno, da jo kdo sprejme v svojo skrb«. Svetnici se je res posrečilo, da je grešnica telesno in duhovno ozdravela in začela lepo krščansko življenje.

Ta zgled nas uči, da dosežejo vsi lahko večno zveličanje in častitljivo vstajenje. Nihče ni izključen, vsi, tudi največji grešniki, so poklicani po milosti Jezusa Kristusa, k častitljivemu vstajenju in v večno veselje.

Ko je sv. Ivana Frančiška umrla in je bila njena smrt naznanjena sv. Vincenciju Pavelskemu, je ta pokleknil in molil zanjo. V goreči molitvi je zagledal svitlo zvezdo, ki se je dvigala od zemlje proti nebesom. V višavi se je združila z ognjeno kroglo in zvezda in krogla ste se utopili v ognjenem morju. Sv. Vincenciju je bilo razodeto, da svitla zvezda pomenja dušo sv. Ivane Frančiške, ognjena krogla pa pomenja sv. Frančiška Saleškega, ognjeno morje pa Boga.

*

* *

16. Sv. Ivana Frančiška nam kaže s svojim neomadežanim deviškim življenjem, z lepim krščanskim zakonskim življenjem, požrtvovalnim, potrpežljivim in svetim vdovskim življenjem, kako moramo živeti, da se pripravimo na večno Veliko noč, na večno Alelujo v nebesih.

Marsikdo poreče: Tako je živel sv. Ivana Frančiška, a mi ne moremo hoditi po stopinjah svetnikov. Tako govorjenje je malodušno, kajti

sv. Janez pravi, da izpolnjevati zapovedi ni težko. Ali je morda težko biti pokoren? Kakšne ostre pokorščine so po samostanih, ki jih nam ni treba prenašati. Sv. Janezu, puščavniku, je bilo naloženo naj dvakrat na dan zalije suho palico, katero je zasadil v zemljo njegov predstojnik, dokler ne bo ozelenela. Po vodo je moral hoditi dve uri daleč. Dve leti je to delo opravljal v veliki ponižnosti in potrpežljivosti. Ker se pa ni naveličal, ampak je v pokorščini vztrajal, je suha palica v tretjem letu res ozelenela, razcvetela in sad obrodila.

Životopis sv. Janeza, puščavnika, nam kaže tudi, da moramo biti vedno ponižni in da si ne smemo visokih in težkih reči domišljati. Neka dne reče sv. Janez, puščavnik, svojemu duhovnemu voditelju v puščavi: »Jaz bi rad živel ko angel brez vznemirjanja in brez sitnosti samo za Boga, zato hočem iti bolj globoko v puščavo daleč proč od ljudi«. Šel je torej v samoto, toda že po enem tednu se vrne k svojemu duhovnemu očetu. Ker najde vrata zaprta, začne tolči in klicati. Puščavnik se oglasi v celici: »Kdo tolče?« Odgovor se je glasil: »Jaz, Janez!«. Puščavnik mu zakliče: »Saj Janeza ni več, je postal angel! Če je angel, naj pride noter skozi zaprta vrata, če je pa še človek, mora delati in si z delom kruha služiti«. Puščavnik Janez je sedaj spoznal svoj pogrešek, ga obžaloval in začel spet živeti kot človek in ne kot angel, kar je nam nemogoče.

Puščavnik Janez je prosil Boga, naj mu odvzame vse skušnjave, da bo miren in srečen ko angel. Bog mu prošnjo usliši. Janez postane po-

polnoma miren. Zato reče duhovnemu voditelju, staremu puščavniku: »Sedaj sem popolnoma miren, brez vsakršne skušnjave«. Stari puščavnik pa mu odgovori: »Pojdi in prosi Boga, naj ti spet pošlje skušnjave, da jih boš premagoval, kajti to je Bogu bolj prijetno in zate bolj zaslužno. Imeti skušnjave in jih premagovati je bolje kakor pa ne imeti jih in biti popolnoma miren«. Puščavnik Janez je spet prosil Boga, naj mu pošlje skušnjave a naj mu da tudi potrebno milost, da jih bo hrabro premagoval.

Proti skušnjavam je sv. puščavnik Janez dal ta-le svet: Misli si človeka, ki sedi pod visokim drevesom, pa bi ga napadle divje zveri. Kaj naj stori, ako bi se jih ne mogel obraniti? Splezal bi na drevo in si tako rešil življenje. Tako stori tudi ti ob skušnjavah! Splezaj visoko k Bogu in reši si večno življenje z gorečo molitvijo!

Vsak človek se torej lahko zveliča, ako le hoče. Skozi ozka vrata po strmi stezi zveličanja ni težko hoditi, ako le hočemo. Po tej stezi hoditi je prav za prav za vsakega človeka pravo veselje in nepopisna sladkost, kakor je Kristus to povedal, ko je rekel: »Moje breme je lahko in moj jarem je sladak«. Ljubimo Boga in bližnjega t. j. izpolnjujmo zapovedi in nikar si velikih reči ne domišljujmo in ne nakladajmo, pa nam je zagotovljena večna Velika noč. Dosegli bomo večno srečo in prepevali kdaj z angeli v nebesih večno Alelujo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

17. Obhajajmo z veseljem velikonočne praznike, ki so predpodoba večnega veselja: »To je dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo in veselimo se v njem (Psalm 117)!«

Nad vse srečen je bil trenotek očaka Jakoba, ko je v Egiptu spet zagledal svojega ljubljene sina Jožefa. Jožef je bil zanj mrtev, a je spet oživel, mislil je o njem, da ga je divja zver požrla, pa se mu je prikazal v kraljevi slavi. Tekel mu je naproti, pritisnil ga na prsi ter se od veselja milo razjokal.

Egiptovski Jožef je bil predpodoba Jezusa Kristusa. Pa če je v čem egiptovski Jožef predpodoba Kristusova, predpodoba je gotovo vstalega in oživiljenega Kristusa. Tudi Kristus je bil mrtev in izgubljen tri dni, tretji dan pa je oživel in slavno iz groba vstal. Radujmo se tedaj kakor oče Jakob, ko je zagledal svojega Jožefa, radujmo se, ker vstal je Kristus, naš odrešenik. Sv. cerkev nima druge besede, nima drugega izraza za svoje veselje, kakor besede: »Aleluja, Aleluja«, kar pomenja v našem jeziku: Hvalite iz vseh moči Gospoda!

Po pravici je za velikonočne praznike vesela sv. katoliška cerkev in ž njo so po pravici veseli vsi narodje celega sveta, ker vstajenje Gospodovo je, kakor hočemo sedaj premišljevati, *luč* naše sv. vere, mogočen *steber* našega upanja in *zastava* naše ljubezni.

*

*

*

18. Vstajenje Gospodovo je luč naše sv. vere. Sv. Pavel pravi: »Ako Gospod ni vstal, je prazno naše pridiganje, prazna vaša vera«. Kakor beremo v sv. evangeliju (Luk. 24), sta dva Njegova učenca velikonočni dan potovala v Emavs. Ta dva učenca sta bila sicer prepričana, da je Kristus vedno resnico učil; bila sta prepričana, da je bil Kristus po nedolžnem v smrt obsojen; videla sta mnogo čudežev, katere je Kristus storil — a kljub temu nista še za trdno verovala, ker rekla sta po potu: Mi smo mislili, da je ta Zveličar, ali zdaj je že tretji dan in ni še od smrti vstal. Bila sta žalostna, ker sta dobro vedela, da je Kristusov evangelij zastonj, ako ne vstane od smrti, kakor je napovedal. Od vstajenja Gospodovega je odvisno, ali je naša vera trdna ali ne. Toda ni je resnice v celi zgodovini, ki bi bila tako s tehtnimi in veljavnimi dokazi potrjena, kakor vstajenje Gospodovo. Pričajo nam vsi apostoli, ki so se z Jezusom pogovarjali, ž njim jedli in pili po vstajenju, priča nam zlasti sv. Tomaž, ki je djal svoje prste v rane Kristusove; pričajo nam pet tisoč ljudi, katerim se je Kristus prikazal; pričajo nam tudi vojaki, ki so stražili grob, kateri so vsi prestrašeni tekli v mesto praviti: Jezus, katerega ste vi križali, je od smrti vstal. Veliki duhovniki so jim dali denarja, naj rečejo, da so spali in da so apostoli med tem časom mrtvo telo ukradli; priča nam brezštevila množica bolnikov, ki so ozdraveli v imenu vstalega Zveličarja; priča nam toliko po nedolžnem prelite mučeniške krvi, kajti le ta resnica je mučenike navduševala in jim dajala moč!

Kdo je oživiljal apostole, ki so prehodili cel

svet in oznanjevali sv. evangelij med najbolj divjimi narodi? Mogočno je bilo rimsko cesarstvo — razširjeno po vsem svetu, toda dvanajsteri ubogi ribiči, ki so bili pred vstajenjem tako plašni, da so se vsi poskrili, ti dvanajsteri ribiči so mogočno rimsko cesarstvo premagali! Kdo jim je dajal pogum? Kdo je razširil sv. vero po celem svetu, ako ni Kristus resnično vstal? Kdo brani sv. Cerkev, ki stoji, kakor skala že dvajset stoletij, ako ne ta resnica, da je Kristus vstal.

Ta resnica, da je Kristus vstal, je bila že od začetka luč, ki sveti in greje. Ako bi Kristus ne bil vstal od smrti, bi bilo njegovo delo zastoj. Toda Kristus je resnično od smrti vstal, zato je naša vera trdna!

*

* *

19. Kakor nas pa vstajenje Jezusa Kristusa potrjuje v sveti veri, potrjuje nas tudi v upanju. Kakor resnično je Kristus vstal, vstati čemo tudi mi! Duša naša se bo spet zjediniła s telesom, telo naše bo slavno vstalo iz temnega groba. Mnogokrat nas stilske premagujejo in gonijo v obup in pod težkim jarmom težav vzdihujemo. Evini otroci in nosimo svoje breme in križ, a en sam spomin na vstajenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je zagotovilo našega vstajenja in rajskega življenja in mine nas žalost, da pogumno nosimo svoje zemeljsko gorje in zvesto služimo svojemu Bogu! Trdno upajmo, da se bodo naše strohnele kosti spet napolnile z mesom, da se bo naša duša spet zjediniła s telesom, da

bomo živeli v nebesih s Kristusom in prepevali:
Aleluja, aleluja!

*
* *
*

20. Vstajenje Gospodovo vžiga med vsemi verskimi resnicami najbolj tudi našo ljubezen do Jezusa Kristusa! Čim bolj živa je naša vera, čimbolj trdno je naše upanje, tem bolj goreča je tudi naša ljubezen. Ni je pa nobene resnice, ki bi bolj oživiljala našo vero in utrjevala naše upanje kakor vstajenje Gospodovo in zato je ni nobene resnice, ki bi bolj vžigala našo ljubezen kakor vstajenje Gospodovo. Ako nismo mogli ljubiti prav goreče Jezusa, visečega na križu, ko je milo vzdihoval k svojemu nebeškemu Očetu ter pogledoval pod križem svojo žalostno mater Marijo. ljubimo ga vsaj zdaj, ko ga vidimo slavno vstalega od smrti!

*
* *

21. Srce svete matere katoliške cerkve nima drugih želj in voščil za Veliko noč, nego da vstanimo s Kristusom v novo življenje žive vere, trdnega upanja in goreče ljubezni. Iščimo od zdaj naprej ne več, kar je na zemlji, ampak kar je v nebesih, kjer sedi Jezus na desnici Boga Očeta! Naše veselje bodi v nebesih pri Jezusu.

Kristus je od smrti vstal — vstanimo tudi mi. Na sredi naše duše naj bodo tri prelepi cvetovi: cvet žive vere, cvet trdnega upanja in cvet goreče ljubezni.

Vera, upanje in ljubezen — to troje — naj razveseljuje naše srce, kakor je razveseljevalo srce apostolov in učencev, ko so po vstajenji videli Jezusa.

22. Učenca, ki sta šla v Emavs, sta bila žalostna, kakor pripoveduje *sv. evangelij* (Luk. 24). Njiju žalost je izvirala iz ljubezni do Jezusa, katerega so Judje umorili, a sta o njem mislila, da je Zveličar. V srcu se jima je vzbujal dvom, ali je to resnično, zato sta rekla: »Mi smo upanje imeli, da bo on odrešil Izrael, danes pa je že tretji dan, kar se je to zgodilo«. Jezus, ki se jima je bil pridružil ko tujec, ju je hotel v veri potrditi. Zato jima je začel razlagati vsa sv. pisma in jima iz njih dokazovati, da je bilo potrebno, da je Kristus trpel in tako šel v svojo čast. Ona dva pa nista mogla še trdno verovati. Zato jima je Kristus rekel: »O vi nespametni in kasnega srca za verovanje vsega, kar so govorili preroki!«

Tako sta ta dva učenca prišla v Emavs v dvomih, ali je Kristus pravi Bog in Zveličar ali ni. Ko sta pa prišla v Emavs, sta prisilila tujca, da je šel noter ž njima, ker se je že večerilo in se je bil dan že nagnil. In zgodilo se je, ko je bil ž njima pri mizi, da je vzel kruh, ga posvetil, zlomil in jima podal. In odprle so se jima oči, da sta v njem spoznala Kristusa. On jima je pa izginil izpred oči. Ko sta Kristusa videla, nista

bila več žalostna in nista več dvomila, pa tudi ne dalje ostala v Emavsu, ampak se naglo odpravila v Jeruzalem. Sv. evangelij ne pove, po kaj sta prišla v Emavs, razvidno je le, da bi bila tam gotovo prenočila in potem drugi dan opravila v trgu svoje reči in se vrnila. Sedaj pa, ko sta videla Kristusa, se nista več menila za opravke, po katerih sta prišla, ampak sta urno vstala in tekla v Jeruzalem, kjer sta začela praviti: Gospod je resnično vstal in se nama prikazal! Bila sta vsa iz sebe od samega veselja, da sta Gospoda videla. Sedaj pač nista dvomila, da je Jezus resnično Bog in Zveličar.

*

* *

23. Tako so bili tudi drugi učenci in apostoli, ki so Gospoda videli, vsi iz sebe. Kako plašen je bil na pr. sv. Peter pred vstajenjem! Kako je Kristusa zatajeval in se pred množico skrival! Kako pa je bil pogumen in neustrašen po vstajenju in po prihodu sv. Duha, nam priča *sv. berilo* (Dej. ap. 10). Neustrašno je stopil pred množico in jej govoril: »Braje, možje! . . . Mi smo priče vsega tega, kar je storil (Jezus) v judovski deželi in v Jeruzalemu in da so ga umorili, ker so ga na les obesili. Tega je Bog obudil tretji dan in ga dal videti — ne vsemu ljudstvu, ampak pričam, katere je poprej Bog izvolil, nam, ki smo ž njim jedli in pili, ko je od mrtvih vstal. In nam je zapovedal, da imamo ljudstvu pridigovati in pričati, da je on tisti, ki ga je

Bog postavil za sodnika živih in mrtvih. Temu dajejo vsi preroki pričevanje, da dobijo vsi, kateri v njega verujejo, v njegovem imenu odpust grehov«.

*

* *

24. Apostoli in učenci Gospodovi, ki so Jezusa po vstajenju videli, so postali pogumni in so z velikim veseljem pripovedovali: Gospod je vstal, aleluja, aleluja! V njih srcih ni bilo nobenega dvoma več. Oznanjevali so povsod s pogumom, da je Jezus resnično Bog in Zveličar, postavljen za sodnika živih in mrtvih. To živo vero obudimo v svojih srcih tudi mi. Vera v vstajenje Gospodovo naj nam da pogum in moč, da bi mogli vstati iz vseh pregreh, iz krivičnosti, nečistosti, nesramnosti, nevoščljivosti, škodoželjnosti, iz sovraštva v novo življenje pravičnosti, svetosti, čistosti in resnice ter doseči zveličanje svoje duše in častitljivo vstajenje svojega telesa.

*

* *

*

*

* *

* *

25. Noben dogodek ni sv. apostolov tako potrdil v sv. veri ko vstajenje Gospodovo. Ko so se prepričali o resničnem vstajenju, so bili vsi veseli. Tekali so sem ter tja govoreč: »Gospod je vstal! Gospod je resnično vstal, aleluja!«

Prav tako potrjuje vstajenje Gospodovo tudi nas v sv. veri. Naša vera v Kristusa bi ne mogla biti trdna, ako bi ne bili prepričani, da

je Kristus res od mrtvih vstal. Če je Kristus od mrtvih vstal, je vse resnica, kar je učil in bomo tudi mi prav gotovo na sodnji dan iz grobov vstali.

Premišljujmo torej dobro zgodbe, ki nam pripovedujejo, komu in kedaj se je Jezus po vstajenju prikazal. Ni sicer vse zapisano, a kar je zapisano, je dovolj, da verujemo v Sina Božjega.

*

* *

26. Že v soboto zvečer so kupile pobožne žene dišav, da bi drugi dan na vse zgodaj mazi-lile Jezusa. Ko je napočila nedelja, so šle na vse zgodaj h grobu. Po potu so bile žalostne in so govorile: »Kdo nam bo odvalil kamen od duri groba?« Ko so se pa približale grobu, so videle kamen že odvaljen. Šle so v grob, pa telesa Gos-podovega niso našle. Kar zagledajo dva angela v svetlih oblačilih in ostrmijo. Angel na desni jim reče: »Nikar se ne strašite! Jezusa iščete nazareškega, križanega; vstal je, ni ga tukaj! Pojdite in povejte njegovim učencem, zlasti Petru!«

Pobožne ženske so naglo tekle povedati apo-stolom. Bile so štiri: Marija Magdalena, neka druga Marija, Salome in Ivana. Prva je tekla povedati Marija Magdalena Petru in Janezu.

Ko sta brž pritekla Peter in Janez h grobu, sta videla rjuhe lepo zvite in prt, kateri je bil na njegovi glavi. Ta prt ni bil zraven rjuh položen ampak posebe v kraju zvit.

Marija Magdalena je pritekla za Petrom in Janezom spet h grobu in ko sta apostola odšla, je še tam ostala. Šla je h grobu in jokala. In glej, videla je dva angela, ki sta ji rekla: »Žena, kaj jočeš?« Ona je odgovorila: »Mojega Gospoda so vzeli pa ne vem, kam so ga položili«. Ko se pa Marija obrne, je stal že Jezus pred njo. Ona pa je menila, da je vrtnar in mu reče: »Gospod, ako si ga ti odnesel, povej, kam si ga položil!« Jezus pa ji reče: »Marija!« Marija ga sedaj brž spozna po glasu in zakliče: »Učenik!« Jezus pa ji reče: »Pojdi k mojim bratom in povej jim: »Grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu, k svojemu Bogu in k vašemu Bogu«. Ko je te besede izgovoril, je izginil izpred njenih oči.

Mej tem časom pa so se vrnile one tri žene v mesto. Na potu se jim prikaže Gospod in jim reče: »Pozdravljene bodite!« One pa so pristopile, objele njegove noge in ga pomolile.

Pa tudi Petru se je prikazal Gospod mej prvimi. Ta glas je šel naglo po vsem Jeruzalemu: »Gospod je vstal in se prikazal Simonu!« Veselje je bilo pri vseh dobrih v Jeruzalemu nepopisno.

Potem se je prikazal Gospod še isti večer dvema učencema. Učenca sta šla v bližnji trg Emavs. Spoznala sta Jezusa pri lomljenju kruha, on pa jima je izginil izpred oči. Tekla sta potem naglo v Jeruzalem k apostolom. Ko sta prišla k njim, so jima pritekli naproti govoreč: »Gospod je res vstal in se je prikazal Simonu Petru!« Ona pa sta vsa iz sebe začela pripovedovati, kako se jima je prikazal na potu v Emavs

in kako sta ga spoznala pri lomljenju kruha.

Ko so bili še isti večer apostoli zbrani v zaprti sobi, je prišel Jezus k njim skozi zaklenene duri in jim rekel: »Mir vam bodi! Jaz sem, ne bojte se!« Prestrašili so se namreč in zbalili, ker so menili, da je duh. Jezus pa jim reče: »Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz; potipajte in pogledajte, saj duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da imam jaz!«

Apostola Tomaža pa ni bilo takrat zraven. Na osmi dan so bili apostoli spet zbrani v tisti hiši in tudi Tomaž je bil ž njimi. Jezus pride skozi zaklenene duri k njim in jim reče: »Mir vam bodi!« Potem reče Tomažu: »Poglej moje roke in vložij svoje prste sem, podaj sem tudi svojo roko in položi jo v mojo stran in ne bodi neveren ampak veren!« Tomaž pade k Jezusovim nogam in vzklikne: »Moj Gospod in moj Bog!«

Apostoli so se torej prepričali z lastnimi očmi, da je Jezus resnično vstal in da živi.

Kristus se je potem do vnebohoda prikazal še neštetokrat. Prikazal se je nekega dne pet tisoč ljudem skupaj. Prikazal se je vsem apostolom štirideseti dan po vstajenju, ko je ž njim jedel in se potem pred njimi dvignil z oljske gore v nebesa.

Tudi Judje sami so morali priznati, da je Kristus resnično vstal. Radi bi bili to utajili, saj so grob zapečatili in postavili tje stražnike. Toda nastal je potres, kamen se je odvalil od groba in Kristus je vpričo prestrašenih stražnikov vstal častitljivo iz groba. Vojaki so tekli brž

v mesto, kjer so prestrašenim pripovedovali, kaj se je zgodilo: »Jezus, katerega ste križali, je po noči vstal od smrti!« Veliki duhovniki in farizeji so sedaj popolnoma izgubili glavo. Poklicali so stražnike, ponudili jim denarja ter jim rekli: »Recite: Ko smo po noči spali, so prišli učenci njegovi in so ukradli truplo«.

Sv. Avguštin pravi: Če so stražniki spali, kako so pa videli, da so učenci Jezusa ukradli? Tako so farizeji in veliki duhovniki v svoji zmedenosti sami potrdili, da je Kristus resnično od mrtvih vstal.

Da je Kristus resnično od mrtvih vstal, dokazujejo tudi brezštevni čudeži, ki so jih delali apostoli v imenu vstalega Zveličarja: Gluhi so dobivali sluh, slepci vid, hromi so hodili, krljavi so bili ravni in mrtvi so od smrti vstajali.

*

* *

27. Trdno je torej dokazano in izpričano, da je Kristus res od mrtvih vstal. Vstajenje Gospodo pa dokazuje, da je vse resnično, kar je Kristus učil, da je resnično zlasti, da bomo tudi mi vsi poslednji dan iz groba vstali. Kristus, ki je prvi od mrtvih vstal, je rekel: »Ne čudite se temu, ker ura pride, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu Božjega. In bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenje življenja, kateri so pa slabo delali, v vstajenje pogube«.

Ker je torej tudi naše vstajenje s Kristusovim vstajenjem potrjeno, so velikonočni prazniki

za vse dobre kristjane v največje veselje. Zato pa nam sv. cerkev neprenehoma kliče: Aleluja, Aleluja! Hvalimo Gospoda, ki je od mrtvih vstal, kajti prišla bo ura, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas njegov in bodo vstali ti, ki so dobro delali v vstajenje večnega življenja, ti pa, ki so slabo delali, v vstajenje večne pogube.

28. Gospod nas je zagotovil sè slovesnimi besedami, da bomo od smrti vstali. Kar je Kristus tako slovesno učil, učili so jasno tudi sv. apostoli. Tako pravi sv. Pavel: »On, ki je obudil Jezusa Kristusa od mrtvih, oživil bo tudi vaša umrljiva telesa« (Rim. 8. 11). V pismu do Korinčanov pravi sv. Pavel: »Glejte, skrivnost Vam povem: Vsi bomo sicer vstali, toda izpremenjeni ne bomo vsi. Naglo, ko bi z očmi trenil, na poslednjo trobento (ker zapela bo trobenta) in mrtvi bodo vstali nestrohljivi in mi se bomo spremenili« (Kor. 15, 52).

Naše vstajenje je tedaj gotova stvar. Kakor je Kristus resnično od smrti vstal, tako resnično bomo vstali tudi mi.

Tisto jutro, ko bomo iz groba vstali, bo za nas še-le prava Velika noč, pravo velikonočno veselje, če bomo vstali premenjeni. Naše telo se bo svetilo ko solnce!

29. Da to dosežemo, moramo se pripravljati na to Veliko noč, na poslednji dan, ko bo trobenta zapela. Kako naj se pripravljamo? To nam pove sv. Pavel v sv. berilu, katero beremo vsako leto za Veliko noč:

»Bratje postrgajte stari kvas, da boste novo testo. Zakaj naše velikonočno jagnje Kristus, je darovano. Obhajajmo tedaj Veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnih kruhah čistosti in resnice«.

30. Niso glavna reč zunanje slovesnosti in svečanosti, ampak notranja prenovitev. Kako smo to izvršili za letošnje velikonočne praznike?

Poglejmo si v hišico svojega ubogega srca, poglejmo si v svojo dušo! Pred Veliko nočjo je bila mrtva! Mrtva je bila, zakopana in zasuta s pregrehami! Zakopali ste jo bili z napuhom, lakomnostjo, nevoščljivostjo, nečistostjo, prožrešnostjo, jezo in lenobo. Ležala je mrtva ne samo tri dni, kakor Kristus, ampak morda eno celo leto. Žalostno je bilo to stanje in vredno velikega obžalovanja! In zdaj? Ako ste po vrednem sprejeli sv. zakramente je vaša duša zopet živa. Vstala je od smrti. Pregrehe — stari kvas — so izginile na besede Kristusovega namestnika: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha! Veselite se vsi in ne strašite se, ker duša Vaša je zdaj živa in ni več mrtva, duša Vaša je oblečena v lepo ženitovanj-

sko obleko, ki se imenuje posvečujoča milost božja. Veselite se vsi in pojte veselo: aleluja, naša duša živi spet s Kristusom. Bila je mrtva in je zopet živa!

*

* *

31. Ali pa veljajo te besede, ali velja to veselje današnji dan vsem ljudem? Ali niso morda med nami tudi taki, ki bi želeli, da bi ne govorili o vstajenju naše duše?

Veliko je še nevernikov po svetu, kateri ne poznajo še krščanske vere, kateri živijo še v zmotah in ne praznujejo še nobenih velikonočnih praznikov. Veliko je Judov še po svetu, kateri nočejo spoznati Kristusa, katerih duša je mrtva v trdovratnosti. Veliko je krivovercev in razkolnikov, ki so se oddelili od sv. katoliške cerkve, kateri ne praznujejo velikonočnih praznikov s sveto kat. cerkvijo! Kaj pa katoliški kristjani? Ali so vsi vstali? Ali niso morda tudi nekateri med nami, ki niso storili, kar velewa sv. katoliška cerkev? Žal veliko je tudi kat. *kristjanov* na svetu, katerih duša je današnji dan mrtva, katerim so velikonočni dnevi kakor drugi dnevi, ki ne čutijo nobenega veselja, nobene tolažbe, kateri se niso spovedali in niso jeli velikonočnega jagnjeta pri mizi Gospodovi!

Siromaki so taki! Zdaj, ko se drugi veselijo, so žalostni, zdaj ko so drugi polni upanja, so obupani, zdaj ko so drugi polni ljubezni do Jezusa Kristusa, so mrtvi na svojem srcu!

Da njih duše oživijo in da zadobe spet pogum in veselje, je treba jesti velikonočno jagnje.

Tudi tista dva učenca, ki sta šla v Emavs na velikonočni praznik, sta bila po potu žalostna, ali ko sta jela pri mizi Gospodovi in sta pri lomljenju kruha spoznala Gospoda, sta bila vesela in sta vsa iz sebe hitela v Jeruzalem pravit apostolom, da sta videla ljubega Gospoda Jezusa Kristusa.

Spovejte se tedaj in pristopite k mizi Gospodovi! Spovejte se, očistite svojo dušo, prenovite svoje srce. Ali ne vidite, da se za Veliko noč ves svet prenavlja in pomlaja? Ali ne vidite, kako je začelo že drevje poganjati, kako grmovje ozeleneva, kako zgodnja drevesa že cvetejo? Ali ne čutite, kako je solnce začelo bolj gorko in toplo sijati? Ali ne slišite, kako se ptički množijo, kako že po grmovju prepevajo? Ali ne čutite, kako se zdaj po vašem telesu in po vaših žilah kri pomlaja? — Vse se prenavlja, vse se pomlaja v naravi — samo tvoja živa, razumna, s Kristusovo krvjo odrešena duša naj ostane trda in mrtva? Ne! Vstani, grešni človek, vstani v novo življenje! Spovej se svojih grehov in nasiti se z večnim kruhom pri mizi Gospodovi!

*

* *

32. Sv. Frančišek Saleški je nekega dne slišal, da je v ječi nespokoren grešnik, ki je bil na smrt obsojen pa se ne mara spovedati. Sv. Frančišek se napoti k njemu. Grešnik mu reče: »Jaz sem plen hudobnega duha in žrtev pekla!« Prijazni sv. Frančišek mu reče: »Ali bi ne bil rajši plen božji in žrtev križa Kristusovega?« Jetnik

odgovori: »Gotovo, toda Bog se ne bo ozrl na tak smrad, kakršen sem jaz!« Dobri sv. Frančišek je najprej izgovoril na tihem kratko molitevco, potem pa je rekel: »Ali bi se ne izročil raji Bogu nego hudiču?« Jetnik reče: »Gotovo, toda Bog se ne bo ozrl več na takega človeka, kakršen sem jaz!« Prijazni sv. Frančišek pa reče: »Saj za take in še slabše je prišel Sin Božji na zemljo na pr. za tiste, ko so ga križali!« Zločinec reče: »Ali bi ne bilo nesramno, ko bi se jaz sedaj obrnil na usmiljenje božje?« Svetnik pa mu reče: »Nesramno bi bilo misliti, da je njegovo usmiljenje manjše ko naši grehi«. Zločinec reče: »Bog me bo gotovo pogubil, ker je pravičen«. Svetnik odgovori: »Bog ti bo odpustil, ako se resnično skesaš in prosiš odpusta, ker je usmiljen in je obljubil milost vsakteremu, ki ga prosi s skesanim srcem«. Zločinec odgovori: »Dobro, jaz hočem biti božji! Naj me Bog reši ali pogubi, kakršna je pač njegova volja!« Na te besede se je veliki zločinec spovedal in ko je na vislicah umiral, so bile njegove zadnje besede: »O Jezus, Tebi se izročam popolnoma«.

Sv. Frančišek je rekel, da ni mogoče, da bi Bog koga pogubil, ako se loči s tega sveta popolnoma vdan v voljo božjo.

Ob drugi priliki je prišel k sv. Frančišku velik grešnik, ki je hotel pri njem opraviti veliko ali dolgo spoved. Svetnik je bil na koncu zelo zadovoljen. Grešnik pa reče: »Vi se delate le tako, a v srcu gotovo zaničujete mene, velikega grešnika«. Svetnik odgovori: »Bil bi farizej, ko bi te zaničeval sedaj, ko si dobil sv. odvezo. Ti se meni zdiš sedaj bolj bel ko sneg«.

Grešnik je šel od spovednice tako vesel, da je rekel svojemu prijatelju: »Od tistega dne je moje največje veselje hoditi k sv. spovedi«.

Sv. spoved je Kristus postavil za grešnike in sicer tudi za največje grešnike. Sv. Frančišek pravi: »Če smo grešili, prosimo Boga odpusta in začnimo znova. Človek mora biti pogumen in ne sme nikoli obupati. Če se pri kolovratu niti zmešajo, jih je treba počasi spet urediti pa ne raztrgati; če si z grehom svoje življenje zmešal, moraš s potrpežljivostjo spet vse urediti in potem znova pogumno nadaljevati, ne pa obupati. . . Opraviti imamo z Gospodom, ki je prebogati v usmiljenju, ki nam na najmanjšo prošnjo odpusti deset tisoč talentov.

O tem sv. Frančišku se pripoveduje tudi ta-le lepa dogodbica: Ko je bil še mladenič in je študiral v Parizu, se ga je polotila strašna otožnost zavoljo grehov. Mislil si je, da je že izgubljen in določen za večno pogubo. V tej otožnosti je stopil v cerkev in pokleknil pred altar M. B., naj bi ona izprosila milosti od Boga, ker obračati se naravnost nanj se mu je zdelo predrzno.

Ko je tako molil, je začutil neizmerno tolažbo v svojem srcu. Šel je iz cerkve popolnoma ozdravljen na duši in vesel. Zato je on vedel, kaj je obup in žalost, zato je znal vse dobro tolažiti in dajati vsem dobre svete.

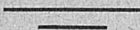
Vrnite se torej vsi k Bogu z dobro in skesano spovedjo. Pri sv. spovedi se odpustijo tudi največji grehi in dobe tolažbo tudi največji grešniki in zločinci.

Po dobri in vredni spovedi občuti izpreobrnjeni človek košček nebeške sreče. Njegova duša poje vsa vesela nebeško pesem: Aleluja, aleluja!

*

* *

33. Kristus pa je vstal od smrti tako, da več ne umrje. In mi? Ali smo se morda poboljšali samo za en dan? Če smo resnično od smrti vstali, skrbimo, da ne umrjemo več. Naša duša naj živi v pravičnosti in svetosti pred Bogom in pred ljudmi. Sv. Pavel nam kliče: »Ako ste vstali s Kristusom, iščite, kar je gori, kjer je Kristus, ki sedi na desnici božji, hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne po tem, kar je na zemlji«. Naj veljajo vsem kristjanom besede: Ni ga več tukaj t. j. ni ga več v slabih tovarišijah in grešnih priložnostih, ni ga več na slabih poteh! Njegova duša živi s Kristusom! Vstal je, aleluja!

TRIINTRIDESETO BRANJE.

ZA PRVO NEDELJO PO VELIKI NOČI

ALI „BELO NEDELJO“

1. Sv. apostol Tomaž ni mogel verovati, dokler ni položil prstov v rane Gospodove in roke v njegovo stran. Ko je pa prišel Gospod skozi zaklenene duri in mu rekel: Vloži svoje prste v moje rane in svojo roko v mojo stran, je zaklical poln sv. vere in sv. veselja: O moj Bog in moj Gospod! Kristus pa je tem besedam dostavil, kakor beremo *v današnjem sv. evangeliju*: »Ker si videl, Tomaž, si veroval; blagor njim, kateri niso videli in so verovali«. S temi besedami blagruje Kristus tiste, ki imajo v srcu sv. vero, ki verujejo, da je Kristus resnično od mrtvih vstal, da je pravi Bog in Gospod, postavljen za sodnika živih in mrtvih. Blagor njim, pravi Kristus, ki verujejo, čeprav niso videli z lastnimi očmi.

*

* *

2. Po besedah Zveličarjevih je torej sv. vera za človeka nekaj srečnega in dragocenega: Bla-

gor njim, ki imajo vero, čeprav niso videli! Sv. katoliška vera je za vsakega človeka velik zaklad, je nepremagljivo orožje, s katerim premagamo svet, kajti sv. Janez pravi *v današnjem sv. berilu*, da tisti premaga svet, ki veruje, da je Jezus Sin Božji. Iz tega je pač razvidno, kako dragocena reč je sv. vera. Ž njo premagamo in si podvržemo svet. Tako so apostoli premagali svet, ker so po vstajenju trdno verovali. Človek, ki ima sv. vero in živi pravično po sv. veri, se nobenega na svetu ne boji. Takemu ne more svet nič škodovati; mu ne more nič dati pa tudi nič vzeti. Pravičnemu človeku, ki živi po sveti veri, je Kristus vse, vse drugo na svetu mu je ko smrdljivo blato pod nogami.

*

* *

3. Ker je Kristus vedel, kako važna je za nas sv. vera, zato nas je v njej dobro potrdil. Potrdil nas je se svojimi čudeži, o katerih pravi današnji sv. evangelij, da je Jezus storil še veliko drugih čudežev, kateri niso zapisani . . . ti pa da so zapisani, da verujemo, da je Jezus Kristus Sin Božji in da imamo v veri življenje v njegovem imenu. Mej vsemi čudeži pa je njegovo trpljenje in vstajenje največji čudež. Zato pravi sv. Janez *v današnjem sv. berilu*, da priča o Jezusu njegova kri, ki jo je za nas prelil. Razen krvi t. j. razen njegovega trpljenja in vstajenja pa priča o Jezusu, kakor pravi sv. Janez, tudi voda t. j. priča sam nebeški Oče, ki je ob času, ko je sv. Janez z vodo krstil Jezusa, rekel: Ta je

moj preljubi Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte! Poleg tega nam je dan sv. Duh, ki nas v veri razsvitljuje in potrjuje, ki priča v našem srcu, da je Kristus resnica. Tako pričajo o Jezusu na zemlji trije t. j. kri, voda in sv. Duh. To pričevanje je božje pričevanje, ki je večje ko vse človeško pričevanje, da smo v sv. veri popolnoma potrjeni.

*

* *

4. Sv. Janez pravi, da kdor ima vero, ima božje pričevanje v sebi t. j. ima v sebi pričevanje krvi Sina božjega ali njegovega trpljenja in vstajenja, ima pričevanje vode ali božje besede, ki se je zaslišala ob krstu Jezusovem: Ta je moj preljubi Sin, nad katerim imam veselje; njega poslušajte in ima pričevanje sv. Duha, ki nam ga Kristus daje, da nas v veri potrjuje in nas razsvitljuje. Čuvajmo skrbno v svojih srcih sv. vero, ki je utrjena z božjim pričevanjem ali z božjo besedo, kajti sv. vera je neprecenljiva reč, je edino orožje, s katerim premagamo svet. Tega sveta, njegovega napuha in njegove izprijenosti ni mogoče drugače premagati ko z orožjem sv. vere. Ohranimo torej živo vero v svojih srcih, predstojniki in stariši pa naj skrbijo tudi, da se ohrani živa vera v srcih podložnikov in otrok, kajti le na ta način je mogoče obvarovati sebe in mladino izprijenosti tega sveta, doseči zmago nad grehom in prejeti krono svetega življenja — večno zveličanje.

*

* *

*

*

*

*

*

*

5. Po smrti našega Gospoda Jezusa Kr. so bili apostoli polni strahu, da bi jih sovražniki našli. Skrivali so se in zapirali. Prav današnji dan so bili apostoli zaprti v neki hiši v Jeruzalemu, kakor beremo v sv. evangeliju. Najbolj nemiren mej njimi je bil sv. Tomaž, ki ni bil le v strahu radi Judov, ampak nemiren tudi radi tega, ker ni hotel verovati, da se je Gospod prikazal. Dejal je: »Ako ne vtaknem prsta v rane njegovih rok in ne položim roke v njegovo stran, ne verujem«.

Ko so bili apostoli tako vsi nemirni, se jim prikaže Gospod, ki pride skozi zaprta vrata in jim reče: Mir vam bodi!

Ko je bil Jezus mej njimi in so ga videli, so bili veseli in spet mirni. Tudi sv. Tomaž je bil ves iz sebe od veselja in spet miren in zadovoljen.

*

* *

6. Kdo drug naj pomiri in razveseli tudi nas, ko nas vznemirjajo skrbi, nadloge, prepiri, nevoščljivosti in preganjanja? Kdo drug naj nas umiri, ako ne Jezus, katerega ljubimo črez vse? Jezus je prinesel mir in veselje mej apostole, Jezus bo dal tudi nam mir in veselje.

Poglejmo nekoliko po naših družinah! Koliko prepirov, preklinjevanja, jeze, sovraštva in nezadovoljnosti je v njih! Zakaj? Jezusa ni mej njimi! Pozabili so Jezusa, kateri jih je odrešil in kateri je učil: Ljubite se mej seboj, kakor sem jaz vas ljubil. Največ je temu krivo, ker so izginali iz hiše sv. rožni venec, katerega so nekdaj

po družinah tako radi molili in bili ž njim srečni in zadovoljni. Z rožnim vencem je šel iz hiše Jezus, je šel strah božji — a naselila se je v njo nepokorščina, razbrzdanost in posvetnost otrok, naselilo se je preklinjevanje starišev, naselila se je jeza, nezadovoljnost in nesreča, naselilo se je tudi uboštvo, kajti v takih družinah ni pravega veselja do dela, a kjer ni dela, je kmalu uboštvo.

Oglejmo si države! Kakšne borbe in vojske so dandanes mej državami! Kakšna velika nasprotstva mej narodi! Kaj je temu krivo? Krivo je, ker so ljudje zapustili Jezusov sveti nauk. Na svetu je sama prevzetnost, krivičnost in sovraštvo. Zastonj kliče Jezus vsem narodom: Mir vam bodi! Narodje ne slišijo tega glasu, ampak se drug drugega pobijajo, namesto da bi si drug drugemu dobro voščili in se mej seboj ljubili.

Poglejmo sedaj posameznike! Če je bogat, misli le, kako bi še bolj obogatel, kako bi si premoženje še bolj pomnožil in nima nobenega miru. Če je pa ubog, gleda z nevoščljivostjo na bogatine in se jezi. Oba sta nesrečna, ker ne pomislita, da je prava sreča le v priđnosti in v mirnem in zadovoljnem srcu.

Prav tako se godi tudi vsem, ki imajo slabo vest, zlasti ljudem, ki drugim kradejo ali druge sleparijo in goljufajo. Taki nimajo nobenega miru, ker se ne ravnaajo po naukih Kristusovih in ni Jezusa mej njimi.

Prav to velja tudi za nečistnike, prevzetneže in lenuhe in sploh za vse, ki prelamljajo božje in cerkvene zapovedi. S takimi ne prebiva mir Kristusov, s takimi ne prebiva Jezus.

Oglejmo si bolne in umirajoče osebe! Bili smo vsi že večkrat ob bolniški in smrtni postelji. Opazili smo, da so osebe, ki so pobožno živele, mirne in vdane v voljo božjo. Vdano in mirno sprejmejo sv. zakramente in pričakujejo v potrpežljivosti in ljubezni zadnje ure. Vse drugačni pa so ob smrtni uri posvetnjaki! Domači se boje celo povedati jim, da so slabi in da bi bilo prav, ko bi se spovedali. Kar je drugim v največjo tolažbo, je posvetnjakom groza in strah. Navadno odlašajo do zadnje ure. O polunoči nastane šum, vsa družina se vznemiri, vse začne tekati in vpiti; eden teče v zadnjem trenutku po duhovnika, ki morda še utegne priti in podeliti sv. olje, drug teče v lekarno itd., skratka: velik nemir, velik strah in groza, ker bliža se smrt in sodba.

Predragi! Nikar ne posnemajmo posvetnjakov, ki ne živijo po svetih naukih in niso združeni z Jezusom - Zveličarjem. Živimo sveto in pravično, da bo mir Jezusov vladal v našem srcu zlasti poslednji dan in poslednjo uro, ko se bomo ločili s tega sveta in bomo odšli na odgovor pred sodnji stol.

*

* *

*

*

* *

* *

7. Jezus nam je s svojim trpljenjem in vstajenjem pridobil *mir* in veselje. Zato je Kristus po vstajenju večkrat ponavljal apostolom besede: Mir vam bodi! Apostoli so ta mir ozna-
njevali po celem svetu. Ko bi vsi narodje spre-

jeli sv. evangelij in bi se hoteli natančno ravnati po njem, bi vsi živeli v miru in bi ne poznali nobenih vojsk.

Naloga sv. cerkve je oznanjevati in utrjevati Jezusov mir. Če beremo življenje svetnikov in svetnic božjih, vidimo, kako so sami skušali vedno v miru in v ljubezni živeti in kako so skušali ta mir doseči tudi pri drugih.

*

* *

8. Mej papeži, ki vladajo Kristusovo cerkev že dvajset stoletij, imamo tudi papeža Caharijo, ki je vladal cerkev le nekaj čez deset let in sicer od l. 741 do leta 752. Ta papež je bil sama ljubezen in dobrotar. Sovražil je vojsko in ljubil in pospeševal mir mej posamezniki in mej ljudstvi. Takrat so pridrli v Italijo Longobardi s kraljem Luitprandom. Zavzeli so in opustošili že več mest v gorenji Italiji. Papež Caharija se je brž odpravil in šel naproti kralju Luitprandu. Ko ga je kralj sprejel, je papež milo prosil, naj ne nadleguje več mirnega ljudstva z vojsko. Besede papeževe so kralja tako presunile, da je z vojsko odnehal in izpraznil tudi mesta, katera je bil zasedel.

Kasneje je kralj hotel zavzeti mesto Raveno. Papež je brž odposlal duhovne poslanca k njemu, ki naj bi ga prosili, naj mestu Raveni prizanese. Kralj pa se je razjezil in odgovoril: »Naj torej jaz vse storim, kar želi stari duhovnik Caharija in naj se zavoljo njega odpovem vsej vojni sreči?« Nato je odslovil papeževe poslanca.

Toda dobri in miroljubni papež ni odnehal prositi. Šel je sam osebno h kralju in ga tako milo in prepričljivo prosil, naj miruje z vojsko in naj privošči ljudstvu mir, da je kralj takoj privolil in ustavil vojsko.

Ko je umrl kralj Luitprand, je zavladal njegov sin Rahis, ki je z vojsko hotel zavzeti Rim. Papež Caharija mu je šel z duhovščino na-proti in ga tako prepričljivo prosil, da je kralj odnehal in prizanesel Rimu in deželi. Besede papeževe so ga tako presunile, da je sklenil odložiti kraljevske krono in iti v samostan. Tako je tudi storil. Šel je k benediktincem na Monte Cassino ter oblekel meniško haljo. Njegova žena in hči pa ste ustanovili poseben samostan, kjer ste naredili redovne obljube.

*

* *

9. To so visoki zgledi miroljubnosti. Kaj takega zamore storiti le papež, ki ima vplivno besedo na vse narode. Mi se v take velike reči ne moremo vtikati. Toda v mallem obsegu lahko tudi mi posnemamo papeža Caharijo. Kolikokrat nastanejo prepiri in vojske mej našimi sosedi! Če si prizadenemo, da te sosede pomirimo in sprijaznimo, posnemamo s tem papeža Caharijo v miroljubnosti in imamo pred Bogom in pred ljudmi velike zasluge. Kristus je rekel: Kdor ni v mallem zvest, tudi v velikem ni!

Pred vsem si moramo prizadevati, da sami živimo v miru in v prijaznosti z drugimi. To pa ni dovolj! Treba je, da tudi druge mirimo in da

skušamo povsod delati le mir in gojiti krščansko ljubezen. Nikar ne bodimo podobni ljudem, ki neprestano okrog letajo in druge hujskajo in dražijo. Delati mir in gojiti ljubezen mej ljudmi je sveto in božje delo. Ko pa ne moremo drugega storiti, molimo vsaj za prepirljivce, da bi jih Bog razsvetlil in pomiril.

Životopis pravi, da je papež Caharija bil nad vse ljubezniv, vljuden in miren človek. Ljubil je svojo duhovščino in ljudstvo. Ako je slišal, da je kdo v stiski, mu je prav gotovo priskočil na pomoč. V njegovem času so duhovniki in ljudstvo živeli v lepem miru, v ljubezni in zadovoljnosti.

V životopisu sv. škofa aleksandrijskega Janeza beremo, da je noč in dan premišljeval, komu bi kaj dobrega storil. Životopis pravi, da je on prav tako želel razdajati, kakor želi skop trgovec prejemati dobičke. Skopi trgovec premišluje po noči in po dnevu, kje bi se dal kak dobiček napraviti, sv. škof pa je po noči in po dnevu premišljeval, komu bi kaj dobrega storil, ali kako dobroto ali miloščino izkazal.

*

* *

10. Sv. Elizabeta ali sv. Izabela je nad vse ljubila mir in edinost. Njen mož, kralj portugalski Dijonizij jej je postal nezvest in se je pajdašil z drugimi — toda sv. Elizabeta je bila prav mirna in tiha, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Molila je zanj po noči in po dnevu — dokler ni

mož spoznal svojo nečednost, prosil odpusta in se poboljšal. Večkrat se je zgodilo, da so mej možem in drugimi nastali prepiri, pa sv. Izabela je vse te prepire s svojo milobo in miroljubnostjo lepo poravnavala. Nekoč je hudobni duh tako nadražil moža proti svojemu sinu, da je mej tema nastala prava vojska. Mati sv. Elizabeta je šla pogumno v bitko in je stopala po sredi mej obema vojskama, ne meneč se za strele. Ko sta oče in sin to videla sta se radi nje sprijaznila, si podala roke in se objela.

Tako je ta sv. ženska morala še večkrat hude prepire poravnavati. Ljubila je do konca svojega življenja mir in edinost, dokler ni dosegla nebeškega miru.

*
* *

11. Motili bi se pa, ko bi mislili, da je le mir potreben in ljubezen. Poleg ljubezni je prav tako potrebna vera. Sv. Janez, evangelist, zahteva prav odločno sv. vero, ko pravi: »Če pride kdo k vam in ne prinese tega nauka; nikar ga ne sprejmite v hišo in nikar ga ne pozdravite. Kdor ga pozdravi, se udeleži njegovih slabih del!« Sv. Jeronim pripoveduje o sv. Janezu, evangelistu, naslednjo dogodenco: Nekoč je hotel iti s tovariši v neko hišo, pa je izvedel, da je v hiši krivoverec Cerint. Brž je rekel svojim tovarišem: »Nikar ne hodimo v hišo, bratje, da nam občevanje s sovražnikom resnice ne bi škodovalo!«

Za zveličanje pa ni dovolj vera, tudi ne upanje, biti mora tudi ljubezen, ki se žrtvuje za

Boga in bližnjega. Ljubezen je najvišja stopnja krščanske popolnosti, ko se človek s celim srcem oklene Boga in njegovih zapovedi. Ko človek doseže to stopnjo ljubezni, je pripravljen za Boga vse pretrpeti in storiti, tudi umreti, če to zahteva čast božja.

Napačna je trditev, da je vera in upanje dovolj za zveličanje, kakor učijo luterani. Ko je bil Kristus vprašan, kaj je storiti, da dosežemo večno življenje, je odgovoril: »Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše in iz vseh svojih moči in bližnjega kakor sam sebe«. Razume pa se samo ob sebi: Kdor ima ljubezen, ima tudi vero in upanje, a kdor ima vero, nima vselej ljubezni. Vero imajo tudi hudiči v peklu, a nimajo ljubezni, ki je potrebna za zveličanje. Tudi vera je potrebna za zveličanje, kajti brez vere bi tudi ljubezen ne bila mogoča. Sama vera pa brez ljubezni bi bila prazna.

*

* *

12. Sv. vera je potrebna, a v ljubezni je popolnost. Zahteva se ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega in sicer tudi do sovražnega človeka!

Nobena sv. čednost ni poleg ljubezni do Boga tako lepa ko ljubezen do sovražnikov. Ko vidimo koga, da dobroto izkaže sovražniku, nam to vzbudi največje spoštovanje. Dobrote deliti sovražniku se nam zdi najbolj plemenito in vzvišeno delo.

Prav za to se nam zdi prilika o usmiljenem Samarijanu tako lepa, ker je bil Samarijan, ki je dobroto izkazal Judu, njegov sovražnik in nasprotnik. Tisti človek, ki je padel mej razboj-nike mej Jeruzalemom in Jerihom, je bil Jud. Judovski duhovnik je šel mimo njega, prav tako tudi judovski levit. Ko je pa prišel do njega Sa-marijan in ga je videl vsega ranjenega, se mu je v srce smilil, je vlil v njegove rane vina in olja, ga je posadil na svoje živinče in ga prenesel v gostilno. Tam ga je z vsem oskrbel, je dal gostil-ničarju dva denarja in mu še naročil: Skrbi zanj in kar boš več porabil, ti bom povrnil, ko pridem.

Da dobro razumemo to lepo priliko, mo-ramo pomisliti, da so Judje in Samarijani bili največji nasprotniki in sovražniki. Judje so ob času Kristusovem govorili tako-le: »Kdor sprej-me košček kruha od Samarijana, greši, kakor tisti, ki je svinjsko meso in kdor sprejme Sama-rijana pod svojo streho, je kriv, da bodo njegovi otroci morali iti v pregnanstvo«.

Jud, ki je padel mej razbojnike, je bil torej nasprotnik in sovražnik Samarijanu in vendar se je Samarijan tako lepo premagal, je pristopil k ranjencu, ga je prenesel v gostilno in ga z vsem oskrbel. To delo usmiljenega Samarijana je nad vse lepo in plemenito in kadarkoli vidimo kaj takega, se čudimo in strmimo nad vzviše-nostjo te sv. čednosti. V krščanskem življenju ni nič lepšega ko ljubezen do sovražnikov, nasprot-nikov in nevoščljivcev in prazne so vse krščan-ske čednosti, če nimamo te najlepše čednosti. Ne

smemo misliti, da je ljubezen do sovražnikov potrebna le za krščansko popolnost in za visoko stopnjo v nebesih. Ne! Potrebna je za zadnji kotiček v nebesih. Kdor bi se ločil s kakim smrtnim sovraštvom s tega sveta, bi se ne mogel zveličati.

*

* *

*

*

*

*

*

*

13. Ako hoče kdo vedeti, ali ima pravo in resnično ljubezen do Boga, naj se vpraša, ali ima pravo in resnično ljubezen do bližnjega, kajti prava in resnična ljubezen do bližnjega je gotovo znamenje, da imamo tudi pravo in resnično ljubezen do Boga.

Ako pa hoče kdo vedeti, ali ima pravo in resnično ljubezen do bližnjega, naj se vpraša, ali ima pravo in resnično ljubezen do svojih nasprotnikov in sovražnikov.

V tem se vsak človek lahko presodi, ker vsak človek ima svoje nasprotnike in sovražnike. Zato je že preskrbljeno. Vprašanje je le, kako se znamo obnašati nasproti njim.

*

* *

14. Navesti hočem nekaj zgledov iz življenja neke prav preproste služabnice, ki se je imenovala Armelle¹⁾ in je sveto živela in sveto umrla.

¹⁾ Glej: Legende, Alban Stolz.

dne 24. okt. 1671. V hiši, kjer je ta preprosta služabnica služila, je bil hlapec, ki je bil že od prve mladosti vdan grehu. Pobožna služabnica ga je hotela z lepim in prijaznim opominjevanjem spraviti na pravično pot. Toda divji hlapec jo je začel sovražiti in obrekovati, da je tatrica in vražarica. Pobožna služabnica pa je vse to mirno prenašala, ga še zagovarjala, zanj molila in mu delala vse mogoče usluge, pa vse to ni nič pomagalo. Na zadnje so ga morali radi neredov še iz službe zapoditi. Pridružil se je cestnim roparjem. Po par letih so ga ujeli in obsodili v smrt. Pobožna služabnica je noč in dan molila, da bi se pred smrtjo izpreobrnil in če bi le mogoče bilo, da bi ga rešila smrti na vislicah. Prosila je nekega duhovnika, naj bi se zavzel za njegovo dušno stanje. Ko je slišala, da se je popolnoma izpreobrnil in poboljšal, je bila neizrečno vesela. Umrl je v ječi prejemši z velikim kesanjem sv. zakramente. Pobožna služabnica, ki je prej toliko zaničevanja in obrekovanja trpela od tega izprijenca, je še poskrbela, da so se v cerkvi opravile sv. maše za njegovo dušo.

Prav tako se je ta sveta služabnica obnašala tudi nasproti dvema deklama, ki ste jo začeli sovražiti, obrekovati in preganjati. Ena izmed teh dveh je bila odslovljena od hiše, a sveta služabnica je z velikim premagovanjem prosila zanjo, da so jo spet sprejeli v službo, druga pa je obolela in sveta služabnica jej je stregla z veliko potrpežljivostjo po noči in po dnevu.

Ti zgledi so prav za nas, ker takih nasprotnikov in nevoščljivcev ima vsak človek vsak

dan. Človek se mora premagovati in si silo delati, da izpolni postavbo Kristusovo in da potegne nase nebeško kraljestvo.

Ta služabnica, o kateri sem vam sedaj pravil ni imela nobenih šol, pa je vendar dosegla visoko popolnost. Na kakšen način? Ko je pasla na paši v svoji otroški dobi, se je vselej odločila od drugih in v samoti na tihem premišljevala pet ran Kristusovih. To premišljevanje je bilo njena šola. V tej šoli se je naučila ponižnosti, potrpežljivosti, krotkosti, ljubezni itd. Ko je imela trdo delo ali ko je trpela hud mraz ali hudo vročino, se je iz srca veselila, ker je trpljenje darovala za duše v vicah. Večkrat se je radovoljno postavljala na solnce ali k velikemu ognju ali je žejo trpela ali se postilla, da bi s tem koristila dušam v vicah. Ko je bila stara dvajset let, je prišla v službo pobožne družine, kjer so imeli navado vsak večer brati življenje svetnikov in trpljenje Kristusovo. Pobožna služabnica si je vse zapomnila in zvesto premišljevala. Na ta način se je sama sebe izobraževala, čeprav ni znala brati in pisati in je dosegla krščansko popolnost.

Učimo se od te služabnice ljubezni tudi do nasprotnikov in nevoščljivcev, ker ta ljubezen je prava preizkušnja, ali imamo pravo ljubezen božjo ali je nimamo, ali smo pravi kristjani ali nismo, ali smo za nebesa odločeni ali nismo.

*

*

*

15. Sv. Ladislav, kralj ogrski, je imel hude nasprotnike, pa je neprestano zanje molil in jim dobrote izkazoval, da bi jih potolažil. Ko so ga sovražniki prosili odpusta, je takoj vse odpustil. Pallača, v kateri je stanoval, je bila bolj podobna samostanu. Vsak dan je bil sv. kralj pri sv. maši. Z vsemi je tako prijazno govoril, da so ga vsi častili kot očeta. Njegovo življenje je bilo zelo strogo, vsak teden je imel kak post, vina ni nikoli pil, spal je na trdem ležišču in vselej, ko je šel na vojsko, se je postil prej tri dni in je napovedal tudi za ljudstvo tri-dnevni post. Klečal je po cele ure pred Najsvetejšim.

Sv. Ladislav je imel sovražnike, ki so bili visoko postavljeni. Naši sovražniki in nevoščljivci niso visoko postavljeni in skoraj gotovo niso tako zvijačni in krivični. Če je sv. Ladislav ohranil ljubezen in dobrotljivost nasproti svojim sovražnikom, jo lahko ohranimo tudi mi. Posnemajmo ga v ljubezni do nasprotnikov, v odpuščanju in prizanašanju in v molitvi za nasprotnike. Nobena čednost ni lepša in plemenitejša ko ljubezen in dobrotljivost do sovražnikov.

*

*

*

16. Sv. Benedikt je imel prav hude in nevoščljive nasprotnike, čeprav je bil prav svet in pobožen mož. Nekdo mu je v kruh zamesil celo strupa. Ko je videl sv. Benedikt, da ga hočejo umoriti, je odšel s tovariši v drug kraj. Tisti pa, ki mu je bil v kruh zamesil strupa, je stopil na

streho, da bi gledal, kako sv. Benedikt odhaja. Zgodilo pa se je, da je ta nevoščljivec padel s strehe in se ubil. Naglo je tekel neki menih za sv. Benediktom in mu z velikim veseljem začel pripovedovati, kaj se je zgodilo z nevoščljivcem. Toda sv. Benedikt je bridko obžaloval smrt nesrečnega nevoščljivca in nasprotnika in je ostro pokaral meniha, ki se je veselil smrti tega sovražnika. Za to pregrešno veselje mu je celo pokoro naložil.

Ta lepi zgled ljubezni do nevoščljivcev in nasprotnikov nam je dal sv. Benedikt!

*

* *

17. Učimo se ljubezni do nevoščljivosti, nasprotnikov in sovražnikov! Knjiga, iz katere se moramo učiti, je božje razpelo. Kristus je molil tudi za svoje sovražnike in nam je dal zgled, kako moramo živeti in delati, da se zveličamo. Iskati moramo že na tem svetu miru z vsemi, da dosežemo kdaj večni mir.

*

* *

*

*

* *

* *

18. Ni ga človeka na svetu, ki bi si ne želel miru in ni je nobene reči na svetu bolj prijetne, bolj ljube in dragocene ko mir, zadovoljnost in veselje.

Toda mir, kakršnega je Kristus prinesel na svet, je vse drugačen ko mir, ki ga svet ponuja.

in daje. Svetu je mir v bogastvu, Kristus pa pravi, da pravega miru zastonj iščemo v bogastvu. Svet išče miru v posvetnem razveseljevanju, Kristus pa uči, da v posvetnem razveseljevanju ni pravega miru in ni prave zadovoljnosti. Kaj tedaj? Kje najdemo pravi mir in pravo srečo? Kristusov pravi mir je v srcu in se imenuje čista vest. Le tisti živi v pravem in blaženem miru, kateri nima na sebi nobenega smrtnega greha, kdor lahko reče: »O Bog, poglej na moje srce; v svesti si nisem nobenega smrtnega greha!« Tak človek, ki nima nobenega smrtnega greha, ki ima za svojega prijatelja vsemogočnega Boga — tak človek je v resnici v pravem Kristusovem miru. Nobena reč ga ne more vznemiriti, nobena reč ga ne more oplašiti. Naj pride nanj, kar hoče, naj ga zadene nesreča kakršna-koli, zaničevanje kakršno-koli, zasmehovanje, obrekovanje, opravljanje ali kar-koli, tudi sama smrt — tak človek ostane miren, ker ima Boga za svojo zaslombo in sme po pravici govoriti: Če je Bog z menoj, kdo bo proti meni? Če je Bog z menoj, koga se bom bal?

*

* *

19. Opazuj šibko, na polju rastoče drevo! Ako stoji tako šibko drevo na samem, je vsak vetrček lahko maje in pripogiblje, burja mu lahko lomi veje in prav lahko se zgodi, da je močen veter ali močna burja tudi prelomi, da umrje. Ako pa šibkemu drevescu pristaviš močen kol in je nanj trdno privežeš in prisloniš,

naj le vstane veter in burja, to mu nič ne škodi. To šibko drevesce na sredi polja smo mi, Adamovi otroci. Če smo sami, nas vsak veter in vsaka burja t. j. vsaka nezgoda in nesreča vznemiri in potare; toda če smo naslonjeni na vsemo-gočnega Boga, če se Boga oklepamo v trdni veri in hodimo po božjih poteh — nas nobena nesreča, nobena nezgoda niti sama smrt ne more vznemiriti. Človek, ki se na Boga opira, ostane trden in neomajen kot hrast. Ako je Bog z nami, koga naj se bojimo?

*

* * *

20. Ko so prišli Izraelci do gore Sinaj, je ukazal Bog Mojzesu, naj tretji dan prepelje vse ljudstvo na goro. Ko je Mojzes prepeljal tretji dan ljudstvo do sinajske gore, je črna megla pokrivala goro in ogenj je švigal iz nje. Nato je začelo bliskati od vseh strani iz megle, grom je začel udarjati za gromom in božji prestrašni glas se je zaslišal: Veruj enega samega Boga! Ne imenuj po nemarnem božjega imena! Posvečuj sobotni dan! Spoštuj očeta in mater itd. Ko je izraelsko ljudstvo slišalo gromenje in prestrašni glas božji, je strepetalo od strahu in je zbežalo. Mojzes pa, ki je bil pravičen in je zvesto služil Bogu, se ni ustrašil in ni zbežal, ampak je ostal in šel mirno na goro, stopil v oblak in se približal samemu Bogu dobro vedoč, da mu ne more nobena reč škodovati, ne grom ne blisk, ako je Bog ž njim. Iz te zgodbe spoznamo, kako plašji-

vega in nemirnega srca so grešniki, ki so podobni plašljivemu izraelskemu ljudstvu; kako trdnega, nevstrašnega in mirnega srca so pa ti, ki so pravični kakor Mojzes, ki Bogu služijo in imajo Boga za svojo zaslombo in za svojega prijatelja. Ako je Bog z nami, kdo bo proti nam?

*

* *

21. Čudovito je, kaj beremo v sv. Pismu o makabejski materi, ki je imela sedem sinov. Bila je pravična in je vzgojila sinove lepo v strahu božjem. Ko je hudobni sirskega kralja Antioha ukazal vsem Izraelcem, da morajo darovati malikom in jesti svinjsko meso, ki je bilo po Mojzevi postavi prepovedano, je pravična in dobra mati s svojimi sedmerimi otroci mirno odgovorila: Ne bomo jedli! Kralj jih da pripeljati predse in reče: Ali boste jedli svinjsko meso? Mati odgovori mirno: Ne bomo jedli! Nato ukaže kralj vse njene sinove po vrsti strahovito mučiti. Mati je morala vse to gledati. Bila je mirna, še opominjala je, naj nikakor ne odjenjajo in naj ostanejo zvesti Bogu do konca. Ko so prvega kožo slekli, je zaklical: Ne bom jedel! Ti hudobni kralj nam jemlješ sicer sedaj življenje, a kralj vseh kraljev nas bo spet obudil v življenje. Prav tako je govoril drugi, tretji, četrti, peti in šesti. Vsi so pogumno umrli. Mati pa je morala vse to gledati. Nazadnje pridejo do najmanjšega sina, ki ga je mati najbolj ljubila. Kralj si je mislil, da se bo mati vendar-le oplašila in se

vdala, a junaška mati, ki je Bogu zvesto služila, je skočila k sinčku in mu rekla: »Prosim te, ljubo moje dete, poglej nebo in zemljo in vse, kar je — vse je Bog iz nič ustvaril. Zato ne boj se tega trinoga, ampak umri za Boga, da te bom na sodnji dan spet dobila«. In otrok je na materine besede zaklical: Ne bom jedel, ampak bom pokoren postavi. In tako so tudi zadnjega še nedolžnega otroka umorili. Nazadnje so prišli še do matere. Mati je z največjem in nepopisnim veseljem umrla, ker je bila gotova, da je v božjih rokah in da je Bog ne bo nikoli zapustil.

Iz te zgodbe se učimo, da je le tisti mirnega in pogumnega srca, ki je pravičen, ki ima čisto ves in ki zaupa v Boga. Naj se učijo krščanske matere vzgajati otroke za Boga in ne za ta svet. Kdor v Boga zaupa, kdor ima čisto vest, kdor ima v srcu Kristusov mir, bo govoril z besedami sv. Pisma: Ako je Bog z nami, kdo bo proti nam?

*

* *

22. Današnji svet je pozabil na Boga, je pozabil na Kristusa ter išče miru v bogastvu, v dobičkih, v veselicah itd. Toda niti bogastvo niti veselice itd. ne morejo umiriti in utolažiti našega srca. Vse posvetno bo prešlo in naše srce ne bo mirno, ne bo veselo in potolaženo, ampak žalostno in nemirno. Ljudje, ki živijo v grehih, ki se vlačijo po veselicah, niso nikoli mirni, nikoli zadovoljni, nikoli prav veseli. Zato vidimo toliko razdrtih in nesrečnih družin. Prava sreča in prava zadovoljnost je le v Kristusu, v Bogu in

vse drugo je ničemurnost. Le Kristusov mir, ki obstoji v čisti vesti in pravičnosti, more potolažiti in osrečiti naše srce. Kristus je rekel: »Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim, ne kakršnega vam svet daje, vam jaz dam«. Kdor išče posvetnega miru, se bo varal in bo nazadnje spoznal, da ga je zastonj iskal.

*

*

*

23. Lepa pravljica pravi, da je živel kralj, ki je bil nekoč posebno dobre volje. Mislil si je, da se mu bo vedno tako lepo godilo. Zato si je dal napraviti zvonček in je rekel: Kadar bom popolnoma zadovoljen in vesel, da me nobena stvar ne bo vznemirjala, bom na ta zvonec pozvonil, da bo vse mesto vedelo, da sem zadovoljen in srečen.

Nekega dne je bil prav židane volje in reče: Sedaj sem zadovoljen in vesel, sedaj bom pozvonil, da bo vse mesto vedelo, da sem popolnoma srečen. Toda ko prime za vrv, da bi pozvonil, se odpro vrata in noter stopi njegov sluga, ves upehan in reče: »Veličastvo, veličastvo! Velika nesreča se je zgodila: Vaše ladje na morju so se potopile«. Kralj izpusti vrv in ne pozvoni.

Ko je pa kralj to nesrečo pozabil in bil spet židane volje, reče: Sedaj sem vesel in zadovoljen, sedaj bom pozvonil! A glej, ko prime za vrv, vstopi spet sluga, ves upehan in reče: »Veličastvo! Velika nesreča, velika nesreča! Ogenj se je vnel v mestu. Sedaj gori in škoda bo strašna!« Kralj se prestraši in izpusti zvonec.

Ko se je pa tudi ta nesreča pozabila in je bil kralj spet židane volje, reče: »Sedaj pa sem res vesel in zadovoljen, sedaj hočem pozvoniti«. Toda zastonj! Ko je hotel pozvoniti, mu sluga spet naznani strašno nesrečo: »Veličastvo! Strašna novica! Ljudje so se spuntali zoper Vaše Veličastvo!« Kralj izpusti spet zvonec!

Tako se je kralju ponavljalo celo življenje do smrti. Ko je ležal na smrtni postelji, je pre-mišljeval, kako nestalna je sreča tega sveta in da je zastonj iščemo v posvetnih rečeh. In ko je to spoznal, je bil vesel, je prijel pogumno za vrv in je pozvonil. V tem trenutku pa je izdihnil svojo dušo in umrl. Mir, ki ga je zastonj iskal na zemlji v umrljivih rečeh, je našel morda nad zvezdami.

Zastonj torej iščemo miru in zadovoljnosti v posvetnem bogastvu in v posvetnih veselicah. Pravi mir in prava sreča je le v Bogu in v Kristusu, pravi mir in prava sreča je mirna in čista vest.

*

* *

24. Najlepši zgled nebeškega miru in vdanosti božje je naš Gospod Jezus Kr. Prišli so nanj z orožjem kakor na razbojnika in so ga vlačili po cestah, a Kristus je molčal. Tepli so ga in pljuvali vanj, a Kristus je molčal. Peljali so ga h kralju Herodu, ki ga je zasmehoval, a Kristus je molčal. Pilat je Kristusa sodil in obsodil, a Kristus je večinoma molčal. Bičali so

ga, zabodli mu v glavo trnjevo krono in mu naložili težki križ, a Kristus je mirno prenašal. Križali so ga in prebodli mu stran, a Kristus je potrpežljivo trpel in celo molil za tiste ki so ga križali. Ta je torej najvišji zgled miru in prave vdanosti v voljo božjo. Vanj se ozirajmo v vseh neprilikah in okoliščinah pozemeljskega življenja.

25. Skrbimo za čisto vest zvesto izpolnjujoč zapovedi božje. Tako bomo našli mir svojemu srcu in bomo ohranili zadovoljnost v srečah in nesrečah pozemeljskega življenja. Ako je Bog z nami, kdo bo proti nam, ako je Bog z nami, koga se bomo bali.

26. Trojen mir je prinesel Jezus Kristus ljudem iz nebes: mir z Bogom, mir z bližnjim in mir s samimi seboj. Ta trojni božji mir morajo katoliški duhovniki oznanjevati vsem ljudem.

27. Po Jezusu Kristusu je prvič zavladal na svetu *mir z Bogom!*

Znano je, kako žalostne razmere so bile pred Jezusom Kristusom. Ljudje so telebali iz greha v greh. Toliko je bilo greha na svetu, da je bilo Bogu žal, da je človeka ustvaril. Poslal je ob Noetovem času splošen potop, da so se vsi ljudje potopili razen Noetove družine. Ali tudi po potopu niso ljudje prenehali biti hudobni! Vsi so se pohujšali! Bili so tako prevzetni, da so hoteli biti kakor Bog! Zidali so velikanski stolp v Babilonu in so hoteli priti do nebes. Ob tisti priložnosti jim je Bog zmešal jezike, da niso drug drugega razumeli. Od takrat se je hudobija med ljudmi vedno bolj širila. Največ hudobij je bilo ob času rojstva našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Mera greha proti Bogu se je bila napolnila. Ljudje so bili takrat kakor neumna živina. Skoraj, da niso več poznali neskončno dobrotljivega in usmiljenega Boga. Ako izvzamemo izraelsko ljudstvo, molili so vsi drugi narodje neumna teleta za svoje bogove. O pravem Bogu se jim skoraj ni niti sanjalo!

Lehko si mislimo, kako jih je slaba vest pekla in grizla! Miru niso imeli nobenega, ker so bili sovražniki božji.

Ker je pa mir z Bogom prva podlaga prave sreče in zadovoljnosti, mislimo si lahko tudi, da niso imeli ljudje nobenega pravega veselja in nobene prave zadovoljnosti. Četudi so pagani imeli svoje veselice, vendar jim je črv božjega maščevanja neprestano razjedal srca! »Kaj bo po smrti?« — ta misel jim je grenila življenje. Kje si tolažimo mi svoje srce, kadar po nesreči smrtno grešimo proti Bogu, ako ne v cerkvi pred

altarjem in pri sv. zakramentih? Toda vsega tega niso imeli stari pagani pred Kristusom!

Še-le Kristus je prinesel na svet pravi mir z Bogom. Z Jezusom Kr. se je začelo novo, veselo in zadovoljno življenje že na tem svetu, ki se bo nadaljevalo na onem svetu, kjer bomo živeli v miru z Bogom na večne čase. Jezus Kr. je postavil sv. zakramente, pri katerih se nam odpuščajo grehi in dobivamo milost božjo. Kristus nam je torej prinesel pravi mir z Bogom!

Zato je Kristus pozdravljal apostole z lepim pozdravom: Mir z Vami, mir Vam bodi!.

Ta presladki mir in to presladko prijateljstvo z Bogom vlivajo namestniki Kristusovi, kat. duhovniki, v naša srca. Komaj smo se rodili, ko se nismo še zavedali, že smo prejeli pri sv. krstu ta blaženi mir v srce. Ta blaženi mir skušajo duhovniki v nas utrditi z besedo božjo, da nas učijo moliti, častiti in ljubiti neskončno dobrotljivega Boga in Jezusa Kristusa. Ko smo pa odrastli in smo morda po nesreči grešili ter se Bogu uprli z grehom, pokleknihi smo ponižno k spovednici pred Kristusovega namestnika in slišali iz njegovih ust besede: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Iz Njegovih rok smo prejeli Jezusa Kristusa pri sv. obhajilu. In ko bomo na smrtni postelji in ko se bodo naši grehi dvigali pred našimi očmi kakor gore, klicali bomo na pomoč duhovnika, da se spravimo spet z Bogom.

*

*

*

28. Jezus Kristus pa nam je drugič prinesel iz nebes tudi *mir z bližnjim*.

V starih časih pred Kristusom so bili ljudje med seboj vedno v vojski! Bojevati se, druge narode premagovati — to je bila največja čast. Stari niso drugega delali, kakor druge ljudi z vojskami nadlegovali. S svojimi vojaki so hodili od kraja do kraja, povsod plenili in prelivali kri!

Ko je pa prišel Jezus Kristus na svet, je vse drugače učil. Kristus je rekel, da je za zapovedjo: Ljubi svojega Boga, druga zapoved: Ljubi svojega bližnjega, največja zapoved. Jezus Kristus je zapovedal, da moramo ljubiti celo svoje sovražnike: Ljubite njih, ki Vas preganjajo in dobro delajte njim, ki Vam slabo delajo. To je zapoved Jezusa Kristusa do bližnjega. In kakor je Kristus učil, je tudi delal. Ljubil je prijatelje in sovražnike, jim dobro hotel in za nje molil.

Kakor Jezus Kristus delali so tudi Njegovi apostoli in učenci in tako morajo delati še današnji njegovi namestniki, katoliški duhovniki. Kat. duhovniki oznanjajo mir vsem narodom in ga tudi delijo. Blagor ljudstvu, ki besedo božjo posluša in po njej živi! Tako ljudstvo uživa božji mir!

Štiristo let po rojstvu našega Gospoda Jezusa Kristusa so se bili ljudje začeli spet strašno mešati in preganjati. Bilo je preseljevanje narodov. Ljudje so hodili v velikih trumah po naših krajih, so požigali in morili, kar so našli! In kdaj so se umirili? Umirili so se, kadar so duhovniki začeli med njimi oznanjevati sv. evan-

gelij. Ko so sprejeli sv. vero — zavladal je takoj mir!

In še ni sto let od tega, kar so se bili začeli ljudje spet mešati in med seboj ribati in preganjati. Začele so bile strašne vojske po celi Evropi, zlasti po francoskih deželah. Kaj je bilo temu krivo? Zapustili so sv. vero in sv. evan-gelij! Nevera se je bila razširila med njimi! Ne-vera pa je rodila prepir, sovraštvo in vojsko!

Tudi dandanes je med ljudmi veliko prepirov, sovraštva in preganjanja! Zakaj? Zato, ker je tudi dandanes pomanjkanje sv. vere. Svetov-na vojska je bila sad nevere. Ljudje so zapustili nauk Kristusov, so se le sovražili in si drug dru-gemu škodovali, dokler se ni sprožila splošna vojska.

Tudi v družinsko življenje je Kristus prine-sel mir in zadovoljnost, njegovi namestniki, kat. duhovniki, pa nadaljujejo to delo! V starih časih so imeli skoraj v vsaki hiši sužnje. Kristusova cerkev je odpravila suženjstvo. V starih časih so stariši morili otroke, ki niso bili za vojsko. Kri-stus in njegovi namestniki so to ustavili ter pri-poročali ljubezen do vseh otrok, zdravih in bol-nih! Tako je začelo spet mirno in zadovoljno družinsko življenje. Koliko razdrtih družin, v katerih so se prepirali in preklinjali in tudi že razcepili, je katoliški duhovnik z besedo božjo spet potolažil in združil!

In kakor je Kristus živel z vsemi v miru, kakor je Kristus ljubil prijatelje in sovražnike, bogate in uboge, jim dobro hotel in zanje molil

— tako morajo tudi njegovi namestniki, katoliški duhovniki! Po božji in cerkveni postavi ne smejo duhovniki ljudstva nikdar zapustiti. Po božji in cerkveni postavi so duhovniki postavljeni, da ljudi tolažijo v vseh nezgodah in nesrečah in vseh boleznih. Ko nastane kužna bolezen, se vsi drugi poberejo v druge kraje na razvedrilo, duhovnik pa mora ostati pri ljudstvu ter deliti svete zakramente in je tolažiti. Kristus nam je tedaj prinesel na zemljo mir z bližnjim in ta sveti mir nam je oznanjeval z besedo in z dejanjem! Tako morajo tudi Njegovi namestniki oznanjevati mir z bližnjim in sicer z besedo in z dejanjem!

*

*

*

29. Po Jezusu Kristusu pa smo dobili na svet tudi mir s samimi seboj. Koliko milijonov ljudi je živelo pred Kristusom brez upa in brez tolažbe! S čim so se tolažili sužnji, katerih je bilo na milijone, s čim so se tolažili siromaki?

Ko je prišel Jezus Kristus so oživel vsi ti milijoni obupanega ljudstva v novo, veselo in zadovoljno življenje! Krščanska vera je proglasila vse ljudi pred Bogom enake in izginilo je suženjstvo. Ubogi niso več obupavali, ker so se tolažili z naukom Kristusovim, s prostostjo, katero je on prinesel na svet in z večnim življenjem. Vse je oživel po Jezusu Kristusu. Zavladal je mir in zadovoljnost.

To srečo in zadovoljnost so razširili apostoli po vsem svetu in jo razširjajo še dandanes Kristusovi namestniki, kat. duhovniki!

*

* *

30. To je trojni mir, ki nam ga je prinesel Jezus Kr. iz nebes in ki ga vliva katoliški duhovnik v srca: Mir z Bogom, mir z bližnjim in mir s samimi seboj!

Ta trojni mir je Kristus pri zadnji večerji poudarjal apostolom. Rekel je: »Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakršnega svet daje, Vam jaz dam! Vaše srce naj bo mirno in naj se nič ne boji. . . To je moja zapoved, da se med seboj ljubite, kakor sem jaz Vas ljubil! V tem bodo ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako se boste med seboj ljubili«.

Tako je Kristus govoril pri zadnji večerji pred trpljenjem! Po vstajenju je spet priporočal mir, ker vselej, ko se je prikazal, je pozdravil apostole in učence z besedami: Mir Vam bodi, mir z Vami!

Naj bi tisti mir, ki se je razlil po vašem srcu, ko ste sprejeli za Veliko noč svete zakramente, ostal vedno z vami! Bodite mirni z Bogom t. j. ne žalite ga več z nobenim grehom. Bodite mirni z bližnjim, ne prepirajte se z nobenim in ne preklinjajte! Bodite mirni in zadovoljni tudi sami s seboj. Kadar Vas žalost in obup prijema, približajte se svetim zakramentom in iščite vselej tolažbe pri Jezusu in pri sv. Cerkvi. Bela ne-

delja nam kliče: Bodite stanovitni v Kristusovem miru, ki je zavladal v vaših srcih za Veliko noč!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

31. Ime Bela nedelja ima lep zgodovinski pomen. Že od prvih časov sv. krščanske vere je bilo v navadi, da so te, ki so sprejeli zakrament sv. krsta, oblekli v lepo belo obleko. Človek, kateri se je dal krstiti, je nosil to obleko navadno osem dni. In ker so navadno krščevali na *Veliko soboto* t. j. včeraj osem dni, nosili so po starem krščenci lepo belo obleko do današnjega dne. Današnji dan so zadnjič prišli ž njo v cerkev, današnji dan je bila cerkev vsa bela. Z današnjim dnem pa so lepo belo obleko slekli in se oblekli v navadno obleko.

Ta lepa bela obleka, katero so krščenci nosili do današnjega dne in katero so današnji dan slekli, je pomenila, da je krščenec dobil pri sv. krstu lepo belo obleko na duši, katero imenujemo milost božjo.

O tej lepi obleki, v katero se obleče duša pri sv. krstu, hočem tu podati nekaj kratkih nauk.

*

*

*

32. Kaj je milost božja? Po starem so govorili: Gnada božja. V katekizmu je zapisano,

da je milost nadnaraven dar, ki nam ga Bog podari na duši z avoljo zaslug Jezusa Kristusa, da se moremo zveličati.

Milost božja je torej *dar* za dušo. Ako kupi kdo tebi lepo novo obleko, porečeš: To je dar za telo! Milost božja pa ni dar za telo ampak za dušo!

Milost božja je nadnaraven dar božji, ker presega po vrednosti vso naravo in bi je s svojimi naravnimi močmi ne mogli nikdar zaslužiti. Zgled nas bo najlepše podučil. Misli si, da bi ti kdo dal tisoč denarjev. Rekel bi: To je lep dar, pa vendar ni še tak, da bi ga ne mogli zaslužiti z naravnimi človeškimi močmi. To je še vedno naraven dar. Misli si dalje, da ti kdo da milijon denarjev. Porečeš: To je večji dar, pa vendar ni še tako velik, da bi ga kdo ne mogel zaslužiti s človeškimi močmi. Misli si, da bi ti kdo dal več milijonov denarjev. Rekel bi: lahko še vedno: Dar je sicer silno velik, pa ni tako velik, da bi se ne dal polagoma s človeškimi močmi pridobiti. Ta dar bi bil vedno še naraven dar.

Po tem kratkem pojasnilu si lahko mislimo, kako velike vrednosti je milost božja, katera je nadnaraven dar božji, katerega ne moremo s človeškimi močmi pridobiti. Milost božja je take vrednosti, da presega človeško naravo! Iz tega pa smemo tudi sklepati, kako visoka je duša, katera ima milost božja, kako velika je njena čast, ko je ozaljšana z milostjo božjo.

Da dobro spoznate, kakšna velika čast je za človeka, ko mu Bog podeli milost, predstavite

si pred oči ubogega, raztrganega berača. Vsi ga zaničujejo, vsi ga grdo gledajo! Da bi se pa naš vladar zmisлил na tega ubogega berača in bi ukazal svojim služabnikom: Pokličite mi siromaka in pripeljite ga predme! Služabniki bi tekli in bi pripeljali berača, ki bi se od strahu tresel. Vladar pa bi mu rekel: Nikar se ne boj, ubogi berač! Danes se hočem s teboj pogovarjati. Usedi se tja na moj sedež, opoludne boš z menoj jedel pri moji mizi!

Ali bi ne bila to velika čast za berača? Veselje beračevo bi bilo nepopisljivo! Toda še večja je čast naše duše, kadar ji Bog podeli svojo milost. Njeno veselje je še večje! Milost božja presega vso človeško naravo in noben človek si je ne more sè svojimi močmi pridobiti.

*

* *

33. Če je pa to res, da si nobeden človek ne more z lastnimi močmi pridobiti milosti božje, vprašamo, kako se bomo zveličali? Šesta božja resnica nas namreč uči, da se noben človek brez milosti božje ne more zveličati in da ne more brez milosti božje ničesar za večno življenje zaslužnega storiti! Na eni strani vemo, da je milost božja nadnaraven dar, katerega bi si nikdar ne mogli pridobiti in zaslužiti s *človeškimi močmi*, na drugi strani pa vemo, da je milost božja za nas tako potrebna, da bi se brez nje nikdar ne mogli zveličati. Kako se bomo tedaj zveličali? Odgovor je ta-le: Res je sicer, da je milost božja

nádnaraven dar, katerega si sè svojimi močmi ne bi mogli nikdar pridobiti in nikdar zaslužiti, pa res je tudi, da nam Bog deli milost v obilnosti, da se lahko zveličamo, ako le hočemo. Več milosti nam Bog podeli, nego je zvezdic na nebu, več milosti nam Bog podeli nego je peska v morju in kapljic v vodi. Število milosti, katere nam Bog ponuja po Jezusu Kristusu in po njegovih zaslugah je neskončno, da se lahko zveličamo, ako le hočemo.

Po zaslugah Gospoda Jezusa Kr. je milost božja vedno pripravljena, da nam ni treba drugega nego prijeti za njo. Izraelci so govorili v babilonski sužnosti: »Kdo nas bo rešil? Kdo nas bo rešil? Umrli bomo v svojih grehah!« Bog pa je ukazal preroku Ezeielu, naj jim reče: »Zakaj boste umrli? Obrnite se k Bogu in Bog se bo obrnil k Vam«. Milost božja je torej za vse pripravljena.

*

* *

34. Sv. Cerkev uči in sv. Pismo potrjuje, da nam Bog deli dvojno vrsto milosti, namreč dejansko milost božjo in posvečujočo milost. Ta nauk, ki je tako silno potreben, zelo radi pozabljam. In vendar je potrebno da človek tudi to zna in razume, kakor hitro je pri pameti, ker šesta temeljna resnica, ki jo mora človek znati, kakor hitro je pri pameti, se glasi: Da je milost božja za zveličanje potrebna in da človek brez milosti božje ničesar za večno življenje zaslužnega storiti ne more! Kdor je tedaj pri pameti mo-

ra znati ta nauk natanko. Pokojni knez in nadškof Alojzij Zorn je povsod, kjer je bila birma, izpraševal majhne otroke, kaj je milost, kaj je dejanska milost božja, kaj je posvečujoča milost božja? To so sicer težka vprašanja, pa treba jih je znati, ko smo pri pameti!

Kaj je tedaj dejanska milost božja? Dejanska milost božja je milost, katero nam Bog deli, da lahko opravljamo *dobra nadnaravna dejanja*, ki so naši duši v zveličanje. Brez dejanske milosti božje ne moremo nobenega nadnaravnega dela storiti, ki bi nam bilo v zveličanje. Brez dejanske milosti božje ne moremo ne moliti, kakor se tiče, ne sv. zakramentov prejemati in sploh ne nobenega nadnaravnega dela opraviti. Dejanska milost božja je za vsako dobro delo nujno potrebna, ker drugače nima naše delo pred Bogom nobene veljave!

Kaj pa dela v naši duši dejanska milost božja? Dejanska milost božja razsvetljuje našo pamet, da spoznamo, kaj je prav in Bogu vseč, nagiblje našo voljo in nam daje moč, da postane naše delo nadnaravno in pred Bogom veljavno.

Dejanska milost božja je vsem potrebna, tudi pravičnim, ki so v posvečujoči milosti božji, kajti res je sicer, da prejme človek s posvečujočo milostjo božjo tudi nadnaravne zmožnosti, toda te zmožnosti ostanejo mrtve, ako jih ne zagiblje dejanska milost božja, kakor ostane na pr. oko v temi in ne vidi nič, ako ga ne zadene žarek svetlobe. Nič bi nam ne koristila zmožnost oči, ako bi ostali v temi. Tako je tudi z nadnaravnimi zmožnostmi, ki jih dobimo s posvečujočo milostjo božjo.

Zmožnosti, ki se nam podelijo s posvečujočo milostjo božjo, bi ostale mrtve, ko bi jih ne obijal žarek dejanske milosti božje.

Kaj da dela dejanska milost božja v naši duši, spoznali bomo najbolje iz zgleda! Mislite si človeka, kateri ni bil več let pri spoved! Vsak dan sliši v svoji vesti glas: Kaj delaš? Kaj bo s teboj, ako umrješ v grešnem stanju? Toda ta človek se ne meni za ta glas! Tolaži se: Saj morda ni pekla! Če bi pa tudi vse res bilo, saj bom delal pokoro na stare dni! Minejo leta in leta, a mož se ne izpreobrne! Vsak dan ga opominja vest in mu pravi: Pojdi k spovedi, pojdi k spovedi! Kaj bo, če prideš tak v roke živemu Bogu! Vsi ti opomini, dasi mu jih sam Bog pošilja, nič ne pomagajo, niso tako močni, da bi mu srce pretresli, *da bi se spokoril*. Trdovratnež ostane gluh nasproti milosti božji, ki ga opominja k dobremu dejanju t. j. k sv. spovedi. Ali pride čas, ko mu Bog pošlje bolj močno milost. Nekega večera se uleže k počitku. Premišljevati začne svoje življenje. Že mnogo let ni bil pri spovedi. Njegovi grehi so ogromni in brezštevilni! Grozna misel se ga poloti: Kaj bi bilo z menoj, če bi nocoj Bog terjal od mene račun. O gorje meni! Strah mu spreleta mozeg in kosti! Dvigne se po koncu. Strah ga pretresa. O gorje meni, gorje meni! Poskuša se pomiriti in nekoliko zaspati. Pa celo noč nima miru. Ko se zdani, gre v cerkev, poišče spovednika in sprejme sv. zakramente.

V tem zgledu vidimo dejansko milost božjo. Dejanska milost božja ga je celo življenje razsvtljevala in ga nagibala k dobremu delu t. j. k

sv. spovedi pa še le po *več letih se je trdovratni grešnik omečil* in je storil svojo dolžnost. Brez te dejanske milosti, bi se ne bil mogel vekomaj dobro spovedati!

*

*

*

35. Druga vrsta milosti božje se imenuje posvečujoča *milost božja*! Kaj je posvečujoča milost božja, pove že beseda sama! Posvečujoča milost božja je *milost*, katera nas posvečuje t. j. nas dela svete. Posvečujočo milost božjo dobivamo pri sv. zakramentih. Kdor sprejme po vrednem sv. zakrament, bodisi katerikoli, dobi posvečujočo milost božjo. Njegova duša postane sveta in tako lepa, da ima nad njo sam Bog veselje. Kristus primerja posvečujočo milost božjo lepi *svatovski obleki*. V tej lepi svatovski obleki pojdemo v nebeško kraljestvo na nebeško ženitnino. Nihče ne pojde v nebeško veselje, ako ne bo imel te svatovske obleke, posvečujoče milosti božje. Povedal nam je to sam Jezus Kristus v priliki o ženitnini nekega kralja. Vsi, kateri so prišli na ženitnino, so morali obleči svatovsko obleko, preden so šli v ženitovanjsko sobo. En sam človek je bil pozabil obleči svatovsko obleko. Ko se je obedovanje začelo, je prišel kralj v sobo in je začel pregledovati svate. Ko je pa zagledal človeka, ki je bil oblečen v navadno obleko, mu reče jezno: »Kako si pa ti sem prišel?« In reče hlapcem: Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v venanjo temo. Tam bo jok in škripanje s zobmi.

Iz te prilike je jasno razvidno, da ne bomo mogli dobiti mesta v nebeškem kraljestvu, ako ne

pridemo v lepi svatovski obleki, namreč v posvečujoči milosti božji.

Iz tega pa tudi lahko razumete, zakaj je v katoliški cerkvi navada, da ljudi, ki umrjejo v nedolžnosti, preoblečejo v lepa bela oblačila. Kaj pomenijo ta lepa bela oblačila? Pomenijo, da so umrli v lepi obleki na duši, da so umrli v posvečujoči *milosti božji*, ki so jo dobili pri sv. krstu. S to lepo obleko so šli naravnost v nebesa in stariši, kateri za njimi jočejo, bi se lahko veselili, ker njih otroci so v nebesih bolje preskrbljeni, kakor bi bili na zemlji!

Ta prelepa obleka na naši duši, s katero se obleče človek pri sv. zakramentih, je tisti zaklad, o katerem govori Jezus v svetem evangeliju.

*

* *

36. Varujte to lepo obleko na duši, katero ste oblekli letos za Veliko noč, ko ste po vrednem sprejeli sv. zakramente! Vidimo, kako se ljudje na telesu lišpajo, kako si kupujejo dragocena oblačila, kako po cestah obleko varujejo, da bi se ne oblatila in umazala! Veliko skrb polagajo ljudje v telesna oblačila! Veliko denarja zapravijo v telesno obleko, ki prej ali kasneje razpade. Zato pa kličem ob koncu velikonočnih praznikov: Varujte si veliko več dragoceno obleko, katero ste prejeli pri svetih zakramentih. Z malimi grehi jo umažete, z velikimi pa jo zgubite! Če ste res vstali s Kristusom, če ste se v Kristusu res prenovili in prerodili — čuvajte si ta zaklad!

Vse naj bo sedaj novo, kakor nas cerkev opominja s svojimi obredi in šegami.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

37. Ko končujemo danes velikonočne praznike, pogledjmo, kako se je v cerkvi in po krščanskih družinah vse prenovilo in premenilo.

Za Veliko noč se prenovi voda, s katero krščujemo. Stara voda se odlije, krstni kamen se čisto opere in na Veliko soboto zjutraj se krstna voda vnovič blagoslovi. Od Velike sobote naprej krščujemo z novo vodo.

Tudi sv. olje, katero rabimo pri sv. krstu, pri sv. birmi in za bolnike, se za Veliko noč premeni in prenovi. Prevzvišeni nadškof posveti Veliki četrtek novo olje: olje za krst, za sv. birmo in za bolnike. Staro olje smo odložili in zdaj rabimo pri sv. krstu, pri birmi in pri zakramentu sv. poslednjega olja novo olje. S starim oljem ni dovoljeno več deliti sv. zakramentov. Vsi duhovniki iz cele dežele so morali poslati po novo olje in tako se zdaj po vsej škofiji rabi novo olje. In kakor pri nas, se godi po celem svetu. Po celem svetu se rabi novo Veliki četrtek posvečeno olje!

Vse je novo za Veliko noč! Veliko soboto zjutraj so tudi ogenj blagoslovili. Ta ogenj je

izkresan iz kremenca. Od tega ognja so vzeli ogel in s tem oglom so potem prižgali večno luč, ki gori pred najsvetejšim zakramentom in vse sveče po cerkvi. Nov ogenj, novo luč imamo tedaj od Velike noči. In verniki so prišli ali pa so poslali po ogenj, da so si s tem ognjem zanetili na svojem ognjišču ogenj. Navada je, da se ta ogenj potem celo leto hrani, da imajo celo leto po hišah blagoslovljeni ogenj.

Za Veliko noč se umijejo in očistijo vse cerkvene posode in vse cerkveno orodje. Posnažijo se kelihi, patene, monštrance in ciboriji, opere se vse cerkveno perilo. Kakor v cerkvi, se godi tudi po krščanskih hišah. Za Veliko noč se vse počisti, oriblje in posnaži. Tudi hiše si nekatere pobelijo za Veliko noč. Ljudje kažejo na svojih hišah in na svojem pohištvu, da so prazniki veliki in pomenljivi.

Vse je novo za Veliko noč! Tri dni molčijo zvonovi, od četrтка do sobote, v znamenje velike žalosti, ker so Judje Jezusa križali in umorili. Nanovič se oglasijo v soboto v znamenje, da je Kristus od smrti vstal. Zvonjenje se nam zdi vse bolj veselo, novo in bolj slovesno, ker ga nismo že tri dni slišali. Služba božja v cerkvi je slovesna in pri vsaki besedi dostavlja sv. cerkev besedo: *aleluja!* Molitve, katere molimo duhovniki za velikonočne praznike, so vse bolj vesele in se končujejo večinoma z besedo: *Aleluja!*

Vse je torej novo za Veliko noč! Za Veliko noč prihajajo otroci, ki so na tujem, radi domov v očetovo hišo, če tudi bi bila siromašna in jedo radi kruh, četudi je slab, pri svojem ognjišču

pod domačo očetovo streho. Sv. cerkev prosi za Veliko noč v svojih molitvah, naj bi Bog poslal med vse ljudi ljubezen, da bi bili vsi ljudje edini, da bi se vsi razpori in prepiri po družinah pomirili in polegli, da bi drug drugega lepo po krščansko prenašali in si drug drugemu po krščansko odpuščali.

Za Veliko noč so jeli Izraelci opresen kruh in velikonočno jagnje. V ta spomin jemo tudi mi kristjani, za velikonočne praznike drugačen kruh, si pripravljamo tudi vsakovrstnega mesa in piruhe.

*

* *

38. Kaj vse to pomenja? Kaj pomenja, da se v sveti cerkvi za Veliko noč mora vse prenoviti? Kaj pomenja nova krstna voda, novo sv. olje, kaj pomenijo nove, drugačne molitve, čiste in lepe obleke pri službi božji, slovesno zvonjenje in vse svetle, čiste cerkvene posode in cerkveno orodje?

Sv. cerkev daje s tem na znanje, da mora biti tudi v naši duši vse novo. Za Veliko noč mora biti tudi naša duša preoblečena v lepo obleko posvečujoče milosti božje. Postrgati moramo v svoji duši stari kvas! Kdor ne postrže pri sv. spovedi starega kvasu in ne sprejme o velikonočnem času sv. obhajila, napravi velik greh, ker ne zadosti četrti cerkveni zapovedi, katera razločno pravi: Spovej se postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in prejmi o velikonočnem času sv. Rešnje telo.

Vsako Veliko noč se moramo na duši prenoviti in preroditi. Sv. cerkev pa prosi v današnjih molitvah t. j. na velikonočno osmino, naj bi Bog podelil vsem kristjanom milost, da bi bili v dobrem, katero so začeli, stanovitni. Kako žalostno je vsako leto, da pri sv. spovedi vse sicer obljubimo in potem ničesar ne storimo in se ne poboljšamo. Preklinjevanje se sliši kakor prej, zaničevanje in smešenje svetih reči, se čuje kakor prej, nečisti grehi, laži in krive pri-sege in vse druge hudobije se nadaljujejo.

Ako smo pri velikonočni spovedi res imeli trden sklep, ako smo v resnici obžalovali svoje pregrehe — moramo to zdaj v življenju pokazati. Vedeti moramo, da je naše življenje vojska in da se moramo hrabro in pogumno bojevati, ako hočemo zmagati vse skušnjave hudobnega sveta.

Sv. cerkev želi tudi, naj se za Veliko noč vsakdo skaže, da je resnično storil svojo dolžnost. Rdeči listki pomenjajo, da smo se prerodili, da imamo v srcu gorečo ljubezen do neskončno dobrega Boga in neskončno dobrega Zveličarja, ki nas je ljubil do smrti — do smrti na križu. Ko bi se mej letom morda nagloma ločili s tega sveta, bi bil tisti rdeči listek duhovniku in vsej žlahti dokaz, da smo se ločili v ljubezni in milosti božji!

Sv. Pavel pravi v današnjem berilu, da je naša zmaga vera v Jezusa Kristusa. Zakaj se ne poboljšamo? Ker nimamo žive vere v Jezusa Kristusa! Naša vera je mrtva! O ko bi premislili, da je Kristus v resnici naš Zveličar in naš.

Bog, da je resnično od smrti vstal — bi se se gotovo tako z lepa ne vrnili v staro grešno življenje. Naša zmaga je *živa vera v Jezusa Kristusa*. Po vstajenju Jezusa Kristusa so bili apostoli vsi iz sebe, vsi drugačni in niso več grešili. Kako bi bili tudi mogli, več grešiti, ko so videli Jezusa vsega izpremenjenega, ko je k njim prišel skozi zaprta vrata, ko so mu tipali prebodene roke, noge in prebodeno stran.

Za Veliko noč mora biti torej v Jezusu Kr. vse novo. Novi moramo biti tudi mi v ljubezni, v ponižnosti, v potrpežljivosti, v prenašanju slabosti drugih. Če je kak prepir v družini, naj se sedaj lepo poravna; če je kak prepir mej sosedi, naj si podajo roke, da bo vse novo in lepo življenje po naših hišah.

Svoje oči imejmo vedno obrnene v nebesa, kjer je Jezus. Ne iščimo več, kar je na zemlji, ker je vse minljivo, ne iščimo več posvetnega veselja, pozemeljske sreče, posvetne časti, ampak iščimo, kar je popolno in stalno v nebesih, kjer sedi na desnici Boga Očeta Jezus Kr. — Sin božji, kakor nas uči sv. vera.

*

* *

*

*

*

*

*

*

39. Temeljna resnica krščanske vere je, *) da je Kristus pravi Bog, druga božja oseba. To sveto resnico izražamo v drugem členu apostol-

*) Glej vprašanja v Velikem katekizmu od št. 108 do 123 in od 162 do 164.

ske vere: In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega. To resnico izraža že tudi beseda Jezus, ki pomeni: Bog Zveličar. Kristus je imel popolno človeško naravo in popolno božjo naravo, torej dve naravi, ki ste bili združeni v eni božji osebi t. j. v drugi božji osebi. Pogrešeno bi bilo, ako bi trdili, da ste bili v Kristusu dve osebi: Božja in človeška. V njem ste bili sicer dve naravi, a ena sama oseba, namreč druga božja oseba. Kakor sta v človeku duša in telo ena oseba, prav tako sta v Kristusu človeška in božja narava ena oseba, namreč druga božja oseba.

*

* *

40. Od kod pa vemo, da je bil Kristus pravi Bog? Kristus ni-le sam o sebi rekel, da je Bog, ampak je tudi z velikimi čudeži to dokazal. On je delal na zemlji taka dela, ki jih more delati le Bog: Bolnike je z besedo ozdravljajal, mrtve je v življenje obujal in sam je od mrtvih vstal. S temi velikimi čudeži in zlasti s svojim vstajenjem je dokazal, da je pravi Bog. Mrtveca v življenje obuditi in od mrtvih vstati more le tisti, ki je sam Bog ali s komur je Bog.

Poživimo danes spomin na Jezusove čudeže, kako je obudil v življenje mladeniča v Najmu, ki so ga nesli že k pogrebu, kako je iz groba poklical mrtvega Lazarja, zlasti pa, kako se je po vstajenju prikazal Mariji Magdaleni, potem še isti dan vsem apostolom brez sv. Tomaža in potem kakor na današnji dan spet vsem apostolom in tudi sv. Tomažu, kako je sv. Tomaž polo-

žil roko v njegovo stran in prst v rane njegovih rok, kakor nam pripoveduje *današnji sv. evangelij*. Tako je Kristus izpričal s čudeži, s svojim trpljenjem in vstajenjem, da je pravi Bog.

Obudimo v svojih srcih živo vero v Kristusa Boga, ki je od mrtvih vstal in sedi na desnici Boga Očeta! Ako hočemo premagati svet in njegove skušnjave, ako hočemo pravično živeti in doseči večno zmago, večno zveličanje, moramo imeti živo vero v Jezusa, Sina božjega. Sv. Janez pravi v tem oziru v *današnjem sv. berilu*: »Kdo je, kateri premaga svet, kakor kdor veruje, da je Jezus Sin božji?« Vera v Kristusa - Boga je torej naša zmaga in zagotovilo večnega življenja. Zato pravi *današnji sv. evangelij* o Jezusovih čudežih: »Jezus je sicer še veliko drugih čudežev storil vpričo svojih učencev, kateri niso zapisani v teh bukvah; ti so pa zapisani, da verujete, da je Jezus Kristus, Sin božji in da verujoč imate življenje v njegovem imenu«.

*

* *

BELIM LILIJAM.

41. Za Belo nedeljo je po naših cerkvah še nekaj prav posebno novega in veselega — prvo sv. obhajilo. Nedolžni otroci pristopajo navadno današnji dan prvičkrat k sv. obhajilu. Kakšno veselje za otroke, za stariše in za cele družine!

Zato hočemo danes tudi našim belim cvetkam — nedolžnim otrokom povedati par besedi.

*

* *

42. Jezus Kristus je rekel pri zadnji večerji: »Iz srca sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden trpim (Luk. 22, 15)«.

Zakaj si je Jezus tako želel jesti velikonočno jagnje pri zadnji večerji? Zato ker nam je hotel dati iz ljubezni največji dar, ki ga more dati Bog t. j. najsvetejši zakrament, v katerem nam daje uživati samega sebe. Ta zakrament je postavljen iz neskončne ljubezni Jezusove do nas.

Teh besedi se morajo spominjati tudi otroci, ki gredo k prvemu sv. obhajilu, kajti tudi nanje, je mislil Jezus pri zadnji večerji. Jezus je iz srca želel priti k zadnji večerji, ker nam je iz ljubezni hotel dati največji dar, ki ga more dati Bog. Sv. evharistija je največji dar božji, je dokaz neskončne ljubezni božje do nas. Kakor pa je Kristus iz neskončne ljubezni do nas postavil najsv. zakrament, prav tako moramo tudi mi z največjo ljubeznijo pristopati k sv. obhajilu. Ta zakrament je zakrament neskončne ljubezni, ki jo ima Bog do nas in največje ljubezni, ki bi jo morali mi imeti do njega. Pri sv. obhajilu se vrši duhovna poroka mej Jezusom in ljubečo dušo.

*

* * *

43. O sv. Julijani, ki jo praznujemo dne 5. aprila, beremo, da je imela neizmerno ljubezen do Jezusa v presv. zakramentu. V samostanu, kjer je živela, niso mogli imeti vsak dan sv. maše. Zato pa se je svetnica skrila tisti čas, ko je bila drugod sv. maša, v kak kotiček v samostanu in je oddaleč bila prisotna sv. maši. Tisti dan, ko

so imeli v samostanu sv. mašo in je bila pri sv. obhajilu, se je vsa topila v ljubezni kakor vosek pri ognju. Tla, na katerih je klečala, so bila vsa premočena s solzami.

*

* *

44. Jezus se je združil z nami že pri sv. krstu. Takrat smo prejeli milost božjo, katero nam je Jezus zaslužil na križu. Takrat se nismo še nič zavedali, pa Jezus nas je že ljubil. Drugič se je z nami združil pri sv. spovedi. Takrat smo Mu že prisegali zvestobo s srčnim kesanjem in trdnim sklepom — toda pri sv. obhajilu pride k nam sam ženin s svojim telesom, s svojo krvjo, s svojim srcem, s svojo dušo in s svojim božanstvom in mi mu gremo naproti z lučjo in se ž njim združimo na poseben način.

Ko gremo k svetemu obhajilu, lahko po pravici kličemo: Ženin gre, ženin gre! Ta klic je pri sv. obhajilu vesel in poln pričakovanja, Bog daj, da bi ta klic bil vesel tudi ob naši smrtni uri, ko bo zadnjič prišel k nam ženin, da bi nas peljal na ženitvanjsko potovanje v srečno večnost.

*

* *

45. Zakaj pa je Jezus postavil ta presv. zakrament in zakaj je ostro ukazal, da ga moramo večkrat prejemati? Ali bi ne bil dovolj sv. krst in zraven še sv. pokora? Pri sv. krstu bi dobivali milost božjo znova, pri sv. pokori pa bi jo spet dobivali, ko bi po nesreči smrtno grešili. Čemu še sv. obhajilo?

In vendar je Kristus ostro zapovedal, da moramo uživati njegovo meso in piti njegovo kri. Rekel je: Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije moje kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim zavoljo Očeta, tako bo tudi tisti, ki mene je, živel zavoljo mene. Ta je kruh, ki je prišel iz nebes. . . Kdor je ta kruh bo živel ve-
komaj (Jan. 6).«

Iz teh besedi je razvidno, da je najsv. zakrament resnično jed, ki vzdržuje večno življenje. Res je, da dobi človek večno življenje pri sv. krstu in pri sv. pokori, toda to življenje bi se ne moglo dolgo ohraniti brez te jedi in brez te pijače, kakor se ne more ohraniti otroku življenje, ki je dobi ob rojstvu, brez telesnega kruha in pijače.

*

* *

46. Kristusova srčna želja je, da se večno življenje milosti božje ohrani v naši duši. Zato nam je dal hrano t. j. samega sebe, svoje meso in svojo kri in nam je po svoji sv. cerkvi zapovedal, da moramo otroke zgodaj pripraviti za sv. obhajilo, še preden izgubijo posvečujočo milost božjo, ki so jo prejeli pri sv. krstu. Kristusova srčna želja je, naj mladina raste v milosti božji.

naj se čuva greha pa tudi naj predstojniki, očetje, matere, učitelji, duhovniki skrbno čuvajo otroke, da ne izgube milosti božje s kakim smrt-nim grehom.

Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta! — tako je ponovno naročal Kristus sv. Petru in torej tudi nam vsem! Ta klic je poslušalo nebroj svetih duhovnikov, redovnikov in redovnic, ki so vse svoje moči žrtvovali, da so vzgajali mladino in jo čuvali smrtnega greha! Don Bosco je celo svoje življenje in vse svoje moči posvetil le vzgoji mladine.

*

*

*

47. Otroci, ki danes prvič pristopate k mizi Gospodovi, poslušajte glas Jezusov, ki vas kliče: »Pustite male k meni!« in izpolnjujte vse dni svojega življenja Jezusovo srčno željo. Živite tako, da boste lahko vsak dan pristopali k sv. obhajilu, v katerem je naše večno življenje. Bodite vedno pokorni, pohlevni, ponižni, pobožni in čuvajte se hudobije in nesramnosti tega sveta. Jezus naj vam daje moč in pogum, da bi mogli premagovati skušnjave satanove in skušnjave tega sveta; Jezus naj vas čuva in naj vas vodi po pravi in srečni poti do srečnega konca.

Kakor greste danes z veseljem naproti nebeškemu ženinu, tako naj bi mu šli z veseljem naproti tudi na koncu svojega življenja, ko se bo zaslišal glas: Ženin gre, ženin gre! Bog daj, da bi vas tista ura našla z lučjo milosti božje in da bi z ženinom šli na nebeško ženitnino.

*

*

*

48. Zveličani brat Nikolaj, ki ga praznujemo dne 22. marca, je videl v prikazni studenec, ki je imel izvirek v veliki palači in ki je iz njega teklo vino, med in olje. Hotel se je prepričati, na katerem mestu v palači je prav za prav izvirek. Prišel je v veliko dvorano in tam je videl altar, ki se je odprl in znotraj je bil izvirek tega studenca. Začudil se je, da ni nikogar v palači, ki bi želel piti. Videl pa je tudi celo množico ljudi, ki je imela vse polno dela in posvetnih skrbi, da se ni nič zmenila za tisti studenec.

Ta studenec, ki teče v večno življenje je sv. Rešnje telo, ki ga prejemamo pri sv. obhajilu. Ta studenec nam daje moč in pogum, da ne omagamo pod težo pozemeljskih težav in bridkosti. Iz tega studenca moramo pogostoma zajemati in piti, da se neomadežane ohranimo v milosti božji mej hudobnim, zapeljivim svetom.

* * *

49. Pri sv. obhajilu prejemamo Jagnje božje pod podobo kruha, kakor je to ustanovil Jezus Kr. pri zadnji večerji.

Kakor smo se učili pri krščanskem nauku, so Izraelci jeli vsako leto za Veliko noč brezmadežno enoletno jagnje, mi pa jemo Jagnje božje, presveto telo in pijemo kri Gospoda Jezusa Kristusa.

Poglejmo, kako so Izraelci jeli prvičrat v Egiptu velikonočno jagnje. Gospod je ukazal po

Mojzesu, da morajo štiri dni pred Veliko nočjo odbrati brezmadežno enoletno jagnje. Za Veliko noč so je na predvečer zaklali. Kostí mu niso smeli polomiti, ker je to jagnje bilo predpodoba brezmadežnega jagnjeta Jezusa Kr., kateremu niso polomili kosti na križu. Prebodli so jagnje na križ in so je pekli na ognju. Družina, ki ni štela deset članov, je morala poklicati sosedo, da so skupaj jeli in vse použili do polnoči. Več ko dvajset pa jih tudi ni smelo biti pri mizi. Vsi so morali biti lepo oblečeni in obuti. V roki so držali palice, ker so morali biti pripravljeni, da pojdejo hitro po polunoči iz egiptovske sužnosti v obljubljeni deželo. To jagnje, katero so jeli, je bilo popotnica za daljno pot v obljubljeni deželo. S krvjo tega jagnjeta so morali namazati naddurje in podboje duri. O polunoči je šel angel Gospodov po Egiptu. Kjer je videl namazano kri, je šel mimo, kjer pa te krvi ni bilo, je vstopil v hišo z uničevalno šibo in je pomoril vse prvo-rojence. Le Izraelci niso imeli nobenega mrliča v svojih prebivališčih.

To je bilo prvo velikonočno obhajilo mej Izraelci.

*

* *

50. Kakor Izraelci tisti večer in tisto noč, ste tudi vi danes lepo oblečeni in obuti, kakor za na pot. Jeli boste velikonočno jagnje — presveto telo Jezusa Kristusa. Z njegovo krvjo si boste danes namazali naddurje in podboje svojih hišic t. j. svojih src, da vam angel Gospodov ne bo prinesel smrti ampak življenje. Kakor je bilo

Izraelcem velikonočno jagnje popotnica za pot v obljubljeni deželo, bo tudi vam sv. obhajilo popotnica za pot v obljubljeni deželo večnega življenja.

Kristus je rekel: »Kdor je od tega kruha in pije od tega keliha, bo imel večno življenje v sebi in tudi če umrje, bo živel in jaz ga bom obudil poslednji dan«. Sv. obhajilo je torej popotnica v obljubljeni deželo večnega življenja. Tega večnega življenja si ne more ohraniti odrasel človek, ako pogostoma ne uživa te nebeške hrane. Zato je Kristus rekel: Resnično, resnično, povem vam: »Ako ne boste jeli mojega mesa in pili moje krvi, ne boste imeli življenja v sebi«.

*

*

*

51. Vsak človek mora pred vsem skrbeti, da tega večnega življenja, ki ga je prejel že pri sv. krstu, ne izgubi. Kristus je rekel: »Kaj pomaga, če človek cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?« Zato je cerkev ukazala, naj hodijo otroci, kakor hitro so pri pameti, k sv. obhajilu, da se milost večnega življenja v njih ohrani. Kakor je starišem zapovedano, da morajo skrbeti, da se otroci čimpreje krstijo, prav tako morajo povesti skrbeti, da začnejo čimpreje hoditi k sv. spovedi in k sv. obhajilu, kajti: Kdor ne je mesa Sinu človekovega in ne pije njegove krvi, ne bo imel življenja v sebi.

Če vprašamo svetnike in svetnice božje, kako so dosegli večno življenje, bi nam vsi odgovorili, da s sv. obhajilom, ker je sv. obhajilo hrana

za večno življenje. V životopisih svetnikov bremo, s kakšno pobožnostjo in gorečnostjo so prijemali sv. Rešnje telo. Jezus, ki je pričujoč v tem zakramentu, jih je učil pravičnosti, svetosti, ponižnosti, potrpežljivosti, čistosti, zmernosti itd.

Ko so Izraelci v Egiptu pojeli velikonočno jagnje, ki je pomenilo Sinu božjega, jih je Sin božji vodil po puščavi v obljubljeno deželo.

Tako naj od danes naprej vodi Sin božji, Jezus Kristus, tudi vse vaše stopnje, dragi otroci. Jezus naj bo Vaš voditelj na potu v večnost. Ne hodite za tem svetom ali za slabimi tovariši, ampak za Jezusom. Pogostoma ga prejemajte vse svoje življenje! Ko boste kdaj v dvomih, da bi ne vedeli, kaj vam je storiti, pojdite k sv. obhajilu ali vsaj pred sv. tabernakelj in poprašajte Jezusa za svet. Prav tako tudi v vseh nadlogah, žalostih in nesrečah, ki bi vas utegnile zadeti v življenju. Jezus vas bo vedno pravo učil. Učil vas bo ponižnosti in pohlevnosti, kar je za vsakega človeka največji zaklad, učil vas bo svete, potrpežljivosti, zmernosti, čistosti, pridnosti, vztrajnosti, strahu božjega, učil vas bo, kar je najboljše in najpopolniše ter vas srečno pripeljal v obljubljeno deželo večnega življenja.

==

* *

*

*

*

*

*

*

52. Sv. Leonard, katerega god praznujemo dne 20. dec. je imenoval sv. mašo oziroma najsv. zakrament solnce krščanstva, dušo sv. vere, sre-

dišče verskega življenja in najlepši in največji zaklad sv. cerkve. Cerkev nima nobene večje in lepše stvari ko najsvetejši zakrament.

Ko je Kristus ustanovil ta zakrament, je rekel: »Iz srca sem želel jesti to velikonočno jagnje z vami, preden trpim. Zakaj povem vam, da ga od zdaj ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjeno v božjem kraljestvu«. In ko je vzel kelih, je rekel: »Vzemite in razdelite si med seboj, zakaj povem vam, da ne bom pil od sadu trte, dokler ga ne bom pil novega v kraljestvu nebeskega Očeta«. In je vzel kruh, se zahvalil in ga razlomil in jim dal govoreč: To je moje telo, katero bo za vas dano. To delajte v moj spomin. Prav tako je vzel tudi kelih po večerji in rekel: To je kelih moje krvi, katera bo za vas prelita.

Iz teh besedi je razvidno, da je v tem zakramentu na poseben način njegovo srce, ker je rekel: »Iz celega srca sem želel jesti to velikonočno jagnje z vami«. Zato se ta zakrament imenuje zakrament Jezusove ljubezni. Tu je pričujoč cel Jezus Kristus pod podobo kruha. Pričuje je torej tudi njegovo presveto srce, ki nas neskončno ljubi in ki srčno želi, da bi se vsi ljudje celega sveta zveličali.

*

* *

53. Danes, ko boste sprejeli največji zaklad, ki ga ima cerkev t. j. najsvetejši zakrament, molite za sv. katoliško cerkev, za njenega poglavarja, za škofo, za duhovščino, zlasti pa za sv. misijone, za misijonarje, ki razširjajo luč sv. vere mej pagani.

Naj vam povem lepo dogodbico iz misijonskega življenja v Indiji. Nekega dne pride okolu poludne indijanska deklica k misijonarju P. Kölewu v kraju, ki se imenuje Nele in prosi, naj bi jo obhajal. Pater reče: »Kje si pa bila do sedaj? Zakaj nisi prišla prej?« Deklica reče: »Ni bilo mogoče prej. Prišla sem od daleč in sem bolna«. In res! Deklica se je tresla od mrzlice in je bila vsa bleda. Pater reče: »Toda ti si močno bolna, zakaj si se napotila v takem stanju na tako daljno pot?« Deklica pa reče: »Hotela sem sprejeti Gospoda. Mislila sem si: Če tudi umrjem po potu, bom srečna, ker bom umrla iz ljubezni do Jezusa«. Komaj je te besede izgovorila, so že prišle za njo mati in sestre, ki so jo prišle iskat. Povedale so misijonarju, da so jo na vse mogoče načine zadrževale doma, ker da je močno bolna, a da je porabila neko priložnost in je skrivaj utekla.

Misijonar je deklico obhajal. Bila je vsa srečna in zadovoljna. Jezus jej je potem spet podelil ljubo zdravje. Misijonar poroča, da se je deklica od dne do dne bolj utrjevala v sv. veri.

To indijansko deklico posnemajte, predragi otroci, pa tudi odrastli! Mislite večkrat na Jezusa v najsv. zakramentu in prejemajte ga z velikim veseljem in hrepenenjem, da boste rastle v sv. veri in v strahu božjem. Danes smo slišali v sv. berilu, da tisti premaga svet, ki ima vero, ki veruje, da je Jezus Sin božji! Vera v Jezusu je torej za vsakega človeka, zlasti za otroka, ki gre v svet, največjega pomena. Kdor ima živo vero in strah božji, njemu ne more škodovati neumni

in izprijeni svet. Če bi tudi kdaj padel, bi se kmalu spet dvignil v življenje milosti božje.

To je kruh za večno življenje, kakor je rekel Kristus: »Kdor je od tega kruha in pije od tega keliha, bo imel življenje v sebi in tudi če umrje, bo živel in jaz ga bom obudil poslednji dan«.

Danes boste začeli jemati v sebe, predragi otroci, to hrano za večno življenje. Ta hrana je popotnica proti srečni večnosti, pa je tudi luč, ki vam bo svetila na poti, ko vas bo obdala tema obupa, žalosti in dvomov v nesrečah in težavah tega življenja. Vse boste premagali, če boste imeli trdno vero v Kristusa in če boste jeli od njegovega mesa in pili od njegove krvi. To vam bo dajalo moč za sveto in pravično življenje.

*

* *

54. Neki misijonar je povedal to-le dogodbico: Bil je duhovnik, ki je bil po nedolžnem obsojen dve leti v ječo. Sodnik ga je moral obsojiti, ker so priče tako prisegle. Duhovnik je moral v ječo. V ječo pa mu je nosil prav ta misijonar, ki to pripoveduje, vsak dan sv. obhajilo. Ko mu je prvič prinesel v ječo sv. obhajilo, je bil nedolžni duhovnik tako vesel, da je rekel: To je bil moj najlepši dan celega življenja. Tisto sveto veselje, ki ga je prevladovalo prvi dan v ječi, mu je ostalo potem celo življenje. Dobil je neizmerno ljubezen do Jezusa v sv. evharistiji.

Ta duhovnik je bil sicer le šest dni v ječi, ker se je takoj po obsodbi izkazala pravica in so bili ti, ki so po krivem pričali o njem, ostro kaznovani.

Ta dogodbica nam priča, da je Jezus v presv. evharistiji naš najboljši tolažnik.

Naj bo torej tudi vam, otroci in vsem odrastlim Jezus v presv. evharistiji ljubezen, moč in tolažba v vseh okoliščinah pozemeljskega življenja, dokler ga ne bomo novega okusili v nebesih, kjer bomo Boga gledali od obličja do obličja.

55. Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali. . .

Kdor ni čistega srca, kdor ni pravičen, ne more občutiti Boga, ko ga sprejme pri sv. obhajilu. Le pravična in čista duša občuti bližino Jezusa, ko sprejme na svoj jezik podobo kruha.

Kdor ni čistega in pravičnega srca, ne čuti bližine božje, ko stopi v cerkev in ko se približa sv. tabernakelju. Svetniki so že zunaj cerkve čutili pričujočnost božjo.

Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali! . . .

Sveta Agnes ali Neža je bila v svojem dvanajstem letu tako sveta in pravična, da je povsod videla Jezusa. Z Jezusovo pomočjo se ni ustrašila najhujših muk, s katerimi so jej pretili in s katerimi so jo mučili. Ko so jo umorili, se je prikazala svojim starišem in jim naročila, naj po njej nič ne žalujejo, ker je združena s tistim, katerega je na zemlji nad vse ljubila.

*
* *
*

56. Danes, ko se oziramo mi odrastli na vas, predragi otroci, se s solzami v očeh spominjamo srečnega časa, ko smo bili majhni in nedolžni in ko smo v tej nedolžnosti sprejeli prvo sv. obhajilo. Kako smo bili takrat srečni in veseli! Videli in občutili smo takrat na poseben način Jezusa. Take sreče in takega veselja nismo občutili potem nikoli več. Še danes nam vest očita: Zakaj nismo taki ostali, zakaj se nismo bolj varovali greha, da bi bili vedno na poseben način združeni z Jezusom? Le tisti, ki so nedolžnega in čistega srca, gledajo Boga, gledajo Jezusa in občutijo vso sladkost njegove bližine. Glejte tedaj, predragi otroci, da boste skrbno čuvali svojo nedolžnost in svojo srečo!

Sv. Cerkev želi, naj hodijo k sv. obhajilu že majhni, kajti majhni vidijo in občutijo Jezusa na poseben način. Zahej je bil tudi majhen pa je splezal na drevo, da je dobro videl Jezusa, ki je šel po potu mimo. Tako ste tudi vi sicer majhni, toda milost božja, ki ste jo dobili pri sv. krstu in ki se vam je pomnožila pri sv. pokori, vas dela visoke. Videli boste in občutili sladko pričujočnost božjo.

Pristopajte k sv. obhajilu s čistim in nedolžnim srcem, ker tukaj boste Boga gledali, boste čutili in spoznavali Jezusa Kristusa.

Jezus vas vabi, steguje roke proti vam: Pri-
dite k meni vsi in jaz vas bom poživil in: Blagor
njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali.

57. Pri sv. obhajilu ne sprejmemo navadnega kruha, tudi ne le milosti božje, ampak Jezusa samega, Njegovo najsv. telo in Njegovo presv. kri, Njega samega kot Boga in človeka. Kristus sam pride pod streho vaše hišice in jo na poseben način počasti in posveti. Veliko lepega ste že slišali, dragi otroci, o tem Gospodu doma, v cerkvi in šoli, zdaj pa bo prišel v vašo dušo, katero je sam že posvetil pri sv. krstu, ker krščeni ste bili v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha, katero je sam že posvetil tudi pri sv. birmi in pri sv. pokori, ker vsi zakramenti se delijo v imenu presv. Trojice in po zaslugah Kristusovega trpljenja in Kristusove smrti.

58. Za vreden prejem najsvetejšega zakramenta mora biti čista vest in je potrebna dobra priprava. Zato nam kliče sv. Pavel v pismu do Korinčanov (11, 23—29): »Naj presodi človek sam sebe in tako naj je od tega kruha in pije od tega keliha. ... Kdorkoli bo nevredno jedel ta kruh ali pil kelih Gospodov, bo kriv telesa in krvi Gospodove«. To pomeni z drugimi besedami: Kdor bi po nevrednem jedel od tega kruha in pil od tega keliha, bi napravil tak greh kakor Judje, ki so križali telo Gospodovo in prelili Njegovo

presveto kri. Zato naj se vsakdo presodi, naj izpraša vest in če nima smrtnega greha, naj pristopi, če pa ima smrten greh, naj sprejme prej zakrament sv. pokore.

Vseh dvanajst apostolov je bilo najbrže pri prvem sv. obhajilu pri zadnji večerji, pa že mej temi dvanajsterimi je bil eden, ki ni bil vreden, ki je napravil božji rop, ki je bil kriv telesa in krvi Gospodove, namreč Judež Iškariot. Posledica tega nevrednega sprejema je bila strašna, kajti sv. evangelijski pravi, da je šel in se obesil z vrvjo.

Zato naj se vsakdo prej dobro presodi, naj počisti dom svoje duše, da bo vredno stopil k mizi Gospodovi.

*

*

*

59. Naj povem nekoliko zgledov, ki pričajo, kako so drugi bili vneti za najsvetejši zakrament in kako so ga z veliko gorečnostjo sprejemali:

Sv. Stanislavu Kostki je bila največja radost obiskovati presv. Rešnje telo. Ko je pa prejel sv. obhajilo, je bilo tisti dan njegovo srce prepolno neizmerne ljubezni in nebeškega veselja. Pri sv. maši je bil s toliko pobožnostjo, da je bil bolj angelu podoben ko človeku.

Nad vse ginljiv je zgled sv. Alojzija. Ko je šel prvikrat k sv. spovedi, je od srčne žalosti imel omedlevico. K sv. obhajilu je šel po tedanji šegi v dvanajstem letu. Takrat je prišel v kraj, kjer je Alojzij stanoval, milanski škof sv. Karol Boronejski. Le-ta se seznani z Alojzijem, ga podučil,

kako naj se vredno pripravi za prvo sv. obhajilo in mu potem sam podeli presv. Skrivnost. Od tiste dobe je prejemal mladenič sv. Alojzij vsako nedeljo in vsak praznik presv. Rešnje telo. Tri dni se je pripravljajl za sv. obhajilo, tri dni pa se je potem zahvaljeval. Njegova gorečnost do presv. Rešnjega telesa je rastla od dne do dne. Vsak dan je vsaj štirikrat obiskal najsvetejši zakrament.

Tega sv. mladeniča je sv. cerkev postavila za varuha in patrona mladini. Uvedla se je tudi prelepa navada opravljati šest nedelj zaporedoma pred njegovim praznikom ali pa v katerem-koli času v letu njemu v čast. Ta pobožnost obstoji v tem, da mladina sprejema tistih šest nedelj sv. zakramente in moli po namenu sv. Cerkve. V tej knjigi boste čitali še druge zgledе, na pr. o sv. Rajmunda, o sv. Julijani, o sv. Leonardu itd.

Vsi ti zgledi nam kažejo, kako moramo goreče častiti in pogostoma prejemati najsvetejši zakrament. Kdor najsv. zakramenta ne prejeme, nima življenja v sebi, kakor je rekel Jezus Kristus: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jeli mesa Sina človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi«.

* * *

60. Danes prejmejo, nedolžni otroci v sebe večno življenje. Začetek večnega življenja so prejeli že pri sv. krstu, potem tudi pri sv. birmi in pri sv. pokori, vendar najobilnejše večno živ-

ljenje deli ta zakrament in kdor bi ta zakrament zanemarjal in ga ne hotel prejemati, ne bi imel življenja v sebi. Kristjan, ki ne prejema tega zakramenta pogostoma, zagazi v grehe in v smrtno stanje. Le ta zakrament vzdržuje mladino in sploh vse ljudi v dobrih delih in čednostih.

*
* *
* * * *

61. Naravno življenje se hrani z navadnim kruhom, nadnaravno, večno življenje pa z nebeškim kruhom sv. obhajila. Kdor ne uživa jedi, umrje od lakoti, kdor ne uživa nebeškega kruha pri sv. obhajilu umrje na duši.

Ta kruh nam daje moč in trdnost večnega življenja. Zato je Kristus tako trdo zapovedal prejemanje sv. obhajila. Odrastel človek skoraj ne more obstati v milosti božji, ako ne je pogostoma od tega kruha. Dobe se že tudi izjeme, da, se zveličajo brez tega zakramenta, ker ga ne morejo prejemati, a izjeme so vedno le izjeme, na katere se ne moremo in ne smemo sklicevati. Zato je Kristus rekel: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi (Jan. 6, 54)«.

Ko je prišel Jezus v Betanijo, kjer je Lazar umrl in bil že štiri dni v grobu, mu je rekla sestra Lazarjeva Marta (Jan. 11, 21.): »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl, pa tudi zdaj vem, da karkoli boš Boga prosil, ti bo dal«. Jezus ji reče: »Tvoj brat bo vstal«. Marta mu

odgovori: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan«. Jezus ji reče: »Jaz sem vstajenje in življenje, kdor v me veruje, bo živel, čeprav umrje in kdorkoli živi in v me veruje, ne bo umrl vekomaj«.

Ta zakrament nam daje Kristusa samega, ki ni bil le človek, ampak pravi Bog. Kdor ima Kristusa v sebi, ima v sebi njegovo življenje, ima upanje, da bo vstal s častitljivim telesom poslednji dan, kakor je Kristus vstal. Kdor ima Kristusa v sebi, se ničesar ne boji, ker mu življenja ne more nihče vzeti in če tudi mu ga kdo vzame, ne bo umrl, ker ima v sebi večno življenje. Zato je Kristus rekel: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima življenje v sebi in jaz ga bom obudil poslednji dan (Jan. 6, 55)«.

Iz besedi Kristusovih je razvidno, da nam deli ta zakrament moč večnega življenja, moč, s katero bomo vstali iz grobov. Ta zakrament deli torej večno srečo naši duši in večno srečo tudi našemu telesu. Zato moli mašnik pri sv. maši po povzdigovanju, da nam po tem zakramentu prihaja ves blagoslov in vse dobro.

Zapomnite si torej, dragi otročiči, ko pristopate prvič k sv. obhajilu, da boste pri tem sv. zakramentu dobivali večno življenje, da vam bo po tem sv. zakramentu prihajal ves blagoslov za dušo in za telo, da boste tu dobivali vse prave dobrrote, ki vam bodo v večno življenje. Zato pa bo treba skrbeti, da boste vedno po vrednem stopali k sv. obhajilu, z dobro pripravo, s skesanim srcem in z gorečo ljubeznijo.

*

*

*

62. Kristus pa je tudi rekel: »Jaz sem luč sveta«. In sv. Janez, evangelist, pravi o Kristusu: »Bila je prava luč, katera razsveti vsakega človeka, kateri pride na svet (1, 9)«.

Zapomnite si torej, dragi otročiči, da je Kristus luč, ki sveti vsakemu človeku. Ko boste potrebovali luči, svetih navdihov in tolažbe v življenju, vedite, da nimamo nič boljšega ko sv. obhajilo.

Ko sta šla na Veliko noč učenca Kristusova v Emavs, sta bila žalostna. Kristus se jima je pridružil in ju je vprašal, zakaj sta žalostna? Ona sta mu odgovorila, da zavoljo Jezusa, ki so ga farizeji umorili in obesili na križ. Tedaj jima je začel Kristus razlagati sv. pisma in dokazovati, da se je moralo s Kristusom tako zgoditi. Govoril jima je celo pot, pa kljub temu ga nista mogla spoznati in tudi nista mogla umeti njegovih besedi. Še-le ko so prišli v Emavs in je vzel Kristus kruh, ga posvetil in ju obhajal, so se jima odprle oči, da sta ga spoznala. On jima je pa izginil. Sedaj nista bila več žalostna, sedaj nista imela več dvomov, sedaj sta vse razumela. Zato sta naglo vstala in tekla v Jeruzalem. Tam sta z veseljem pripovedovala, kaj se je zgodilo in da Kristus živi.

Ta zgled nam dokazuje, kako sv. obhajilo v resnici odpira oči in nam vliva tolažbo in daje pogum, ki nam ga ves svet ne more dati.

* * *

63. Danes greste, dragi otroci, na poseben način v *občestvo svetnikov*. Danes boste dobili

prav tisto večno življenje Kristusovo, prav tisto večno luč, ki razsvetljuje vse svete kristjane na zemlji, v vicah in v nebesih. Veselite se, kakor se je veselil sv. Alojzij, vaš patron, ko je šel k sv. obhajilu, in dobro se pripravite, kakor se je dobro in skrbno pripravljaj za vsako sv. obhajilo on!

Ko pa greste danes k prvemu sv. obhajilu, naredite trden sklep, da hočete tako živeti, da boste lahko vsak dan šli k sv. obhajilu. Ta sklep ponovite tudi vsi odrastli. To je zlato pravilo za življenje: Živi tako, da greš lahko vsak dan k sv. obhajilu. Če kdaj padeš, ne trpi greha na sebi! Pojdi k sv. spovedi in živi vedno v strahu božjem brez greha!

To obljubo smo naredili že pri sv. krstu in jo moramo danes ponoviti in jo zvesto izpolnjevati.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

64. Velika beseda je zapisana v današnjem sv. berilu otrokom in sploh mladini v poduk in opomin:

Tisti premaga svet, ki veruje v Jezusa Kristusa, ki veruje, da je on pravi Bog in Odrešenik sveta. Tako so svet premagali svetniki in svetnice božje, zlasti sveti mučeniki in mučenice. Ti se niso ustrašili hudobije tega sveta, ampak so pogumno nastopali s trdno vero v Kristusa. Tako se tudi vi ne boste balli tega sveta in se ne

boste izgubili v svetu, če boste imeli vero v Kristusa. Človek, ki ima vero v Kristusa, v njegovo vstajenje in v njegovo moč, premaga vse težave. Zato nimamo nobenega večjega zaklada ko sv. vero v Kristusa in stariši ne morejo dati svojim ljubim otrokom nobene večje dediščine ko vero v Kristusa in strah božji. Nespametni stariši ne skrbijo za drugo ko za posvetno premoženje in za denar, ki ga bodo zapustili otrokom. Ko pa umrjejo, napravijo otroci vse, ker nimajo strahu božjega. Nasprotno pa si pridobijo otroci, ki imajo vero in strah božji, s pridnim delom takoj dovolj premoženja in dovolj denarnih sredstev, da lahko izhajajo.

To je velika resnica, ki je ni mogoče nikoli dovolj poudariti. Glavna skrb starišev mora biti, da se otroci vzgoje v strahu božjem, v živi veri v Jezusa Kristusa in v sv. Cerkev, ki jo je on ustanovil in ki jej je dal oblast grehe odpustiti in voditi ljudi v večno zveličanje. Skrbeti morajo tudi za telesno in časno srečo otrok, toda prva skrb mora biti, da se otroci ohranijo v svetosti, v nedolžnosti, da se ohranijo v strahu božjem in v živi veri v Kristusa in njegovo sv. cerkev, ker le tako jim bo mogoče premagati svet.

To resnico naj premišljujejo stariši in varuhi, ko njih otroci sprejemajo sv. zakramente in naj trdno sklenejo, da hočejo skrbeti, da bodo otroci ohranili za poznejšo dobo nedolžnost in vero, ki jo imajo danes.

*

*

*

65. To resnico si vtisnite v srce zlasti vi, otroci, danes, ko je vaš najsrečnejši dan. Imejte to resnico v spominu vse dni svojega življenja! Po njej se ravnajte! Vero v Kristusa kažite zlasti z vrednim prejemanjem najsvetejšega zakramenta. Zato pa se morate vsakikrat pred sv. obhajilom sami sebe dobro presoditi, ali imate potrebnih lastnosti, da vredno prejmete telo in kri Jezusa Kristusa.

Znana vam je prilika o izgubljenem sinu, kateremu je oče napravil lepo gostijo, ko se je vrnil. Tisti izgubljeni sin je sicer grešil proti očetu in proti nebesom, a je vendar le spet vstal iz greha, je očeta potolažil in ga začel spet ljubiti. Zato mu je predobri oče napravil izvrstno gostijo.

Tako je tudi vam danes napravil nebeški Oče izvrstno gostijo, pri kateri boste užili telo in kri Jezusa Kristusa in stopili na poseben način v občestvo svetnikov. Mnogi, gotovo večina izmed vas, ni niti podobna izgubljenemu sinu, ker niste nikdar zapustili nebeškega Očeta, ga niste nikdar smrtno razžalili. Za take je današnja gostija posebna slast in posebno veselje. Pa tudi tiste, ki bi bili morda smrtno grešili, vabi nebeški Oče z ljubeznijo k tej gostiji, ker so se z dobro spovedjo že vrnili k njemu.

* * *

66. Kaj bi mi dali, ko bi mogli biti spet v vaši starosti, v vaših vrstah in pa v vaši današnji sreči. Te sreče se boste spominjali do konca dni in ob smrtni uri še vam bo ta dan plaval pred očmi.

Ostanite zvesti v damašnjih sklepih! Sam Bog ve, kaj bo še prišlo nad vas v življenju, pa ničesar se vam ni treba bati, če boste ohranili vero v Zveličarja in v njegovo sv. cerkev, ker tako boste premagali svet. Kristus pravi v današnjem sv. evangeliju: Blagor mu, ki veruje, čeprav ne vidi!

Spominjajte se danes svojih rajnkih starišev, svoje matere ali svojega očeta, ki so vam morda prerano umrli in molite za vse tiste, ki namesto njih sedaj za vas skrbijo in se žrtvujejo in za vse dobrotnike, žive in mrtve.

Sedaj v tem srečnem trenotku, ko boste pristopili k altarju, spomnite se, s kakšno pobožnostjo je sv. Alojzij, vaš patron, prejel iz rok sv. Karla Boromejskega, milanskega nadškofa, prvo sv. obhajilo!

Pred vsem pa se spomnite zadnje večerje Jezusove z apostoli in mislite si, da sedite ž njim pri mizi in da vam On sam podaje kruh z besedami: Vzemite in jejte, ker to je moje telo, ki bo za vas dano. Mašnik je le namestnik božji, on ne more s svojo besedo premeniti kruha v Jezusovo telo, ampak le z Jezusovo besedo in z Jezusovo močjo. Ko pristopite k altarju, mislite si, da pristopite k samemu Jezusu. On vam bo dal kruha večnega življenja. Nič se ne bojte, ker k dobremu Gospodu pristopite. Ako ste po vrednem sprejeli zakrament sv. pokore, ako ste naredili trden sklep, imejte upanje, da vas bo Zveličar z veseljem sprejel in oveselil vaše srce.

ŠTIRINTRIDESETO BRANJE.

ZA DRUGO NEDELJO PO VELIKI NOČI.

1. Kristus je dobri pastir, ki so ga preroki napovedovali, ki je svoje ovčice tako ljubil, da je dal svoje življenje zanje. On ni bil najemnik, ki zbeži, ko zagleda volka, ker mu niso ovčice mar, ampak je bil dober pastir, ki se je za ovčice na križu žrtvoval. Tudi ni delal mej ovčicami različke, ampak je vse enako ljubil, Jude in druge narode, ker je rekel, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju: Imam še druge ovce t. j. še druge ovce razen judovskega ljudstva, katere niso iz tega hleva, tudi tiste moram privedi in bodo moj glas poslušale, da bo en hlev in en pastir. S temi besedami je mislil na nas, ki nam je dal milost, da smo prišli v njegov hlev t. j. v njegovo sv. cerkev.

*

*

*

2. Hodimo za svojim Pastirjem in nikar ne poslušajmo glasu slabih pastirjev — krivih prerokov. Vstajali so v vseh časih taki pastirji — krivi preroki, ki so napravljali svoje stranke in so veliko ljudi zavedli in pogubili, a vse je kmalu propadlo. Tako vstajajo tudi v naših časih preroki, ki oznanjujejo nove nauke in napove-

dujejo konec katoliški cerkvi. Pravijo, da ne bo treba več hoditi v cerkev, poslušati duhovnikov in prejemati sv. zakramentov. V resnici je v sedanjem času mnogo ljudi odpadlo od sv. vere. Mnogi živijo ko pagani, preklinjajo Boga in se vdajajo razuzdanemu življenju, nečistosti in nesramnosti. Ne hodimo za takimi! Držimo se sv. evangelija in evangelijskih nauk, ki jih je Kristus učil in nikar ne hodimo za krivimi preroki, ki učijo pogubne nauke.

*

* * *

3. Kristus je rekel: »Kraljica iz Sabe bo sodnji dan nastopila proti temu rodu in ga obsodila, kajti ona je prišla iz daljnih krajev, da bi slišala Salomonovo modrost, tukaj pa je več ko Salomon« t. j. beseda Kristusova in njegov nauk je več ko modrost Salomonova.

Nauk Kristusov je najbolj imenitna in dragocena reč, ki ne bo nikoli prešla: Nebo in zemlja bosta prešla a besede Kristusove ne bodo prešle. Zato bi se morali vse svoje življenje skrbno učiti Kristusovega nauka in se skrbno po njem ravnati.

Nauk Kristusov je velik zaklad, ki je skrit v njivi. Ko ga človek najde, gre in proda vse, kar ima, da si kupi njivo.

Nauk Kristusov je nad vse dragocen biser. Ko ga človek najde, gre in proda vse, da si kupi tisti biser.

Če so v starem zakonu tako skrbno poslušali besedo božjo, ki jo je oznanjeval kralj Salomon, koliko bolj moramo mi poslušati Kristusov nauk.

Da bi slišala modrost Salomonovo, je prišla kraljica iz daljne arabske dežele Saba. Prišla je v Jeruzalem z velikim spremstvom in bogastvom, s kamelami, ki so nosile dišave, in silno veliko zlata in dragih biserov. In je prišla h kralju Salomonu ter je govorila ž njim vse, kar je imela v svojem srcu. In Salomon jo je podučil po vseh besedah, ki mu jih je bila postavila. Ni je bilo besede, da bi bila mogla biti kralju skrita in bi jej ne bil mogel odgovoriti. Ko je pa videla kraljica iz Sabe vso modrost Salomonovo in hišo, ki jo je bil sezidal in jedila njegove mize, stanice hlapcev in vrste služabnikov in njih oblačila in točaje in žgavne daritve, ki jih je daroval v hiši Gospodovi — ni imela več sape. Zato je rekla kralju: Resnično je govorjenje, ki sem ga slišala v svoji deželi o tvojih govorih in o tvoji modrosti. Nisem verjela, dokler nisem sama prišla in videla s svojimi očmi in skusila, da mi še pol ni bilo povedanega. Večja je tvoja modrost in večja so tvoja dela kakor sloves, ki sem ga slišala. Blagor tvojim možem in blagor tvojim hlapcem, ki vedno stoje pred teboj in poslušajo tvojo modrost. Hvaljen bodi Gospod, tvoj Bog, ki si mu bil prijeten, da te je posadil na Izraelov prestol. Gospod ljubi Izraela na veke. Postavil te je za kralja, da sodiš pravično«.

Dala je tedaj kralju Salomonu sto in dvajset talentov zlata, silno veliko dišav in dragih biserov. Toliko dišav, kolikor jih je prinesla kraljica iz Sabe Salomonu, ni še nihče prinesel (III. kralj. 10).

Tako je ta paganka počastila modrost, katero je Bog navdihnil kralju Salomonu. Salo-

mon je po modrosti presegal vse ljudi. Te modrosti bi si ne bil mogel pridobiti le z učenjem in s pridnostjo, ampak le po milosti božji. Salomon je izpolnjeval zapovedi božje in zato ga je Bog ljubil. Prikazal se mu je v sanjah Gospod in mu rekel: »Prosi, kar hočeš in ti dam!« In Salomon je prosil modrosti, da bi mogel prav vladati izraelsko ljudstvo. Bog usliši njegovo prošnjo in mu reče: »Ker si prosil modrosti in si nisi prosil dolgega življenja, ne bogastva, ne duš svojih sovražnikov . . . glej, storil sem ti po tvojih besedah in sem ti dal modro srce in razumno tako, da ni bil nihče pred teboj enak tebi in da tudi za teboj ne bo nihče (III. kralj. 3)«.

Salomon si je tedaj izprosil modrosti. Tako moramo tudi mi Boga prositi prave modrosti. Naša pridnost in naše učenje še ni dovolj.

Sv. Tomaž Akvinski je bil gotovo eden izmed najbolj nadarjenih, kar jih je bilo rojenih v vseh vekih, a sam pravi, da je modrost, ki je v njegovih spisih, od Boga, da si je od Boga izprosil vso učenost.

Posnemajmo svetnike in molimo vsaki dan goreče za razsvit. V svitu milosti božje bomo vse bolj jasno razumevali in vse bolj naglo napredovali, kakor s samim razumom.

Bodimo torej pridni in skrbni v poslušanju in v učenju Kristusovega nauka, a molimo tudi pridno, da nas Bog razsvetli in da nam da milost, da bi se mogli tudi ravnati po božji besedi, kajti Kristusov nauk je več ko modrost Salomona. Za Kristusom - Pastirjem moramo hoditi, njegove besede izpolnjevati in se skrbno ogibati krivih prerokov.

Ne bodimo ko izgubljene ovce, ki nimajo pravega pastirja. Sv. Peter pravi *v današnjem sv. berilu*: »Bili ste, kakor izgubljene ovce, zdaj ste se pa izprebrnili k pastirju in škofu svojih duš«. Kdor se hoče zveličati, mora hoditi za tem pastirjem in škofom. Zato pravi sv. Peter dalje: »Kristus je za nas trpel in vam je zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah. On ni greha storil, tudi ni bilo nobene goljufije v njegovih ustih. Ko so ga preklinjali, ni klet; ko je trpel, ni pretel, temveč se je vdal temu, ki ga je krivično sodil«.

*

* *

4. Hodimo po njegovih stopinjah! Lep zgled, kako treba za Kristusom hoditi, nam je dala Marija, prečista Devica. Šla je za Kristusom, ko so vsi apostoli od strahu zbežali in je pogumno stala pod križem, ko so se vsi apostoli poskrili. Ko so ga sneli s križa, ga je Marija sprejela v naročje. Kakor ni Kristus storil nobenega greha, tako verujemo, da je bila tudi Marija po Njegovi milosti brez greha, vsa čista, brez madeža; kakor ni bilo v Kristusovih ustih goljufije, prav tako ni bilo tudi v Marijinih ustih nobene goljufije. Mi ljubimo Marijo, ker je bila mati Zveličarjeva, pa ljubimo jo tembolj, ker je bila njemu popolnoma podobna: ponižna, pohlevna, dobrotljiva, brez zvijače in goljufije, pravična v vsem. Bodi nam ta zgled v izpodbudo, da jo prav goreče častimo, prav pobožno opravljamo šmarnice in da pravično živimo, kakor pravi sv. Peter v da-

našnjem sv. berilu: »Kristus je naše grehe sam nosil na svojem telesu na križu, da bi grehom odmrli in pravičnosti živeli«.

Hodimo torej za svojim Pastirjem kot ovčiče njegove paše. Posnemajmo Marijo, ki se je zvesto držala Kristusa, ki se je zvesto držala njegovega križa, prejemajmo Jezusa pogostoma v svetih zakramentih, da bomo ž njim vedno združeni in da tako dosežemo slavo njegovega kraljestva v nebesih.

*

* *

5. Zgled, kako moramo hočiti za trpečim Zveličarjem nam je dala mej svetnicami posebno sv. Terezija. Ona je strašno trpela na duši in na telesu. Ko se je nekega dne pritoževala Gospodu radi trpljenja, jej je Gospod rekel: »To ni prava pokorščina, ako nisi vedno pripravljena trpeti. Le premišluj, kaj sem jaz trpel in vse ti bo polajšano«. Po milosti božji se je tako vdala v voljo božjo, da jo je bila zgolj potrpežljivost in krotkost. Njen izrek, ki ga je vedno in vedno ponavljala, je bil: »Gospod, trpeti ali umreti!«

V samostanih, ki jih je ona ustanovila, ni smelo biti nobenega lišpa, ampak vse majhno in ubogo. Po samostanskih molivnicah ni trpela drugačnega božjega razpela ko iz trstja ali golega lesu. Govorila je: »Naj Bog nikar ne priпусти, da bi bile naše hiše, ki so bile sezidane z miloščino, sijajne. Naša hiša bodi skozi in skozi majhna in borna. S tem bomo svojemu kralju nekoliko enaki, ki tudi ni imel druge hiše ko

betlehemski hlev, kjer je bil rojen in križ, na katerem je umrl«. Rekla je večkrat, da bodi uboštvo nad vse, ker uboštvo je škit in vojna oprava njenega reda.

Sv. Pavel sv. Križa, ki ga praznujemo dne 28. aprila, je dobil to ime, ker je neprestano premišljeval Jezusovo trpljenje na sv. križu. Že v tisti dobi, ko je bil komaj še pri pameti, je že gorel od ljubezni do Jezusa Križanega. Ko je dorastel, so mu stariši pripravili bogato poroko, a on je vse to zavrnil in rajši oblekel redovniško haljo. On je ustanovil red, ki ima obljubo premišljevanja Gospodovega trpljenja. Ko je v cerkvi govoril o trpljenju Gospodovem, je govoril tako goreče, da se je vselej razjokal in da so ž njim jokali vsi ljudje v cerkvi.

Imel je tako gorečo ljubezen do križanega Jezusa, da mu je bila obleka, ki jo je nosil nad srcem, ko z ognjem ožgana in da so se rebra nad srcem nekoliko vzdignila. Ko je opravljal sv. mašo, ki je ustanovljena v spomin smrti Jezusove, je pred altarjem vedno solze pretakal.

Tako je sv. Pavel sv. Križa vedno premišljeval trpljenje Kristusovo in hodil po Kristusovih stopinjah. Izpolnjeval je to, kar pravi sv. Peter v današnjem sv. berilu: »Kristus je za nas trpel in nam zapustil zgled, da hodimo po njegovih stopinjah«.

Posnemajmo svetnike in svetnice božje in zvesto hodimo po stopinjah dobrega pastirja Jezusa, da dosežemo slavo Njegovega kraljestva v nebesih.

*
* *
* * *
* * * *

6. Kristus je za nas trpel in nam dal zgled, da hodimo po njegovih stopinjah. Kako to? Kako naj to razumemo? Ali se moramo dati križati? Naj pojasni to zgled: Beremo v životopisu sv. Margarite, ki jo praznujemo dne 28. januarja, da se je sama ponižala in postala ponižna dekla v samostanu, kjer se je prostovoljno postila in opravljala najnižja dela, čeprav je bila iz kraljevske rodovine. Trije knezi so jo hoteli poročiti pa se je prostovoljno odpovedala poroki in ostala ponižna dekla v samostanu. Rekla je, da si rajši da nos ali ustnice porezati nego bi se poročila in zapustila samostansko življenje.

Tako si je prostovoljno izvolila trpljenje, ker je hotela hoditi po Jezusovih stopinjah.

Marsikomu izmed nas se ni treba odpovedovati posvetnim ugodnostim, ker je že v takih razmerah rojen. Prav mnogi so rojeni v uboštvu. Glavna reč je, da to uboštvo radovoljno prenašamo kakor sv. Margarita.

Sv. Margarita je bila kraljevska hčerka pa je postala nizka dekla. Ti si morda že rojen delavec, hlapec, služabnik ali služabnica. Tebi se ni treba odpovedovati, dovolj je, da to rade volje prenašaš. Nikar si ne želimo, da bi bili višjega stanu, bodimo zadovoljni s tem, kar smo in kar imamo.

Sv. Margarita se je prostovoljno oblačila v prav preprosta oblačila. Lahko bi bila oblečena v knežja oblačila pa ni hotela.

Ti si morda siromašnega stanu in nimaš dragocenih oblačil, pa ne bodi radi tega nezadovoljen, ampak sprejmi vse radovoljno, kar ti je Bog dal.

Sv. Margarita je prostovoljno krotila svoje telo — tebi tega ni treba prostovoljno, ker si rojen v siromaštvu in moraš trdo delati, se potiti in trpeti. Glavna reč je, da prenašaš vse po njenem zgledu radovoljno.

Sv. Margarita se je trdo postila, tebi ni treba prostovoljno odpovedovati se jedem in pijači, ker si siromak in nimaš večkrat niti krompirčka, da bi se ž njim nasitil.

Sv. Margarita je z največjo potrpežljivostjo prenašala bolezní in je stregla prostovoljno in z velikim veseljem bolnikom, ki so imeli najostudnejše bolezni. Od tebe se zahteva le, da nikar preveč ne toži in ne vznemirjaj vseh ljudi, ko te Bog obišče s kako nadlogo, ko te boli zob, ko se kaj raniš, ko se prehladiš itd. Obiskuj tudi rad bolnike po zgledu sv. Margarite in daruj vse Bogu.

Sv. Margarita je prostovoljno sprejemala kazni, čeprav ni bila nič kriva. Tako trpi tudi ti molče in potrpežljivo.

Sv. Margarita si je sama nakladala nadloge in kazni. Posnemaj jo vsaj v tem, da radovoljno sprejmeš vse, kar ti Bog pošlje. Nič ne bodi žalosten, če ne moreš česa doseči.

Na ta način boš po zgledu sv. Margarite hodil po stopinjah Jezusovih, o katerem pravi sv. Peter: Kristus je za nas trpel in nam dal zgled, da hodimo po njegovih stopinjah.

*
* *

7. Če hočemo po Jezusovih stopinjah hoditi, lahko hodimo, ne da bi nam bilo treba na križu umreti. Vsak človek ima polno težav, nevšečnosti, žalitev, preganjanja, pomanjkanja itd., to naj prenaša potrpežljivo.

Gotovo je tudi, da bomo morali vsi umreti. Vsak naj svojo smrt sprejme radovoljno za pokoro za grehe. Že sedaj moramo v mislih objeti tisto smrt, ki nam jo je Bog namenil. Glejte, to se pravi hoditi po Jezusovih stopinjah: Jezus je za nas trpel in nam zapustil zgled, da hodimo po njegovih stopinjah. On je naš pastir, ki nas vodi po pravi poti.

*
* *

* * *

* * * *

8. Kristus govori v današnjem sv. evangeliju: Jaz sem dobri pastir. Po preroku Ezechielu, ki je živel kakih šeststo let pred Kristusom, je Bog napovedal, da bo zavrnil duhovnike starega zakona, ki so bili le slabi pastirji judovskega ljudstva. Tako je Bog govoril po preroku Ezechielu (34) duhovnikom: »Gorje pastirjem Izraelovim! Moje črede niste pasli. Slabih niste krepčali, bolnih niste ozdravljali, ranjencev niste obvezovali, izgubljenih niste iskali. Moje ovce so se razkropile, ker nimajo pastirja. Po vseh gorah in gričih so se moje ovce potikale, po vsi zemlji so razkropljene moje črede in ni ga, ki bi

jih iskal. Zato poslušajte, pastirji! Jaz bom od pastirjev terjal svojo čredo iz njih rok in jih bom odstavil, da ne bodo pasli več moje črede. In obudil jim bom edinega pastirja, kateri jih bo pasel . . . on jim bo pastir«.

Bog je res zavrgel pastirje starega zakona in je obudil edinega pastirja za vso čredo. Ta je Jezus Kristus, kakor se sam imenuje v današnjem sv. evangeliju: »Jaz sem dobri pastir!« On sam je v novem zakonu pravi pastir, on *sam* je dobri pastir.

*

* * *

9. Jezus ni prišel k ovcam skozi okno, ampak skozi vrata, ker je bil poslan od nebeškega Očeta. Ko je sv. Janez krščeval ob reki Jordan, je prišel tudi Jezus in je hotel biti krščen. Sv. Janez se je branil Jezusa krstiti in mu je rekel: »Meni je treba, da me ti krstiš in ne tebi, da te jaz krstim«. Jezus mu reče: »Pusti zdaj, da se izpolnijo besede prerokov«. Ko ga je pa krstil, tedaj so se nebesa odprla in sv. Duh v podobi golobčka je stopil nanj in glas se je zaslišal iz nebes: »Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam veselje!« S temi besedami je sam nebeški Oče potrdil, da je on Jezusa poslal, da je Jezus pravi Sin božji, naš pastir, katerega moramo poslušati.

In ko se je Jezus na gori pred sv. Petrom, Janezom in Jakobom izpremenil in sta se mu prikazala Mojzes in Elija, so se spet nebesa odprla in glas se je zaslišal: »*Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte!*«

*

* * *

10. Povedal pa je Jezus tudi lastnosti, katere mora imeti pravi pastir: »Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovčice«. To se je z Jezusom vse natančno izpolnilo. On je dal na križu svoje življenje za nas. Še več! On daje nam svoje življenje pri sv. obhajilu, ko ga prejemamo v svoje srce. Kdor je njegovo meso, ima življenje v sebi in on ga bo obudil poslednji dan.

Dalje pravi: »Jaz sem dobri pastir in poznam svoje in one poznajo mene, kakor pozna mene Oče in jaz poznam Očeta«. Dobri pastir mora torej dobro poznati ovčice, jih mora vse brez izjeme ljubiti, jih učiti in jih opominjati.

Dobri pastir gre tudi iskat izgubljenih ovc! Ako ima sto ovac in se mu edna izgubi, tedaj jih popusti devetindevetdeset v puščavi in gre in išče skrbno izgubljeno ovco. In ko jo najde, jo dene na svoje rame in je vesel. Ko pride domov povabi znanke in prijatelje ter reče: Veselite se z menoj, ker našel sem ovco, ki se je bila izgubila.

Ko se izgubimo, nas Jezus išče kakor dobri pastir. Išče nas povsod s svojimi milostmi. Če nas danes ne najde, najde nas morda jutri in ko nas najde, je vesel, kakor je bil oče vesel, ko se je povrnil izgubljeni sin.

Kadar pride volk med ovce, jih dobri pastir brani. Malovredni pastir, kateremu niso mar ovce, zbeži. Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovce.

Jezus je dal za nas svoje življenje. Jezus je nas tako ljubil, da je umrl za nas na lesu sv. križa, da bi nas rešil volka t. j. hudobnega duha kateri hodi okrog kakor volk in rjoveč lev in išče koga bi požrl.

Če nas pa Jezus tako neizrečeno ljubi, da da svoje življenje za nas, je pač pravično, da tudi mi njega ljubimo, da ga ljubimo iz celega svojega srca in iz cele svoje duše, da se popolnoma Jezusu izročimo! Jezus je naš pravi od Boga poslani pastir, Jezus je naš najboljši pastir.

Nadaljnje znamenje dobrega pastirja je Jezus povedal s temi-le besedami: »Imam še druge ovčice, katere niso iz tega hleva, tudi te moram privedi in bodo moj glas poslušale in bo en hlev in en pastir«. Duhovniki starega zakona so menili, da so le Izraelci izvoljeno ljudstvo, ki je poklicano v zveličanje, Jezus — dobri pastir pa je to mnenje podrl in odprl vrata v en hlev vsem ljudem celega sveta, mej katerimi smo tudi mi. Ko je Kristus govoril besede: »Imam še druge ovce; tudi te moram privedi in bo en hlev in en pastir«, je mislil tudi na nas.

*
* *
*

11. To lepo priliko je Kristus povedal v poduk apostolom in njih naslednikom škofom in mašnikom. Ko je prišel Jezus po vstajenju k apostolom, jim je rekel: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Učite jih izpolnjevati vse, kar-koli sem zapovedal. In glejte, jaz sem z vami do konca sveta«.

S temi besedami jih je postavil za pastirje svoji čredi, ki je raztresena po celem svetu.

Jezus Kristus ni mogel ostati vedno na tej zemlji med nami, da bi ga poslušali. Šel je v nebesa in sedi na desnici Boga Očeta. Ker pa ni hotel, da bi mi, na zemlji ostali brez vidnih pastirjev, je postavil v svoji sv. cerkvi sebi namestnike, v prvi vrsti papeža, potem škofo in duhovnike, kateri naj bi pasli in čuvali izročeno čredo!

Papež, škofje in duhovniki so pravi po Jezusu Kristusu postavljeni in poslani pastirji krščanske črede!

Niso prišli skozi okno, ampak skozi vrata, ker so postavljeni in poslani po Jezusu Kristusu, Sinu božjem.

Ker so zares postavljeni in poslani, so dobili neizbrisno znamenje pri sv. mašniškem posvečevanju. Pri zakramentu sv. krsta sprejme človek neizbrisno znamenje, po katerem se bo vedno poznalo, da je kristjan, prav tako sprejme pri sv. mašniškem posvečevanju neizbrisno znamenje, po katerem se bo vedno poznalo, da je mašnik.

Apostoli in njih nasledniki, škofje in mašniki, so torej pravi pastirji, katere je postavil sam Kristus. Mej apostoli pa je sv. Peter izbran za prvega in najvišjega pastirja. Po vstajenju je namreč rekel Kristus sv. Petru: »Simon, ali me ljubiš bolj ko ti-le?« Peter je odgovoril: »To je da, Gospod, ti veš, da te ljubim«. Kristus mu reče: »Pasi moja jagnjeta!« Za nekaj časa mu spet reče Kristus: »Simon, ali me ljubiš?« Peter odgovori: »To je da, Gospod, ti veš, da te ljubim!« Kristus mu reče: »Pasi moja jagnjeta!« Kristus pa ga vpraša še tretjič: »Simon, ali me ljubiš?« Peter mu ves žalosten odgovori: »Gospod, ti vse

veš, ti veš tudi, da te ljubim!« In mu reče: »Pasi moje ovce!«

Tako je Jezus Kristus postavil vse apostole in njih naslednike za pastirje, sv. Petra in njegove naslednike, rimske papeže, za prve in najvišje pastirje, katerim so izročene ovce in jagnjeta. Tem pastirjem veljajo in morajo veljati po želji in volji Jezusa Kristusa besede iz današnjega sv. evangelija: »Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovčice«.

To se najbolj kaže takrat, ko se mej ljudstvom pojavijo kužne bolezni. Vsa gospoda se takrat pobere iz dežele; gre v druge zdrave kraje na razvedrilo. Sami duhovniki morajo ostati. Kakor ne smejo vojaki bežati iz vojske, prav tako ne smejo duhovniki bežati od ljudstva. Pri njem morajo ostati, deliti sv. zakramente in če je treba ž njim tudi umreti!

Ne smemo si pa misliti, da so ti pastirji, četudi jih je mnogo, med seboj razdeljeni, da je vsak za se! Vsi pastirji so eno, ker vsi nadomestujejo enega pastirja, namreč *Jezusa Kristusa, ki je najvišji pastir*. Vsi morajo biti eno v Jezusu Kristusu. Kristus je glavni pastir, vsi drugi so njegovi hlapci.

Ob času sv. Pavla so se kristjani v Korintu bahali: Mi imamo Pavla za svojega pastirja, drugi so rekli: Mi imamo Petra, tretji: Mi imamo Apolona. Proti temu pa piše sv. Pavel v prvem pismu do Korinčanov: Kaj je to med vami, da pravite: Mi smo Pavlovi, mi smo Petrovi, mi smo Apolonovi? Ali je morda Kristus razdeljen? Eden je Kristus, ki je glavni pastir in temu moramo biti vsi podložni. Vsi drugi so le služabniki Njegovi.

Le-ti dobri pastirji, katere je postavil Jezus, ne smejo nikdar pozabiti njegovih besedi: »Jaz poznam svoje in one poznajo mene!«

Dobri pastirji morajo torej poznati svoje ovčice in dobre ovčice morajo poznati svoje pastirje, jih morajo priporočati Bogu v svojih molitvah, jim dajati pogum ter jih razveseljevati.

*

* *

12. Dalje pravi Kristus: »One bodo moj glas poslušale in bo en hlev in en pastir«. Znamenje pravih ovčic je, da poslušajo glas svojih pastirjev, da zvesto poslušajo in izpolnjujejo besedo božjo, katero oznanjujejo dušni pastirji. V tem oziru pravi Kristus: »Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje«.

»Da bo en hlev in en pastir!« To je srčna želja Kristusova. En pastir t. j. Kristus oziroma njegov namestnik ali poglavar sv. cerkve in en hlev t. j. ena cerkev! Žal da imamo danes še mnogo krivih ver, mnogo razkolnikov pa tudi še mnogo paganov, ki niso še stopili v Kristusov hlev; žal, da je tudi mej kristjani mnogo prepиров, torej mnogo prepиров v edinem hlevu Kristusovem!

*

* *

13. Stari Sloveni, so prišli, kakor pravijo, v prvih stoletjih po Kr., največ pa v sedmem stoletju iz severnih krajev v te dežele, v katerih sedaj prebivamo. Kmalu potem so jih Kristusovi namestniki poklicali v Kristusov hlev. Sprejeli

so sv. krščansko vero z velikim veseljem in so v njej zvesti ostali vsa stoletja do današnjega dne. Ni ga skoraj naroda, ki bi se tako odlikoval v vzvišeni krščanski prosveti kakor slovenski.

Bodimo njih vredni potomci in vredni otroci katoliške cerkve.

*

* *

14. Naj navedem tu zgled dobre ovčice in dobrega pastirja. Ko je umrl sv. Tomaž Kanti-lupski, ki ga praznujemo dne 2. oktobra, je izja-vil njegov spovednik po njegovi smrti: »Ta člo-vek je bil tako čist na duši in na telesu kakor tisti dan, ko je prišel na svet, če tudi je imel že 54 let«.

O njegovi veliki in izredni ponižnosti, krot-kosti in usmiljenosti pričajo pa ti-le dogodki: On je imel najvišjo državno službo t. j. bil je veliki kancelar angleške države, pa je iz ponižnosti od-ložil to čast, ko je bil star 44 let in se je začel učiti bogoslovja, da je postal ponižen duhovnik. Ko so ga izvolili za škofa, se je branil, srčno jokal in prosil, naj ga ne posvetijo. Njegovi predstojniki in podložniki so mu marsikatero krivico storili, pa je vse mirno in vdano prenašal in se ni nikdar jezil. Siromake je imenoval brate in jih je vsaki dan nasitoval. Če je slišal, da je koga zadela ne-sreča ali uboštvo, ga je skrivoma podpiral. Ko je bil še študent v Parizu, je kupil nekemu so-šolcu suknjo in plašč s pogojem, da ne bo šel eno leto več v krčmo in k igri. Spovedoval je najraji siromake in jim dajal povsod prednost pred bo-gatini. Brevir t. j. duhovske molitve je tako po-

božno in počasi molil, da je rabil za to dve uri vsak dan.

Dolžnosti svojega stanu je natančno in z vso potrpežljivostjo opravljal. V tem nam je dal prelep zgled. Ni dovolj, da le pobožno molimo in hodimo v cerkev, vsakteri mora tudi dolžnosti svojega stanu vestno in natančno opravljati.

Neki bogati baron se je bil hudo pregrešil nad nekim škofom. Dolgo časa se mu vest ni oglasila, da bi začel delati pokoro. Nazadnje je vendar le prišel k sv. škofu Tomažu in prinesel tisoč dvesto zlatih, da bi se s tem oprostil javne pokore. Toda sv. škof, ki je bil zvest služabnik božji, ni hotel sprejeti denarja, ampak je zahteval kakor od vseh drugih javno pokoro.

Drugi svetniki so se odlikovali v čednostih, ki tudi niso nujno potrebne za zveličanje, na sv. Tomažu pa vidimo zbrane vse čednosti, ki so vsakemu človeku nujno potrebne za zveličanje: Ponižnost, krotkost, zmernost, čistost, potrpežljivost, vdanost v voljo božjo, zvestobo v službi in v stanovskih dolžnostih.

Ta je bil res zgled dobre ovčice in zgled dobrega pastirja.

*

* *

*

*

*

*

*

*

15. »In bodo moj glas poslušale in bo en hlev in en pastir«. Vsi ljudje celega sveta morajo verovati iste nauke, morajo prejemati iste zakramente in morajo ubogati istega poglavarja. Zato kliče sv. Pavel v pismu do Efežanov: »En Go-

spod, ena vera, en krst! Zato pravi v I. pismu do Korinčanov (1, 10): »Prosim vas, bratje, v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, da vsi eno govorite in da naj ne bodo med vami razpori; bodite popolni v enem duhu in v eni misli«.

*

* *

16. Vsi moramo ubogati enega pastirja in se enemu pastirju pokoriti. Tako je rekel Kristus sv. Petru: »Ti si Peter, skala in na to skalo bom zidal jaz svojo cerkev in vrata peklenska je ne bodo premagala in tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva. Karkoli boš ti zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boš ti razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih«. In po vstajenju je rekel Jezus Kristus (Jan. 21, 15) Simonu Petru dvakrat: Pasi moja jagnjeta in enkrat: Pasi moje ovce!

Sv. Peter oziroma njegov naslednik je bil s temi besedami postavljen za vrhovnega pastirja vseh vernikov celega sveta. Njega je treba ubogati, njegovi pastirski paliči se moramo vsi pokoriti.

*

* *

17. Zdaj pa pogledjmo, kako je v tem oziru po svetu? Ali je en *hlev in en pastir*? Žal, da smo še daleč do tega, da bi se izpolnila srčna želja Gospoda Jezusa Kristusa.

Vseh ljudi na svetu je zdaj okolu dva tisoč milijonov. Le ena tretjina vseh ljudi je kristja-

nov, druga tretjina je mohamedanov in tretja tretjina je paganov.

Ali so kristjani vsi edini? Žal, da tega ne moremo reči! Le polovica kristjanov je katoliška, druga polovica se oklepa krivih ver. Na svetu je okolu 400 milijonov katoličanov.

Torej le peti del vseh ljudi je katoliške vere in v katoliški cerkvi. Srce Jezusovo ne more imeti nad to needinostjo nobenega veselja.

*

* *

18. Papež Leon XIII. se je trudil na poseben način, da bi vse razkolne kristjane združil s katoliško cerkvijo. Klical je k edinstvu sv. vere Ruse, Kopte, Grke, Sirce v Palestini in Babiloniji; skrbel je za dobre misijonarje med paganskimi narodi v Indiji, na Kitajskem, v Avstraliji, v Ameriki in Afriki. Papež Leon XIII. je med razkolniki in med pagani na novo ustanovil 2 patriarhata, 34 nadškofij, 213 škofij. To je bilo veliko delo Leona XIII. Tudi pod njegovimi nasledniki se nadaljuje delo za sv. vero po vsem svetu. Veselo znamenje je zlasti, da so začeli pagani in mohamedani odpirati oči in spoznavati, da njih vera ni prava, in da je krščanska vera boljša v vsakem oziru.

V Aziji, Afriki in Avstraliji, se dobe še sedaj hudi malikovavci, ki molijo za Boga solnce, luno, zvezde, drevesa in živali, torej stvari.

Kakor je iz vsega tega razvidno, je needinost v verskem oziru med narodi na svetu še velika! Imamo mnogo ver in še kristjani niso vsi

edini. Vsi trudi misijonarjev in duhovnikov ne morejo pomagati. Na tisoče misijonarjev je dalo do zdaj svojo kri in svoje življenje za sveto krščansko-katoliško vero.

*

*

*

19. Da ustrežemo presvetemu srcu Jezusovemu, moramo vsi pomagati. Mi ne moremo sicer iti v Azijo, Avstralijo in Afriko, da bi tam sv. vero osebno razširjevali, lahko pa z molitvijo veliko pomagamo. Mi postanemo lahko z molitvijo misijonarji. Na ta način bomo razveseljevali presveto srce Jezusovo, ki želi, kakor ste slišali v današnjem sv. evangeliju, da bodi *en hlev in en pastir!*

Z zbranim duhom in srčno gorečnostjo kličimo Jezusu: »Kralj bodi, Gospod, ne samo vernikov, ki niso nikdar odpali od Tebe, ampak tudi izgubljenih sinov, ki so Te zapustili; naj se že skoraj vrnejo v očetovo hišo, da ne poginejo od uboštva in gladu. Bodi kralj tistih, ki jih slepi zmota ali loči nesloga; privedi jih v zavetje resnice in k edinstvu vere, da bo kmalu en hlev in en pastir. Bodi kralj vseh tistih, ki živijo še v starem paganstvu ali mohamedanstvu in pripelji jih iz teme v božjo svetlobo in kraljestvo. Naj se glasi od kraja do kraja zemlje en glas: Bodi hvala Božjemu srcu, ki nas je rešilo; njemu čast in slava vekomaj.

*

*

*

20. Kristus je naš pastir in naš kralj, mi pa smo poklicani, da branimo njegovo čast in njegovo kraljestvo, da skušamo njegovo kraljestvo razširjati in utrjevati na zemlji, kajti sovražnikov in razkolnikov je mnogo.

Eden izmed najbolj gorečih učencev sv. Frančiška Asiškega je bil brat Jan. Njemu se je Kristus večkrat prikazal.

Malo pred smrtjo pa se mu je prikazal Zveličar v človeški podobi, pa tako siromašen in ubog kakor nihče drug. Brat se je čudom začudil in vprašal: »O moj vsemogočni Bog, zakaj se mi prikazuješ tako siromašen in ubog?« Dobil pa je odgovor: »Še bolj sem siromašen in zaničevan v srcih mnogih kristjanov!«

Tako je tudi dandanes. Kristus je kralj vseh kraljev, gospod vseh gospodov, naš pastir, kateremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji — toda kako ga nekateri zaničujejo in celo preklinjajo ali so vsaj mlačni in zanikarni nasproti njemu! Kristus je res v mnogih srcih siromašen in ubog.

Poživimo danes vero v Kristusa kralja, da ne bo v naših srcih siromašen in ubog. Izgovarjajmo njegovo ime z največjim spoštovanjem; opominjajmo lahkomiselne ljudi, ki delajo Jezusu nečast z besedami ali morda celo s preklinjevanjem; delajmo mu čast z lepim, krščanskim življenjem, z lepim zgledom in z natančnim izpolnjevanjem njegovih naukov in njegovih zapovedi.

Če bi kdaj zahteval kdo od nas kaj grešnega, moramo vselej Kristusa-kralja bolj ubogati ko

koga drugega, čeprav bi bil ta višji od nas. Tako so nas apostoli učili, ko so pred velikim judovskim zborom izjavili: Treba je Boga bolj ubogati ko ljudi. Imamo prekrasen zgled na sv. Tomažu Kandelberškem, katerega praznujemo dne 29. decembra, ki se je uprl angleškemu kralju, ko je ta zahteval nekaj, kar je bilo v škodo sv. cerkvi. Odgovarjal je kralju: Treba je bolj ubogati Boga-Jezusa Kristusa ko ljudi. Šel je radi tega v prognanstvo in je veliko trpel, toda Kristusa ni izdal. Nazadnje je prelil svojo kri, pa Jezusa ni izdal. Umorili so ga v cerkvi pred altarjem (Glej na drugem mestu bolj obširno!).

Naj nas ta zgled uči, da se ne smemo nikdar pregrešiti nad Kristusom in njegovim kraljestvom, ki je sv. cerkev. Bodimo ponižni hlapci in vojščaki njegovi, da dosežemo zmago. Cerkev nam kaže pravo pot, ki je Kristus!

*

* *

*

*

* *

* *

21. Ni je nobene bolj gotove poti do večnega zveličanja ko posnemanje Jezusa Kristusa, ki je sam o sebi rekel: »Jaz sem dobri pastir« in »Jaz sem pot, življenje in resnica«. Posnemajmo Jagnje božje, hodimo za Kristusom, dobrim pastirjem, bodimo Njemu podobni v mišljenju, v govorjenju in v djanju in zveličali se bomo gotovo.

*

* *

22. Podobni moramo biti Kristusu v mišljenju t. j. imeti moramo vedno take dobre misli in želje kakor Jezus Kristus. Kake misli in želje je imelo Jagnje božje, Jezus Kristus, spoznamo, ako le pomislimo, da je Jezus Kristus druga Božja oseba, pravi Bog, ki se je pa tako ponižal, da je bil rojen v ubogem betlehemskem hlevcu, da je bil z vso ponižnostjo vdan dvema človekoma, Mariji in Jožefu in da je umrl za nas na sramotnem križu. Ponižnost je prva čednost, ki je navdajala njegovo nebeško srce.

Dandanes je po svetu malo ponižnosti. Prevzetnost vlada človeška srca. Prevzetnost razdira družine in dela nemir in prepir, ker se drug nad drugega povišujemo in hočemo več vedeti in več ukazati. Že otroci se upirajo starišem in jim odgovarjajo. Zapomnimo si besede Jezusa Kristusa: »Kdor je med vami večji, bodi kakor manjši in kdor je predstojnik bodi kakor hlapec«.

Prevzetnost pa tudi veliko škodi. Neglede na to, da je prevzetnost pregrešna in da bo treba zanj če prej ne v vicah ali v peklu trpeti, je prevzetnost silno neljuba ljudem. Prevzetnega človeka vsi zaničujejo in malo cenijo. Vsi mu za hrbtom govorijo, da je prevzet.

Prevzetnost je tudi sama na sebi neumna. Pomislimo samo, kaj ima človek sam o sebi, da se tako baha? Duša je od Boga, telo naše je od Boga. Če je kdo bogat, se mora zahvaliti starišem, po katerih je podedoval ali pa Bogu, ki mu je dal razum, da si je znal pridobiti premoženje. Če kdo kaj zna, zahvaliti se mora Bogu, da mu je dal razum, ker Bog bi ga bil lahko ustvaril

slaboumnega. In kaj naj rečemo še le tistim, kateri so prevzetni zavoljo svoje obleke, ki se s svojimi nošami povzdigujejo nad druge in druge zaničujejo? Ti nimajo srcu Kristusovemu podobnega srca in ne hodijo za dobrim, ponižnim pastirjem. Kristus je bil ponižnega srca in ponižnih misli, taki bodimo tudi mi!

Kake misli so še navdajale Jezusovo srce? Ali je bila morda kaka nespodobna misel? Duša Jezusova je bila čista kot solnce. Duša Jezusova ni bila zaljubljena v posvetne reči, ampak v neskončno lepoto božjo, je ljubila Boga bolj ko vse druge reči in mislila nanj neprestano.

Kaj pa naša duša? Ali niso morda v njej vsak dan nespodobne misli in nespodobne želje?

Jezusovo dušo je pa še posebno navdajala ljubezen do Boga in ljubezen do ljudi in celo do sovražnikov. Njegovo srce ni drugega mislilo ko na čast božjo in na odrešitev človeškega rodu. Zato je prišla druga božja oseba na zemljo, da bi namreč ljudi odrešila. Zato je za nas trpela in za nas na sramotnem križu umrla in zato je Jezus umirajoč na sv. križu prosil za tiste, ki so ga križali.

Kako daleč smo za Jezusom! Kako malo ljubezni imamo do svojega bližnjega in kolikokrat se zgodi, da nosimo v svojem srcu po cele tedne, po cele mesece, po cela leta sovraštvo! To se ne pravi hoditi za Jezusom, ki je naš dobri pastir, to se ne pravi posnemati prečisto srce in prečisto dušo dobrega pastirja!

Bodimo torej čistega srca, kakor je čisto srce Jezusovo!

*

*

*

23. Podobni pa moramo biti Jezusu tudi v *besedah*! Imamo štiri sv. evangelije: sv. Mateja, sv. Marka, sv. Luke in sv. Janeza pa vsi štirje evangeliji so poni samih ginljivih besedi, katere je govoril Jezus Kristus. Beremo sicer, da se je Kristus v življenju večkrat jokal, na pr., da se je razjokal nad mestom Jeruzalemom, -da se je jokal, ko je zagledal mrtvega Lazarja, a da se je kdaj smejal ali posmehoval, ne beremo nikjer. Iz vseh Njegovih besedi odseva dobrotljivost, usmiljenje in posebno ljubezen do Boga in do ljudi. Kako ljubeznivo se je na pr. potožil Jezus Kristus o Judi Iškarjotu! Rekel je samo: »Vi ste čisti, pa ne vsi! Resnično, resnično, povem Vam, eden izmed vas me bo izdal«.

In ko ga je Juda na cesti poljubil in s poljubom izdal, mu krotko Jagnje božje ni drugega odgovorilo ko: »Juda, kaj s poljubom izdajaš Sinu človekovega?«

Ko so ga veliki duhovniki zasmehovali in zaničevali, je Kristus večinoma molčal ali če je izpregovoril, je rekel le kako lepo in krotko besedo. Ko ga je Herod zasramoval in ga oblekel v belo obleko, je Kristus ves čas molčal. Pilatu, kateri ga je v smrt obsodil, je tako krotko in ponižno odgovarjal, da se mu je smilil in da je uvidel, da je nedolžen.

Ko so ga sovražniki na križ pribili, ni bilo slišati iz Njegovih ust nobene jeze, ampak molitev: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo«.

Take ljubeznive in mirne besede, kakršne so bile vedno v ustih Jezusa Kr., bi morale biti tudi v naših ustih! Kakor je ta naš dobri pastir govo-

ril, govoriti bi morali vselej tudi mi. V naših ustih bi ne smelo biti ne preklinjevanja, ne ne-spodobnega govorjenja, ampak dobre in lepe besede! Bodimo dobri pastirji vsi, ker vsi smo poklicani, da učimo druge, zlasti mladino! Bodimo vsi dobri pastirji, zlasti pa stariši, kateri so odgovorni za svoje otroke!

Pa ne mislimo, da Jezus Kristus ni znal biti nikoli hud in jezen, da ni znal govoriti ostrih besedi! Kadar je to terjala ljubezen do Boga in do bližnjega, je bil Kristus tudi hud in jezen. Tako na primer vemo, da je vzel bič in da je zagnal z bičem vse prodajavce iz templja z ostrimi besedami: »Spravite se od tod in ne delajte iz hiše mojega Očeta hiše kupčijske!« Tako vemo tudi, da se je Kristus večkrat zagnal z ostrimi besedami v farizeje in jim naravnost rekel: »Hinnavci, otroci hudičevi itd.«

Tudi v tem moramo biti dobremu pastirju enaki. Kadar vidimo hudobijo, je ne smemo nikdar izpregledati ampak kaznovati. Ako bi na hudobijo molčali, bi bili podobni psu, kateri ne laja, kadar prihaja tat v hišo. »Jezite se«, pravi sv. pismo, »pa ne grešite!« Jezite se, le jezite se nad hudobijo otrok in kaznujte jo po vrednosti a ne grešite t. j. ne jezite se s sovraštvom in preklinjevanjem pa tudi ne izpregledujte in ne molčite! To velja zlasti za stariše in predstojnike, kateri se morajo jeziti in kaznovati, vendar vselej iz ljubezni do otrok in ne s sovraštvom in s preklinjevanjem.

*

*

*

24. Kaj pa pomaga, ako tudi posnemamo Jezusa Kristusa v mislih in v besedah, če ga pa ne posnemamo v dejanju? Ne tisti, ki poreče: Gospod, Gospod, se-bo zveličal, ampak kdor bo delal in živel, kakor je Kristus učil. Kristus je rekel: »Kdor hoče biti moj učenec, naj položi križ na svoje rame in naj hodi za menoj!«

Kaj pa je delal in kako je živel Sin božji, nedolžno Jagnje? Hodil je okrog in povsod delil dobrote, pravi sv. pismo. Beremo, da je po cele dneve neprenehoma učil, da je bil na večer truden. Beremo, da je po cele noči prebil v molitvi. Bolnike je ozdravljaj, mrtve obujal, žalostne tolažil. Poleg vsega tega je prenašal Kristus tudi uboštvo tega življenja, ker Jožef in Marija sta bila uboga. Rojen je bil v siromašnem hlevcu, trpel je veliko zaničevanja in preganjanja, bil je križan in je na sramotnem križu izdihnil dušo!

Kaj je bilo torej življenje Jezusa Kristusa? Bilo je trpljenje in križ. Pri vsem trpljenju in zaničevanju pa se ni nikdar potožil, bil je kakor krotko, potrpežljivo jagnje, katero vse potrpi in se nič ne brani. Učimo se od Njega, ki je naš do-bri pastir, živeti in delati; učimo se potrpežljivo prenašati vse zoprnosti: »Kdor hoče biti moj učenec, naj vzame križ na svoje rame in naj hodi za menoj«.

*

* *

25. Dne 2. maja praznujemo god sv. Atanazija, škofa aleksandrijskega. O njem lahko rečemo, da je v trpljenju hodil za Kristusom. Ko so ga krivoverci preganjali, se je pet let skrival v

nekem vodnjaku, kamor mu je prijatelj skrivaj nosil jedi. Krivoverci so ga zažložili, da je nekaj slabega storil. Pripeljali so ga pred svoj zbor. Z Atanazijem pa je prišel tudi duhovnik Timotej. Priča je bila neka malopridna ženska, ki je bila nastavljena, da bo pričala proti škofu Atanaziju. Ta priča pa ni osebno poznala Atanazija. Ko pridejo v zbor, se duhovnik Timotej dela, kakor da bi bil škof Atanazij in reče oni ženski: »Povej, žena, ali sem jaz tebi kaj hudega storil?« Žena, ki je mislila, da jej govori škof Atanazij, reče: »Ti si bil, prav ti!« Tako je bilo hitro dokazano, da ni vse skupaj nič res. Drugokrat so ga obtožili, da je umoril nekega Arzenija, ki so ga bili sami mej tem časom zaprli. Toda med sodbo je Arzenij ubežal in se pokazal pred sodniki. Tako je bilo spet dokazano, da je vse laž, kar so krivoverci trdili. Sv. Atanazij se je moral skoraj celo življenje okrog potikati, ker so ga krivoverci zasledovali. Nekega dne je bežal s čolnom po morju. Pregarjavci so šli z ladjo za njim. Sv. Atanazij pa je dal svoj čoln ustaviti in je ukazal jadрати nasproti svojim pregarjavcem. Ko je prišel do njih, ga niso spoznali, ampak so le prášali, ali je škof Atanazij s svojim čolnom že daleč. Sv. Atanazij pa je odgovoril: »Ne, ni daleč!« Pregarjavci so potem dalje hiteli in škof Atanazij je mej tem ušel.

Tako je ta svetli mož celo življenje trpel hodeč po stopinjah Jezusovih.

Hodimo tudi mi vedno po Jezusovih stopinjah, kakor nam kliče sv. Peter: »Kristus je za nas trpel in vam zgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah«.

*

* *

26. Če so ovčice na paši raztresene in pride nagloma volk, tedaj tečejo nagloma skupaj in bežijo pred njim. Dobri pastir pa jih brani, da jim volk ne more škodovati. Mi se tudi imenujemo ovčice. Naš pastir je Kristus. Volkovi pa so sovražniki Kristusovi. Volk, ki nas hoče raztrgati je hudobni svet, ki nas zavaža na pregrešne poti; volk je satan, ki okrog teka in išče, koga bi požrl; volk je naše izprijeno meso. Bežimo kakor dobre ovčice proč od hudobnežev!

Kam pa naj bežimo? Naš pastir je Kristus, ki se je sam imenoval: »Jaz sem dobri pastir«. Ni se nam treba bati volka, dokler smo s Kristusom, ker je rekel: »Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da življenje za svoje ovce!«

Bodimo tedaj dobre Kristusove ovčice, ker je Kristus naš dobri pastir. Za njim hodimo, njegove zapovedi izpolnjujmo, njega posnemajmo v mislih, željah, besedah in v djanju, kakor nam priporoča sv. Peter: »Kristus je za nas trpel in vam zgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah«.

*

* *

*

* *

* *

27. Sv. apostol Peter, glava vseh apostolov, skala, na katero je Kristus sezidal svojo cerkev, je pisal prvim kristjanov dvoje pisem, s katerima jih potrjuje v sv. veri in tolaži v velikem

trpljenju, katero so morali prvi kristjani prenašati. On priporoča kristjanom v trpljenju potrpežljivost, kakor beremo v današnjem sv. berilu. Pravi namreč: *Preljubi, Kristus je za nas trpel in vam zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah potrpežljivosti.* To so prelepe besede! Sv. Peter hoče, da imejmo vedno pred očmi križanega Jezusa. Od križanega Jezusa se učimo potrpežljivosti, od njega se učimo trpeti. Motijo se kristjani, kateri mislijo, da se bodo zveličali brez trpljenja. Kdor se hoče zveličati, mora trpeti, mora posnemati zgled, ki nam ga je dal gospod Jezus Kristus! To so besede sv. Petra, prvega učenca Jezusovega: Kristus je za nas trpel in vam zgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah potrpežljivosti.

Res je, da mnogi veliko trpijo, ali res je tudi, da veliko tožijo in z nevoljo in jezo vse zasluge izgublajo. Malokdo se spomni, da po pravici trpi, malokdo se spomni na Jezusa, ki je bil popolnoma nedolžen, pa je vendar vse molče in radovoljno preстал. Takim ljudem, ki v trpljenju tožijo in se jezijo pa ne pomislijo, da po pravici trpe, kaže sv. Peter v današnjem sv. berilu zgled Jezusa Kristusa, ko pravi: *On ni greha storil, tudi ni bilo goljufije ali laži v njegovih ustih.* Kristus ni nobenega greha storil, tudi ni bilo goljufije ali laži v njegovih ustih, pa je vendar vse voljno trpel. Koliko bolj bi morali mi voljno prenašati vse trpljenje, ker trpimo po pravici za svoje grehe, za svoje goljufije in zvijače.

*

*

*

28. Sv. Peter pa daje v današnjem sv. berilu še druge nauke. Mnogi razsajajo in kolnejo, če se jim kaka krivica zgodi! Ljudje ne morejo prenesti brez prepira, brez preklinjevanja nobene niti najmanjše krivice. Tega Kristus ni delal, pravi sv. Peter: *On ni klel, ko so ga kleli, ko je trpel, ni pretil, temveč se je voljno vdal Pilatu, ki ga je krivično obsodil v smrt.* V tem nam je Jezus Kristus dal prekrasen zgled! Večkrat se ozirajmo na križanega Zveličarja, da bomo tudi mi taki, da ne bomo kleli, ko nas bodo drugi preklinjali, da se ne bomo togotili, ko nas bodo drugi obsojali in vse slabo o nas govorili. Kristus tega ni delal in tudi mi tega ne smemo delati.

*

* *

29. In za koga je Kristus toliko trpel? Za nas je toliko trpel in umrl; njegovo trpljenje je naša odrešitev, njegova smrt je naše življenje, njegova prelita kri je cena našega zveličanja. *On je, pravi sv. Peter v današnjem sv. berilu, naše grehe nosil, je za naše grehe na lesu križa svoje telo žrtvoval. Z ranami Jezusovimi ste ozdravljeni.*

Mi smo tedaj ozdravljeni z ranami in s smrtjo Gospoda Jezusa Kr. Premišljujmo večkrat te besede, da ne bi več grešili, kajti naši grehi so rane na Jezusovem telesu, naši grehi so krivi smrti Jezusove. Kako malo je kristjanov, ki bi to premišljevali! Navadno so ljudje lahko-miselni, zato grešijo tako radi in se vdajajo sužnosti peklenškega duha, iz katere jih more rešiti le dragocena kri Jezusova. Pri sv. spovedi

se izpirajo grehi / le z dragoceno krvjo Jezusa Kristusa.

*

* *

30. Sv. Peter pravi dalje: *Bili ste, kakor izgubljene, po svetu razkropljene ovce, zdaj ste se izpreobrnili k svojemu pravemu pastirju in škofu svojih duš.* Po teh besedah smo mi ovčice Jezusa Kristusa, on pa je naš pastir in naš škof. Če smo pa ovčice Jezusove, moramo vedno zvesto za Jezusom hoditi, da kam ne zabredemo, kakor smo že večkrat zabredli z raznimi grehi in hudobijami. On je naš dobri pastir, ki nas vodi na dobro pašo. Držimo se tedaj le Njega! Pri njem najdemo nauk, kako nam je živeti in kako Bogu služiti, da se gotovo zveličamo. Kristus sam je rekel: *Jaz sem pot, resnica in življenje, jaz sem luč sveta, kdor hodi za menoj, ne hodi po temi, ampak bo imel luč življenja.*

Ne bodimo torej ko izgubljene ovce, ki nimajo pastirja. Držimo se Pastirja, držimo se sv. katoliške cerkve, ki jo je on ustanovil, da nadaljuje Njegovo delo.

*

* *

*

*

*

*

*

*

31. Sv. evangeliji ¹⁾ nam pripovedujejo, da je Jezus svojo cerkev tako-le ustanovil: Zbiral je vernike okolu sebe in je potem izmed njih izbral

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu 193—237.

dvanajst apostolov, katerim je dal oblast, da smejo ljudstvo učiti, mu deliti sv. zakramente in je voditi po potu zveličanja. Toda Kristus ni hotel, da bi cerkev imela več poglavarjev, ampak le enega. Zato je izbral izmed dvanajsternih apostolov sv. Petra, kateremu je izročil vrhovno, najvišjo oblast, ko mu je rekel: »Tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva; karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih (Mat. 16, 19)«. »Pasi moja jagnjeta . . . pasi moje ovce (Jan. 21, 15—17)«. Tako morajo biti vsi, verniki, duhovniki in škofje, pokorni prvemu škofu sv. Petru in njegovim naslednikom, rimskim papežem. Kristus je dal sicer duhovsko oblast tudi drugim apostolom, toda sv. Petru na poseben način. Vsem drugim je dana ta oblast tako, da jo morajo izvrševati le v složnosti in pokornosti do sv. Petra, edinemu sv. Petru je dana tako, da ni od nikogar odvisen na zemlji ko od Boga. Škof, ki ga naslednik sv. Petra ne potrdi, nima nobene oblasti. Tak škof je razkolnik in če uči nauke, ki jih je rimski papež obsodil, je tudi hkrati krivoverec.

*

* *

32. Ob času sv. apostolov je bil Rim glavno mesto celega sveta. Tam je bilo več bogastva, več sijaja in več učenosti ko v vseh drugih deželah skupaj. Pa bilo je tudi več izprijenosti in več greha ko v vseh drugih deželah skupaj. Tja je prišel sv. Peter okolu l. 42. po Kr. rojstvu. Nekateri pravijo, da mu je sam Jezus to naročil,

drugi pa trdijo, da so apostoli sklenili, naj gre sv. Peter v Rim. V Rim ga je spremil najbrže sv. evangelist Mark. V Rimu je začel sv. Peter takoj oznanjevati sv. evangelij t. j. Jezusa, ki je za nas umrl na križu, ki je pa od mrtvih vstal in v nebesa šel. Kmalu je pristopilo k sv. cerkvi lepo število Rimljanov. Tem prvim kristjanom v Rimu je pisal pismo sv. Pavel.

Sv. Peter pa ni ostal od tistega časa nepretrgoma v Rimu, ampak je potoval po raznih krajih, da je povsod kristjane potrjeval v sveti veri. Nazadnje pa se je spet povrnil v Rim, kjer je takrat vladal krvoločni cesar Neron, ki je začel strašno preganjati kristjane. Sv. Ambrož pripoveduje o tem to-le dogodbi: Pagani v Rimu, ki so sovražili krščansko vero, so bili najbolj hudi na sv. Petra. Zato so kristjani svetovali sv. Petru, naj bi se nekoliko umaknil, da bi ga ne umorili. Sv. Peter si je sicer želel mučeniške smrti, a se je vendar-le vdal prošnjam in je po noči bežal iz mesta. Ko je prišel do mestnih vrat, je zagledal Jezusa, ki je pravkar prihajal skozi vrata v mesto. Peter reče: »Gospod, kam greš (Domine, quo vadis)?« Jezus Kristus odgovori: »Grem v Rim, da se dam še enkrat križati!« Peter je takoj razumel pomen teh besedi. Vrnil se je in povedal kristjanom prikazen. Kmalu potem so ga pagani ulovili in zaprli v ječo, kjer je bil več mesecev. V ječi jih je mnogo izpreobrnil, celo čuvaje. Nazadnje so ga peljali na morišče, da bi ga križali. Prosil je, naj ga križajo z rokami navzdol in z nogami navzgor, ker da ni vreden tako umreti, kakor je umrl Gospod Jezus Kristus. To se je tudi zgodilo. Umrl je l. 67. p

Kristusu. Posvetil je vatikansko polje s svojo krvjo. Hkrati je posvetil s svojo krvjo prestol rimskega škofa in poglavarja katoliške cerkve.

Cerkev, ki je namenjena za cel svet, mora imeti vrhovnega poglavarja, kajti drugače bi se vse podrlo, kakor bi se podrł obok, če bi ne vložili tudi zadnjega kamena. Vrhovni poglavar sv. Cerkve je skala, je kamen, ki veže vse škofije in vse župnije in duhovnije celega sveta.

Ta skala stoji trdno vsa stoletja. To je v zgodovini človeštva največji čudež, kajti vsa druga kraljestva so v teku stoletij razpadla, se morda spet ustanovila pa spet razpadla, le ta skala stoji neomajno. Ta skala je videla stari vek, je videla srednji vek, novi vek in trdno stoji tudi v najnovejšem veku. Tako se uresničujejo besede Kristusove: »Ti si Peter, skala! Na tej skali bom zidal jaz svojo cerkev in vrata peklena je ne bodo premagala!«

Letos praznujemo jubilej oglejske cerkve. Vse hiše v Ogleju iz tistega časa so izginile — le cerkev in nje zvonik sta ostala, ki pričata, da je le kat. cerkev stalna. Ta vtis napravi oglejska cerkev in zvonik na vsakega, ki pride v Oglej! Vse je minljivo, le katoliška cerkev kljubuje vsem časom. Bila bi pa gotovo razpala v teku stoletij tudi kat. cerkev, ko bi je ne bil Kristus postavil na večno skalo. Ta skala veže sever in jug, vzhod in zahod. Zato smo vsi dolžni hvalo tej skali, da smo katoličani, da uživamo dobrote katoliške cerkve, da sprejemamo sv. zakramente, da živimo in umiramo v milosti božji.

Vsi, škofje, duhovniki in verniki, moramo biti sv. Petru oziroma njegovemu nasledniku pokorni, ker je Kristus dal sv. Petru in njegovim naslednikom vrhovno oblast. Kar oni zavežejo na zemlji, je zavezano tudi v nebesih! V cerkvi mora biti tako, kakor pravi *današnji sv. evangelij*: En hlev in en pastir! Vsi župniki in duhovniki morajo biti pokorni svojemu škofu, vsi škofje vrhovnemu poglavarju, nasledniku sv. Petra, ki je rimski papež. Sv. Peter je bil namreč petindvajset let škof v Rimu in je umrl kot rimski škof, zato so njegovi nasledniki rimski škofje.

*

* *

33. Na ta način je v Kristusovi cerkvi največja edinost. Kar rimski papež zaveže, je zavezano pred Bogom in pred ljudmi in kar on razveže, je razvezano pred Bogom in pred ljudmi. Prav radi tega pa se po celem katoliškem svetu oznanjuje en nauk in se povsod delijo isti zakramenti, kajti povsod ukazuje eden t. j. naslednik sv. Petra. Narodje govore sicer razne jezike in se mora krščanski nauk učiti v raznih jezikih, a vsi katoliški duhovniki vseh pokrajin in vseh jezikov učijo le en nauk in delijo iste zakramente. Pojdite v največje mesto ali pa v zadnjo gorsko vas, povsod je katoliška cerkev enaka. Vsak katoličan ve, kje je njegov župnik, vsak župnik ve, kje je njegov škof in vsak škof je pokoren nasledniku sv. Petra, rimskemu papežu.

*

* *

34. V današnjem sv. berilu čitamo: »Bili ste, kakor izgubljene ovce, zdaj ste se pa izpreobrnili k pastirju in škofu svojih duš«. Ta pastir in škof je sam Jezus Kristus, ki je nevidni poglavar sv. cerkve, a pastirji so tudi nasledniki sv. Petra, ki so vidni poglavarji sv. cerkve in namestniki Kristusovi. Za njimi moramo hoditi kot ovčice zvesto izpolnjujoč njih nauke in goreče sprejemajoč sv. zakramente, ako se hočemo zveličati. Kdor se ne drži pastirja, je izgubljena ovca, ki je v nevarnosti, da zajde v propad.

*

* * *

35. Čuvajmo se zlasti dandanes krivih preokov. Še nikdar ni bilo toliko brezvercev in hudobnežev kakor dandanes. Ti sicer ne morejo premagati cerkve, toda škodijo nam lahko veliko. Kdor noče še bridko obžalovati, da je hodil za neumneži in hudobneži, naj se tesno oklepa svojih dušnih pastirjev. Časi so hudi. Stariši naj gledajo na svoje otroke, da jim ne zabredejo v zmote in grehe. Že od rosne mladosti jih morajo učiti strahu božjega, spoštovanja do dušnih pastirjev, pokorščine, ponižnosti, lepega govorjenja in lepega obnašanja. O Kristusu, dobrem pastirju, pravi današnje sv. berilo: »Hodite po njegovih stopinjah. On ni greha storil, tudi ni bilo goljufije v njegovih ustih. On ni klel, ko so ga proklinjali, ko je trpel, ni pretil«. Ali niso te besede prav za naš čas, v katerem je samo preklinjevanje, sama goljufija in hudobija?

Nikar ne hodite za hudobneži in preklinjevalci, ampak držite se naukov dobrega Pastirja

Jezusa Kristusa, ki je dal za nas svoje življenje in držite se Kristusovega namestnika, ki je vidni poglavar sv. cerkve in naš dušni pastir. Katoličani moramo biti zlasti v teh prežalostnih časih vsi edini v pokorščini do vrhovnega poglavarja, rimskega papeža, do svojih škofov in dušnih pastirjev in vsi edini v naukih, da bo svet videl, da je mej katoličani en hlev in en pastir.

Kdor je pokoren papežu, škofom in dušnim pastirjem, je pokoren samemu Jezusu Kristusu, ki je prav za prav naš edini Pastir, ki vlada sv. cerkev nevidno in jo vodi po pravem potu v večno življenje. Papež, škofje in drugi dušni pastirji so le namestniki tega najboljšega Pastirja.

36. »Jaz poznam svoje in moje poznajo mene«. Jezus pozna natančno vse svoje ovčice, vse njih misli in želje, vse njih prošnje in molitve. To velja za njegove ovčice v nebesih, v vicah in na zemlji. Nikar si ne mislimo, da so naše prošnje njemu neznane. Če mi prosimo Jezusa za duše v vicah, nas Jezus tako sliši, kakor da bi govorili na zemlji svojemu očetu ali materi. Če se obračamo s prošnjami do svetnikov, nas Kristus sliši in nas po njem slišijo svetniki, kakor bi se obračali na zemlji do kakega prijatelja, naj posreduje za nas pri višji osebi. Jezus je z nami in svetniki in svetnice božje so z Jezusom, ki v njem in po njem poznajo vse naše prošnje in vse pre-

morejo, saj so njegovi bratje in sodediči nebeškega kraljestva.

Zato je dobro in koristno, da častimo tudi svetnike in svetnice božje, da se njih molitvam in prošnjam priporočamo in da jih kličemo na pomoč.

*

* *

37. V tem se razločujemo od luteranov, ki nam očitajo, da prvi kristjani niso tega delali in da je češčenje Marije Device in svetnikov malikovanje.

Nauk luteranov je popolnoma napačen. Ko je bila Marija Devica še na zemlji, jo je sam angel Gabrijel v imenu vseмогоčnega Boga pozdravil in počastil na tak način, da bi ji mi ne mogli take časti izkazati, če bi jo častili do sodnjega dne. Ko je bila še na zemlji, so jo prosili, naj posreduje pri Jezusu. Vemo iz sv. evangelija, da je posredovala v Kani galilejski pri ženitnini, ko je zmanjkalo vina in Jezus je nje prošnjo uslišal ter premenil vodo v vino, da je bilo potem vina dovolj.

Če so jo pa že na zemlji vsi častili in klicali na pomoč, ali je ne bomo sedaj častili in klicali na pomoč, ko je v nebesih pri Jezusu.

Prav tako so luterani v veliki zmoti glede češčenja svetnikov. Ko so bili še živi, so jih verniki častili in se jim priporočali v molitev. Tudi mi se drug drugemu priporočamo v molitev. Ohranjenih nam je tudi mnogo spisov iz dobe prvih kristjanov, v katerih beremo, kako so v prvih stoletjih klicali svetnike na pomoč in jih častili.

Naj navedem en sam zgled! Ohranjen nam je govor, ki ga je imel sv. Gregor Nisenski, brat sv. Bazilija, na grobu sv. Teodorja. Sv. Teodor je bil vojak v rimski legiji. L. 306 po Kr. pa je rimski cesar izdal odlok, da je treba vse kristjane prisiliti, naj darujejo bogovom. Kdor bi tega ne hotel, naj umrje! Sv. Teodor je stanovitno vztrajal v ljubezni do Kristusa. Zato so njega kot vojaka še posebno mučili. Zvezali so ga na natezavnico in mu z železnimi kremplji istrgali meso s telesa do samih kosti. Svetnik pa je mej tem molil psalm: »Hvaliti hočem Gospoda vse čase; moja usta mu bodo oznanjevala slavo«. Sodnik mu je rekel: »Ali nisi neumen, da toliko trpiš zavoljo človeka, ki ga imenuješ Kristusa in ki je bil sramotno obsojen v smrt? To je sramota!« Sv. Teodor pa je odgovoril: »To sramoto trpim jaz in vsi, ki verujemo v Jezusa, z največjim veseljem«. Ko vidi sodnik, da ga ne more pregovoriti, da bi odpadel od Jezusa, ga obsodi v smrt na grmadi. Peljali so ga tedaj na morišče. Svetnik se prekriža in stopi na grmado, ki jo zažgejo. Slaveč Boga je sv. Teodor izdihnil svojo dušo. Pobožna kristjana Evzebija je pobrala ostanke in jih pokopala. Na grobu so kristjani imeli vsako leto shod in govor in ohranjen nam je tak govor, ki ga je imel sv. Gregor Nisenski. V tem govoru proslavlja sv. Gregor čednosti sv. Teodorja in ga kliče na pomoč za razne stiske, v katerih so bili takrat kristjani. Hkrati se mu zahvaljuje za razne dobre in pomoči, ki jih je izprosil od Jezusa. Iz tega govora je razvidno, da so nekdaž častili in klicali na pomoč svetnike in svetnice božje, kakor jih časti in kliče na pomoč cerkev dandanes. Svetniki

in svetnice božje so v nebesih pri Jezusu in posredujejo in prosijo za nas. V omenjenem govoru beremo tako-le: »Kdor-koli pride na grob, želi dotakniti se njegove rakve in smatra za blagoslov in posvetitev, če se le dotakne. Če se komu posreči dobiti le malo prahu iz rakve, v kateri počivajo svetnikovi ostanki, hrani ta prah kot dragocenost največje vrednosti. Najbolj srečni pa se štejejo ti, kateri se morejo dotakniti svetih ostankov samih; objemljejo jih, kakor da bi bil svetnik še živ; dotikajo se ostankov z usti, z očmi in s čelom in točijo nanje solze gorke ljubezni; kličejo ga na pomoč, naj bi zanje prosil, ker so prepričani, da kot služabnik božji vse lahko doseže od Boga. Uči se iz tega, o bogaboječe ljudstvo, kako dragocena je pred Bogom smrt svetnikov«.

Tako je govoril na grobu sv. Teodorja sv. Gregor Nisenski. Njegov govor nam je ohranjen. Iz njega spoznamo, da je nauk sv. Cerkve danes prav tak, kakršen je bil nauk prvih kristjanov. H koncu je sv. Gregor goreče prosil sv. Teodorja, naj izprosi pomoči za grško cesarstvo, kateremu so takrat pretili z vojsko sovražniki: »Prosi za svojo domovino . . . Bojimo se, da pridejo na nas nadloge in nevarnosti, kajti nedaleč od tod so sovražniki, ki se pripravljajo na vojsko proti nam! . . . O čudodelni in presvetli mož mej mučniki, naj bi po moči tvoje molitve in molitve tvojih tovarišev postala krščanska zemlja rodovitno polje, ki naj rodi v veri v Jezusa Kristusa vedno bogate in prekrasne sadove večnega življenja t. j. življenje v Kristusu Jezusu, kateremu bodi z Očetom in sv. Duhom slava, gospodstvo in čast sedaj in vedno in na vekov veke«.

Tako so častili prvi kristjani svetnike in svetnice božje, kar dokazuje, da je nauk luternov popolnoma napačen. Zato pa moramo po šegi prvih kristjanov goreče klicati na pomoč presveto Devico in druge svetnike. Zmislimo se vseh tisoč in tisoč svetnikov: apostolov, mučencev, spoznavavcev, devic itd. in prosimo jih, naj posredujejo pri Jezusu, s katerim so združeni, za milosti, dobrote in pomoči, katerih potrebujemo za življenje in za večnost.

Nikar torej ne mislimo, da naše prošnje, ki jih obračamo do svetnikov, ne pridejo do Jezusa. Jezus je Bóg in pozna svoje in one poznajo Njega.

PETINTRIDESETO BRANIE

ZA BRACKE BI JOTPA

II.

PETINTRIDESETO BRANJE.

ZA PRAZNIK SV. JOŽEFA.

1. Sv. Jožef je bil pravičen mož. To izpričevalo mu daje sv. evangeliј oziroma sam Bog. Sv. Jožef je bil pravičen mož, zato ga je Bog povzdignil nad vse može, da ga je postavil za rednika Svojemu Sinu Jezusu in za zakonskega moža in rednika Marije, prečiste Device in ma-

tere Božje. Tako je sv. Jožef visoko postavljen, da bi se vsi nanj ozirali in ga posnemali v sv. čednostih, zlasti v pravičnosti.

*

*

*

2. Božja previdnost mu ni zastonj dala imena Jožef, ki je hebrejska beseda in pomeni lahko dvoje, namreč moža, ki nam je odvzel sramoto in moža, po katerem nam je Bog veliko dodal. Sv. Jožef je mož, po katerem nam je bila odvzeta sramota in nam je bilo veliko dodano, ker on je bil rednik Jezusa Kristusa, Sinu Božjega, ki nam je *odvzel* sramoto greha in nam je *dodal* še večno življenje in večno zveličanje. Največ pa je bilo njemu samemu *dodano*, ker je bil povišan nad vse može in svetnike in izvoljen izmed vsega človeštva, da je skrbel za Jezusa, Sina Božjega in Marijo, deviško mater Božjo. Že o egiptovskem Jožefu, ki so ga bili njegovi bratje prodali v Egipt, je rekel njegov oče na smrtni postelji: Jožef, ti si kakor sadno drevo, ki na daleč razteza svoje veje in rodi obilo sadu, koliko bolj smemo te besede porabiti o sv. Jožefu, ženinu M. D. in redniku Jezusa Kr.: Jožef, ti si kakor velikansko sadno drevo, ki je po vsem svetu raztegnilo svoje veje in ves svet razveselilo s sadjem pravičnosti.

*

*

*

3. Pravičnost je čednost, ki je podlaga vsemu blagostanju v družinah, v družbah in v kraljestvih. Kjer ni pravičnosti, razpade vse. Zgo-

dovina nam priča, da so kraljestva bila trdna, dokler je vladala v njih pravičnost, a da so razpadla, ko ni bilo več v njih pravičnosti. Tako nas tudi uči izkušnja, da so družine srečne in trdne, dokler je v njih pravičnost, a da propadejo in obožajo, ko niso več pravične.

*

* *

4. O kraljestvih, ki so razpala, ker niso bila pravična, imamo zgled v našem času.

Prav tako vidimo s svojimi očmi, kako propadajo društva in družine, v katerih ni več pravičnosti. Družine, katerim so dobri, vestni in pravični očetje zbrali veliko premoženje, razpadejo, ko zavladajo malopridni, hudobni, nečistosti in pijanosti vdani sinovi. Krivičnost, zapravljalivost in pijančevanje — to je povodenj, to je vihar, ki podere vsako še tako trdno zidano hišo.

Celo kat. cerkev in krščanska vera bi morali propasti, ko bi ne imeli za podlago pravičnosti.

*

* *

5. Sv. Jožef je bil pravičen v vseh ozirih: do Boga, do samega sebe in do bližnjega.

Pravičnost in zlasti pravičnost do bližnjega je pglavitna krščanska čednost, je steber, na katerem sloni ves družabni red. Če izpodmaknemo hiši podlago, če izpodmaknemo stebre, na katerih sloni, se mora porušiti. Tako je s človeško družbo. Če ji izpodmaknemo steber pravič-

nosti, mora družba razpasti. Zato priporoča sv. Pismo, ki je božja beseda, vsem ljudem zelo slovesno pravičnost. Knjige Starega zakona govore na vseh straneh o pravičnosti: Ne ubijaj, ne kradi, ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega, ne želi svojega bližnjega žene, ne želi svojega bližnjega blaga itd. V novem zakonu je Kristus slovesno povedal: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je Božjega« in na drugem mestu: »Blagor njim, ki so lačni in žejni pravice, ker nasičeni bodo« in na drugem mestu: »Ako ne bo vaša pravičnost večja ko pravičnost pismoukov in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo«.

Nobene sv. čednosti ne priporoča božja beseda bolj ko sv. pravičnost. Pravičnost je steber vsemu družabnemu redu, steber človeškemu življenju. In da bi ta steber še bolj držal, spolnil ga je Kristus s požrtvovavno nadnaravno ljubeznijo.

In to sv. čednost je imel po izpričevanju samega Boga sv. Jožef v najboljšem pomenu besede. Jožef je bil *pravičen mož*. Njegova pravičnost je svetila vsem kot sveti jasno solnce na nebu. Zato ga je Bog pred vsemi kralji in cesarji, odbral in ga visoko povišal in neizmerno počastil. Zato pravi sv. cerkev v prekrasni pesmi o Njem: »Jožef, ti si krasota neba, ti upanje naše in *steber sveta!*«

Ta mož, ki je steber sveta radi svoje pravičnosti, je postavljen delavcem in vsem ljudem za zgled. Dokler ne bodo ljudje tega pravičnega moža posnemali, ne bo bolje na svetu. Nastala je mej ljudmi zmešnjava, ker je zmanjkala pra-

vičnost, ljudje so začeli vpiti na pomoč, ker se je porušil steber pravičnosti, kakor vpijejo na pomoč ljudje, če opazijo, da se hiša podira. Izginila je pravičnost, zato se stiskajo drug drugega, se odirajo in sleparijo, se preklinjajo in pobijajo.

Nastala je mej nami velika needinost. Vsi obžalujejo, da ni več nobene složnosti, ki bi bila nam v veliko korist. Pa zakaj ni složnosti? Zato ne, ker je izginila pravičnost in ker je zamrla sv. vera, iz katere izvira sv. pravičnost. Da se zopet doseže edinost, je nujno potrebno, da se vsi vrnemo k sv. veri in k sv. pravičnosti, ki izvira iz vere. Dokler se to ne zgodi, je vse zastoj!

Justitia fundamentum regnorum, to se pravi: Pravičnost je podlaga, je steber kraljestvom. Kjer ni pravičnosti, oziroma tudi svete vere, tam mora vse razpasti in se pogubiti.

Veliki vladika Strossmayer, je zapisal ta-le izrek: »Le to je trajno, je lepo, vzvišeno in koristno . . ., *kar se opira na pravičnost* in ne to, *kar ustvarja sila*«. Lepe so te besede in vredne, da si jih vsak človek globoko zariše v srce. Pri vsakem dejanju se torej poprašajmo: Ali je to pravično? Če nam vest reče, da ni pravično, nikar ne storimo tega, ker ne bo imelo obstanka, ne bo prineslo sreče in blagoslova: »Le to je trajno, je lepo, vzvišeno in koristno, kar se opira na pravičnost in ne to, kar ustvarja sila!«

Sv. Ambrož uči, da pravičnost daje človeku moštvo, mu daje pogum in moč, nasprotno pa mu nepravičnost jemlje moštvo, mu jemlje pogum in moč. Kdor ni pravičen, je strahopeten in boječ. Bodimo tedaj po zgledu sv. Jožefa pra-

vični, pa bomo možje, pogumni, močni in neustrašni.

*

* *

6. Pravičen je tisti, ki dela vse prav t. j. po božji postavi ali po vesti, ker je vest kazalo postave. Ravnajmo se vselej po božji postavi, ki jo je Bog dal po Mojzesu mej gromom in bliskom! Ako bomo pravični, bomo tudi mi, kakor Mojzes in sv. Jožef, ljubi Bogu in ljudem. Mojzes in sv. Jožef, oba sta bila radi pravičnosti vredna, da sta videla veličastvo Božje, Mojzes na gori Sinaj, sv. Jožef pa v Jezusu Kristusu, ki ga je pestoval, redil, oblačil ter zanj skrbel. Oba sta bila zavoljo zvestobe in krotkosti, kakor pravi *današnje sv. berilo*, izvoljena izmed vsega človeštva; obeh spomin je blagoslovljen.

*

* *

7. Popolna pravičnost je zelo redka in zato tudi zelo imenitna sv. čednost. Prej najdete danes bogatega človeka milijonarja, ko vseskozi pravičnega, prej učenega ko vseskozi pravičnega. Iz tega je razvidno, kako imeniten mož je bil sv. Jožef, ženin Marijin in rednik Jezusa Kr., če mu samo sv. pismo ali prav za prav sam Bog daje spričevalo, da je bil pravičen. To je čast nad vse druge časti, to je slava nad vse druge slave. Zato pravi *današnje sv. berilo* o sv. Jožefu, ki je bil sicer ubog človek, da ga je Bog častitljivega storil pred obličjem kraljev, da ga je storil mogočnega v strah sovražnikom, da ga

je peljal v oblak, kjer je gledal obličje božje in kjer mu je sam Bog dal zapovedi in postavo življenja in modrosti.

Bodimo torej pravični, ako hočemo biti kdaj povišani in priti v oblak, kjer bomo gledali Boga kakor Mojzes in sv. Jožef od obličja do obličja. Pravičnost je največja čast in slava za vsakega človeka. Pravičnost je več ko kup srebra in zlata, je več ko veliko posestvo, več ko vsako odlikovanje na tem svetu.

*

* *

8. Življenje Jožefovo pa nam daje še drug zelo koristen nauk. Jožef se je preživljal s pridnim in pravičnim delom rokodelstva, kakor svedoči sv. evangelij. Dal nam je prelep zgled, kako se moramo tudi mi preživljati s pridnim in pravičnim delom svojih rok. Nihče naj se ne sramuje dela. Pošteno delo je za vsakega človeka čast, pa je tudi dolžnost, ker kdor ne dela, naj tudi ne je! Kakor nam dokazuje sv. Družina, si s pravičnim delom človek ne nabere bogastva, ampak le potrebnih reči za lepo in bogoljubno življenje. Sv. Jožef ni bil bogat, čeprav je pridno delal. Tako se navadno godi tudi dandanes pravičnim rokodelcem in delavcem. Ubivajo se, pa ne obogatijo. To pa ne sme nikogar žalostiti. Človek bodi lepo zadovoljen in vesel, če ima potrebnih reči za življenje. Bogastvo ni koristno in navadno tudi ni pravično. Bogastva si človek navadno ne nabere s pravičnim delom. Zato naj se nihče ne pritožuje, češ, ubivam se in ubivam, pa sem vedno ubog, drugi pa manj delajo, pa so

bogatejši od mene. To so prazne pritožbe. Vesel in zadovoljen bodi, če imaš potrebnih reči za lepo življenje in hvali vsak dan Boga, ki ti daje vse to. Tvoje bogastvo bodi v pravičnosti, kakor je bilo bogastvo sv. Jožefa v pravičnosti. Znamenje tvoje pravičnosti bodi pridno delo. Pridno delo in pravičnost so kakor brat in sestra. Ako vidiš človeka, ki nič ne dela pa vendar veselo in razkošno živi, že lahko sklepaš: Ta ni pravičen.

To je stara in zlata resnica, ki jo je Bog razodel že Adamu v raju, ko mu je govoril: V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh. Ko bi ljudje izpolnjevali ta nauk, bi ne imeli dandanes socialnih zmed in revolucij. Izpolnjujmo besede božje, ker drugače ne moremo pravično živeti. Kjer ni pridnega dela, ni pravičnosti, kjer pa ni pravičnosti, ni miru, ni zdravega veselja, ni zadovoljnosti in ni nobene prave sreče. Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo navrženo!

9. Lep in častitljiv je praznik sv. Jožefa, ki nam poživlja tako koristne krščanske resnice, ki se žal dandanes rade pozabljajo. Delavnica sv. Jožefa je kakor cerkev, v kateri se oznanjuje krščanski nauk, pred vsem nauk o krščanski pravičnosti, ki je podlaga za lepo in srečno življenje. Naredimo vsako leto za praznik sv. Jožefa trden sklep, da hočemo po njegovem zgledu pravično in vestno živeti. To je potrebno zlasti dandanes, ko so začeli ljudje kar na debelo slepariti, golju-

fati, krasti, požigati in bližnjemu škodovati. Bodimo pri vsem svojem delovanju pridni, vestni in pravični, ker s tem si postavimo podlago za časno in večno srečo.

*

*

*

10. Sv. Terezija je na poseben način častila sv. Jožefa. Ona sama pravi, da se ima za svojo izpreobrnitev zahvaliti Devici Mariji in sv. Jožefu. Tako le piše: Vsakemu bi rada svetovala, naj zavoljo mojih izkušenj časti tega svetnika s posebno pobožnostjo, ker on premore pri Bogu veliko. Ko je ozdravela od hude bolezni, je rekla, da je ozdravela le na prošnjo sv. Jožefa, katerega si je poleg Device Marije izvolila za posebno zavetnika ali patrona.

Sv. Jožef se obrazuje z detetom Jezusom v naročju. To pomeni, da je Jezus, ki je najvišja milost, vedno ž njim. V resnici je bilo le sv. Jožefu dano, da je Jezusa in Marijo redil, Jezusa pestoval in ž njim živel do smrti. Večje milosti si ne moremo misliti. Zato pa smemo po pravici trditi, da je bil tudi sv. Jožef milosti poln, kakor pravimo o Devici Mariji. O njem sicer ne učimo, da je bil brez madeža izvirnega greha spočet, vendar je moral biti z milostmi prenapolnjen, ako sodimo po tem, da je imel Jezusa in Marijo vedno pri sebi, da je zanju skrbel in ju redil. To je milost vseh milosti.

Sv. Jožefa obrazujejo z lilijo v roki. To pomeni čistost in svetost. Življenje sv. Jožefa je bilo čisto in sveto. Na njem najdemo vse sv. čednosti, ki dičijo pravega moža zlasti pravičnost, s katero

so združene vse druge družinske krščanske čednosti.

Zato kličem vsem možem in mladeničem, pa tudi ženam in dekletom z besedami sv. Terezije: »Vsakemu bi rad svetoval, naj časti tega svetnika s posebno pobožnostjo, ker on premore pri Bogu veliko!« Posnemajmo sv. Jožefa! Naša čast bodi, da sta Jezus in Marija vedno z nami, kakor sta bila z Jožefom, naša čast bodi bela lilija pravičnega, poštenega in svetega življenja.

Glejte, ta je zvesti in modri hlapec, ki ga je Gospod postavil čez svojo družino.

Molitev na praznik sv. Jožefa.

11. Pojdimo v duhu v hišo sv. Jožefa, naza-reškega mizarja. Previdnost božja je hotela, da imej Marija, Mati Božja, moža, je hotela, da imej Sin Božji Jezus Kristus očeta-rednika. Sv. očetje pravijo, da je bil sv. Jožef potreben, da bi Marija ne prišla v kako sramoto le za en trenotek, da bi Jožef bil njen tovariš in tolažnik, ko je morala z Detetom bežati v Egipt in da bi zanjo in za dete skrbel, zlasti pa, da bi dal vsem družinskim očetom prelep zgled svetega in pravičnega življenja. Sv. Družina je po božji previdnosti postavljena v zgled vsem krščanskim družinam.

Stopimo v to sveto družino in preišljujmo njeno sv. življenje. Oba Marija in Jožef sta iz preslavne kraljevske družine Davidove in Abrahamove, kakor nas uči sv. evangelij. Sv. evangelisti nam naštevajo vse prednike Marijine in sv. Jožefa ne le do Davida in do Abrahama, ki je živel okolu 2000 let pred Kristusom, ampak do samega Adama.

Kateri rod bi se mogel meriti z rodom Marijinim in Jožefovim? Mi znamo morda še povedati, kako se je klical naš stari oče, toda kako se je klical prastari oče, morda že ne vemo. Če gremo tudi gledat v krstne bukve, lahko izvemo za prednike za par sto let, toda dalje ne segajo niti župne knjige. Družina sv. Jožefa in prav tako tudi Marije pa je znana do samega Davida, ki je živel okolu 1000 let in Abrahama, ki je živel okolu 2000 let pred Kristusom in celo do samega Adama. Dobri so morali biti v tej družini otroci, da so si tako zvesto zapisovali svoje prednike! Tako je živela ta sveta družina v dobrih otrocih. Kaj more biti lepšega, ko da se otroci spominjajo svojih starišev, da zanje molijo, da znajo o njih kaj povedati, da otroci zaljšajo njih grobove? Kako lepo je starišem počivati pod zemljo, ako prihajajo dobri otroci klečat in molit na njih grobove! Toda vedeti treba, da delajo to le taki otroci, ki so se od starišev naučili strahu božjega in ljubezni božje. Kjer ni strahu božjega in ljubezni božje, tam pozabijo otroci na malopridne stariše, ne hodijo na njih grobove klečat in jih ne zaljšajo s cveticami.

*

*

*

12. Izmed vseh otrok Davidovih in Abrahmovih pa sta bila brez dvojbe Marija in Jožef najboljša otroka, ker je Marija dosegla čast, da je bila resnična mati Jezusa Kristusa, Jožef pa, da je bil imenovan oče Jezusa Kristusa. Sv. Jožef je moral biti torej za Marijo najbolj napolnjen z vsemi potrebnimi milostmi in darovi božjimi. Kakor Marija govori tudi sv. Jožef vsem zemljanom: »Zdaj tedaj, otroci, poslušajte me: Blagor njim, ki ohranijo moja pota t. j. ki hodijo za menoj posnemajoč moje sv. čednosti. Poslušajte nauk in bodite modri in ne zaničujte ga nikar. Blagor človeku, ki mene posluša in ki čuje pri mojih vratih vsak dan in streže pri podbojih mojih duri. Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda«.

*

*

*

13. Sv. Jožef je bil dober in pravičen mož, kakor je bila vsa ta rodovina, iz katere sta bila Marija in Jožef, dobra in pravična.

Poglejmo si le eno staro mater sv. Jožefa in Marije Device. To je bila Rut. Kako je bila ta ženska dobra, nam pripovedujejo sv. pismo. Ko jej je umrl mož, je ona zvesto skrbela za njegovo mater in je ni zapustila. Pobirala je klasje za ženjicami, ki so žele in snopje spravljale, da je mogla sebe in staro mater preživljati. In Bog jo je blagoslovil, postala je ena izmed starih mater Jožefa in Marije in tako tudi Jezusa.

Glejte, kako dobri so bili predniki sv. Jožefa in Marije! O teh dobrih prednikih so v tej družini vedno govorili in jih stavili otrokom v

zgled. Tako so tudi otroci postajali dobri in se je svetost in dobrodelnost ohranjevala v tej družini od roda do roda. V tej družini je bil strah božji, ki vzgaja otroke v sv. čednostih in dobrih delih. Le iz takih družin dobivamo otroke, kakršen je bil sv. Jožef, mož, kateremu daje sam Bog pričevanje, da je bil pravičen in svet.

*

* *

14. Zgodovina sv. družine, iz katere je bil sv. Jožef in zgodovina vseh naših družin nam dokazuje, da so le taki otroci kaj prida, ki so bili vzgojeni v strahu božjem in v sv. veri. Zato bi morali stariši posebno na to gledati, kajti ni je nobene druge dote takó velike ko strah božji in sv. vera. Otroci, ki imajo strah božji in sv. vero, se ne bodo nikoli izgubili v svetu. Sv. Janez, evangelist, pravi, da tisti premagajo svet, ki imajo živo vero v Kristusa (I, 5). Dajte tedaj otrokom strah božji in sv. vero in svet jim ne bo mogel škodovati. Ko boste na smrtni postelji, se vam ne bo treba bati za otroke. Otroci bodo imeli v strahu božjem in v sv. veri cel svet.

*

* *

15. Naj navedem par zgledov iz krščanskih družin, v katerih je vladal strah božji. Družina, iz katere se je rodil sv. Ambrož, je bila zelo krščanska družina. Stariši sv. Ambroža so bili bogaboječi in bogoljubni, čeprav so bili visokega stanu in premožni. Oče je bil cesarski namestnik

na Francoskem. Ker so vzgajali svoje tri otroke: Ambroža, Satira in Marcelino v strahu božjem, so vsi trije postali svetniki. Ambrož je postal škof v Milanu in ga častimo na altarih kot svetnika, Marcelina, njegova sestra, se istotako časti na altarih kot sveta Marcelina in tudi brat Satir je umrl kot svetnik.

Prav tak zgled imamo v družini sv. Bernarda. Stariši so bili zelo pobožni in so v strahu božjem vzgajali otroke. To se je tudi pokazalo na otrocih. Čeprav so bili grajščaki in so imeli velikanska posestva, se je Bernard vendar-le odločil, da se hoče vsemu svetu odpovedati in stopiti v samostan. Pregovoril je tudi svojega strica in brata, da sta se svetu odpovedala. Starejši brat je bil oženjen, pa sta se mož in žena odpovedala svetu in šla v samostan. Zelo ginljivo je bilo, ko so Bernard in bratje jemali slovo od očeta. Oče je jokal, tudi sestra Himbelina je jokala. Prosila sta, naj vendar ostanejo že radi velikega posestva, ki ga ne bo imel kdo upravljati, pa se niso dali več pregovoriti. Imeli so še enega malega brata, ki se je prav takrat igral na dvorišču. Vzeli so tudi od njega slovo z besedami: »Srečen boš, ker čaka te veliko premoženje, kateremu smo se mi odpovedali«. Deček pa je odgovoril: »Lepo reč ste mi pustili. Sebi ste izvolili nebesa, meni pa dali zemljo«. Ko je to rekel, se je tudi on odpravil ž njimi v samostan. Ostal je sam oče in sestra Himbelina. Na zadnje pa se je tudi oče odpravil v samostan in je bil tam pokoren svojemu sinu Bernardu, ki je bil opat. Tako je cela družina postala svetniška.

Naštel bi vam lahko še veliko lepih zgledov iz življenja sv. družin. Vsi ti zgledi dokazujejo, da so le tiste družine srečne, da so otroci tistih družin kaj vredni, v katerih je strah božji in sv. vera. Nič ne de, če so morda družine siromašne, da je le v njih strah božji in sv. vera, si bodo otroci sami pridobili več premoženja, kakor bodo potrebovali. Sv. Vincencij Pavelski je bil iz vera. Nič ne de, če so morda družine siromašne; so stariši vendar zelo skrbeli za dobro vzgojo svojih otrok in zlasti za Vincencija. V mladosti je moral Vincencij voli in krave pasti. Ker je bil pa nadarjen, so stariši vse zanj žrtvovali, da bi se deček izšolal. Oče je celo voli prodal, da je mogel Vincencij šole dokončati. To pa je mladenič Vincencij obilo poplačal. Postal je velik svetnik, sezidal je veliko samostanov, ustanovil red oo. lazaristov ali misijonarjev, red usmiljenih sester, ki strežejo bolnikom in še druge redove in naprave, ki vse še danes obstajajo. Oče je bil zanj prodal en par volov, a sin bi mu bil lahko vrnil tisoč parov. Tisti deček, ki je v rojstnem kraju čredo pasel, se prišteva mej najslavnejše može vseh časov in vseh narodov.

Naj vas ta zgled uči, kako morate skrbeti za otroke in da jih ne smete zanemarjati, čeprav ste siromašni, ker ne veste, kaj lahko še postanejo, ako jih dobro vzgojite.

Sv. Frančišek Ksaverski je v Indiji v prvi vrsti le otroke podučeval in krščeval. Naročal je vsem misijonarjem, da ne smejo tega važnega opravilla nikomur izročati, ampak da morajo sami z vso vestnostjo otroke učiti. Sam je nosil v

rokah zvonček in je zvonil, ko je hodil po cestah, da so otroci slišali in prišli h krščanskemu nauku. Cele množice otrok je podučeval po dnevu, zvečer pa jih je pošiljal domov in jim naročal, da morajo vse pred stariši ponoviti, kar so se naučili, da bodo tudi stariši znali. Govoril je: Otroke moramo skrbno učiti, kajti ti bodo po par letih dorastli in vladali po občinah, ko bodo stariši pomrli.

V nekem še ohranjenem pismu, ki ga je pisal sv. Frančišek iz Indije v Evropo, pripoveduje, kako so mu dobri otroci pomagali misijonariti. Nekega dne je govoril o malikovanju, ki je bilo takrat skoraj po vseh hišah in družinah v Indiji v navadi. Ljudje so imeli lesene in kamenite malike, katerim so zažigali kadilo. Ko je sv. Frančišek otroke podučil, da ti maliki niso nič, da imajo ušesa, pa ne slišijo, da imajo oči, pa ne vidijo, da imajo roke, pa ne tipljejo, da imajo noge, pa ne hodijo in so prazen nič, so se otroci spustili po vseh hišah in so vse malike zdrobili in zažgali. Če so otroci izvedeli za kako družino, da ima še malike, so brž naznanili sv. Frančisku, da je šel sam tja in jih podučil, da so gnusobo grdega malikovanja odstranili.

Tako je delal sv. Frančišek Ksaverski, tako je lepo vzgajal otroke v verskih resnicah in v strahu božjem. Posnemajte ga, dragi stariši, ako hočete, da bodo vaše družine svete, da bodo vaše družine stalne in trdne, kakor je bila družina sv. Jožefa in Marije, katerih prednike nam sv. evangelij našteva do Abrahama in celo sv. Lukež do samega Adama. Če boste otroke dobro vzgojili,

se vas bodo spominjali in za vas molili, ko boste ležali že davno v grobu.

*

* *

16. Ako hočemo, da bo naša mladina dobra, plemenita, jo moramo vzgajati v tistem duhu, ki je vladal v hišici sv. Jožefa in Marije. V tej hišici se učimo strahu božjega, pravičnosti, ponižnosti in sploh vseh čednosti. Urimo se vsi v teh čednostih, ki so bile v tej hišici, ki je trdno vztrajala nad 4000 let, katere predniki se v evangelijski nastevajo do samega Adama. Le strah božji, pravičnost, ponižnost in živa vera v Boga in Kristusa dela srečne ljudi in družine. Sv. Jožef in Marija naj nam izprosi od Jezusa milosti, da bi mogli sveto in pravično živeti, da bi naše družine bile srečne v svojih otrocih, da bi stariši in otroci mogli doseči večno zveličanje z Jezusom, Marijo in Jožefom.

*

* *

*

*

*

*

*

*

17. Veličastno sliko nam podaja sv. evangelij v kratkih potezih o sv. Jožefu. O njem bremo naslednje reči: Sv. Jožef se je najprej zaročil z Marijo Devico. Med zaročitvijo in ženitnino pa je preteklo pri Judih deset do dvanajst mesecev. Mej tem časom sta živela vsak na svojem domu. Sv. Matej pravi: »Ko je bila Marija Jožefu zaročena, je spočela od sv. Duha, preden sta vkup prišla«. Dalje pravi sv. evangelij, »da jo je hotel

Jožef skrivaj zapustiti, ker je bil *pravičen mož* in je ni hotel razglasiti«. Bil je pravičen mož, ki ne sumniči in ne natolcuje, dokler ne izve za trdno. Radi tega je bil Jožef žalosten in je premišljeval sam pri sebi, kaj in kako bi mu bilo ukreniti. Ko je pa to mislil, glej, prikaže se mu angel Gospodov v spanju, ki mu reče: »Jožef, Davidov sin, ne boj se k sebi vzeti Marije, svoje žene, zakaj kar je v nji rojeno, je od sv. Duha. Rodila pa bo sina in imenuj njegovo ime Jezus; on bo namreč rešil ljudstvo grehov«. Kadar se je tedaj Jožef zbudil iz spanja, je storil, kakor mu je zapovedal angel Gospodov in je vzel k sebi svojo ženo. Sv. evangelij dostavlja: »*In je ni spoznal*«. Ko je pa Marija rodila sinu, pravi sv. evangelij, da je Jožef imenoval njegovo ime Jezus. Ko so pastirji prihiteli molit Deteta v betlehemski hlevček, pravi sv. evangelij, da so našli v hlevčku tudi Jožefa. Štirideseti dan je bil z Marijo tudi sv. Jožef v templju in sv. evangelij pravi, da sta se oba čudila nad besedami starčka Simeona in Ane.

Sv. evangelij imenuje spet sv. Jožefa, ko so trije modri z Jutrovega odšli domov. Takrat, pravi sv. evangelij, se je angel Gospodov prikazal Jožefu v spanju in mu rekel: »Vstani, vzemi Dete in njegovo mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem, zakaj Herod bo Dete iskal, da bi ga končal«. In je vstal, vzel dete in njegovo mater po noči in se uganil v Egipt. In je bil ondi do Herodove smrti. Misli si, kristjan, daljavo te poti: od Betlehema do Egipta je tako daleč ko od Gorice do Rima.

Potem molči sv. evangeliij o sv. Jožefu, do Herodove smrti. Kadar je bil pa Herod umrl, glej, se angel Gospodov spet prikaže Jožefu v spanju v Egiptu in mu reče: »Vstani in vzemi Dete in njegovo mater in pojdi na izraelsko zemljo, zakaj pomrli so, kateri so hoteli dete umoriti«. In je vstal, vzel Dete in njegovo mater in je prišel na izraelsko zemljo. Ko je pa slišal, da Arhelaj kraljuje v Judeji namesto Heroda, svojega očeta, se je bal tja iti in se je v spanju opomnjen uganil na Galilejsko. Prišel je in prebival v mestu, kateremu je ime Nazaret, da se je dopolnilo, kar je govorno po prerokih, da bo Nazarejec imenovan.

Ko je bil Jezus dvanajst let star, pravi sv. evangeliij, sta šla Jožef in Marije z dečkom Jezusom v Jeruzalem za velikonočni praznik. Ko so se pa vračali, sta oba Jožef in Marija menila, da je Jezus pri družbi. Hodili so že dan hoda in so ga zvečer iskali mej sorodniki in znanci. Ko ga niso našli, sta se Jožef in Marija vrnila v Jeruzalem in ga iskala. Prigodilo se je, da sta ga tretji dan našla v templju. In Marija je k njemu pristopila in rekla: »Sin, zakaj si nama to storil? Glej *tvoj oče* in jaz sva te z žalostjo iskala«. Jezus pa je odgovoril: Zakaj sta me iskala? Nista li vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta? In ona nista umela besede, katero jima je govoril. Sv. evangeliij dostavlja: In je ž njima šel in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren. To se je zgodilo, ko je bil Jezus star dvanajst let. Od takrat se sv. Jožef do tridesetega leta Jezusovega nič več ne omenja. To je zadnje, kar se omenja pred tridesetim letom Jezusovim o njem: Jezus

je bil Jožefu in Mariji pokoren in je rasel v mo-
drosti in starosti, v milosti pri Bogu in pri
ljudeh.

*

* *

18. Jožefova hiša je bila hiša pokorščine,
zgled vsem krščanskim družinam, vsem očetom,
materam in otrokom. V tem moramo Jožefovo
družino pred vsem posnemati. Po družinah mora
biti pokorščina. Družinski očetje morajo skrbeti,
da je v hiši pokorščina, kakor je bila v sv.
družini.

V torek smo praznovali god sv. Mavra.
Cerkve sv. Mavra so navadno sezidane ob vodah.
Zakaj? Sv. Maver je namreč prišel že v zgodnji
mladosti skupaj s sv. Placidom v samostan sv.
Benedikta. Sv. Benedikt je oba mladeniča podu-
čeval in vzgajal. Zahteval je zlasti pokorščino v
vseh rečeh. Nekega dne je padel sv. Placid, ko je
bil še majhen, v vodo. Sv. Benedikt ukaže sv.
Mavru, ki je bil tudi še majhen: Pojdi v vodo in
reši Placida. Sv. Maver se ni nič obotavljal. Šel
je hitro in stopil v vodo. Hodil je kar po vodi in
prinesel Placida vun za lase.

Ta zgled nam kaže, da je pokorščina vsemo-
gočna kakor sv. vera. Bodimo torej po zgledu
Jezusovem pokorni starišem in predstojnikom!
V družinah se mora vse pokoriti očetu kakor sv.
Jožefu v sv. družini.

Kako je sv. Frančišek Ksaverski zahteval
strogo pokorščino, nam kaže ta-le zgled: Ž njim
v Indijo je šel iz Evrope tudi duhovnik Man-
siglia. Le tega je Frančišek poslal k ljudstvu, ki

se imenuje Paravi, ki je bivalo na jugu Indije. Kasneje pa je Frančišek hotel patra Mansiglia poslati od Paravov na moluške otoke, da bi tam oznanjeval sv. vero. Ta pater pa je postal sv. Frančišku nepokoren in ni hotel iti, kamor je bil poslan. To je sv. Frančiška silno užalostilo in da bi nihče več kaj takega ne storil, je patra Mansiglia ostro kaznoval t. j. izključil ga je iz družbe Jezusove.

Tako strogi so bili svetniki glede sv. pokorščine. Posnemajmo jih! Posnemajmo sv. družino, posnemajmo Jezusa, ki je bil pravi Bog, a je bil pokoren sv. Jožefu in Mariji. Že iz tega, ker je Jezus bil do tridesetega leta vedno pokoren sv. Jožefu in Mariji, moremo spoznati, kako važna je pokorščina do starišev in do predstojnikov. Pokorščina je tista zlata pot, ki vede človeka do časne in večne sreče.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

19. Od dvanajstega do tridesetega leta Jezusovega t. j. osemnajst let nam sv. evangelij nič ne pove o sv. Jožefu ko samo to, da mu je Jezus bil pokoren. Sv. evangeliji nam do tridesetega leta Jezusovega ne povedo niti kaj je delal Jožef, s čim je preživeljal sebe in sv. Družino. Iz njegovih ust ne slišimo prav nobene besede. On je pokoren božji volji, on stori vse, kar mu angel veli, a besede ne izgovori nobene.

Kaj je delal sv. Jožef, izvemo še-le tokrat, ko je Jezus začel ob tridesetem letu javno učiti.

Sv. evangeliij nam pripoveduje, da je Jezus prišel na sobotni dan, ko se je ljudstvo zbiralo po shodnicah, v Nazaret, da je stopil v shodnico in je vstal, da bi bral sv. pismo in je razlagal. Dane so mu bile bukve Izaje preroka. In ko je bukve razgrnil, je našel mesto, kjer je bilo zapisano: »Duh Gospodov je nad menoj; zato me je pomazilil in me poslal oznanjevat evangeliij ubogim, ozdravljat te, ki so potrtega srca, oznanjevat jetnikom izpust, slepim izpregled, oproščat zatirane, oznanjevat prijetno leto Gospodovo in dan vračila«.

In ko je bukve zaprl, jih je podal služabniku in je sedel. Oči vseh so bile vanj obrnjene. Začel pa je tako-le govoriti: »Danes je to pismo dopolnjeno v vaših ušesih«. In vsi so se čudili prijetnim besedam, katere so šle iz njegovih ust in so začeli govoriti: »Od kod ima vse to? Kakšna modrost mu je dana in kakšni čudeži, ki se po njegovih rokah delajo? *Ali ni ta tesar? Ali ni sin tesarja Jožefa?*«

Iz teh besedi izvemo, da je bil sv. Jožef mizar, da mu je pa tudi Jezus pomagal pri mizar-skem delu, kajti tudi njemu so v nazareški shodnici rekli tesar: *Ali ni ta tesar?* Od kod ima to modrost?

*

*

*

20. Tako sta Jezus in Jožef posvetila rokodelsko delo in nam dala prelep zgled, kako moramo tudi mi pridno delati. Rokodelsko delo je posvečeno delo in se ga ne smemo sramovati. Sv. Jožef je bil iz kraljevske rodovine Davidove,

toda ta rodovina je ob času babilonskih vojsk, ob babilonski sužnosti in po vrnitvi iz te sužnosti obožala. Leta 536 pred Kr. se je sicer ta rodovina vrnila spet na izraelsko zemljo, a ne več kot kraljevska rodovina. Poldrugo sto let pred Kristusom so imeli Judje skoraj petdeset let trajajoče vojske v katerih so vsi obožali, kakor se je mnogim bogatinom in plemenitašem zgodilo v svetovni vojski. Nič čudnega torej, da je tudi kraljevska Davidova družina, iz katere sta bila Jožef in Marija, popolnoma obožala. Previdnost božja je bila, da se je Zveličar rodil iz Davidove hiše ubožec in siromak. Čeprav siromaki, so v sv. Družini vendar hranili rodovne zapiske. V evangeliju sv. Matevža se nam podaja rodovnik sv. Jožefa do Abrahama, ki je živel 2000 let pred Kristusom: Abraham je rodił Izaka, Izak pa je rodil Jakoba, Jakob pa je rodil Judo itd. do sv. Jožefa. V evangeliju sv. Lukeža pa beremo rodovnik Marijin ne le do Abrahama ampak do Adama.

*

* *

21. Četudi je bil torej sv. Jožef iz preslavne kraljevske rodovine, je bil siromak in se je le z mizarstvom preživiljal. Kakor nas uči sv. evangelij, mu je sam Jezus pri delu pomagal.

V tem so sv. Jožefa posnemali apostoli in vsi svetniki, ki so ves prosti čas, ki so ga imeli, porabljali za druga dela. Sv. apostol Pavel je izdeloval šotore in ni, kakor sam pravi, nikdar nič sprejel od ljudstva. Redil se je z delom svojih

rok, ki ga je pridno opravljal, ko ni oznanjeval božje besede.

*

* *

22. O sv. Klari, ki jo praznujemo dne 12. avgusta, beremo, da je do smrti pridno delala. Ko je bila na smrtni postelji, je prosila, naj bi ji hrbet nekoliko privzdignili, da bi mogla z rokami na postelji delati in biti koristna svojemu samostanu do same smrti.

V katoliški cerkvi imamo redove in samostane, ki so zaposleni s poljedelskimi in rokodelskimi deli. Vsi ti posnemajo sv. Jožefa in samega Jezusa, ki je kot otrok, deček in mladenič pomagal sv. Jožefu, kakor spričuje sv. evangelij.

*

* *

23. Koliko ljudi, premožnih in spoštovanih je obožalo v svetovni vojski! Vojska jih je spravila na beraško pallico. Vsi ti imajo zgled na sv. Jožefu, ki je pohlevno in potrpežljivo nosil uboštvo in s svojimi rokami preživel sv. Družino. Babilonske in sirske vojske so bile popolnoma opustošile sv. deželo, da so vsi ljudje obožali. Tako tudi sv. Družina. Vse to se je zgodilo, ker je po božji previdnosti moral dati Zveličar zgled vsem ljudem, tudi ubogim siromakom. Jezus sam je rekel: Lisice imajo svoje brloge, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil.

Posnemajmo sv. Jožefa v pridnem delu. Pridno delo dela ljudi pravične, lenoba in zapravljivost pa krivične. Sv. Jožef je bil pravičen.

mož, zato je pridno delal. Hodimo za njim, hodimo za njegovim zgledom, ki nam ga sv. cerkev stavi pred oči. Pot pravičnega dela je pot časne in večne sreče.

*

* *

*

*

*

*

*

*

24. Ljudje si domišljujejo, da so pravični, če le izpolnjujejo, kar posvetna postava veleva, če le niso bili nikdar pred sodnijo kaznovani, če niso bili v zaporu. To je pravičnost pred svetom. Toda pravičnost pred Bogom je drugačna. Le oglejmo si to razliko!

*

* *

25. Življenje sv. Jožefa kaže, kakšno mora biti naše življenje, če hočemo biti res pravi možje. Imamo sicer malo podatkov v sv. evangeliju o sv. Jožefu, pa to malo je dovolj, da spoznamo, kako nam je živeti, da bomo ljubi Bogu in ljudem.

Takrat, ko sta bila Marija in Jožef le zaročena in nista še stanovala skupaj, je bil angel Gabrijel poslan k Mariji, da bi ji oznanil, da bo spočela in rodila Sina Božjega, kateremu bo Bog dal prestol Davidov in ki bo kraljeval od kraja do kraja zemlje. Takrat je Marija spočela od sv. Duha. Sv. Jožefu pa to ni bilo naznanjeno in zato bi bil vsakdo lahko mislil, da se je Marija pregrešila proti zaroki. Tak greh se je med Izraelci kaznoval s smrtjo, kajti to se je smatralo

za največjo razžalitev in za največjo krivico možu.

Sv. Jožef bi si bil torej v prvem trenutku lahko mislil, da mu je Marija naredila največjo sramoto in največjo krivico. Kaj je storil v tej stiski? Ali se je morda Mariji maščeval? Ali jo je zatožil? Ali je začel o njej govoriti drugim ljudem in jo opravljati? Ne! Sklenil je, da jo hoče na tihem zapustiti in bežati na tuje.

S tem nam je dal prelep zgled. Sv. Jožef je bil krščanski mož, še preden je Kristus začel oznanjevati krščansko zapoved, da se moramo ljubiti, da moramo ljubiti tudi tiste, ki nam slabo delajo in da se ne smemo maščevati.

Kaj bi bil ti storil v taki stiski, v kakršni je bil sv. Jožef? Ti bi bil gotovo začel preklinjati, opravljati, obrekovati, pretiti in morda celo tožariti. Cela vas bi bila po konci, vsi bi o tem govorili, vsi bi s prstom kazali na grešnico.

Tega ni delal sv. Jožef, ki je bil pravičen mož pred Bogom. Če hočeš biti njemu podoben mož, bodi molčeč. Trpi molče, kakor je on molčal in trpel.

Ko je sv. Jožef molče premišljeval, kaj bi v tej stiski storil, opomni ga Bog v sanjah, naj se nikar ne boji vzeti Marije k sebi t. j. poročiti je, ker rodila bo devica Sinu božjega.

Sv. Jožef je takoj odstopil od svojega sklepa in je storil, kakor mu je božji glas nasvetoval.

V tem ga moramo posebno posnemati. Storit moramo to, kar nam velewa Bog bodisi v sanjah bodisi po naši vesti in ne tega, kar se naši pameti in izprijeni volji zdi prav. To je posebno važen nauk. Vsakemu človeku govori Bog

po vesti, včasih v sanjah včasih v bedenju. Nobenega človeka ni Bog zapustil. Kolikokrat nas straši Bog v sanjah, kolikokrat nas straši in opominja po vesti! Naša vest je kakor uho, skozi katero nam govori Bog neprenehoma in vsak trenotek. Ali poslušamo glas svoje vesti? Ali se ne ravnamo rajši po svoji zaslepljenosti in pognanju izprijene volje ali po nasvetih neumnega sveta. Ko imamo kako važno reč, ko imamo s kom kak prepir, vselej prašajmo svojo vest in dobili bomo najboljši odgovor. Naša vest je zelo rahločutna, ker govori po njej Bog, ki je najsve-tejši. Kolikokrat se zgodi, da se poganjamo za kako stvar, da trdimo v strasti, da imamo prav, da zahtevamo od svojega bližnjega povračilo, da gremo celo pred sodnika in tam prisežemo misleč da smo prav stozili, ker smo bili v resnici raz-žaljeni — ko se nam pa jeza poleže in začnemo svojo vest izpraševati in gremo k sv. spovedi, pa nas vest sili, da moramo tudi to povedati, ker ni bilo prav, čeprav smo se tako strastno poganjali. Vest nam pravi pri spovedi, da smo se pregrešili zoper ljubezen. Tako rahločutna in natančna je vest! Zato pa poslušajmo glas vesti rajši ko svojo strast in izprijeno voljo. Kar nam glas vesti ve-leva, je najboljše in Bogu tudi najbolj prijetno. Bog sam govori po naši vesti in kakor bi hlapec ne bil pravičen nasproti gospodarju, ko bi nje-gove besede ne poslušal in bi služabnica ne bila pravična nasproti gospodinji, ko bi njene besede ne poslušala, prav tako nismo pravični nasproti Bogu, če njegovega glasu t. j. glasu svoje vesti ne poslušamo.

Imejmo torej lepo navado in izprašajmo si vest, preden storimo nasproti bližnjemu kak velik korak.

Včasih se zgodi, da je naša vest še prenatčna ali škrupulozna, da imamo kako reč za greh, ki ni greh ali da imamo za velik greh, ki je le majhen greh. Taka vest je bolna. To bolezen prepusti Bog, bodisi da nas hoče kaznovati za grehe prejšnjih let ali da hoče kaznovati naš napuh ali pa nas hoče še bolj očistiti vseh grehov in nas popolne storiti. V takem slučaju je najboljšo zdravilo *ponižnost*. Kdor je ponižen, bo kmalu ozdravel. Tak bo poslušal zdravo pamet dobrih svetovavcev zlasti spovednika in bo vedno tako delal, da bo Bogu všeč. In Bog ga bo kmalu razsvetlil in bogato obdaroval s svojo milostjo.

Ko bi vselej rajši poslušali svojo vest in glas božji, ki govori v našem srcu, bi ne bilo na svetu toliko grde maščevalnosti. Sv. Pavel nam kliče: »Ne maščujte se sami, ljubeznivi, ampak dajte prostor jezi božji!« Maščevalnost je proti ljubezni do bližnjega in naša vest nam vselej prav svetuje, ko bi jo le hoteli poslušati!

Toda kako je mogoče ljubiti sovražnika ali človeka, ki nam je slabo storil? Na to odgovarja krščanski nauk, da človeka moramo vselej ljubiti, sovražiti smemo le njegovo hudobijo. Hudobija je ko bolezen. Zdravnik vzame nož in odreže ž njim bolno meso, čeprav ljubi bolnika in bi mu rad pomagal. Tako je tudi s hudobnim človekom. Mi smemo njegovo hudobijo sovražiti in tudi odsekati jo, ne smemo pa sovražiti človeka. Temu moramo vse dobro želeli. Želeti moramo zlasti, da bi se izpreobrnil.

Ta zgled nam je dal sv. Jožef, ki se ni hotel maščevati Mariji. Bog ga je za to poplačal. Govoril mu je v sanjah in ga opomnil, da je Marija spočela od sv. Duha Sinu božjega.

*

* *

26. Sv. Jožef pa nam je dal po poroki z Marijo še drug zgled. Po posebni milosti božji sta v zakonskem stanu oba živela v deviški zdržnosti. To je najvišja stopnja sv. čistosti: biti v zakonskem stanu a ohraniti deviško čistost. Ta visoki zgled sv. Jožefa je silno malo svetnikov posnemalo in doseglo. Beremo o sv. Henriku, cesarju, da je v zakonu živel s sveto Kunegundo v deviškem stanu. Ko je ta sv. cesar umrl, je Kunegunda šla devica domov k sorodnikom. Praznik sv. cesarja Henrika praznujemo dne 15. julija, sv. Kunegunde pa 3. marca. Takih visokih zgledov ne morejo vsi doseči, a vendar so dolžni tudi v zakonskem stanu sveto, zmerno in potrpežljivo prenašati drug drugega in ne živeti kakor neumna živina ali morda še slabše. Da so otroci bolehní in nezdravi, so večinoma stariši krivi s svojimi nezmernostmi in neumnostmi, ki jih uganjajo.

*

* *

27. Če mož skrbi za ženo in otroke, dela le svojo dolžnost. To dolžnost mu nalaga narava sama, tudi če nima nobene vere. Toda na sv. Jožefu vidimo nekaj več. On ni bil oče Jezusa Kristusa. Njega ni vezala naravna dolžnost in

naravna ljubezen. In vendar je skrbel za Marijo in Jezusa iz čeznaravne ljubezni. Šel je z njima v Jeruzalem, da so izpolnili Mojzesovo postavo, šel je z njima na daljno pot v Egipt, da je rešil dete Herodove krvoločnosti. To je bila za rokodelca velika žrtev, ki jo je Jožef storil prostovoljno. Le pomislite! Jožef je moral zapustiti domačijo, je moral opustiti svoje rokodelstvo ter iti v egiptovsko deželo, kjer je bilo drugo ljudstvo, ki je imelo drug jezik in drugo vero. V tej tuji deželi je moral Jožef skrbeti ne le zase, ampak tudi še za Marijo in za Jezusa. To je bila zanj velika težava, katero je prevzel iz božje nadnaravne ljubezni. Iz te božje nadnaravne ljubezni je prenašal vse bridkosti in vse žrtve in se izpostavljal v tuji deželi vsem mogočim nevarnostim. Tako je služil svoji vesti, je služil Bogu, ki mu je govoril v sanjah o Sinu božjem, ki ga je Marija rodila.

Prištevamo med velike grehe, če mož ne skrbi za ženo in otroke, ki so mu od Boga izročeni, zlasti če sebi vse mogoče dovoljuje, ženo in otroke pa zanemarja. Sv. apostol Pavel pravi: »Kdor za svoje ljudi ne skrbi, je slabši ko pagan in je vero zatajil«. Tudi pagani morajo iz naravne dolžnosti in iz naravne ljubezni skrbeti za svoje ljudi. Če ti torej skrbiš za svoje ljudi iz naravne ljubezni in dolžnosti, je to že prav, toda vedeti moraš, da nisi radi tega še boljši ko pagani in nisi še pravi kristjan, ki je pred Bogom pravičen. Le če skrbiš za svoje ljudi iz božje ljubezni, si pravi kristjan in pred Bogom pravičen, le v tem slučaju je tvoje delo zaslužno, kakor je

bilo delo sv. Jožefa. Če hočeš biti pravičen pred Bogom, ne smeš gledati na svoje ugodnosti, ampak le na Boga. Zato pa ne sme tvoja ljubezen v družini prenehati, če nastane morda kaka bolezen ali če moraš za svoje ljudi kaj trpeti. Prava ljubezen, ki izvira iz Boga, ne mine nikoli. V nesreči se spozna, a!li imaš res pravo ljubezen do žene, do otrok in do svojih sorodnikov.

*

* * *

28. Na drugi strani pa naj pomnijo žene, da so večkrat same krive, če možje niso dobri. Marsikatera si misli: Če je mož hudoben, tedaj sme tudi žena biti ž njim ostra! In vendar, če poprašamo svete ljudi, kaj pravijo na to, nam nasprotno odgovarjajo. Sveti ljudje pravijo, da žena nikdar ne ravnaj ostro s svojim možem, ker vedno veljajo besede, katere je Bog rekel Evi v raju: Možu boš pod oblastjo in on bo Tebi gospodoval. Ako je mož v resnici malopriden in hudoben, tedaj ga mora žena raji z ljubeznijo in dobroto premagati in spraviti na dobro pot. Sv. Avguštin pripoveduje o svoji materi Moniki, kako je delala z možem, ki je bil paganske vere! Večkrat se je ta pagan raztogotil — ali Monika je le molčala in molila, naj bi ga Bog izpreobrn timeril. Trpela je ž njim mnogo — a nazadnje je mož spoznal svojo hudobijo in se izpreobrn timeril in postal kristjan! Sv. Krizostom pravi, da je pozn timeral mnogo moških, ki so bili surovi, jezavi in prepirljivi preklinjevalci — a ljubezen in do

brota ženska jih je naredila krotke, kakor jagnjeta! Bral sem o tem sledečo dogodbo:

V neki družini je bil mož vdan pijančevanju. Uboga žena ga je z otroci vsaki večer morala čakati pozno v noč. Ko je pa prišel domov, je začel preklinjati. Žena mu je na vsako besedo odgovarjala. Čim bolj mu je odgovarjala tem bolj se je vinjeni mož togotil, jezil in preklinjal. Vsak večer je bil v tisti hiši pravi pekel. Nekega dne se odpravi žena k sv. spovedi. Pri spovedi pove, kakšno preklinjevanje in kakšen prepir je vsaki večer v hiši. Modri spovednik nasvetuje ženi, naj vedno molči in če jo mož kaj praša, naj mu vselej z ljubeznijo odgovori! Prvi večer pride vinjeni mož domov in začne po stari navadi razsajati. Žena molči! Možu se je to čudno zdelo. Drugi večer pride mož spet vinjen domov in začne spet razsajati. Žena molči! Tretji večer pride mož domov in začne razsajati — pa ne več toliko, ker ga je bilo sram, da mu nihče ne odgovarja! Četrty večer pride mož domov, pa ne več tako pozno, ampak bolj zgodaj. Začne sicer godrnjati — pa ne več tako, ker je žena molčala. Peti večer je prišel še pred večerom domov in je popolnoma molčal, ker je vedel, da mu žalostna žena ne odgovarja. Šesti dan se mu je žena smilila in ni šel več v krčmo, ampak je doma ostal in molil sv. rožni venec s svojo družino! Tako je ta žena z ljubeznijo in dobrotto ozdravila hudobnega moža in ga spravila na dobro pot!

Povedati pa hočem še en zgled iz neke druge družine! Dobijo se tudi taki surovi možje, kateri s svojo ženo slabo ravnaajo in jo tepejo.

Tako je bilo v neki družini. Mož je bil surov človek, ki je za vsako stvar tepel. Žena pa je bila dobrega srca. Kadar jo je surovi mož tepel, je žena vselej molčala in se na tihem jokala. Neka dne je žena cel dan delala in se trudila. Tudi mož jej je pomagal. Ko so zvečer povečerali, reče mož: »No, hvala Bogu, danes smo pridno delali! Zdaj smo vse končali, zdaj gremo lahko k počitku«. Oglasi pa se majhni sinček, ki je videl, da je oče vse druge večere mater tepel in reče: »O ne, ni še vse končano! Danes, niste še matere tepli!« Pri teh besedah se trudna mati začne na glas jokati, mož pa je bil pri teh besedah tako ganjen, da ni nikdar več položil roke na svojo ženo!

Zapomnite si torej, matere, žene in gospodinje, da je vaša naloga ljubezen in dobrotà! Učite se od Marije ljubezni in dobrote. Z ljubeznijo in z dobroto boste premagale jezo in hudobijo vaših mož ter jih izpreobrnile na pravo pot. Nasproti pa ne boste z odgovarjanjem in s prepirom nič dosegle, ampak spravile moža in družino v nesrečo. Sv. pismo pravi: »Blagor možu, kateri ima dobro ženo! Pametna žena je čast moža. Dobra žena je dobra dota! Kdor je dobil dobro ženo, je našel srečo«. Nasproti pa gorje človeku, gorje družini in gorje hiši, kamor pride jezava in prepirljiva žena. Sv. pismo pravi: »Boljše je človeku, da živi v puščavi, kjer ni ne živeža ne vode, kakor pa z jezavo in prepirljivo ženo!« »Boljše je živeti na strehi, kakor pa v hiši z ženo, katera je jezava«. »Slaba žena dela možu bridkosti«. »Boljše je živeti z levom in s posastjo,

kakor pa sè slabo ženo! Kajti leva lahko ukrotimo in pošast ubijemo, a slabe žene ne moremo ukrotiti in ne smemo ubiti!«

*

*

*

29. Ko se je Jožef vrnil iz Egipta in je slišal, da vlada v Jeruzalemu Arhelaj, malopridni sin že pokojnega Heroda, ni hotel več iti ne v Betlehem ne v Jeruzalem. Šel je raji v Galilejo, kjer ni imel Arhelaj nobene oblasti. Tako skrben je bil Jožef za dete Jezusa in za Marijo.

Ustavimo se nekoliko pri tem dogodku. Jožef je vedel, da je Jezus Sin božji in da mu torej noben Herod in Arhelaj ne more škoditi, ako sam tega ne prepusti, in vendar je bil sv. Jožef v skrbah za Dete in za Marijo. Ker mu ni bilo naznanjeno, kam naj gre, zato je po svojem razumu sodil, da je bolje, ako gre daleč proč od hudobnežev.

Tako nam je dal sv. Jožef tudi v tem prelepem zgled, kako moramo biti skrbni in razumni v svojem življenju in delovanju, kajti odgovor bomo morali dajati tudi za svoj razum. Bog nam ni dal razuma zastonj, ampak da vse z razumom in s skrbjo delamo. Bilo bi grešno, ko bi predrzno gršili v božjo milost in pričakovali od Boga čudežev, ko si s svojim razumom lahko pomagamo. Mi moramo svojo dolžnost storiti, drugo, česar sami ne moremo, lahko pričakujemo od Boga. Dan nam je razum, da ž njim skrbimo za telo, dušo, za premoženje, za otroke in zlasti za dobro vzgojo otrok. Bilo bi predrzno, ko bi ti imel dru-

žino bolno, otroke bolne, pa bi lahkomi selno govoril: »Tam so, če Bog hoče, bodo ozdraveli« in bi ne klical zdravnika in bi jim nič ne pomagal. Bilo bi predrzno, ko bi puščal otroke pohajati in zahajati v slabe tovarišije, pa bi govoril: »Če Bog hoče, se bodo spridili, če pa Bog noče, se to ne bo zgodilo«. Bilo bi predrzno in pregrešno, če bi nič ne skrbel, da bi se otroci v mladosti kaj naučili, ampak bi le govoril: »Bo že Bog pomagal!« Tako govorjenje in tako delovanje je pregrešno. Ti imaš od Boga razum, ker imaš neumrljivo dušo in zato bo Bog zahteval o tvojem razumu račun. Žival nima razuma, ker nima neumrljive duše, zato pa ne bo Bog od nje nič zahteval.

Vse te zlate nauke nam daje življenje sv. Jožefa. O njem vemo prav malo, pa to zadostuje, da spoznamo njegovo dobro in zlato dušo. On ni živel le zase, ampak za Marijo in Jezusa in, ker je po Jezusu došla odrešitev za vse ljudi, je sv. Jožef živel in trpel za vse ljudi.

V vseh časih so narodje častili sv. Jožefa kot popolnega in vseskozi pravičnega moža. V svetega Jožefa se ozirajo vsi ljudje z največjim zaupanjem, ker njega imenuje sam Bog v sv. evangeliju pravičnega moža. Sv. Jožef je bil vseskozi *zlata duša*. Kdor ima zlat kip, vidi na vseh straneh čisto zlato, naj obrne kip kakorkoli. Prav tako je tudi življenje in delovanje sv. Jožefa sama pravičnost pred Bogom in pred ljudmi. Vse, kar o njem vemo, je popoln zgled pravičnega in svetega moža.

Pošnemajte ta sveti zgled: 1. Ne maščujte se sami, ampak dajte prostor božji jezi, ako vas je

kdo kaj razžalil. 2. Poslušajte glas božji, ki govori po naši vesti in večkrat tudi v sanjah. 3. Živite sveto, zmerno in potrpežljivo v zakonskem stanu. 4. Bodite skrbni za svojo družino, zlasti za otroke, ker boste morali dajati za to oster odgovor in 5. Živite vselej po pameti in ne kakor neumni.

*

* *

*

*

*

*

*

*

30. Imejmo vselej pred očmi veličastno podobo pravičnega moža sv. Jožefa, ki je postavljen za zaščitnika katoliške cerkve — papeža, škofov, mašnikov in vseh vernikov, saj sv. cerkev ni drugega ko nadaljevanje sv. družine v nazareški hišici. V tej hišici je bil sv. Jožef gospodar, Marija pa gospodinja. Onadva sta čuvala milega Jezuščka. Tako je v katoliški cerkvi. Sv. Jožef je gospodar, Marija gospodinja, mi pa, ki smo Jezusovo skrivnostno telo, smo njiju otroci.

Sveti Jožef je naš pokrovitelj, naš gospodar, naš oče. Ko je papež Pij IX. razglasil sv. Jožefa za pokrovitelja sv. katoliške cerkve, je pozval vse vernike, škofove in mašnike, naj se v molitvah goreče obračajo k sv. Jožefu, ker so časi hudi in brezupni in naj hodijo po njegovem zgledu.

*

* *

31. Pred vsem premišljujmo njegovo tiho življenje. O njem vemo prav malo in niti ena besedica nam ni znana, ki bi jo bil sv. Jožef izgo-

voril. Pred zaroko z Marijo Devico se sv. Jožef sploh niti ne imenuje. Bil je skrit v svoji delavnici in je molče opravljal svoje mizarско delo. Uril se je na skritem v pravičnem in svetem življenju. Nihče ni vedel zanj. In vendar — kako ga je Bog povzdignil in proslavil! Ali ni to čudno?

Nekaj podobnega vemo tudi o sv. Tereziji Deteta Jezusa. Nihče je ni prej poznal. Živela je v ponižnosti mej tihimi samostanskimi zidovi. Njeno življenje je bilo popolnoma skrito. Poznal jo je sam Bog. Kar hkratu pa se je pokazala pred vsem svetom v solnčni svetlobi. Razglasili so jo čudeži po njeni smrti, ali bolje: Razglasil jo je sam Bog! Postala je takoj svetnica in še celo patrona vseh katoliških misijonov. Kdo bi si bil mogel prej kaj takega misliti?

Če beremo življenje svetnikov, vidimo, da so tudi drugi svetniki živeli v vsej tihoti. Njih delovanje je bilo tiho in požrtvovavno. Pred vsem so gledali, da so sami bili sveti. Za svet niso marali, še manj za hvalo in slavo tega sveta. Kar hkratu pa je njih svetost in njih delo zaslovelo po smrti. Njih slava je zažarela, kakor zažari solnce, ko se zjutraj prikaže izza gorovja.

Tako je v tihi samoti živel tudi Jezus Kr., Zveličar, do tridesetega leta. Pomagal je pri delu svojemu redniku Jožefu. Tudi ko je bil v templju ob dvanaajstem letu, ni učil, ampak samo poslušal in ponižno odgovarjal. Kar hkratu pa je ob tridesetem letu zažarela njegova nebeška slava. Njegovi nauki so razsvetlili vse ljudi, njegovi čudeži so zasloveli po celem svetu. Judje so ga

sicer umorili na sramotnem križu, toda njegove besede, ki jih je umirajoč govoril, je kmalu slišal ves svet in njegove zasluge so posvetile ves človeški rod in ga posvečujejo še dandanes.

Tako moramo tudi mi ljubiti tiho življenje in delovanje. Služimo Bogu v pravičnosti in ponižnosti, izpolnjujmo v vsej tihoti svoje dolžnosti. Bog, ki vidi vse, bo stotero poplačal. Nikar se ne kažimo in ne bahajmo pred neumnim svetom, ker je to Bogu in ljudem zoprno. Tihi moramo biti tudi v zoprnostih. Sv. Jožefu se je zgodila največja nevšečnost, kar si moremo misliti. Ko je Marija spočela od sv. Duha, si je mislil, da je grešila z nezvestobo. Ta greh je postava kaznovala s smrtno kaznijo. Sv. Jožef se ni maščeval, ni začel razglašati greha, ni pravil drugim in ni zahteval kazni, ampak je na tihem hotel pobegniti. Žalost njegovega srca je bila neizmerna, pa je le molčal in molče trpel. To je njegov najbolj vzvišeni zgled. Izpolnjeval je novo zapoved Kristusovo: Ljubite svoje sovražnike! še preden je prišel Kristus na svet.

*

* *

32. Iz te njegove glavne lastnosti izvirajo vse druge lepe lastnosti. Predvsem občudujemo na sv. Jožefu *pokorščino*. Ko je slišal glas božji: Jožef, ne boj se vzeti Marije, svoje žene, k sebi; Jožef, vstani in vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt; Jožef, vstani in pojdi spet v izraelsko deželo — je bil brž pokoren in je storil, kakor mu je bilo ukazano.

Bila je vojska mej Amaleciti in Izraelci. Pred bitko so Izraelci najprej opravili daritev. Izraelci so zmagali, toda Savel je proti zapovedi božji in proti volji preroka Samuela prizanesel kralju Amalecitov in pa najboljšim rečem vojnega plena. Te dragocenosti je hotel pridržati zase proti volji božji. Takrat je prišel k njemu prerok Samuel in ko je videl, kako je bil kralj Savel nepokoren, je izgovoril te-le besede: »Boljša je pokorščina ko daritev!« Ko je te besede izrekel, je zapustil kralja in je šel ter pomazilil Davida za kralja izraelskega. Savel je radi nepokorščine izgubil kraljestvo in kraljevsko krono.

Ko je stal sv. Peter pred zborom judovskih duhovnikov in farizejev in so od njega zahtevali, da ne sme več govoriti o Jezusu, je rekel: »Treba je bolj ubogati Boga ko ljudi!« Te besede je ponovil tudi sv. Tomaž, škof kandelberški, ko je angleški kralj hotel imeti od njega podpis, ki bi bil v škodo sv. cerkvi: »Treba je bolj ubogati Boga ko ljudi!« Sv. Tomaž je dal vse in nazadnje tudi življenje raji, ko da bi bil nepokoren Bogu oziroma svoji vesti.

Tako bodimo tudi mi pokorni svoji vesti, ker s tem smo pokorni Bogu in predstojnikom.

*

* *

33. Nadaljnja lepa lastnost sv. Jožefa je bila njegova ljubezen do Jezusa in Marije. Razen Marije ni nihče tako ljubil Jezusa in razen Jezusa, sv. Joahima in sv. Ane ni nihče tako ljubil Marije kakor sv. Jožef.

Njegova velika ljubezen in spoštovanje do Marije se razodeva zlasti iz njegovega obnašanja po zaroki, ko je hotel bežati in je ni hotel ovaditi. Sam Bog ga je takrat potolažil: Jožef, ne boj se vzeti Marije k sebi, kajti kar je v njej spočeto, je od sv. Duha.

Njegova ljubezen do Marije se kaže v trpljenju, katero je sv. Jožef prestal, da je pomagal Mariji, ko sta z Detetom bežala v Egipt in ko sta se vrnila iz Egipta v Nazaret.

Vsi sv. pisatelji poudarjajo, da je češčenje Marije Device in otroška ljubezen do nje gotovo znamenje, da se bomo zveličali. Razen sv. Joahima in sv. Ane pa je bil sv. Jožef mej vsemi ljudmi prvi, ki jo je ljubil in častil. Gotovo je tudi, da je nihče ni tako ljubil in častil kot on.

Ko častimo M. D. v mesecu maju, spomnimo se vsak dan tudi sv. Jožefa in posnemajmo ga.

In kdo je razen Marije bolj ljubil Jezusa ko sv. Jožef? Samo iz ljubezni do deteta Jezusa je bežal v daljni Egipt in je tam v potu svojega obraza preživel sv. Družino. Iz ljubezni do Jezusčka je romal iz Egipta v Nazaret in je tam trdo delal, da so se mogli preživljati.

Kako nežna ljubezen sv. Jožefa do Jezusa se razodeva v Marijinih besedah, ki jih je govorila, ko sta našla dvanajstletnega Jezusa v templju: »Glej jaz in *tvoj oče* *sva te z žalostjo* iskala!« Čeprav ni bil Jezus njegov sin, vendar ga je z veliko skrbjo iskal. Hkratu izvemo iz teh besedi, da je Marija častila sv. Jožefa kot očeta Jezusovega in da ga je sam Jezus imenoval svojega očeta. Kako je moral torej sv. Jožef ljubiti Jezusa in Marijo, ki sta ga oba tako neizmerno ljubila in častila.

Vsi svetniki so ljubili Jezusa in Marijo, najbolj pa sv. Jožef. Zato je sv. Jožef postavljen više ko vsi drugi svetniki. Tako beremo o sv. Leonardu, da je rekel: »Če bi tudi z gotovostjo vedel, da pridem v pekel, vendar bi hotel Boga ljubiti iz čalega srca« in dalje: »Rad dam življenje, ko bi vedel, da bi mogel s tem zabraniti le en smrten greh, ki toliko žali Gospoda Boga«. Sv. Frančišek Regis je tako ljubil Boga, da je rekel nekomu, ki je preklinjal Boga: »Zaderi raji meč v moje prsi, kakor da žališ Boga!« Ko ga je neki mladenič udaril in vrgel v blato, je veselo vzkliknil: »O Bog, zakaj mi ni dano še več trpeti v čast Tvojemu svetemu imenu?«

Ljubezen teh svetnikov je bila prav gotovo popolna, toda ljubezen sv. Jožefa je bila še večja. Njemu se ne more nihče izmed svetnikov primerjati.

*

* *

34. Oglejmo si čistost sv. Jožefa! Beremo tudi o nekaterih drugih svetnikih, da so v zakonu živeli kot brat s sestro. Tako beremo o cesarju sv. Henriku in o njegovi soprogi sv. Kunigundi, da sta v zakonu živela kot brat in sestra.

Tako beremo tudi o sv. Katarini Švedski, ki je bila hčerka sv. Brigite in jo praznujemo dne 24. marca. Životopis pravi: Oba, mož in žena sv. Katarina, sta skupaj cvetela v božjem vrtu in v zakonskem stanu kot dve liliji, sta žarela pred Gospodom, ki vse vidi, v žaru čistosti in sta dajala mej ljudmi najslajši duh čednosti in lepega zgleda.

Tako beremo tudi o sv. Edeltrudi, ki jo praznujemo dne 23. junija, da je z možem živela kot sestra; tako tudi o sv. Pulheriji, ki jo praznujemo dne 10. sept., prav tako tudi o sv. Emerihu, ki ga praznujemo dne 5. nov. in še o mnogih drugih, toda nihče se tako ne odlikuje ko sv. Jožef, ki je imel za ženo najsvetejšo, brez madeža izvirnega greha spočeto Marijo Devico, mater Boga Sina Jezusa Kristusa. Drugi svetniki in svetnice so le hodili za Jožefom in Marijo, a doseči ju ne more nihče. Duša sv. Jožefa in duša Marije Device ste bili čisti ko solnce. Zato je prav, da poleg Marije častimo tudi sv. Jožefa na poseben način, kajti iz čistosti in brezmadežnosti presv. Device sklepamo na čistost njenega ženina in zakonskega moža.

Pravijo, da sv. čistost raste le med trnjem. Življenje sv. Jožefa je imelo dovolj trnja. On ni videl sicer smrti Jezusove na križu kakor Marija, a imel je drugih bridkosti in skrbi obilo. Tudi njegovo srce je prebodlo sedem bridkih mečev. Zato pa je v njem prelepo rastla lilija sv. čistosti.

Bodimo tudi mi hvaležni Bogu za križe in težave, ki nam jih pošilja, kajti ti križi in težave, čeprav so neprijetni, so čuvaji naše sv. čistosti, ki je velik zaklad za vsakega človeka.

*

* *

35. Oglejmo si *ponižnost* sv. Jožefa. To je za vsakega človeka najbolj potrebna čednost, je podlaga krščanskega življenja. Zato vidimo, da

so svetniki na poseben način gojili čednost sv. ponižnosti. Tako si je sv. Frančišek Regis želel poniževanja. Ko ga je hotel nekoč njegov prijatelj zagovarjati, je prosil, naj tega ne dela, češ, sedaj je lepa priložnost, da se udeleži zasramovanja Kristusovega. Rekel je, da je zasramovanje in poniževanje, ki ga moramo trpeti, največji zaklad za kristjana. Veselilo ga je zlasti, če so ga javno zasramovali. Nekoč je nesel snope slame po ulici, da bi nekemu siromaku pripravil posteljo. Radi tega so se mu na cesti smejali in nekdo mu je rekel, da postaja s tem le smešen. Sv. Frančišek pa je odgovoril: »Tem bolje, kajti na ta način imam dvojen dobiček: prvič storim dobro svojemu bližnjemu in drugič trpim po zgledu Kristusovem zasramovanje.

Take zglede ponižnosti so dajali vsi svetniki in svetnice. Toda nihče ni bil tako ponižen ko sv. Jožef. On je tako molče in potrpežljivo prenašal vse nadloge in vse gorje, da ni v sv. evangelijih niti ene besedice zapisane, s katero bi se bil kdaj kaj potožil ali bi bil pogodrnjal.

O njem pravi sv. pismo oziroma sam Bog, da je bil *pravičen* človek. Tudi pravičnost in resničnost je ponižnost. Kdor je prevzeten si prisvaja reči, ki mu ne tičejo, si domišlja veliki reči, ki niso resnične. Kdor nima prave ponižnosti, ne more biti pravičen in resničen. Toda Jožef je bil pravičen, kakor izpričuje o njem sam Bog. Zato pa je moral biti tudi nad vse ponižen.

Ljudje, ki druge obrekujejo, opravljajo ali ki raznašajo pogoške drugih, da bi sami bili v lepši luči in slavi — so nepravilni pa nimajo

tudi nobene ponižnosti. Ljudje, ki hodijo za vsako tudi najmanjšo žalitev k sodnijam in delajo stroške, niso pravični pa tudi ponižni ne. Ljudje, ki drugim kradejo blago, da bi brez dela bogateli na račun drugih — niso pravični pa tudi ponižnosti nimajo, ker niso zadovoljni s svojim ponižnim stanjem in bi radi bili visoki.

Skratka: Kjer-koli najdemo kako nepravičnost, najdemo gotovo tudi prevzetnost in kjer-koli je pravičnost, je tudi ponižnost.

Na sv. Jožefu pa ne vidimo le navadne pravičnosti, ampak tudi posebno pravičnost, ki se ne maščuje nad tistimi, ki nam store kaj neprijetnega, sramotnega ali žaljivega. Vsak Jud bi bil Marijo naznanil, Jožef pa tega ni storil, ampak je bil že pripravljen bežati.

To je najvišja stopnja pravičnosti pred Bogom, ki je rekel: Ljubite svoje sovražnike in nikar se sami ne maščujte. Hkratu pa je to tudi najvišja stopnja ponižnosti. Sv. Jožef ni niti govoril o tem nikomur, ampak je ponižno molčal, ker se je zavedal svojih slabosti in se ni štel vrednega, da bi se postavljajl za sodnika Marije Device.

*

* *

36. Kaj naj rečemo o potrpežljivosti sv. Jožefa? Bilo mu je marsikaj neprijetnega in težkega ukazano, a je izvršil vse takoj brez godrnjanja, Jožef ni izrekel nikoli nobene nepotrpežljive besede, nikoli nobene pritožbe. Še Marija se je potožila: »Sin, zakaj si nama to storil? Glej, jaz in tvoj oče sva te z žalostjo iskala!« toda sv.

Jožef je molče vse prenašal, ohranil vse v svojem srcu in se tolažil le z Jezusom in Marijo.

*

* *

37. Sedaj pa pristopimo še k njegovi smrtni postelji. Kedaj je umrl sv. Jožef? Ko je bil Jezus star dvanajst let, je bil gotovo še živ, ker nam sv. evangeliji to potrjujejo. Ko je Jezus začel ob tridesetem letu javno učiti, je najbrže sv. Jožef še živel, kajti Judje so rekli, ko so slišali nauk Jezusov: »Ali ni to Jezus, Jožefov sin, čigar očeta in mater *mi poznamo*? Kako tedaj pravi: Iz nebes sem prišel (Jan. 6, 42)?« Iz teh besedi se da sklepati, da je takrat sv. Jožef še živel, kajti ko bi bil takrat sv. Jožef že mrtev, bi bili Judje rekli: Njegovega očeta smo poznali in ne: Njegovega očeta poznamo. Najbrže je umrl v tistih treh letih, ko je že Kristus javno učil. Ob smrti Jezusovi ga pa gotovo ni bilo več med živimi, ker umirajoči Jezus je Marijo izročil sv. Janezu v skrb. Staro ustno izročilo pravi, da sta bila Jezus in Marija pri njegovi smrtni postelji navzočna. Zato častimo sv. Jožefa kot varuha umirajočih. Sv. Terezija je zelo priporočala, naj bi sv. Jožefa vsi na poseben način častili. Trdila je, da ji ni Bog nikoli ničesar odrekel, kar ga je po priprošnji sv. Jožefa prosila. To velja zlasti za smrtno uro.

*

* *

38. Sklenimo danes takoj, da hočemo sv. Jožefa na poseben način častiti in njegove sv. čed-

nosti posnemati. Posnemajmo pred vsem njegovo tiho in vdano življenje, njegovo ponižnost in pravičnost, njegovo ljubezen do Jezusa in Marije, njegovo potrpežljivost v bridkostih in pokorščino. Tako bosta Jezus in Marija vedno z nami, kakor sta bila s sv. Jožefom, vsi trije pa nam bodo stali na strani ob smrtni uri. Takrat bomo zaklicali: »Jezus, Marija in Jožef so tukaj! Ti me bodo spremljali v srečno večnost!«

*

*

*

*

*

*

*

*

*

39. Današnji sv. evangelij nam pripoveduje o veliki žalosti sv. Jožefa.

Ko je bil nad vse žalosten, mu je Bog poslal dober svet t. j. Bog mu je poslal angela, ki ga je podučil v sanjah tako-le: »Jožef, ne boj se vzeti Marije k sebi, kajti kar je v njej spočeto, je spočeto od sv. Duha, je Sin Božji«.

Sedaj se Jožef ni več obotavljal. Takoj je poslušal ta notranji glas in je storil, kakor mu je glas veleval.

*

*

*

40. Tako poduči Bog prav večkrat tudi nas. Pošilja nam v sanjah dobre in svete misli, straši nas, ko namerujemo kaj slabega storiti, opominja nas, naj krenemo na drugo pot.

Ne-le sv. Jožefa, tudi očakom v starem zakonu, svetnikom v novem zakonu in nam vsem govori Bog večkrat v sanjah in nas opominja k

dobremu. Večkrat nas Bog straši v sanjah, ko smo naredili kakšno slabo dejanje pa niti o tem ne mislimo. Večkrat so take sanje odločilne za celo življenje. Beremo o sv. Emilijanu, ki ga praznujemo dne 6. nov., to-le mično dogodnico: Sv. Emilijan je bil v mladosti ubog pastir. Njegovi stariši so bili namreč prav siromašni. Znal je na pastirsko piščal piskati in zdelo se mu je, da je to piskanje nebeško lepo. Nekega dne je v tem piskanju zaspal in imel lepe sanje o nebeški lepoti in o nebeškem veselju. Ko je to v sanjah gledal, je čutil v srcu posebno veselje in nebeško tolažbo. Ko se je zbudil, je čutil v srcu nepopisno željo po nebeškem veselju in nepopisen stud nad svetom in nad vsemi posvetnimi rečmi. Od takrat ni hotel več o nobeni stvari slišati ko o Bogu in o nebeških rečeh. Odpovedal se je službi in ni hotel več pasti. Šel je k nekemu puščavniku, bil potem za mašnika posvečen in je do smrti zvesto služil Bogu in svojemu dušnemu zveličanju. V zvesti službi božji je služil nad sto let.

Ta zgled nam dokazuje, kako odločilne so včasih sanje.

Pred vsakim slabim delom, ki bi ga hoteli storiti, se nam takoj vest oglasi. Glas vesti je božji glas, ki ga moramo natančno izpolnjevati, če hočemo biti zvesti hlapci božji. Včasih začnemo kako delo ali kako govorjenje ali kako premišljevanje in nič ne slutimo, da je slabo, pa se nam vest oglasi, da je slabo — v tem slučaju moramo takoj pretrgati, če hočemo biti zvesti hlapci božji.

*

*

*

Bog nam neprestano govori po naši vesti, nas opominja, podučuje in spominja vseh reči, ki so potrebne za zveličanje. To je Kristus slovesno obljubil. Rekel je svojim učencem: »Tolažnik sv. Duh pa, ki ga bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo učil vsega in vas spomnil vsega, karkoli sem vam rekel (Jan. 14, 26)«.

Te besede so bile govorjene apostolom in učencem. Sv. Duh je bil ž njimi, da niso nič zgrešili in nič opustili, ko so oznanjevali sv. vero pa tudi ko so pismeno učili. Iz tega sledi, da je sv. evangelistom in sv. apostolom sv. Duh pomagal, ko so pisali, da je bil ž njimi, da so bili apostoli orodje sv. Duha. V sv. evangelijskih in v pismih sv. apostolov govori torej Kristus, govori sv. Duh.

Besede Kristusove: »Tolažnik vas bo učil vsega in vas opomnil vsega, karkoli sem vam rekel«, veljajo tudi nam, ker smo tudi mi njegovi učenci. Sv. Duh govori tudi nam neprestano po vesti, nas podučuje, nas spominja in opominja. Poslušajmo glas vesti, ker nam po njej govori Kristus, nam govori sv. Duh. Vselej je dobro, da poslušamo vest, tudi takrat, ko se nam morda zdi neumljivo. Glas vesti je glas božji.

Včasih smo kako dejanje storili, pa nismo nič mislili, da bi bilo grešno, a po dolgem času spoznamo, da ni bilo prav in vest nas straši, da bo treba dati Bogu račun, vest nam vелеva, da moramo škodo poravnati, da moramo opravljanje ali obrekovanje preklicati. V teh slučajih moramo svojo vest poslušati, ker je to božji glas, ki nas kliče na pravo pot.

Večkrat navdihne Bog kaki osebi, naj nas opomni, naj nas posvari. Prej še mislili nismo,

da bi bilo naše obnašanje in naše delo nespametno, grdo ali grešno. Ko slišimo pa opomin, se zavemo in se poboljšamo.

*

* *

41. Kralj David je hudo grešil. Kriv je bil prešuštva in umora. Celo leto pa je minulo in David se ni kesal svojega greha. Tedaj je bil po božji navdihbi poslan k njemu prerok Natan, ki ga je opomnil.

Tako se tudi nam večkrat zgodi. Grešili smo pa še mislimo ne na to in se nič ne kesamo. Tedaj pride opomin od kake osebe in nas presune. Zato pa ne smemo nikdar zameriti, če nas kdo opominja, ampak zmislimo se rajši na stare grehe in obžalujemo jih.

Večkrat se zgodi, da nam Bog pošlje kako nadlogo, kako nezgodo, bolezen ali kaj drugega slabega, da se izpreobrnemo in da začnemo novo življenje.

Sv. Margarita, katero praznujemo dne 22. februarja, je že v zgodnji mladosti zašla na slabe poti. Živela je ničemurno in oblačila se prevzetno. Zabredla je v greh in živela v grehu devet let. Hotela se je sicer vrniti v očetovo hišo pa mame jo je zapodila. V veliki žalosti je Margarita odšla od očetove hiše in se žalostna usedla pod neko drevo. Tu je slišala v svoji notranjosti dva glasa. Prvi glas jej je govoril, naj se oklene sedaj, ko jo je oče zapustil, nebeškega Očeta in nebeške ljubezni. Na drugi strani pa ji je govoril na vest tudi hudobni duh tako-le: Zdaj si še mlada in

če te je oče zapodil, imaš pač popolno pravico, da si poiščeš kako osebo, s katero boš prijetno živela.

Sv. Margarita pa ni poslušala hudobnega duha, ampak božji glas. Šla je v samostan, živela tam kot spokornica in umrla kot spokornica in svetnica.

Poslušajmo glas božji, zlasti glas svoje vesti. Sv. Jožef je takoj storil, kar mu je božji glas veleval. Tako storimo tudi mi z veseljem vse, kar nam vелеva vest in ogibajmo se vsega, kar nam vest prepoveduje. Od tega je odvisen ves blagoslov božji, sreča, mir in zadovoljnost že na tem svetu in večna sreča na onem svetu.

Sv. Jožef bodi nam v tem vodnik in pomočnik!

*

* *

*

*

* *

* *

42. Sv. evangelij nam opisuje sv. Jožefa kot *spremljevalca in pomočnika samega Jezusa in Marije*. Če sta pa sam Jezus in Marija dobivala pomoči od sv. Jožefa, smemo se pač tudi mi z zaupanjem obračati k njemu in ga prositi pomoči v vseh potrebah, stiskah in nadlogah.

Ko je Marija, prečista Devica, spočela od sv. Duha, jej je bil Jožef dan tovariš in zakonski mož, ker drugače bi jo bili s kamenjem pobili kot prešuštnico.

Tako je bil sv. Jožef dan za pomočnika Mariji in Jezusu še preden je bil Jezus rojen.

Ko se je imel Jezus roditi v Betlehemu, je Jožef spremljal Marijo na daljni poti od Naza-

reta do Betlehema in je na poti in potem v Betlehemu iskal prenočišča. Sv. Jožef je bil priča rojstva Jezusovega in je skrbel za Marijo in Jezusa.

Ko je štirideseti dan po rojstvu nesla Marija Jezusa v tempelj, jo je Jožef *spremljal* in bil priča vsega, kar se je godilo tisti dan v templju.

Ko je štirideseti dan po rojstvu nesla Marija gel opomnil Jožefa: »Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt in ostani ondi, dokler ti ne porečem, zakaj Herod hoče dete umoriti«. Na te besede je Jožef vstal, vzel dete in njegovo mater in bežal v Egipt. Tako *spremlja* sv. Jožef spet Marijo in Jezusa na daljni poti v Egipt. On je skrbel za Marijo in Jezusa na potu in potem še dve leti v Egiptu.

Ko je kralj Herod umrl, se angel spet prikaže Jožefu in mu veli: »Vstani, vzemi dete in njegovo mater in vrni se v svojo domovino, zakaj pomrli so ti, ki so hoteli dete umoriti«. Tedaj je Jožef vstal in *spremljal* Marijo in Jezusa v Palestino do mesta Nazareta, kjer so potem bivali in kjer je Jožef s trdim delom preživljal sv. družino.

Ko je bil Jezus star dvanajst let, je Jožef *spremljal* Jezusa in Marijo v Jeruzalem. Tam se je Jezus izgubil. Jožef je molče *spremljal* Marijo in ž njo iskal Jezusa. Ko sta ga našla, mu je Marija očitala: »Sin, zakaj si nama to storil? Glej, jaz in tvoj oče sva te z žalostjo iskala?« In vrnila so se spet v Nazaret.

*

* * *

43. Premišljajmo, zakaj je Bog tega moža izvolil za *spremljevalca* Jezusu in Mariji?

Prvi vzrok, zakaj je Bog izvolil sv. Jožefa, je njegova potrpežljivost in krotkost. Sv. Jožef je molče vse prenašal. Ni se jezil in ni proklinjal. Marija je Jezusu očitala: Zakaj si nama to storil? Sv. Jožef je molčal. Tudi njemu je bila marsikatera ura bridka in grenka, pa je le molče prenašal.

Molčanje in tiho prenašanje sv. Jožefa je za nas vse velika skrivnost in velik nauk. Učimo se od sv. Jožefa potrpežljivosti in mirnosti.

Sv. Jožef pa je moral biti tudi zelo priden mož. Truditi se je moral od zore do mraka, da je preživel sebe in družino. Koliko truda je imel v Betlehemu in v Egiptu!

Pridnost sv. Jožefa bodi nam vsem v zgled in v pobudo!

Sv. evangelij poudarja zlasti *pravičnost* sv. Jožefa: »Bil je pravičen mož!«

Sv. Jožef je bil dalje *čista* duša. Živel je v deviškem stanu. Zato ga slikajo z belo lilijo v roki. Njegove starosti pa nam sv. pismo ne pove.

Ker je bil poln sv. čednosti, je zaslužil, da je umrl v Marijinih in Jezusovih rokah. Tako-le pravi ustno izročilo: Ko je Jožef umiral, je pogledal Jezusa in je rekel: »Ne bojim se umreti, ker si pri meni Ti, moj Bog, vendar kdo pozna vse svoje pogoške? Zato te prosim, očisti me skritih grehov. Odpusti mi in potolaži me, preden umrjem«. In Jezus, ki ga je držal za roko, odgovori: »Brez telesnega očeta sem prišel na ta svet, pa ti si mi bil več kot oče. Ti si bil tolažba moji

materi, ti si bil rednik moji mladosti. Loči se potolažen, saj si prost in čist vseh grehov».

*

* *

44. Vsak človek potrebuje *spremljevalca* skozi zmešnjave pozemeljskega življenja. Se Marija in Jezus sta ga imela. Zato pa ga moramo imeti tudi mi. Izberimo si sv. Jožefa, ki je v nebesih mogočen patron. On naj bo naš vodnik! V njega se ozirajmo! Ozirajmo v njegovo krotkost in ponižnost, pravičnost, pobožnost in čistost. Če bomo imeli njega za *vodnika in spremljevalca*, se nam bo dobro godilo in bomo srečno prišli do namena.

*

* *

45. Sv. Tomaž pravi: Sv. Jožefu je podeljeno, da nam pomaga v vseh pravičnih zadevah in v sleherni bridkosti in čuva vse, ki ga kličejo na pomoč in zaupajo v njegovo priprošnjo. On je splošni pomočnik. K njemu naj se zatekajo mašniki, da bodo služili Gospodu z vedno večjim spoštovanjem in z vedno večjo čistostjo. Njega naj izvolijo za svojega varuha zakonski, da bodo v slogi in zvestobi živeli. Njemu naj se izročijo mladeniči in dekleta, da bi se mogli ohraniti čisti. Njega naj častijo posli, da bi se učili pokorščine, siromaki, da bi mogli prenašati svoj stan in zlasti še bolni in umirajoči, da bi se mogli z Jezusom v miru preseliti v večnost.

Sv. Terezija pravi: Bog je drugim svetnikom skazal milost, da pomagajo v posebnih po-

trebah njim, ki se njih priprošnji priporočijo, izkusila pa sem, da pomaga sv. Jožef v vsaki potrebi.

Sv. Alfonz pravi: Bodimo prepričani: Kakor je bil Jezus tu na zemlji pokoren Jožefu, prav tako stori tudi v nebesih vse, karkoli ga prosi ta veliki svetnik.

O sv. Jožef, *spremljaj* nas na vseh žalostnih potih življenja, kakor si *spremljal* milega Jezusa in Marijo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

46. Sv. Jožef je sam izkusil vse žalosti in bridkosti našega življenja. Besede, ki jih je rekel stari Simeon Mariji o detetu Jezusu: »Glej ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo. In tvojo lastno dušo bo meč presunil« — te besede veljajo tudi sv. Jožefu. Tudi Jožefovo srce je sedem mečev presunilo. Okusiti je moral kakor Marija sedem t. j. brez števila žalosti in bridkosti.

*

*

*

47. Premišljujmo nekoliko *žalosti in bridkosti* sv. Jožefa!

Prva velika bridkost ga je zadela, ko je bil zaročen z Marijo Devico. V tem času je angel naznanil Mariji: »Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod je s Teboj. . . Glej, spočela boš v svojem

telesu in rodila Sinu in imenuj njegovo ime Jezus«. In Marija je spočela v svojem telesu. Ko je Jožef to izvedel in ni poznal angelovega oznanila, mu je prvi meč velike bridkosti presunil dušo.

Toda čakale so moža še druge žalosti in bridkosti! Ko je napočil čas, da bo Marija rodila, objavil je cesar Avgust ukaz, da mora vsakdo iti na svoj kraj, da se tam popiše njegova družina. Ker sta bila Marija in Jožef iz Betlehema, morala sta tja. Sv. Jožef je na potu skrbel za Marijo. Prišedši v Betlehem, je prosil od hiše do hiše, da bi preskrbel Mariji in Detetu, ki se bo rodilo, primerno streho. Ker pa je bilo tiste dni vse mestece prenapolnjeno z ljudstvom, ni mogel nikjer dobiti strehe. Zadovoljiti se je moral s pastirsko votlino. Premišljujmo to *drugo globoko žalost*, katero je občutilo srce sv. Jožefa, ko je moral v to siromašno votlino kreniti z Devico Marijo! Tu, v tem siromaštvu je prišlo na svet nebeško dete.

Kmalu pa je prišla nanj *tretja* bridkost. Ko je bilo dete rojeno, so ga prišli molit trije Modri iz Jutrove dežele. Bog je najprej oznanil trem Modrim, potem Jožefu, da preti smrt otroku, ker Herod išče Dete, da bi je umoril. Angel se spet prikaže Jožefu v spanju in mu zakliče: »Jožef, Jožef, vstani, vzemi Dete in njegovo mater, beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem, zakaj Herod bo iskal Dete, da bi je umoril«. In Jožef je brž vstal, ker je bil vdan v voljo božjo, je vzel Dete in njegovo mater in se je po noči odpravil v daljni Egipt. Kdo naj popiše *bolečino Jožefovega srca*, ko se je vse to godilo.

V Egiptu pa je čakala moža *četrta* bridkost. Kakor se godi vsakemu delavcu, ko pride na tuje, godilo se je tudi sv. Jožefu. To so izkusili tudi naši delavci, ko so bili begunci ob zadnji svetovni vojski. Bilo je veliko siromaštvo, ker niso mogli dobiti dela. Sv. Jožef je preživel sebe in družino le z veliko težavo. Kako ga je to bolelo!

Dve leti se mu je trda godila v Egiptu. Na koncu dveh let pošlje Bog spet angela k Jožefu, ki se mu prikaže v spanju in mu reče: »Vstani, vzemi Dete Jezusa in Marijo in pojdi v izraelsko deželo, zakaj umrli so, ki so hoteli Dete umoriti«. In Jožef, ki je bil vdan v voljo božjo, vzame Dete in Marijo in gre na težavno pot. Koliko truda je bilo že do Jeruzalema! Ko je pa izvedel, da vlada tam malopridni sin Herodov Arhelaj, se ni hotel tam ustaviti, ampak je z velikim trudom šel naprej do Nazareta. To je bila *peta velika bridkost* na potu njegovega življenja.

Ko je bil deček Jezus star dvanajst let je Jožefa zadela *šesta bridkost*. Dvanajstletni Jezušček je šel z Jožefom in Marijo v Jeruzalem za velikonočne praznike in se je po odhodu od tam izgubil. Jožef ga je v veliki žalosti iskal tri dni in ga je še-le tretji dan našel v templju. Stopil je z Marijo k njemu, pa se sam ni upal kaj očitati. Sama Marija je rekla: »Sin, zakaj si nama to storil; glej, jaz in *tvoj oče* sva te z *žalostjo* iskala«.

Sedma žalost, ki je napolnjevala njegovo srce, je bila ob smrtni uri, ko je moral zapustiti Jezusa in Marijo. V rokah Jezusovih in Marijinih je izdihnil svojo blago dušo.

Sv. Jožef je bil v resnici mož trpljenja a mož tudi vdane potrpežljivosti. Zato ga je Bog povišal nad vse.

*

*

*

48. Na misel mi prihaja zgodba egiptovskega Jožefa. Tudi ta je moral veliko trpeti. Bratje so ga celo prodali v Egipt za dvajset srebrnikov, a Bog ga ni zapustil. Ko je egiptovski kralj Faraon spoznal, kako moder je Jožef, ga je postavil črez vso deželo in vse ljudstvo. Podal mu je na roko prstan in okolu vratu zlato verižico. Ukazal je napreči voz in Jožefa voziti po mestu. Pred vozom pa je moral nekdo na glas klicati: Poklonite se pred njim vsi in vedite, da je ta postavljen črez vso egiptovsko deželo!

Prav tako je Bog povišal tudi mizarja Jožefa. Postavil ga je za varuha svete Družine in za varuha katoliške cerkve. Zato pa poklonimo se mu in recimo: O Jožef, spomni se nas danes na svoj častiti god! O sveti mož, mož poln bridkosti, truda in trpljenja, mož velike potrpežljivosti, stegni svojo roko na nas in brani nas v življenju, zlasti pa ob smrtni uri.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

49. Kralj David pravi v svojih psalmih: »Bog časti svoje prijatelje«. Tako je Bog nekdaš svojega zvestega služabnika Jožefa postavil čez ves Egipt in zelo povišal njegovo čast; tako je

svojega zvestega služabnika Mojzesa povzdignil črez vse izraelsko ljudstvo in njegovo oblast in moč potrdil z velikimi čudeži; tako je zvestega služabnika Davida poklical od očetove črede na paši na kraljevski sedež in razširil in utrdil njegovo kraljestvo. Toda nikogar razen Marije ni Bog tako povzdignil in počastil kakor ubogega mizarja, pravičnega Jožefa, o katerem govori današnji sv. evangelij.

*

* *

50. Sv. krščanska vera nima nobene tako velike skrivnosti kakor učlovečenje Sinu božjega. Te skrivnosti ne bomo mogli nikdar popolnoma spoznati. Da je Sin Božji človek postal, da se je rodil iz Marije Device v siromašnem betlehenskem hlevčku, da je v podobi človeka med nami prebival na zemlji — to je delo vsemočnega, neskončno modrega in usmiljenega Boga.

In komu je zaupal Bog v varstvo to svoje najvišje delo? Komu je zaupal v varstvo svojega edinorojenega Sina, ki je nase vzel podobo človeka? Ali morda kakemu kralju ali cesarju, kakor so si mislili trije Modri iz Jutrove dežele. Rekli so sami pri sebi: Kralj celega sveta, katerega nam je oznanila svitla zvezda na Jutrovem, se je gotovo rodil v Jeruzalemu na kraljevem dvoru. Ali komu je zaupal Bog to najvišjo skrivnost? Morda kakemu velikemu izobražencu ali učenjaku? Ne! Ne kralju ne cesarju in ne učenjaku! Zaupal jo je siromašnemu delavcu, nazareškemu mizarju Jožefu, ki si je v potu svo-

jega obraza služil vsakdanjega kruha. Siromašen delavec je bil varuh učlovečenega Sina Božjega!

In gotovo je ni bilo od začetka sveta in je ne bo več do konca sveta tako vzvišene žene, kakor je bila *Marija*. Sam angel jo je v božjem imenu pozdravil tako-le: Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena ti med ženami! In ko se je Marija prestrašila, ji je rekel angel: »Ne boj se, Marija! ker milost si našla pri Bogu. . . Sveti Duh bo prišel v Te in moč Najvišjega te bo obsenčila in za tega voljo bo Sveto, katero bo rojeno iz Tebe, imenovano Sin Božji«. . .

Marija presega torej po svoji časti kot mati Sinu božjega in nevesta sv. Duha in po svetih čednostih, ker je bila milosti polna, vse druge žene. In komu je bila dana Marija za zakonsko ženo? Ali morda kakemu imenitnemu gospodu, kralju ali cesarju? Ne! Navadnemu delavcu, nazareškemu mizarju sv. Jožefu. S tem je Bog delavski stan neizmerno počastil in povzdignil.

Če vse to dobro premislimo se moramo res čuditi in vzklikniti s sv. cerkvijo: »Glejte, zvesti in modri služabnik, ki ga je Gospod postavil nad svojo družino!

Kralj Savel je obljubil nekdanj svojo hčerstemu, kateri premaga velikana Golgatta. Pastir David je Goljata premagal in dosegel čast biti mož kraljeve hčere. Pa kako majhna je ta čast proti časti, katero je Jožef dosegel? Izvoljen je bil za moža tiste, na katero so bile obrnene oči in želje vsega sveta. Zveza z Marijo je bila čista in duhovna, kakor je Jezus Kr. zvezan s

svojo sv. cerkvijo. Jožef je bil tovariš Marije, je živel pod eno streho ž njo, kateri so angeli izkazovali čast; je bil mož tiste, katero je sv. Duh spoznal za svojo nevesto — njemu so bile vse skrivnosti Marijine in božjega Sina Jezusa razodete. Ali ni bila to prav posebna čast?

*

* *

51. Ker je Jožef imel Marijo za svojo zakonsko ženo, je tudi pred vsemi ljudmi veljal za očeta njenega Sina Jezusa, četudi v resnici ni bil in je užival to čast. Jožef je bil le rednik Jezusa Kr., je bil le varuh Njegov, toda ljudje so mu izkazovali očetovsko čast, Marija sama mu je izkazovala očetovsko čast in Zveličar Jezus Kr. sam ga je častil kot očeta in ga klical z besedo: Oče! To je posebna čast, katero je Jožef od Boga prejel. Ko bi bil on, ki je bil Davidov sin, podedoval vse kraljestvo svojega pradede Davida, bi njegovo veličastvo ne bilo tako. David kralj je prihodnjega Zveličarja v svojih psalmih imenoval svojega Gospoda, Jožef pa je Zveličarja Jezusa Kr. klical z besedami: Moj sin! Kolika čast je to, imenovati Gospoda vseh gospodov, kralja vseh kraljev, svojega Sina!

*

* *

52. Sv. Jožef je moral biti podoben Jezusu Kristusu tudi po telesu. Bog je dal Mariji ženina sv. Jožefa, da bi Marija pred svetom ne bila v sramoti, da bi zlobni jeziki ne govorili, da je po

nezakonski poti rodila. Prav zato pa je moral biti sv. Jožef tudi po obrazu Jezusu podoben, ker sin mora biti podoben očetu, drugače sklepajo ljudje, da ni njegov sin. Tista lepota torej, ki je sijala z Jezusovega obraza, je sijala tudi z Jožefovega obraza. Bil je ves podoben Jezusu — učlo-večenemu Sinu Božjemu.

Resnično ves lep je bil sv. Jožef in greha ni bilo na njem nobenega!

Bodimo danes veseli v Jezusu Kr., ker je vesela sv. cerkev, ki praznuje svojega patrona in ker so vesela danes tudi nebesa, ki praznujejo god varuha Jezusa Kr. in ženina Marije Device. Povzdignimo svoje glasove proti nebesom, pridružimo se Jezusu in Mariji, pridružimo se milijonom svetnikov in recimo: Bodi pozdravljen in počeščen, o Jožef, na svoj častiti god!

ŠESTINTRIDESETO BRANJE.

ZA OZNANJENJE DEVICE MARIJE.

1. Oznanjeno je bilo že v davnih vekih, posebno pa po Izaji, preroku, ob času judovskega kralja Ahaca, ki je vladal v osmem stoletju pred Kristusom, da bo storil Bog veliko znamenje ali velik čudež na zemlji, da bo namreč Devica spočela in Devica rodila Sinu, ki bo pravi Bog. Le-ta da bo živel v velikem uboštvu, da bi dajal lep zgled svetih čednosti.

Ta prerokba, da bo Devica spočela in Devica rodila Boga-Sina, se imenuje evangelij starega zakona. Ta evangelij so preroki oznanjevali v vseh stoletjih pred Kristusom. Ta evangelij je bil znan tudi prvim starišem Adamu in Evi.

*

* *

2. Danes pa praznujemo, kakor beremo v *današnjem sv. evangeliju*, da je bil angel Gabrielj poslan iz nebes oznaniti, da je že prišel čas, da se ta veseli evangelij izpolni. Angel Gabrielj je prišel k ubogi Devici Mariji, ki je bila iz kraljeve Davidove rodovine in jo je pozdravil: »Zdrava Marija, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena ti med ženami!« Ker se je Devica prestrašila, je angel rekel: »Ne boj se, Marija, zakaj milosti si našla pri Bogu. Glej, spočela boš v svojem

telesu in rodila Sinu in imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega očeta, in bo kraljeval v hiši Jakobi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca«. Ko je pa Marija rekla, da moža ne spozna, jej je angel razodel tisti veliki čudež, ki je bil napovedan v davnih vekih: »Sveti Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila; za tega voljo bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe, Sin božji imenovano«.

*

* *

3. To veliko skrivnost, ki jo je angel Gabrijel oznanil, da se je približal čas prihoda kralja celega sveta iz hiše Davidove in da ga bo spočela devica Marija po sv. Duhu, praznujemo današnji dan. Današnji dan sta bila nebo in zemlja spet zvezana. To, kar so ljudje štirinajst let težko pričakovali, se je današnji dan začelo uresničevati.

Premišljujmo to veselo novico, ki jo je prinesel angel Gabrijel iz nebes! Ta vesela novica ali evangelij presega vse druge vesele novice. Za vse pravične je ta novica ali evangelij največje veselje. Žal pa, da je dandanes svet hudoben in neumen, zato tudi ne razume in ne občuti tega svetega veselja in nima tudi nobenega zmisla za sv. evangelij. Zato pa so nastale mej narodi take zmešnjave, taka sovraštva in taki nemiri, kakršnih ni bilo, od kar svet stoji. In vsak dan je svet bolj neumen, vsak dan se bolj oddaljuje od svetega evangelija.

Vrnimo se spet k starim naukom, k sv. evangeliju! Le sv. evangelij dela ljudi resnično zado-

voljne, srečne in mirne. Veselje, ki nam ga daje svet je minljivo in sleparsko, trajno in večno veselje podeljuje le sv. evangeliij.

Zapri se danes, kristjan, v svojo sobico in premišluj z Marijo devico veselo novico, ki jo je prinesel angel iz nebes in obudi v sebi veselje do božjih reči, ki nikoli ne minejo. Počasti Marijo, kolikor moreš, ker jo je sam Bog počastil.

*

* *

4. Nobeno ustvarjeno bitje se toliko ne časti ko Devica Marija. Njej v čast je zgrajenih brez števila cerkva, spomenikov, znamenj, altarjev itd. Trikrat na dan se oglasijo njej v čast zvonovi vseh cerkva celega sveta, trikrat na dan jo kristjani pozdravljajo z angelovim češčenjem.

Luterani pravijo, da je Marijino češčenje pretirano. Kaj naj odgovorimo na to?

V evangeliju sv. Luka, katerega luterani priznavajo, beremo, da je vsemogočni Bog poslal angela Gabrijela pozdraviti Marijo z besedami: »Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena ti med ženami« in: »Glej, spočela boš v svojem telesu in rodila Sinu. . . Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida; njegovega očeta in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca« in: »Sveti Duh bo prišel v te in moč Najvišjega Te bo obsenčila in za tega voljo bo Sveto, katero bo rojeno iz Tebe, imenovano Sin Božji (1, 28 itd.)«.

Če premišlujemo ta pozdrav, moramo reči, da je Bog pozdravil in počastil Marijo na tako

odličen način, kakor bi je mi nikoli ne mogli, če bi jo slavili tudi celo večnost. Zato pa se ne smemo nikdar batiti, kakor da bi naše češčenje Marije Device bilo pretirano. Ne poslušajmo neumnežev, ampak posnemajmo nadangela Gabrijele in samega Boga, ki je Marijo neizmerno počastil. Ko bi Marije ne častili iz vseh svojih moči, bi ne bili prijatelji in posnemavci božji.

Luterani so zavrgli češčenje M. B., a s tem so zavrgli tudi Boga, so zavrgli tudi sv. vero. Sv. vera in sv. cerkev ne morete obstati brez Marije, ki je postavljena za mater in gospodinjo, kakor se mora zrušiti vsaka hiša, ki nima prave gospodinje, kajti gospodinja vzdržuje tri vogle pri hiši.

Zgodovina potrjuje resnico, da so tisti narodje ohranili sv. vero in so bili katoliški cerkvi zvesti, ki so goreče častili Marijo D., dočim so izgubili sv. vero ali vsaj postali mlačni in maloverni drugi narodje, ki so bili v češčenju Marije Device malomarni.

*

* *

5. Mej božjimi zapovedmi je tudi ta-le zapoved: »Špoštuj očeta in mater!« Brez dvojbe pa ni nihče še tako spoštoval in ljubil svoje matere kakor Jezus Kristus in brez dvojbe ga veseli, če jo tudi drugi spoštujejo in ljubijo, kakor jo je ljubil on! Naj jo pa še tako goreče častimo in ljubimo, Kristusa ne bomo mogli v tem nikdar doseči. Zato pa jo moramo častiti, kolikor moremo iz vseh svojih moči, da postanemo vsaj malo podobni Kristusu.

*

* *

6. Preudarimo dalje besede Jezusa Kristusa: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, je v meni in jaz v njem«. Pri sveti večerji sprejmemo v sebi Kristusa, postanemo s Kristusom eno, kakor je Kristus s svojim nebeškim Očetom eno. Če smo pa s Kristusom eno, moramo imeti tudi do Marije prav tako spoštovanje in prav tako ljubezen ko Kristus.

*

* *

7. Angel Gabrijel je rekel Mariji: »Sv. Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila«. Sv. Duh je torej napolnil Marijo z vsemi milostmi in čednostimi. Po sv. Duhu je Marija najsvetejša, najčistejša in najlepša mej vsemi bitji, kar jih je bilo ustvarjenih. Če jo je pa Bog tako ustvaril in tako ozaljšal, je tudi njegova volja, da jo tako častimo in ljubimo. Marija je najsvetejša in najčistejša — zato zasluži, da je častimo in ljubimo bolj ko vsako drugo ustvarjeno bitje. Zato pravijo sv. Očetje: Mariji lahko rečemo vse, le Bog ji ne smemo reči; jo lahko častimo in ljubimo na najbolj vzvišen način, le božje časti jej ne smemo dati.

*

* *

8. Če pregledamo životopise svetnikov in svetnic, najdemo, da ga ni svetnika in da je ni svetnice, ki bi ne bila goreče častila in ljubila Marije. To je znamenje, da je to češčenje Bogu všeč, da smo na pravi poti proti nebesom, ako Marijo častimo in da kdor Marije ne časti in je

prisrčno ne ljubi, nima pravega upanja priti v nebesa, kajti v nebesih so le ti, ki so Marijo goreče častili in jo ljubili.

*

* *

9. Sv. Frančišek Regis je celo svoje življenje goreče častil in ljubil Marijo in je v vseh svojih pridigah priporočal čiščenje in ljubezen do Marije D. Bil je goreč častivec presv. Rešnjega Telesa, zato pa tudi goreč častivec Marije Device, kajti presv. Rešnje Telo Jezusovo je bilo rojeno iz Marije D. Priporočal je zlasti Marijino čistost, ponižnost, potrpežljivost in zvestobo v izpolnjevanju volje božje. Na koncu je dobil od Jezusa in Marije prelepo darilo. Ko je ležal v novoletni noči na smrtni postelji, se odprejo pred očmi njegovega duha nebesa in zagledal je Marijo in Jezusa, ki sta ga vabila k sebi v nebesa. Ves iz sebe je zaklical bratu, ki mu je stregel ob postelji: »O moj brat, kako srečen sem in kako zadovoljno umrjem! Vidim Jezusa in Marijo, ki mi prihajata naproti, da me spremita v blaženo bivališče svetnikov«. Ko je te besede izrekel, je mirno izdihnil svojo dušo.

*

* *

*°

*

*

*

*

*

10. Takrat, ko je angel pozdravil Marijo: »Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena Ti med ženami. . . Glej spočela boš in rodila Sina . . . ta bo velik in Sin Naj-

višjega imenovan« in ko je Marija odgovorila: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi« — takrat je bila Marija posvečena v tempelj božji, kajti takrat je prišel v njo Najsvetejši, Sin Božji, pravi Bog. Takrat je Marija postala tempelj božji, takrat je postala skrinja zaveze, v kateri je bilo Najsvetejše nove zaveze.

*

* *

11. V skrinji zaveze so hranili Izraelci najsvetejše reči: duhovensko palico Aronovo, ki je pomenjala Kristusa, besedo božjo na dveh kamenitih ploščah, ki je tudi pomenjala Kristusa t. j. Besedo, ki je meso postala, dalje posodo sladke mane, ki je pomenjala Kristusa v najsvetejšem zakramentu. To skrinjo zaveze pa so Izraelci izgubili ob časa babilonske sužnosti. Ko so se vrnili iz sužnosti, so jo sicer iskali na gori Nebo, kamor jo je bil zanesel prerok Jeremija, pa je niso mogli več najti. Imeli pa so vedno upanje, da bodo to skrinjo še našli.

In res so jo našli! Marija je v vzvišenem pomenu res skrinja zaveze in pravi tempelj božji, ker je v njej bil Najsvetejši, Jezus Kristus, pravi Bog.

*

* *

12. Prva služba božja v tem templju ali v tej cerkvi je bila, ko je sorodnica Elizabeta pala pred Marijo na kolena in molila v njej Najsvetejšega z besedami: »Blagoslovljena Ti med ženami in blagoslovljen sad Tvojega telesa! ... Od

kod meni ta čast, da pride k meni mati mojega Gospoda?» In v tistem trenutku je Najsvetejši iz Marijinega telesa posvetil sv. Janeza Krstnika.

O jeruzalemskem templju je bilo rečeno, da se bodo uslišale v njem vse prošnje. Tudi v Marijinem svetišču se uslišijo vse prošnje. Že prva prošnja sorodnice Elizabete je bila uslišana, kajti otrok sv. Janez Krstnik je bil takoj posvečen že v materinem telesu, ko je prišla Marija v njegovo bližino. Sv. Bernard pravi, da se v Marijinem svetišču uslišijo vse naše prošnje, kajti da ni bilo še slišati, da bi bila Marija koga zavrgla, ki se je k njej zatekel.

*

*

*

13. Takrat, ko je prišel angel Gabrijel iz nebes, da bi v imenu božjem pozdravil in počastil Marijo — takrat so bile prve šmarnice na zemlji. Nebesa so nam dala prvi zgled, kako moramo Marijo pozdravljati in jo častiti.

Druge šmarnice pa so bile v hiši sorodnice Elizabete. Prva mej vsemi zemljani je Elizabeta pokleknila pred Devico Marijo in jo pozdravila in počastila z besedami: »Blagoslovljena Ti med ženami in blagoslovljen sad Tvojega telesa! Od kod meni ta čast, da pride k meni mati mojega Gospoda.

*

*

*

14. Praznik Oznanjenja Marijinega je prav za prav najstarejši praznik mej vsemi prazniki, kar jih praznuje človeški rod razen nedelje. Že

prvi stariši so ga praznovali, ker že njim je bilo naznanjeno, da bo Devica rodila Zveličarja, ki bo satanu glavo strl. Ko je Bog dajal to prvo obljubo, je žarek božje milosti prodril skozi vse rodove do Marije Device — kakor je v prikazni videla blažena Katarina Emmerich. V prikazni je potem še videla, kako je Bog dal blagoslov in obljubo očaku Abrahamu, ko mu je naznanil, da bodo po enem izmed njegovih mlajših blagoslovljeni vsi narodi celega sveta. Iz tega blagoslova je nov žarek prodril vse rodove do Marije Device. Potem je videla tudi druge očake: Izaka, Jakoba itd.; katerim je bil Bog ponovil obljubo in blagoslov in vselej je videla, kako je žarek iz vsake teh obljub prodril do same Marije Device. Bog je slovesno obljubil kralju Davidu, da se bo iz njegovega rodu rodil kralj, ki bo gospodoval vsem narodom. Tudi iz te obljube in iz tega blagoslova je prodril žarek do same Marije. Nazadnje se je rodil oče Joahim, kateremu je Bog dal milost, da je bil Oče brezmadežne in najsvetejše Device Marije, na katero so merili vsi žarki milosti božje. V njej je Beseda meso postala in je med nami prebivala (in smo videli njeno čast kot čast Edinorojenega od Očeta) polna *milosti in resnice*.

Od Davida do Marije je bilo dvainštirideset porok. Pri vsaki poroki je ženin bil sin prejšnje poroke. Zadnja poroka je bila mej Joahimom in Ano. Iz te poroke se je rodil brezmadežni in najsvetejši otrok — Marija Devica. Iz njenega mesa in iz njene krvi je bil Kristus po mesu in po krvi. To živo meso in živo kri Kristusovo uživamo pri sv. obhajilu.

*
* *
*

15. Blažena Katarina Emmerich pa je videla v celi vrsti od Adama do Marije tudi nekatere nevredne ženine in neveste. Božja previdnost se je tudi teh poslužila, da se je po njih približal čas zveličanja. Prav tako se tudi v novem zakonu Bog poslužuje nevrednih škofov in duhovnikov, po katerih prihaja na svet evharistični Kristus, katerega uživamo pri sv. obhajilu.

Nevredni škofje in nevredni duhovniki so, kljub temu da so grešniki, pravi škofje in pravi duhovniki, kakor so bili nevredni ženini v vrsti Jezusovega rodu kljub nevrednosti pravi predniki Kristusovi, pravi stari očetje in stare matere Odrešenika Jezusa Kr.

Iz tega premišljevanja je tudi razvidno, kakor pravi bl. Katarina Emmerich, kako primerno je, da se na praznik sv. Rešnjega Telesa poje pred najsvetejšim zakramentom rodovnik Jezusa Kristusa od Abrahama do Marije Device, kajti v najsv. zakramentu je meso in kri Jezusa Kristusa, ki je po mesu in krvi iz te sv. družine.

*
* *
*

16. Češčenje Marije Device se je v našem času nekoliko povečalo, a krivo bi bilo misliti, da niso Marijo častili že prvi kristjani. Še preden je bil Kristus rojen so jo goreče častili. Sam angel Gabrijel jo je tako počastil, da je mi ne moremo bolje počastiti. Prav tako jo je sorodnica

Elizabeta tako počastila, da je mi ne moremo lepše počastiti.

*

* *

17. V petem stoletju je krivoverec Nestorij začel učiti, da Marija ni Mati božja, da je rodila le človeka, s katerim se je pozneje združila druga božja oseba. V Kristusu, je učil, ste bili dve osebi, človeška in božja. Marija je rodila le človeško osebo in torej ni Mati božja. O teh zmotah je sv. Ciril, škof v Aleksandriji, obvestil papeža Celestina. Le-ta je brž sklical v Rim cerkveno zborovanje, ki je Nestorija obsodilo in izobčilo, ako bi v desetih dneh po obvestilu ne preklical svojih zmot. Nestorij pa se za vse to ni zmenil. Tedaj je bil sklicañ *l. 431 cerkveni zbor v Efezu*, kateremu je predsedoval sam sv. Ciril, nadškof v Aleksandriji, dokler niso prišli na zborovanje papeževi odposlanci. Na tem zborovanju je bilo navzočnih 274 škofov in nadškofov. Zborovanje je začelo dne 22. junija l. 431. Nestorij je bil obsojen. Nauk, ki so ga vsi škofje potrdili in podpisali se glasi: Marija je mati božja, ker je rodila Jezusa, ki je Bog Sin. V Jezusu so bile sicer dve naravi: božja in človeška, toda le ena sama oseba, namreč božja. Marija je rodila Jezusa Kristusa, ki je bil druga božja oseba, torej je Marija božja mati.

Ko so škofje v Efezu razglasili, da je Nestorij obsojen in da moramo vsi katoličani Marijo imenovati mater božjo, je bilo ljudstvo tako veselo, da je z gorečimi baklami spremilo škofo od zborovanja do stanovanja.

Dne 22. junija 1931 smo praznovali petnajststoletnico tega velikega dogodka. Od takrat se ni upal nihče več napadati češčenja prebl. Device Marije do Lutrovih časov. Luter in njegovi pristaši so spet zavrgli katoliški nauk o Marijinem češčenju. Luteransko ljudstvo ne časti Marije, a godi se sedaj luteranom kakor svoj čas nestorijanom t. j. njih vera in njih cerkev propada od leta do leta in nima sploh nobenega življenja, kajti kjer je Marija, tam je Jezus in kjer je Jezus, tam je Marija in tam je katoliška cerkev.

To nas uči zgodovina in izkušnja. Človek, ki ne časti Marije, izgubi kmalu tudi vero v Boga. Tako se godi tudi celim narodom. Pravoslavni ali grškorazkolni kristjani so tudi odpovedali pokorščino papežu kakor luterani, toda češčenja Marije Device niso zavrgli. Zato pa so precej živo ohranili sv. vero, kajti Marija jih čuva.

*

* *

18. Da se je katoliška cerkev ohranila vsa stoletja v veliki moči, je v veliki meri zasluga naše preljube gospodinje, prečiste Device Marije. Ob času sv. Dominika je bilo veliko krivovercev, ki so se imenovali Albigenzi in Valdenzi, ki so strašno napadali cerkev. Ti krivoverci in njih pristaši so uganjali strašne hudobije. V tisti stiski je Bog obudil sv. Dominika in sv. Frančiška Asiškega, ki sta ustanovila vsak svoj red: dominikanski in frančiškanski. Ko je prišel sv. Dominik v Rim, da bi od papeža dobil potrditev pravil za novi red in je tisto noč dolgo

molil, je imel posebno prikazen. Videl je na nebu Jezusa, ki je z jeznim obrazom hotel zabrusiti na zemljo tri sulice. Predenj pa je stopila preblažena Devica in je privedla k njemu dva moža, ki naj bi bila v spravo za ves grešni svet. Sv. Dominik je spoznal, da je bil eden izmed teh dveh on sam, drugi pa mu je bil nepoznan. Ko je drugi dan stopil v cerkev, je v cerkvi zagledal moža, ki je bil popolnoma podoben drugemu možu, ki ga je videl po noči v prikazni. Takoj je tekel k njemu in čeprav ga prej ni poznal, ga je veselo tako-le pozdravil: »Ti si moj tovariš; mi dva bova skupaj delala za čast božjo!« In kdo je bil ta mož? Bil je sv. Frančišek Asiški, ki je bil prišel prav takrat v Rim po istem opravku ko sv. Dominik.

Ta povest priča, kako nas preljuba Devica Marija čuva in kako skrbi za katoliško cerkev. Ona je potolažila Jezusa, ona je izbrala sv. Dominika in sv. Frančiška, da bi cerkev podprla in hudobijo ljudi zatrla.

Sv. Dominik pa ni ustanovil samo zelo važnega in za cerkev koristnega reda, ampak je uvedel tudi mej kristjani sv. rožni venec, molitev, ki jo od takrat molijo milijoni in milijoni in jo bodo molili do sodnjega dne.

Sv. Dominik je bil žalosten, ker je videl v svojem času toliko krivovercev, ki so bili trdovratni in se niso marali izpreobrniti. Ko je tako premišljeval, kaj bi storil, prikazala se mu je v zamaknenju sama presv. Devica Marija in mu naročila, naj uči ljudstva moliti sv. rožni venec. Ko je začel to molitev priporočati, so se začele cerkve takoj polniti, da so bile kmalu pretesne.

Tej molitvi se je bilo največ zahvaliti, da se je krivoverstvo skoraj popolnoma zatrla. Zanesljivi pisatelji trdijo, da je sv. Dominik s to molitvijo izpreobrnil več ko stotisoč krivovercev.

Molitev sv. rožnega venca ima še neko posebno Bogu prijetno lastnost. Sv. rožni venec molimo namreč skupno. To je posebno Jezusu ljubo, kajti rekel je: »Povem vam, ako se dva izmed vas zjedinita na zemlji in prosita katerokoli reč, bosta gotovo prejela od mojega Očeta, kateri je v nebesih; zakaj kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi mej njimi (Mat. 18, 19 in 20)«.

To je tedaj zelo lepo in Bogu zelo prijetno, da molimo sv. rožni venec skupno v cerkvi in po družinah. Bodi danes vaš trden sklep, da ne boste nikdar brez tehtnega vzroka opustili v družini sv. rožnega venca. Ta molitev bo prinesla vaši hiši in vaši družini blagoslov božji.

Ta molitev pa ima še posebno moč, da razganja krive vere. S to molitvijo je sv. Dominik izpreobrnil več ko stotisoč krivovercev. Ko molimo namreč sv. rožni venec, premišljujemo glavne resnice sv. katoliške vere. Kdor pa te resnice dobro premišljuje in jih dobro razume, ne more biti krivoverec. Te resnice razganjajo krive in prazne vere. Zato je ta molitev nad vse koristna.

Nič ne de, če smo včasih raztreseni. Naša dobra volja in naš dober namen je pred Bogom tudi nekaj vreden in vsaka Zdrava Marija ima svojo moč.

*

*

*

19. Češčenje Marije Device se je na poseben način povečalo od turških vojsk dalje, kajti kristjani so takrat goreče klicali Marijo na pomoč. L. 1571. je bila strašna bitka na morju pri Lepantu. Kristjani so doma goreče molili sv. rožni venec. V Rimu je bila prav ob času bitke procesija z molitvijo sv. rožnega venca. Turki so bili premagani in Evropa je bila vsaj začasno rešena turškega navala. Papeži so v spomin na to slavno zmago postavili nedeljo sv. rožnega venca. Leta 1683 je bil Turek prodril do Dunaja. Kristjani so se speč zatekli k Mariji in molili goreče sv. rožni venec. Takrat je poljski kralj Sobjeski prišel še o pravem času na pomoč Dunaju. Turki so bili poraženi. Papeži so v spomin te bitke postavili praznik presladkega imena Marijinega.

*

* *

20. Ko govorimo o češčenju Marije Device, ne smemo zabiti, da je sv. obhajilo njej v posebno veselje in v posebno čast, kajti pri sv. obhajilu uživamo telo in kri, katero je Jezus imel od Marije. Zato je vsako sv. obhajilo tudi počastitev Marije Device.

Sv. Avguštin pravi: Marija je spočela v svojem telesu Jezusa, pri sv. obhajilu pa sprejmemo tudi mi istega Jezusa v svoje telo. Iz tega je razvidno, kako čisti in dobro pripravljeni bi morali biti, ko pristopamo k sv. obhajilu. Marija je bila brezmadežna Devica, najsvetejša devica in najponižnejša dekla Gospodova — zato je bila vredna, da je v njenem prečistem telesu bival

sam Sin božji. Ko stopamo torej k sv. obhajilu moramo Marijo posnemati v svetosti, čistosti in ponižnosti.

Nobena reč ni za človeka tako častna ko sv. obhajilo, kajti pri sv. obhajilu postanemo sorodniki Jezusa Kristusa in sorodniki prevzvišene Device Marije. Višjega plemstva si ne moremo želeči.

Drugi se ponašajo, da so morda v sorodstvu s kakim grofom, knezom ali s kakim drugim plemičem, mi pa se ponašamo s sorodstvom z najslavnejšo družino človeškega rodu, namreč s sv. družino, ponašamo se s sorodstvom z najsvetejšo Devico, ponašamo se s sorodstvom z Jezusom Kristusom, ki je bil pravi Bog, kajti pri sv. obhajilu sprejmemo meso in kri, katero je Jezus dobil iz Marije Device.

*

* *

21. Bodimo goreči častivci Marijini. Kdor nima podobe M. B. v svoji sobi, naj si jo pripravi, da bo lahko vsak dan, v vsaki stiski in žalosti pokleknil pred njo in jo prosil pomoči. Pobožna pripovedka pravi, da je bil sv. Peter tako žalosten, ko je Kristusa zatajil, da bi bil obupal, ko bi se ne bil zatekel k materi Jezusovi. Šel je k njej in se jej spovedal. Ona ga je potolažila in mu dala pogum, da ni obupal nad božjo milostjo. Tako se tudi mi zatekajmo v potrebah in stiskah k Mariji in prosimo jo pomoči.

Pokleknimo danes v veliki ponižnosti pred Marijino podobo in pozdravimo jo: Najčistejša, najsvetejša! Ker smo pri sv. zakramentih in

zlasti pri sv. obhajilu postali meso od tvojega mesa in kri od tvoje krvi, priporoči nas svojemu sinu Jezusu, da bomo z lepim in svetim življenjem tudi kazali, da smo tvoji otroci in bratje Jezusa Kristusa. Bodi naša mati, kakor si bila Jezusu mati, bodi naša pomočnica in naša priprošnjica! Zato Ti kličemo z angelom Gabrijelom in s tvojo sorodnico Elizabeto: Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa Jezus!

22. Marija je o prihodu angela Gabrijela stanovala v Nazaretu. V tem majhnem mestecu je imela morda hišico po svojih stariših. Tudi Jožef je stanoval v tem mestecu in bil tesar, a nista stanovala še skupaj. Bilo je 25. marcija t. j. današnji dan. Bog je Marijo pripravil na prihod angela Gabrijela. Marija je bila sama, vsa utopljena v molitev in zamišljena v velike skrivnosti, katere je Bog namenil ž njo. Zdajci se ves prostor zasveti in glej, angel Gabrijel stoji pred njo. Njegove prve besede so bile: *Zdrava, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena Ti med ženami!*

Pred vsem je tedaj angel Gabrijel moral po Božjem naročilu Marijo pozdraviti. Pozdravil jo je v imenu vsemogočnega Boga z besedo: Hvala! Zdrava! Sam vsemogočni Bog je torej ukazal Marijo pozdraviti z besedami: Zdrava,

Marija! Za temi besedami pa je rekel angel: »Milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena Ti med ženami!« Sv. očetje sklepajo iz teh besedi, da so v Marijinih rokah vse milosti in da je Marija gospodinja milosti, da se nihče zveličati ne more, ako ne prosi po Mariji milosti. V Marijinih rokah je celo morje milosti. Prav iz teh besedi sklepamo tudi, da je Marija morala biti brez madeža spočeta in da je morala biti tudi brez najmanjšega greha. Ako bi Marija imela na sebi en sam tudi najmanjši greh — ne mogli bi je več imenovati milosti polna, ker vsaj te milosti ne bi imela. Biti brez greha in biti celo brez najmanjšega greha je velika božja milost. Toda Marija je bila milosti polna in je torej morala imeti vse milosti. To velja tudi glede izvirnega greha. Biti brez izvirnega greha je tudi posebna milost božja. Marija je bila milosti polna, zato je morala imeti tudi to milost.

Marija pa je morala biti ozaljšana na duši z vsemi svetimi čednostmi, ker drugače bi ne bila milosti polna. Ako bi ne bila imela ene same čednosti, — bi besede nadangela Gabrijela ne bile resnične. Vsa čista in brez madeža je morala biti Marija po besedah nadangela Gabrijela.

*

* *

23. Na besede, katere je angel izgovoril, se je Marija ustrašila. Zato jo je angel hitro potolažil in jej povedal, kaj je volja božja: »Ne boj se Marija, ker milost si našla pred Bogom. Glej, spočela boš v svojem telesu in rodila Sinu in

imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin najvišjega imenovan in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega očeta in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in Njegovemu kraljestvu ne bo konca ».

Iz teh besedi je razvidno, da je Marija v resnici Mati Božja, mati Boga Sina. Besede nadangela Gabrijela so jasne: Rodila boš sina . . . Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan!

Iz besedi nadangela Gabrijela pa je tudi razvidno, da je Jezus Kristus *kralj* in da njegovemu kraljestvu ne bo konca. Kako smešni so sovražniki svete krščanske cerkve, ki bi jo radi uničili! Sveta katoliška cerkev je imela od prvega začetka do današnjega dne hude in nevarne nasprotnike, pa je vselej zmagala, ker Kristus-kralj je nepremagljiv: Kraljeval bo v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca!

*

* * *

24. Marija se je nad temi velikimi rečmi zavzela. Angel jej je govoril, da bo dobila sinu, sama pa tega ni mogla razumeti, ker je imela drugačne namene. Zato je hitro angela poprašala: »Kako se bo to zgodilo, ker moža ne spoznam?« Angel Gabrijel pa ji reče: »Sveti Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila in zategadelj bo Sveto, katero bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji«.

Iz teh besedi je razvidno, da je Marija nevesta sv. Duha. Marijina čast in slava je nedosegljiva. Marija je nevesta sv. Duha, ki je tretja

božja oseba. Lahko si tedaj mislimo, kako vsa lepa, čista in brez madeža, polna milosti in polna svetih čednosti je morala biti, da si jo je sam vsemogočni Bog izvolil za svojo nevesto.

*

* *

25. Marija je rekla: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!« Kako lepe so te besede brezmadežne Device in kako vesele za nas! S temi besedami je Marija privolila, da je zadovoljna s tem, kar ji je angel oznanil, da hoče biti nevesta sv. Duha in mati druge osebe — Boga Sina.

Ko se dva poročita, vpraša mašnik najprej ženina: Ali hočeš vzeti pričujočo nevesto za svojo zakonsko ženo? Ženin odgovori: Hočem! In mašnik vpraša nevesto: Ali hočeš vzeti pričujočega ženina za svojega zakonskega moža? In nevesta reče: Hočem!

Kaj pa je Marija odgovorila, ko ji je angel prišel oznaniti, da bo nevesta sv. Duha in da bo rodila Sina božjega? Marija je ponižno izgovorila prelepe besede: »Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!«

In v tistem trenutku, ko je Marija izrekla te deviške besede, je postala nevesta sv. Duha. Sv. Duh je njeno ponižno dušo napolnil z nebeško milostjo in jo posvetil v tempelj božji.

*

* *

26. Današnji dan, 25. marcija, je resnično poln velikih skrivnosti. Angel Gabrijel je prišel

oznaniti, da je Marija izvoljena devica, o kateri so prerokovali preroki, da bo hkrati mati in devica, nevesta sv. Duha, mati Božja, vsa čista in brez madeža in da bo kači glavo strla. Nobeno bitje ne v nebesih ne na zemlji ni bilo tako povišano ko Marija, katero po pravici kličemo: Kraljico nebes in zemlje!

Z današnjim dnem se je jeza Božja končala. Bog se je usmilil človeškega rodu. Sklenil je poslati Zveličarja. Da bi se rodil Zveličar na svet, pripravil si je Devico brez madeža, katera je bila svetla kot solnce in bela kot sneg, polna sv. čednosti. Prva žena Eva je zepeljala ves svet, druga žena Marija pa je prinesla rešitev vsemu svetu. Po prvi ženi Evi smo pali vsi, po drugi ženi Mariji pa smo vstali vsi! Angelovo oznanilo je začetek nebeške pesmi: Aleluja.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

27. Izkušnja uči, da je vsak človek zelo vesel, ko najde kako izgubljeno reč. Zato beremo v sv. evangeliju o pastirju, ki je bil izgubil eno ovco, da je zapustil devetindevetdeset ovac v puščavi ter začel skrbno iskati izgubljeno ovco. Ko jo je našel pa je bil zelo vesel. Zadel jo je na rame, povabil svoje prijatelje in znance in rekel: »Veselite se z menoj, ker ovco, katero sem izgubil, sem našel«.

Prav tako je bila tudi vesela žena, ki je izgubila denar pa ga je spet našla. Pomela je hišo in ko je našla denar, je povabila sosede in rekla:

»Veselite se z menoj, ker denar, ki je bil izgubljen, je najden«.

Ko je človek zdrav, ne ve kaj je milost ljubelega zdravja, ko pa zdravje izgubi, spozna vrednost zdravja, ki ga je izgubil in je nad vse vesel, če ga spet pridobi.

Čim večja je reč, katero smo izgubili, tem večje je veselje, ko jo najdemo. Nobena reč pa ni tolike vrednosti ko milost božja, katero smo izgubili v raj. Zato pa ne more biti nobeno veselje tako veliko ko veselje, katero je naznanil današnji dan angel Gabrijel Mariji: »Ne boj se, Marija, ker milost si našla!« Našla je milost, katero so bili izgubili prvi stariši zase in za vse ljudi.

*

* *

28. Pravimo o Mariji, da je imela sedem žalosti, a prav tako tudi, da je imela sedem velikih radosti. Mej temi radostmi je največja ta, ki jo praznujemo današnji dan.

Naši prvi stariši so z grehom zašli na krive poti. Iskali so spet prave poti, a je niso mogli več najti.

Slišal sem pravljico o ljudeh, ki so iskali v veliki gori zlata. Ko so šli v jamo, so vlekli za sabo nit, da bi se v jami ne izgubili in da bi zato nitjo lahko spet prišli na svetlo. Ta nit pa se jim je utrgala, da je niso mogli več dobiti pa tudi ne najti poti do izhoda. Lahko si mislimo, v kakem strahu so bili.

Prav v takem strahu so bili naši prvi stariši, ko so izgubili milost božjo, brez katere se ni

mogoče zveličati. Štiri tisoč let je človeški rod v strahu taval okrog po prepadih in iskal milosti večnega življenja.

*

* *

29. Naši prvi stariši so izgubili posvečujočo milost božjo — dragoceno, lepo obleko na duši, brez katere ni mogoče na nebeško ženitnino. Brez nje se ne more nihče zveličati, tudi otrok ne! O njej torej lahko rečemo, da je za vsakega človeka večje vrednosti ko cel svet.

Dalje so izgubili razsvitljenost razuma. Bog je oblagodaril naše prve stariše z velikim znanjem, kar je bilo potrebno, ker niso imeli prej nobenih izkušenj in nobenih šol. Toda to znanje je z grehom otemnelo.

Tretja milost naših prvih starišev je bila, da je njih volja bila nagnjena k dobremu. Z grehom se je to premenilo. Volja je postala slaba in ju je vlekla k slabemu.

Četrta milost je bilo prijateljstvo božje. Bog se je ž njima sprehajal v raju in ž njima občeval kot prijatelj. Bila sta namreč otroka božja in Bog njiju oče.

Poleg tega je bilo po prvotnem sklepu božjem tudi telo neumrljivo. Adam in Eva bi ne bila nikdar umrla, ko bi ne bila grešila. In kakor prvi stariši bi bili tudi njiju potomci po telesu neumrljivi.

To so glavne milosti, ki so ž njimi bili ozaljšani naši prvi stariši.

Toda Bog jima ni dal teh velikih darov brez poskušnje. Poskušati ju je hotel prej. Te

poskušnje pa nista prestala. Jela sta od prepovedanega sadu. Ko sta božjo zapoved prelomila, se jima je takoj vest oglasila. Tekla sta se skrit. Toda glas božji ju je kmalu našel. Bog je proklel kačo, pa je proklel tudi Adama in Evo ter ju zagнал iz raja, kjer sta živela kot prijatelja in otroka božja. Izgubljena je bila posvečujoča milost otrok božjih, izgubljene pa tudi druge velike milosti. Njiju razum je otemnel, volja je oslabela. Iz prijatelja in otroka božjega je človek postal sovražnik božji in otrok hudobnega duha.

*

* *

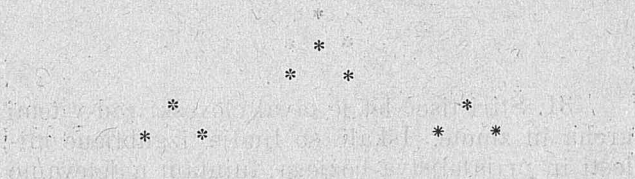
31. Štiri tisoč let je taval človeški rod v temi greha in zmote. Iskali so ljudje izgubljene milosti in prijateljstva božjega, tuintam naletevamo tudi na svete osebe v starem zakonu, katerim se je milost božja prikazala, a popolnosti ni dosegel nihče.

Še-le po štiritisoo letih se je posrečilo preprosti a bogaboječi deklici iz kraljevskega rodu najti milost božjo, ki jo je izgubila Eva. Izvoljena je bila Devica Marija, da bi odprla ljudem vrata do nebeškega kraljestva, da bi ljudi sprijaznila z Bogom in da bi zemljo zvezala z nebom. Angel Gabrijel ji je rekel: »Zdrava Marija, ker milost si našla!« Milost, katero je Eva izgubila, je Marija spet našla. Zato se je veselila in govorila: »Veselite se z menoj vsi ljudje, povelečujte me in štejte me srečno, zakaj milost božjo, ki je bila izgubljena, sem spet našla, nebasa, ki

so bila zaprta, sem spet odprla, Boga, ki se je na nas srdil, sem potolažila!«

Tako se je Marija veselila. In mi? Tudi mi se moramo veseliti, ker tudi za nas je Marija našla milost. Prva žena Eva je za vse ljudi izgubila milost, Marija pa je za vse ljudi našla milost.

Veselimo se torej z Marijo in čestitajmo jej, da je našla milost, ki je bila štiritisoč let izgubljena: Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena Ti med ženami in blagoslovljen sad Tvojega telesa Jezus!

Ne boj se, Marija!
Tako današnji sv. evangelij.

32. Strašen je bil tisti trenutek, ko je Bog zaklical v raju: *Adam, kje si?* Oba, Adam in Eva, sta se začela jokati in izgovarjati: Kača me je zapeljala, Eva me je zapeljala! Bog je proklel kačo in je zapodil Adama in Evo iz raja.

Kakor obstreljena sta bežala iz raja in se v strahu potikala okrog. Milost božja je bila izgubljena. . . Angeli so zastražili raj. . . Ta nesreča pa ni zadela le naših prvih starišev, ampak ves človeški rod, ki se je namnožil iz prvih starišev. Kakor obstreljeni so se potikali Adamovi mlajši okrog. . .

Po štirinatisoč letih pa je Bog poslal današnji dan angela Gabrijela v malo mesto Nazaret k ponižni devici Mariji, zaročeni z Jožefom, ki jej je rekel: »*Ne boj se Marija!*« Po štirinatisoč letih je strah prenehal, ker Marija je našla izgubljeno milost.

*

* *

33. Lahko si torej mislimo, kako nepopisno veselje je obvladalo srce Marije prečiste Device, ko je zaslišala angelovo oznanilo.

Zato pa ni mogla prikrivati svojega veselja. Brž se je odpravila k sorodnici Elizabeti v judovske gore, da bi se ž njo veselila velike sreče, ki jo je zadela. Marija je namreč takrat, ko je dobila iz nebes oznanilo, stanovala v Nazaretu v Galileji in ni bila še poročena z Jozefom, ampak samo zaročena. Jadrno je hitela iz mesta Nazareta v judovske gore. Stopila je v hišo Caharije in pozdravila Elizabeto. In zgodilo se je, ko je zaslišala Elizabeta Marijin pozdrav, je poskočilo dete v njenem telesu. In Elizabeta je bila napolnjena s sv. Duhom in je rekla z velikim glasom: »Blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa! In od kod to meni, da pride mati mojega Gospoda k meni? Zakaj glej, ko je prišel glas tvojega pozdrava v moja ušesa, je dete poskočilo od veselja v mojem telesu. In blagor ti, ki si verovala, ker dopolnilo se bo, kar ti je bilo povedano od Gospoda«.

Pri teh besedah se Marija, prečista Devica, ni mogla več od samega veselja premagovati, zato je zapela prekrasno pesem: »Moja duša po-

veličuje Gospoda in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju, ker se je ozrl na nizkost svoje dekle. Zakaj glej, odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi. Zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime. Njegovo usmiljenje je od roda do roda njim, kateri se ga boje. Moč je skazal s svojo roko in razkropil je napihnene v misli njih srca. Mogočne je s sedeža vrgel in ponižne je povzdignil. Lačne je z dobrim napolnil in bogate prazne odpustil. Sprejel je Izraela svojega služabnika in se je spomnil svojega usmiljenja, kakor je obljubil našim očekom, Abrahamu in njegovemu zarodu na veke!«

*

*

*

34. Tako je govorila v pesmi Marija, prečišta Devica, iz samega veselja. Sv. katoliška cerkev je ukazala, naj se tega velikega Marijinega veselja spomnimo vsak dan trikrat, namreč: zjutraj, opoludne in o mraku, ko zvonijo. Takrat molimo: Angel Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od sv. Duha in dostavljamo besede angelove in Elizabetine: Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena Ti med ženami in blagoslovljen sad Tvojega telesa Jezus! Potem rečemo besede, katere je Marija odgovorila angelu: Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po Tvoji besedi in spet ponovimo besede: Zdrava, Marija itd. Potem dostavimo še to, kar se je zgodilo v tistem trenutku, ko je angel Gabrijel oznanil: In beseda je meso postala in med nami prebivala in spet ponovimo besede: Zdrava, Marija itd.

Sv. katoliška cerkev je še druge molitve uvedla, s katerim se spominjamo neizrečenega veselja Marijinega srca na pr. sv. rožni venec, v katerem jo 50 krat pozdravimo z besedami: Zdrava, Marija itd.

*

* * *

35. Blažena Katarina Emmerich je imela prikazen, v kateri je videla Marijo, kako je po oznanjenju veselo hitela v Juto pri Hebronu k svoji sorodnici sv. Elizabeti, materi sv. Janeza Krstnika. Spremljal jo je tudi sv. Jožef, ker se je bližal velikonočni praznik, ko je moral sv. Jožef po izraelski postavi v Jeruzalem. S seboj so imeli, kakor je videla bl. Katarina Emmerich, oslička, na katerem je tudi Marija od časa do časa sedela, da se je nekoliko odpočila. Hodili so naglo in na osličku so imeli tudi nekaj oprave. Ko so prehodili dolino Esdrelon, so prišli v mesto Dotan, kjer sta prenočila pri nekem Jožefovem prijatelju. Nekega večera sta morala prenočiti v neki koči, potem v nekem gozdu v koči, ki je bila z vejami spletena in z zelenjem in cvetlicami prepletana. Iz Jeruzalema nista šla po ravni poti, ampak sta jo zavila proti Emavsu po poteh, ki jih je tudi Jezus kasneje večkrat prehodil. Najbrže se jima je zdela ta pot bolj gotova, čeprav bolj dolga. Napravila sta namreč velik ovinek. Od tu sta morala iti še čez dve gori. Mej tema gorama sta počivala, nekoliko jedla in pila vodo, v katero sta namešala par kapljic balzama, ki sta ga po potu nabrala.

Hiša Caharijeva je bila na gričku. Na ta griček sta morala torej iti Marija in Jožef. Že od

daleč je Marija ugledala Elizabeto. Tekla je k njej in jo pozdravila. Takrat je videla Katarina Emmerich, kako so svetli žarki prehajali od Marije na Elizabeto. Ko ste stopili v hišo, ste se poljubili in Elizabeta je rekla: »Blažena ti med ženami in blažen sad tvojega telesa! Od kod meni ta čast, da prihaja mati mojega Gospoda k meni? Blagor tebi, da si verovala, ker izpolnilo se bo, kar ti je Gospod govoril«.

Marija je prekrižala roke na prsih in je vsa navdušena izgovarjala slavospev: »Moja duša poveljuje Gospoda« (Magnificat) itd.

Bl. Katarina Emmerich je potem videla Marijo, kako je veselo pomagala Elizabeti pri vseh delih in kako ste skupno vsaki večer molili. Caharija je bil ves čas, ko se je Marija mudila v Juti, nem in ni nič govoril. Sv. Elizabeta je bila prva, ki je pokleknila pred Marijo, v kateri je bil spočet Sin Božji.

Bl. Katarina Emmerich je videla v prikazni vrsto vseh Marijinih prednikov do Adama. Videla je poroke vseh njenih prednikov, a iz vsake poroke se je spuščal svetel žarek na Marijo. Na koncu je videla brezmadežno meso in kri Marijino, iz katere se je učlovečil Sin Božji, ki je z nami ostal do konca sveta v najsvetejšem zakramentu. Spoznala je iz te prikazni, kako je cela vrsta rodov merila le na Jezusa in na najsvetejši zakrament.

Ko se spominjamo oznanjenja Marijinega in njenega velikega veselja današnji dan, se hkrati spominjamo Jezusa in njegove žrtve za nas na križu in v najsv. zakramentu.

36. Marijino veselje je bilo neizmerno. Bilo je neizmerno veliko, ker je bila reč, katero je našla neizmerno velike vrednosti. Marija ni našla izgubljenega denarja, ni našla izgubljene ovce — ampak je našla milost božjo: Ne boj se, Marija, ker milost si našla. . . Zdrava, Marija, *milosti polna!*

37. Iz teh besedi je razvidno, da je milost, ki jo je našla Marija neizmerna. V Marijinih rokah je zaklad vseh izgubljenih milosti.

Bog je namreč položil Jezusa Kr. v njeno naročje. V Jezusu pa so vse milosti. Ako je torej Bog položil Jezusa v Marijino naročje, je ž njim položil v njene roke vse neizmerne milosti, katere je Kristus zaslužil.

Sv. cerkev poklada v Marijina usta besede, iz katerih sklepamo, da je Marija edina delivka vseh milosti in da brez Marije ne dobimo nobene milosti. Tako poklada cerkev v njena usta besede: »V meni je vse upanje življenja in čednosti« ali: »Kdor mene najde, najde življenje«. Zato molimo pri sv. maši v dan prečistega Spočetja te-le besede: »Bog, ki si položil v Marijino srce polnost milosti, da bi se iz njega razlivale v nas kakor po vodotoku itd.« In sv. Bernard pravi: Ako imamo kaj upanja, ako imamo kaj mi-

losti, vedimo, da imamo to od Nje. To je volja Gospodova, ki nas je hotel imeti po Mariji.

V litanijah molimo in prosimo: Mati milosti božje, prosi za nas! Ako je Marija v resnici mati milosti božje, je tudi gospodinja.

*

* *

38. Iz tega spoznamo, zakaj sv. katoliška cerkev toliko časti Marijo, zakaj jo kliče v vseh stiskah in potrebah na pomoč, zakaj uči, da se nihče ne more pogubiti, kdor kliče Marijo na pomoč, zakaj sv. katoliška cerkev toliko priporoča, naj vsi kristjani častijo Marijo kot svojo mater, naj vsi zlasti ob smrtni uri kličejo na pomoč Njeno presladko ime! Marija je delivka vseh milosti, ker je Bog položil v njene roke vse milosti, katere so prvi stariši izgubili! Kdor hoče dobiti od Boga odpust grehov, naj se obrne k Mariji, kdor hoče dobiti za svojo dušo posvečujočo milost božjo, naj se obrne k Mariji, kdor hoče dobiti od Boga kako pomoč, naj se obrne k Mariji, v Mariji je tolažba in upanje, ker Marija je spet našla zaklad izgubljene milosti božje.

Kdor ve, kdo je Marija in kaj je Marija, ta bo tudi ta nauk lahko razumel. Marija je mati božja! Marija je pod svojim srcem nosila Boga Sina. Marija je Boga Sina rodila, Marija ga je v svojem naročju nosila.

Ako je pa Bog v Marijino naročje položil Boga Sina, ako je Marija gospodovala nad Bogom Sinom, tedaj gospoduje Marija tudi nad milostmi, katere je Bog Sin zaslužil. Če je Bog

Marijo postavil za mater Bogu Sinu, je Marija mati vseh milosti, katere je Bog Sin zaslužil!

O zares nad vse imenitni dan oznanjenja Marijinega! Kakor je angel počastil Marijo in kakor jo je počastila Elizabeta, počastimo jo vsaki dan tudi mi: Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena Ti med ženami, blagoslovljen sad Tvojega Telesa!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

39. Zdrava, Marija, milosti polna!

Teh besedi se moramo spominjati zlasti mi Goričani, kajti te milosti, katerih je Marija polna, nam je obljubila, ko se je na Sv. gori ali Skalnici prikazala pobožni deklici Uršuli Ferligojki in jej rekla: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida *in me milosti prosi!*«

Zato je prav primerno, da na dan Oznanjenja M. D. premišljujemo o tem Marijinem oznanilu na Skalnici, ki je nam tako dragoceno. To je tem bolj primerno, ker bomo v kratkem praznovali 400-letnico, kar se je na Skalnici dogodila po ustnem izročilu prikazen Matere božje, ki je naročila, naj jej ljudstvo hišo zida in naj jo tam milosti prosi.

*

*

*

40. Navadno pravimo, da je bila cerkev svetogorska sezidana l. 1544, toda po najnovejših dokazih je gotovo, da je bila že prej mala cerkvica na Sv. gori. Najbrže so naši stari sezi-

dali cerkvico na tem hribu, da so se gori zatekali ob času turških pohodov v naše kraje. Leta 1544 je bila prva obnovitev te cerkve. Ta obnovitev se je dogodila na povelje M. B., kakor pravi ustno izročilo. M. B. se je prikazala l. 1539 po-božni pastirici Uršuli Ferligojevi¹⁾ iz Grgarja in jej naročila: »*Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi*«.

Vpraša se, kakšnih posebnih milosti naj bi bilo moralo takrat ljudstvo prositi od Marije? Zakaj je Marija to naročila? Kaj se je takrat posebnega dogajalo? Komur je znana zgodovina, ve, da se je takrat začel širiti po svetü luteranizem in da je bila velika nevarnost, da se zanese tudi v naše kraje, ker so oznanjevalci luteranizma začeli že prihajati v slovenske kraje in tudi na Goriško. Takrat nas je samo Marija rešila. To je bila prva obnovitev svetogorskega svetišča.

Pred sto petinštiridesetimi leti so bili v Avstriji žalostni časi. Premagal je liberalizem in liberalna avstrijska vlada za liberalnega cesarja Jožefa II. je dala l. 1786. svetogorsko cerkev in samostan razkriti in altarje razprodati. Tako je bilo vse pokončano. Liberalizem je takrat podrl tudi mnogo drugih cerkva. Toda to ni

¹⁾ Po ustnem izročilu je ta deklica kmalu umrla v Grgarju. Njeno truplo počiva glasom tega izročila za velikim altarjem grgarske cerkve. Bila je krasna misel sedanjega g. župnika A. Filipiča, da je dal napraviti temu izročilu primeren spomenik.

Pravljica pravi, da bo deklica Uršula proglašena za svetnico, ko bo na njenem grobu pognala »nepoznana roža«.

trajalo dolgo časa. Že po sedmih letih je spet zmagala dobra stvar, cerkev in samostan na Sv. gori so spet pokrili. To je bila druga obnovitev svetogorskega svetišča. Ljudstvo je začelo trumoma hoditi na sv. Goro in prositi Marijo milosti, kakor je bila naročila pobožni pastirici Uršuli. Svetogorska božja pot je bila krepka trdnjava proti liberalizmu in brezverstvu do najnovejšega časa. Na Sv. goro so hodili ljudje iz cele Avstrije in Italije, da so tu opravljali svojo pobožnost in prejemali sv. zakramente.

*

*

*

41. Tako je bilo do najnovejšega časa. Spomnite se, kako smo z veseljem hodili na Sv. goro pred vojsko. Toda prišel je velik vihar nad našo mило domovino. Cerkev, samostan in vsa svetogorska poslopja so bila razstreljena. Kdor je bil na Sv. gori l. 1918 je videl samo grobljo. In v grobljo so bile spremenjene vse naše lepe vasi od morja do Karnijskih gor. Toda ta vojska ni razrušila le naših hiš in poslopij, naših vasi, trgov in mest, ampak je rodila tudi v srcih našega ljudstva velik preobrat. Hudobija, nevernost in lahkomiselnost so se strašno namnožile. Učakali smo take čase, kakršnih ni bilo še. Požiganje, ropi, uboji, tatvine, sleparstvo, bogokletstvo se je strašno namnožilo. Slabi časi so nas prisilili, da smo morali misliti na tretjo obnovev svetogorske božje poti. Mi upamo, da nam bo Mati B. pomagala, kakor nam je naročila, ko se je na Skalnici prikazala: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi«.

V nobenem času nismo tako potrebovali milosti za gospodarsko in dušno pomoč, kakor v tem poslednjem času. Zato pa je dobro, da se s tako gorečnostjo obračamo do M. B. svetogorske, kakor so se obračali naši stariši v prejšnjih stoletjih. Posnemajmo jih! Leta 1717 dne 6. junija je bila podoba M. B. svetogorske kronana ali ovenčana z zlato krono ali z zlatim vencem na Travniku v Gorici. Papež Klement XI je takrat podelil popolni odpustek vsem, ki so na dan kronanja ali v osmini obiskali svetogorsko cerkev in prejeli sv. zakramente. Ali veste, koliko ljudi je v tisti osmini pristopilo k mizi Gospodovi? Bilo je 132 tisoč obhajancev. Iz tega sklepamo, kako goreči so bili takrat kristjani v naših krajih. Pomisliti treba, da takrat ni bilo toliko ljudstva, kolikor dandanes.

*

* *

42. To staro vero, staro gorečnost obudimo v teh najnovejših časih, ki smo jih učakali. Začnimo spet hoditi za Marijo, ponižno deklo, ki je bila dobrega in preblagega srca. Če bomo imeli staro gorečnost v sv. veri, bomo vse težave in nadloge zlahkoto premagovali. Pomisliti moramo, da je Marija tista žena, ki je hudobnemu duhu glavo strla, ki je polna milosti, delivka božjih dobrot, ki stoji pred obličjem Božjim neprenehoma in prosi za nas. Blaženi Amadeo pravi: »Blažena Devica stoji neprenehoma pred Božjim obličjem in prosi mogočno za nas. ... Marija gleda naše опасности in kot mila gospa in lju-

bezniva mati ima usmiljenje do nas in nam pomaga. (Sv. Alfonz: »Visita al santissimo sacramento e a Maria S. 31).«

Kakor je Marija vabila naše prednike: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi«, prav tako vabi tudi nas, ker so te besede za vse čase: »Pridite vsi, ki vas težijo hudi časi in prosite me na izvoljeni gori Skalnici milosti, ki jih potrebujete«.

Pod zastavo svetogorske M. B. so milosti, ki so nam namenjene, kakor je sama rekla: Reci ljudstvu naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi! Pod to zastavo so torej milosti, ki jih potrebuje naša dežela, ki je v stoletjih mej vsemi pokrajinami na svetu morda najbolj trpela. Z deželo je trpela tudi Sv. gora, kajti sedaj je bilo svetogorsko svetišče že v tretjič obnovljeno.

Poživimo torej staro gorečnost do Marije Device svetogorske, da milost prejmemo! Oznanilo Marije Device: »*Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi*«, je nadaljevanje oznanila nadangela Gabrijela. Nadangel Gabrijel je rekel: *Zdrava, Marija, milosti polna!* Marija pa je naznanila, da nam hoče te milosti deliti na Sv. gorah: Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi!

Dvignimo tedaj roke k Mariji Devici, ki nam na poseben način ponuja milosti!

